

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 12 straipsnio nuostatomis ir Lietuvos banko Informacijos atskleidimo taisyklėmis, mes, AB „Energijos skirstymo operatorius“ generalinis direktorius Mindaugas Keizeris, AB „Energijos skirstymo operatorius“ finansų ir administravimo tarnybos direktorius Augustas Dragūnas ir UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ Ataskaitų rengimo vadovė, veikianti pagal 2020 m. gruodžio 18 d. įsakymą Nr. IS-185-20, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis pateikiamos AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2020 metų finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Energijos skirstymo operatorius“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, laikotarpio pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2020 metų pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB „Energijos skirstymo operatorius“ būklė kartu su pagrindinių rizikų bei neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

AB „Energijos skirstymo operatorius“
Generalinis direktorius

Mindaugas Keizeris

AB „Energijos skirstymo operatorius“
Finansų ir administravimo tarnybos
direktorius

Augustas Dragūnas

UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“
Ataskaitų rengimo vadovė, veikianti
pagal 2020 m. gruodžio 18 d. įsakymą
Nr. IS-185-20

Lina Radlinskienė

Klientų aptarnavimas

Klientų aptarnavimo tel. 1852 arba 8 697 61 852*

Nemokama elektros sutrikimų linija 1852

Nemokama dujų tiekimo sutrikimo linija 1804

Svetainė www.eso.lt

*ilgasis numeris apmokestinamas pagal kliento ryšio operatoriaus plano įkainius

Įmonės rekvizitai

AB „Energijos skirstymo operatorius“

Aguonų g. 24, 03212 Vilnius, Lietuva

El. p. info@eso.lt

Juridinio asmens kodas 304151376

PVM mokėtojo kodas LT100009860612

Registrų tvarkytojas VĮ Registrų Centras

E. pristatymas 304151376

2020

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“

2020 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS, PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE, METINIS PRANEŠIMAS BEI NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

eso

www.eso.lt

AB „Energijos skirstymo operatorius“
Aguonų g. 24, 03212 Vilnius, Lietuva
El. p. info@eso.lt
Juridinio asmens kodas 304151376

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3-8
FINANSINĖS ATASKAITOS	9-54
Finansinės padėties ataskaita	9
Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita	10
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	11
Pinigų srautų ataskaita	12
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	13-54
METINIS PRANEŠIMAS	55-119

Finansines ataskaitas AB „Energijos skirstymo operatorius“ Generalinis direktorius, Finansų ir administravimo tarnybos direktorius ir UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ Ataskaitų rengimo vadovė, veikianti pagal 2020.12.18 įsakymą Nr. IS-185-20, parengė ir pasirašė 2021 m. vasario 26 d.:

Mindaugas Keizeris
AB „Energijos skirstymo operatorius“
Generalinis direktorius

Augustas Dragūnas
AB „Energijos skirstymo operatorius“
Finansų ir administravimo tarnybos
direktorius

Lina Radlinskienė
UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“
Ataskaitų rengimo vadovė, veikianti
pagal 2020.12.18 įsakymą Nr. IS-185-
20

UAB „Ernst & Young Baltic“
Aukštaičių g. 7
LT-11341 Vilnius
Lietuva
Tel.: (8 5) 274 2200
Faks.: (8 5) 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Juridinio asmens kodas 110878442
PVM mokėtojo kodas LT108784411
Juridinių asmenų registras

Ernst & Young Baltic UAB
Aukštaičių St. 7
LT-11341 Vilnius
Lithuania
Tel.: +370 5 274 2200
Fax: +370 5 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com

Code of legal entity 110878442
VAT payer code LT108784411
Register of Legal Entities

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau - Bendrovė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2020 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita ir tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės 2020 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jos tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Mes atlikome auditą pagal tarptautinius audito standartus (toliau - TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės pagal Tarptautinį buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo standartus) (toliau - TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai - tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame.

Mes įvykdėme atsakomybes apibūdintas šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“, įskaitant susijusias su pagrindiniais audito dalykais. Atitinkamai, mūsų auditas apėmė procedūrų atlikimą, kurios buvo suplanuotos kaip atsakas į finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką. Atliktų procedūrų rezultatai, įskaitant procedūras atliktas kaip atsaką į dalykus pateiktus toliau, suteikia pagrindą mūsų nuomonei, pareikštai apie toliau pateiktas finansines ataskaitas.

EY

Building a better
working world

Pagrindiniai audito dalykai

Pajamų pripažinimas, susijęs su deklaruoto per didelio / per mažo suvartoto elektros energijos kiekio įvertinimu ir ateinančių laikotarpių pajamomis, gautomis iš naujų klientų prijungimo per atitinkamo turto numatytą naudingo tarnavimo laikotarpį

Bendrovės elektros skirstymo pajamų dydis priklauso nuo buitinių klientų, kurie neturi išmaniųjų skaitiklių rodmenų, deklaruoto suvartoto elektros energijos kiekio. Dėl metų pabaigoje vartotojų deklaruojamo netikslaus suvartoto elektros energijos kiekio Bendrovei tenka įvertinti deklaruotą per didelį / per mažą suvartotą elektros energijos kiekį, kad būtų galima apskaičiuoti faktiškai gautas pajamas ir jas pripažinti ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Šis vadovybės įvertinimas grindžiamas istoriniu buitinių vartotojų suvartotu kiekiu ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovės atliktu elektros tinklų technologinių nuostolių įvertinimu. 2020 m. gruodžio 31 d. gauti avansai už suvartotą elektros energiją ir deklaruotus per didelius elektros energijos kiekius sudarė 3,7 mln. Eur (2019 m. gruodžio 31 d. - 5,8 mln. Eur).

Kitas reikšmingas pajamų pripažinimo įvertinimas yra tai, kad iš anksto sumokėtus mokesčius už klientų prijungimo prie elektros ir dujų tinklų paslaugas (toliau - prijungimo mokesčiai) Bendrovė pripažįsta pajamomis per turto, naudojamo prijungimo prie tinklo paslaugoms teikti, naudingo tarnavimo laikotarpį. Pagal Bendrovės apskaitos politiką, numatomas vidutinis naudingo tarnavimo laikotarpis turto, kuris naudojamas teikiant prijungimo prie elektros tinklo paslaugas, yra 27 metai, prijungimo prie dujų tinklo paslaugas - 46-55 metai. Kaip atskleista 20-oje pastaboje, 2020 m. gruodžio 31 d. ateinančių laikotarpių pajamos - įsipareigojimai (trumpalaikiai ir ilgalaikiai) pagal prijungimo sutartis - sudarė 226 mln. Eur (2019 m. gruodžio 31 d. - 215 mln. Eur).

Pirmiau paminėti pajamų pripažinimo veiksniai buvo reikšmingi mums atliekant auditą dėl sumų reikšmingumo, svarbių vadovybės sprendimų, naudotų įvertinimų ir jų įtakos 2020 m. finansinėms ataskaitoms.

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Mūsų audito procedūros dėl su pajamų pripažinimu susijusio deklaruoto per didelio / per mažo suvartoto elektros energijos kiekio įvertinimo, be kita ko, apėmė šias audito procedūras:

- susipažinome su vadovybės taikomu deklaruoto per didelio / per mažo suvartoto elektros energijos kiekio įvertinimo modeliu ir jį palyginome su praėjusiais metais taikytu modeliu, siekdami įvertinti modelio taikymo ir padarytų įvertinimų nuoseklumą;
- surinkome ir peržiūrėjome įrodymus, kuriais grindžiami pagrindiniai modelyje naudoti duomenys, bei atlikome formulių perskaičiavimus, kad galėtume patikrinti skaičiavimų tikslumą;
- atlikome analitines peržiūros procedūras prognozuodami ateinančių laikotarpių pajamas remdamiesi pagrindiniais veiklos rodikliais, atsižvelgdami į informaciją apie praėjusių laikotarpių pajamas, elektros tinklų technologinius nuostolius ir patvirtintų tarifų pasikeitimus bei visa tai palyginome su faktiniais rezultatais;
- galiausiai įvertinome 2.16-oje ir 25-oje pastaboje Bendrovės atskleistos informacijos pakankamumą.

Mūsų audito procedūros dėl su pajamų pripažinimu susijusių ateinančių laikotarpių pajamų iš naujų klientų prijungimo, be kita ko, apėmė šias audito procedūras:

- atnaujinome turimas žinias apie naujų klientų prijungimo mokesčių pajamų pripažinimo ir vertinimo procesą bei susijusias vidaus kontroles;
- prastavome pajamų iš naujų klientų prijungimo prie skirstymo sistemos pripažinimo pagrindines kontroles: atrinkome reprezentatyvią naujų sutarčių, pasirašytų per ataskaitinį laikotarpį, imtį ir patikrinome tokias sutartis, sutikrinome naudotus įvesties duomenis ir peržiūrėjome, ar pirminiai pagrindžiantys dokumentai buvo tinkamai patvirtinti;
- atlikome apskaitos įrašų koreliacijos analizę tarp susijusių straipsnių (gryniesi pinigai - gauti išankstiniai apmokėjimai - prekybos gautinos sumos - ateinančių laikotarpių pajamos - pajamos). Patikrinome atrankos būdų pasirinktus gautus išankstinius mokėjimus peržiūrėdami banko pavedimus, išrašytas sąskaitas faktūras ir darbų perdavimo-priėmimo aktus, kad įvertintume užregistruotų ateinančių laikotarpių pajamų pilnumą;
- atlikome analitines peržiūros procedūras prognozuodami ateinančių laikotarpių pajamas, kurios turėtų būti pripažintos 2020 metais, ir palyginome su faktinėmis per 2020 metus pripažintomis ateinančių laikotarpių pajamomis.

- peržiūrėjome vadovybės atliktus ateinančių laikotarpių pajamų, gaunamų iš sutarčių su naujais klientais, paskaičiavimus, patikrinome taikytą formulę ir perskaičiavome sumas priskirtas trumpalaikiams ir ilgalaikiams laikotarpiams;
- atlikome analitines prijungimo mokesčių sumų, kurios turėtų būti pripažintos ataskaitinio laikotarpio pajamomis, peržiūros procedūras prognozuodami prijungimo mokesčių pajamų sumas ir palyginome jas su faktinėmis, ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintomis pajamomis;
- galiausiai įvertinome 2.16-oje ir 20-oje pastabose Bendrovės atskleistos informacijos pakankamumą.

Elektros energijos skirstymo segmentui priskiriamo ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės įvertinimas

Elektros energijos skirstymo verslo segmentui priskiriamo ilgalaikio materialiojo turto (toliau - elektros energijos IMT), kuris apskaitomas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, 2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė buvo 1 280 mln. eurų.

2018 metais Bendrovė perkainavo elektros energijos IMT ir apskaitoje pripažino perkainojimo rezultatą. Pagal 16-ąjį TAS reikalaujama, kad jeigu perkainoto turto tikroji vertė reikšmingai skiriasi nuo jo apskaitinės vertės, Bendrovė turi papildomai perkainoti turtą.

Kaip atskleista 5-oje pastaboje, Bendrovės vadovybė patikrino tikėtiną elektros energijos IMT tikrosios vertės pasikeitimą naudodama diskontuotų pinigų srautų metodą ir palygindama tikėtiną tikrąją vertę, gautą pritaikius modelį, su elektros energijos IMT apskaitine verte.

Ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės įvertinimas yra reikšmingas mums atliekant auditą, nes jis apima vadovybės sprendimą dėl prielaidų, susijusių su pinigų srautų prognozėmis ir joms taikoma diskonto norma, kaip atskleista 5-oje pastaboje. Be to, elektros energijos IMT apskaitinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 73 proc. viso Bendrovės turto.

Dujų skirstymo segmentui priskiriamo ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo įvertinimas

Dujų skirstymo segmento pinigus generuojančiam vienetui (dujų PGV) priskiriamo ilgalaikio materialiojo turto, kuris apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ar vertės sumažėjimo nuostolius, 2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė buvo 330 mln. Eur.

Mūsų audito procedūros, be kita ko, apėmė šias audito procedūras:

- susipažinome su procesu (įskaitant naudotas prielaidas ir metodus), kaip vadovybė atlieka elektros energijos IMT tikrosios vertės pasikeitimo įvertinimą;
- apsvairstėme svarbias prielaidas, kuriomis vadovybė rėmėsi vertindama pinigų srautų prognozes, palygindami ankstesnius vadovybės pinigų srautus sudarančių komponentų apskaitinius įvertinimus su faktiniais dydžiais;
- pasitarkėme vertinimo specialistus, kurie padėjo įvertinti diskonto normą ir skaičiavimo modelį, kuriais vadovaudamasi vadovybė atliko tikrosios vertės įvertinimą;
- patikrinome diskontuotų pinigų srautų modelyje atliktų matematinių skaičiavimų tikslumą;
- patikrinome potencialių elektros energijos IMT tikrosios vertės pasikeitimų jautrumą siekdami nustatyti, ar dėl pagrįstai tikėtinų prielaidų (atskleistų 5-oje pastaboje) pasikeitimo tikroji vertė gerokai skirtųsi nuo apskaitinės vertės;
- perskaitėme vadovybės parengtą informaciją apie ilgalaikį materialųjį turtą, atskleistą 5-oje pastaboje, ir ją palyginome su duomenų šaltiniais ir pagrindžiančiais apskaitos registrais;
- taip pat apsvairstėme Bendrovės atskleistos informacijos, pateiktos 5-oje pastaboje, apie tikrosios vertės įvertinime naudotas prielaidas ir patikrinimo rezultatus, pakankamumą, įskaitant modelio prielaidų jautrumo atskleidimus.

Mūsų audito procedūros, be kita ko, apėmė šias audito procedūras:

- susipažinome su procesu (įskaitant naudotas prielaidas ir metodus), kaip vadovybė atlieka dujų PGV vertės sumažėjimo vertinimą;
- apsvairstėme svarbias prielaidas, kuriomis vadovybė rėmėsi vertindama pinigų srautų prognozes, palygindami ankstesnius vadovybės

EY

Building a better
working world

Reguliuojamų kainų nustatymo teisės aktų pakeitimai (daugiau informacijos pateikta 5-oje pastaboje) ir 2020 metais mažėjantys dujų skirstymo segmento veiklos rezultatai buvo laikomi galimo vertės sumažėjimo požymiu. Todėl Bendrovės vadovybė atliko dujų PGV vertės sumažėjimo patikrinimą remdamasi atsiperkamosios vertės apskaičiavimu (pagal diskontuotų pinigų srautų metodą), kaip atskleista aiškinamojo rašto 5-oje pastaboje, ir ataskaitiniu laikotarpiu, kuris pasibaigė 2020 m. gruodžio 31 d., pripažino 6,3 mln. Eur vertės sumažėjimo nuostolius

Vertės sumažėjimo vertinimas yra reikšmingas mums atliekant auditą, nes jis apima vadovybės sprendimą dėl apskaitinių įvertinimų, susijusių su pinigų srautų prognozėmis ir diskonto norma, kuri taikoma skaičiuojant atsiperkamąją vertę, kaip atskleista 5-oje pastaboje. Be to, dujų PGV apskaitinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 19 proc. viso Bendrovės turto.

- pinigų srautus sudarančių komponentų apskaitinius įvertinimus su faktiniais dydžiais;
- pasitarkėme vertinimo specialistus, kurie padėjo įvertinti diskonto normą ir skaičiavimo modelį, kuriais vadovaudamasi vadovybė atliko vertės sumažėjimo vertinimą;
- patikrinome diskontuotų pinigų srautų modelyje atliktų matematinių skaičiavimų tikslumą;
- patikrinome, kiek dujų PGV atsiperkamoji vertė viršija apskaitinę vertę, ir apsvairstėme, ar pagrįstai tikėtinas prielaidų pokytis (kaip atskleista 5-oje pastaboje) galėtų sąlygoti tai, kad apskaitinė vertė viršytų atsiperkamąją vertę;
- perskaitėme vadovybės parengtą informaciją apie ilgalaikį materialųjį turtą, atskleistą 5-oje pastaboje, ir ją palyginome su duomenų šaltiniais ir pagrindžiančiais apskaitos registrais;
- taip pat apsvairstėme Bendrovės atskleistos informacijos, pateiktos 5-oje pastaboje, apie vertės sumažėjimo patikrinime naudotas prielaidas ir patikrinimo rezultatus, pakankamumą, įskaitant modelio prielaidų jautrumo atskleidimus.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija pateikta Bendrovės 2020 m. metiniame pranešime, įskaitant Darnumo ataskaitos skyrių, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitą informaciją.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvairstyti ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose ar mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remiantis mūsų atliktu darbu, mes pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Bendrovės metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar Bendrovės metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- ▶ Bendrovės metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka finansinių ataskaitų už finansinius metus, pasibaigusius 2020 m. gruodžio 31 d., duomenis; ir
- ▶ Bendrovės metinis pranešimas buvo parengtas laikantis LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jeigu nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei reikalinga) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo proceso priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas - tai aukšto lygio užtikrinimas, bet ne garantija, kad reikšmingas iškraipymas, jeigu jis yra, visuomet bus nustatytas atliekant auditą pagal TAS. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- ▶ Nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidos riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaulė gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidinantis aiškinimas arba vidaus kontrolės nepaisymas.
- ▶ Įgyjame su auditu susijusios vidaus kontrolės supratimą, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- ▶ Įvertiname taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- ▶ Nusprendžiame dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų sprendimai pagrįsti audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- ▶ Įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikomės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priešžiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Auditoriaus paskyrimas ir patvirtinimas

2019 m. Bendrovės akcininkų sprendimu, buvome paskirti atlikti Bendrovės finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Bendrovės finansinių ataskaitų auditą Bendrovės akcininkų sprendimu apima trijų metų laikotarpį. 2020 m. finansinių ataskaitų auditas buvo mūsų antrasis metinis Bendrovės auditas.

Suderinimas su audito ataskaita, teikiama Audito komitetui

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovei ir AB „Ignitis grupė“ Audito komitetui.

Ne audito paslaugos

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bendrovei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį be metinių finansinių ataskaitų audito, teikėme pusmečio finansinės informacijos peržiūros ir finansinių ataskaitų vertimo paslaugas.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Kęstutis Juozaitis.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Kęstutis Juozaitis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000550

2021 m. vasario 26 d.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	2020-12-31	2019-12-31
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	5	1.610.169	1.563.522
Nematerialusis turtas	6	42.967	44.819
Naudojimo teise valdomas turtas	7	16.238	20.430
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą		3	3
Investicijos į asocijuotas įmones	8	3.722	2.628
Kitas finansinis turtas		104	415
Kitos ilgalaikės gautinos sumos	34	200	-
Ilgalaikio turto iš viso		1.673.403	1.631.817
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	9	2.344	1.892
Prekybos ir kitos gautinos sumos	10	74.896	65.744
Išankstiniai apmokėjimai, ateinančių laikotarpių sąnaudos ir turtas pagal sutartis su klientais		1.123	917
Kitas trumpalaikis turtas	11	2.787	-
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		-	1.461
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	8.965	4.775
		90.115	74.789
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti		5	-
Trumpalaikio turto iš viso		90.120	74.789
TURTO IŠ VISO		1.763.523	1.706.606
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	13	259.443	259.443
Perkainojimo rezervas	14	127.038	141.020
Įstatymų numatytas rezervas	14	25.944	25.944
Nepaskirstytasis pelnas		253.191	237.510
Nuosavo kapitalo iš viso		665.616	663.917
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos	16	657.732	465.633
Nuomos įsipareigojimai	18	11.302	15.555
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	19	17.007	8.417
Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais	20	215.199	205.332
Dotacijos ir subsidijos	21	21.318	15.156
Ilgalaikės išmokos darbuotojams	22	2.269	2.575
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai		-	3
Atidėjiniai	23	21.166	23.018
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		945.993	735.689
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos	16	15.549	176.268
Nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	18	5.083	5.029
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	24	57.841	67.351
Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai	25	64.525	46.131
Atidėjiniai	22, 23	8.916	12.221
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		151.914	307.000
Įsipareigojimų iš viso		1.097.907	1.042.689
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		1.763.523	1.706.606

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	2020 m.	2019 m.
Pajamos pagal sutartis su klientais	26	480.866	413.144
Kitos pajamos	27	3.975	5.706
Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimai		(191.891)	(180.830)
Gamtinių dujų ir perdavimo paslaugų pirkimų (sąnaudos)		(2.585)	(5.268)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5,6,7,21	(82.716)	(81.621)
Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos	28	(51.368)	(45.999)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(24.842)	(21.745)
Transporto sąnaudos		(3.240)	(3.874)
Telekomunikacijos ir IT paslaugos		(9.717)	(9.058)
Komunalinės paslaugos		(1.956)	(2.012)
Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos	29	(11.722)	(8.712)
Kitos sąnaudos	30	(14.813)	(15.494)
Veiklos pelnas		89.991	44.237
Finansinės veiklos pajamos	31	38	27
Finansinės veiklos sąnaudos	31	(12.096)	(10.265)
Finansinės veiklos sąnaudos, grynąja verte		(12.058)	(10.238)
Asocijuotųjų įmonių pelno dalis	8	139	292
Pelnas prieš apmokestinimą		78.072	34.291
Pelno mokesčio (sąnaudos) / pajamos	19	(8.590)	22
Grynasis pelnas		69.482	34.313
Kitos bendrosios pajamos			
Straipsniai, kurie ateityje nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius)			
Apibrėžtųjų išmokų plano įsipareigojimo perskaičiavimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį	22	208	(30)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)		208	(30)
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)		69.690	34.283
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis	32	894.630.333	894.630.333
Pelnas ir sąlyginis pelnas, priskirtinas Bendrovės akcininkams, tenkantis vienai akcijai (eurais)	32	0,078	0,038

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Nuosavo kapitalo iš viso
Likutis 2019 m. sausio 1 d.		259.443	154.834	25.944	189.413	629.634
Laikotarpio grynas pelnas		-	-	-	34.313	34.313
Apibrėžtųjų išmokų plano įsipareigojimo perskaičiavimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį		-	-	-	(30)	(30)
Bendrujų pajamų iš viso		-	-	-	34.283	34.283
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas perkainojimo rezervo nusidėvėjimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	14	-	(13.814)	-	13.814	-
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.		259.443	141.020	25.944	237.510	663.917
Likutis 2020 m. sausio 1 d.		259.443	141.020	25.944	237.510	663.917
Laikotarpio grynas pelnas		-	-	-	69.482	69.482
Apibrėžtųjų išmokų plano įsipareigojimo perskaičiavimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį		-	-	-	208	208
Bendrujų pajamų iš viso		-	-	-	69.690	69.690
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas perkainojimo rezervo nusidėvėjimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	14	-	(13.982)	-	13.982	-
Dividendai	15	-	-	-	(67.991)	(67.991)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.		259.443	127.038	25.944	253.191	665.616

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pasta- bos	2020 m.	2019 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas		69.482	34.313
Atstatymai:			
Pelno mokesčio sąnaudos	19	8.590	(22)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5, 6, 7	83.761	82.695
Ilgalaikio materialiojo turto vertės pokytis	5	6.967	4.020
Dotacijų amortizacija	21	(1.045)	(1.074)
Asocijuotų įmonių (pelno) dalis	8	(139)	(292)
Parduoto ir nurašyto turto (pelnas) nuostoliai		3.542	3.703
Finansinės veiklos (pajamos)	31	(38)	(27)
Finansinės veiklos sąnaudos	31	12.096	10.265
Kitos nepiniginės veiklos eliminavimas:		(325)	1.272
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Prekybos ir kitos gautinos sumos		(9.541)	21.566
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai, ateinančių laikotarpių sąnaudos ir turtas pagal sutartis su klientais		(3.252)	1.763
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos, sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai, įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais		18.016	(4.503)
Mokėtinos sumos už ilgalaikį materialųjį turtą		1.117	9.607
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		189.231	163.286
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas		(141.009)	(187.900)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas		716	910
Gautos dotacijos	21	7.211	3.178
Gauti dividendai	8	194	123
Gautos palūkanos	31	38	27
Visuomeninio tiekimo veiklos perleidimas		-	27.441
Kiti investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimai (sumažėjimai)		-	(261)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(132.850)	(156.482)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Paskolų gavimas	16	200.000	50.000
Paskolų grąžinimas	16	(32.901)	(57.401)
Paskolos iš susijusių šalių (grynąja verte)	16	(138.356)	16.813
Bendrovės akcininkams išmokėti dividendai		(67.860)	(26)
Nuomos mokėjimai		(5.095)	(4.543)
Sumokėtos palūkanos		(7.979)	(9.138)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(52.191)	(4.295)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		4.190	2.509
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje (įskaitant sąskaitos perviršio likutį)	12	4.775	2.266
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje (įskaitant sąskaitos perviršio likutį)	12	8.965	4.775

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

1 Bendroji informacija

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Bendrovė Juridinių asmenų registre užregistruota 2015 m. gruodžio 11 d. Bendrovė veiklą pradėjo vykdyti nuo 2016 m. sausio 1 d. Jos buveinės adresas yra:

Aguonų g. 24,
LT-03212 Vilnius,
Lietuva.

Bendrovės akcijos nuo 2016 m. sausio 11 d. buvo įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius oficialųjį prekybos sąrašą. 2020 m. gegužės 21 d. AB Nasdaq Vilnius, Bendrovės prašymu priėmė sprendimą išbraukti Bendrovės akcijas iš Oficialiojo prekybos sąrašo. Paskutinė akcijų prekybos Nasdaq Vilnius diena buvo 2020 m. birželio 30 d.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymas bei garantinis tiekimas.

Bendrovės akcininkai buvo:

	2020 m. gruodžio 31 d.		2019 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (%)	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (%)
AB „Ignitis grupė“	881.512.158	98,53	849.743.761	94,98
Kiti akcininkai	13.118.175	1,47	44.886.572	5,02
Iš viso	894.630.333	100	894.630.333	100

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės pagrindinis akcininkas buvo AB „Ignitis grupė“. Pagrindinio akcininko pavadinimas iki 2019 m. rugsėjo 6 d. buvo UAB „Lietuvos energija“, vėliau pakeistas į UAB „Ignitis grupė“. Nuo 2020 m. liepos 28 d. UAB „Ignitis grupė“ pertvarkyta į akcinę bendrovę. 2019 m. gruodžio 31 d. AB „Ignitis grupė“ visos akcijos priklausė Lietuvos Respublikos valstybei, atstovaujama LR finansų ministerijos. 2020 m. spalio 5 d. AB „Ignitis grupė“ padidino savo įstatinį kapitalą, o spalio 7 d. išplatino naujas akcijas per pirminį viešą akcijų siūlymą (IPO). AB „Ignitis grupė“ akcininkai 2020 m. gruodžio 31 d. yra LR finansų ministerija (valdo 73,1 proc.) ir mažmeniniai bei instituciniai investuotojai (valdo 26,9 proc.).

Bendrovės pagrindinis akcininkas AB „Ignitis grupė“ išpirkio 3,55 proc. Bendrovės akcijų iš kitų akcininkų. Likusiai akcijų daliai, sudarančiai 1,47 proc. yra taikomas priverstinis akcijų išpirkimo procesas, kuris 2020 m. gruodžio 31 d. dar nebuvo pasibaigęs.

Visos Bendrovės akcijos yra paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominalas 0,29 Eur.

Bendrovės investicijas į asocijuotas įmones sudarė:

Asocijuota įmonė	Šalis	Įsigijimo metai	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	Veiklos pobūdis
			Bendrovės dalis (%)	Bendrovės dalis (%)	
UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ (buvusi UAB Technologijų ir inovacijų centras)*	Lietuva	2013 m.	26,40	29,01	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų, viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugos, klientų aptarnavimo paslaugos.
UAB Verslo aptarnavimo centras (reorganizuota)*	Lietuva	2014 m.	-	22,25	-

*Nuo 2020 m. sausio 1 d. Bendrovės asocijuotos įmonės UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ ir UAB „Verslo aptarnavimo centras“ buvo reorganizuotos, prie UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ prijungiant UAB „Verslo aptarnavimo centras“, kuris po reorganizavimo baigė veiklą bei likvidavimo procedūras. UAB „Verslo aptarnavimo centras“ turtas, teisės ir pareigos perėjo įmonei UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“, Bendrovė ir kiti reorganizuojamos įmonės akcininkai, išskyrus UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“, neatlygintinai mainais gavo UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ akcijų, bei atitinkamai buvo padidinamas UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ akcinis kapitalas.

2020 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo dukterinių įmonių.

Bendrovės veiklos reguliavimas

Bendrovės veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas, kiti norminiai aktai.

Bendrovė vykdo šias licencijuojamas veiklas:

- elektros energijos skirstymas;
- gamtinių dujų skirstymas.

Licencijas išduoda ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba, Komisija, VERT).

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Taryba nustato elektros skirstymo paslaugos ir gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainų viršutines ribas.

1. Kainų viršutinių ribų nustatymas elektros energetikos sektoriuje:

Elektros energijos skirstymo paslaugos, elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainų viršutinės ribos yra nustatomos vadovaujantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3.

Elektros energijos skirstymo paslaugos ir visuomeninio tiekimo paslaugos kainų viršutinės ribos yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu elektros energetikos sektoriui yra taikomas 2016 - 2021 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojamos ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatytos viršutinės kainų ribos, pokyčių, įskaitant esminį paslaugų apimtį, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių (nuo rinkos dalyvio nepriklausančių) veiksnių pokytį.

2020 m. spalio 16 d. Taryba nutarimu Nr. O3E-989 nustatė elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutines ribas 2021 metams:

- skirstymo paslaugos vidutinės įtampos tinklais – 1,167 Euro centų/kWh (2020 m. – 1,076 Euro centų/kWh be PVM);
- skirstymo paslaugos žemos įtampos tinklais – 2,171 Euro centų/kWh be PVM (2020 m. – 2,092 Euro centų/kWh be PVM).

Elektros energijos skirstymo paslaugos viršutinės kainos augimą lemia didėjanti reguliacinio turto bazė dėl pastaraisiais metais nuosekliai įgyvendintų investicijų į elektros skirstomojo tinklo plėtrą bei atnaujinimą.

2. Kainų viršutinių ribų nustatymas gamtinių dujų sektoriuje:

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainodara yra reguliuojama Tarybos vadovaujantis Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367.

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos ir (ar) pajamų viršutinė riba yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu gamtinių dujų sektoriuje yra taikomas 2019 – 2023 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojama kartą per metus pasikeitus infliacijos lygiui, importuojamų (atgabenamų) gamtinių dujų kainoms, mokesčiams, teisės aktų reikalavimams, gamtinių dujų įmonėms įgyvendinus su Taryba suderintas investicijas, nepasiekus arba viršijus pajamų viršutinę ribą ar nukrypus nuo pagal metodiką, patvirtintą Tarybos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367, nustatytų rodiklių.

2020 m. spalio 22 d. Taryba nutarimu Nr. O3E-1010 nustatė gamtinių dujų skirstymo paslaugos pajamų lygio viršutinę ribą 2021 metams – 39 661 616 Eur, atitinkamai padalinus iš 2021 metams numatyto skirstomųjų dujų metinio kiekio 7 181 GWh, prognozuojama gamtinių dujų skirstymo paslaugos kaina 2021 metams – 5,52 Euro centų/MWh be PVM, (2019 m. – 5,10 Euro centų/MWh be PVM).

Gamtinių dujų skirstymo kainos pokyčius iš esmės lėmė nustatyta 7,3 proc. didesnė pajamų viršutinė riba (39 661 616 Eur) nei 2020 metams (36 965 477 Eur) ir prognozuojami paskirstyti mažesni gamtinių dujų kiekiai bei jų pasiskirstymas tarp vartotojų grupių.

Finansinių ataskaitų patvirtinimas

Bendrovės vadovybė parengė ir pasirašė šias finansines ataskaitas 2021 m. vasario 26 d. Bendrovės akcininkai turi įstatymine teisę patvirtinti šias ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

Bendrovės akcininkai turi teisę reikalauti pakeisti šias finansines ataskaitas po jų patvirtinimo Lietuvos Respublikos įstatymuose ir teisės aktuose numatyta tvarka.

2 Apskaitos principai

Toliau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis buvo parengtos šios finansinės ataskaitos. Šie apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

2.1 Finansinių ataskaitų rengimo pagrindai

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įvertintas perkainota verte ir tam tikrą finansinį turtą, įvertintą tikrąja verte.

Bendrovės finansinės ataskaitos yra pateiktos eurais (Eur), kurie yra Bendrovės funkcinė ir pateikimo valiuta, ir visos sumos yra suapvalintos iki artimiausio tūkstančio (000 eurų), jei nenurodyta kitaip.

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau - ES).

Finansiniai Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguočių g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2.2 Apskaitos politika

Apskaitos politika, taikoma rengiant šias finansines ataskaitas, yra tokia pati kaip ir taikyta ankstesniais finansiniais metais, išskyrus priimtus naujus standartus, kurie įsigaliojo 2020 m. sausio 1 d.

Rengiant šias finansines ataskaitas Bendrovė iš anksto netaikė naujų standartų, pataisų ir išaiškinimų, kurių įsigaliojimo data yra vėlesnė nei 2020 m. sausio 1 d. Toliau pateikiami nauji standartai ir standartų pataisos, kurios įsigaliojo nuo 2020 m. sausio 1 d. ir kurios neturėjo reikšmingos įtakos šioms finansinėms ataskaitoms ar Bendrovės taikomai apskaitos politikai.

a) Naujų ir/ar pakeistų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų (toliau „TFAS“) ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (toliau „TFAAK“) išaiškinimų taikymas

TFAS standartų konceptuali sistema

2018 m. kovo 29 d. TASV paskelbė persvarstytą Konceptualią finansinės atskaitomybės sistemą. Konceptualioje sistemoje pateikiamas išsamus rinkinys sąvokų, kurios taikomos rengiant finansines ataskaitas, leidžiant standartus, rengėjams ruošiant nuosekliai taikomas apskaitos politikas. Jos taip pat gali padėti tiems, kas nori suprasti ir aiškinti standartus. TASV taip pat išleido atskirą pridedamąjį dokumentą „Nuorodų į TFAS standartų konceptualią sistemą pakeitimai“, kuriame pateikti susijusių standartų pakeitimai, siekiant atnaujinti nuorodas į persvarstytą Konceptualią sistemą. Jis taip pat skirtas palengvinti įmonėms perėjimą prie persvarstytos Konceptualios sistemos, kai tokios įmonės rengia apskaitos politiką remdamosi Konceptualia sistema ir kai konkrečiam atvejui negali būti pritaikytas nė vienas TFAS. Jeigu rengėjai apskaitos politiką rengia remdamiesi Konceptualia sistema, jie turėtų jos laikytis nuo 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedančiais finansiniais laikotarpiais.

3-iasis TFAS „Verslo jungimai“ (pataisos)

TASV išleido „Verslo apibrėžimas“ pataisais (3-iojo TFAS pataisos), siekdamas išspręsti sunkumus, kylančius tais atvejais, kai ūkio subjektas turi nustatyti, ar jis įsigijo verslą, ar turto grupę. Pataisos galioja verslo jungimams, kurie įvyko pirmame metiniame atskaitiniame laikotarpyje, prasidedančiame nuo ar po 2020 m. sausio 1 d., ir turtui, kuris įsigyjamas nuo šio laikotarpio pradžios arba vėliau.

Bendrovės vadovybė įvertino, kad šios pataisos neturi įtakos šioms finansinėms ataskaitoms, tačiau gali turėti įtakos būsimiems laikotarpiams, jei Bendrovė turės verslo jungimų.

1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ ir 8-ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“: sąvokos „reikšminga“ apibrėžtis (pataisos)

Pataisos įsigalioja 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisose paaiškinta sąvoka „reikšminga“ ir tai, kaip ji turi būti taikoma. Naujoje apibrėžtyje nurodoma, kad „<...>Reikšminga yra tokia informacija, kurios nepateikimas arba klaidingas ar neaiškus pateikimas pagrįstai tikėtina gali daryti įtaką sprendimams, kuriuos pagrindiniai bendrosios paskirties finansinių ataskaitų vartotojai priima remdamiesi tomis finansinėmis ataskaitomis, kuriose pateikiama finansinė informacija apie konkretų ataskaitas teikiantį ūkio subjektą. <...>“ Be to, buvo patobulinti kartu su apibrėžtimi pateikiami paaiškinimai. Pataisose taip pat nurodoma, kad reikšmingumo apibrėžtis nuosekliai vartojama visuose TFAS.

Bendrovės vadovybė įvertino, kad šie pakeitimai neturi įtakos šioms finansinėms ataskaitoms.

Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma – 9-asis TFAS, 39-asis TAS ir 7-asis TFAS (pataisos)

2019 m. rugsėjį TASV paskelbė 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisais, kadangi tais pakeitimais siekiama numatyti bendrą lengvatą prieš vykdančią tarpbankinės palūkanų normos (IBOR) pakeitimo „1 etapą“. Šiose paskelbtose pataisose nagrinėjamos problemos, kurios turi įtakos finansinei atskaitomybei laikotarpiu iki esamo palūkanų normos lyginamojo indekso pakeitimo alternatyvia palūkanų norma, ir analizuojamas poveikis, kurį gali sukelti konkretūs apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai, nustatyti 9-ajame TFAS „Finansinės priemonės“ ir 39-ajame TAS „Finansinės priemonės. Pripažinimas ir vertinimas“, kai dėl tokio poveikio būtina atlikti į ateitį orientuotą analizę. Remiantis pataisomis, leidžiama naudotis laikinu atleidimu, taikytinu visiems apsidraudimo sandoriams, kuriems palūkanų normų lyginamojo indekso reforma turi tiesioginę įtaką, kai pagal tokią reformą apsidraudimo apskaita tęsiama neapibrėžtumo laikotarpiu, kol esamas palūkanų normos lyginamasis indeksas nekeičiamas į alternatyvią beveik nerizikingą palūkanų normą. Taip pat buvo atliktos pataisos ir 7-ajame TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimas“ dėl papildomos informacijos apie neapibrėžtumą, kuris atsiranda dėl palūkanų normų lyginamojo indekso reformos, atskleidimo. Pataisos įsigalioja 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais ir turi būti taikomos retrospektyviai. 2 etapas“ bus orientuotas į problemas, kurios gali turėti įtakos finansinei atskaitomybei, kai esamas palūkanų normos lyginamasis indeksas keičiamas į beveik nerizikingą palūkanų normą (RFR).

Bendrovės vadovybė įvertino, kad šie pakeitimai neturi įtakos šioms finansinėms ataskaitoms.

b) Patvirtinti, bet dar neįsigalioję ir anksčiau nepradėti taikyti standartai

Nauji standartai, pataisos ir aiškinimai, kurie nėra privalomi atskaitiniam laikotarpiui, prasidedančiam nuo 2020 m. sausio 1 d., ir, kurie nebuvo priimti taikyti anksčiau rengiant šias finansines ataskaitas, pateikiami žemiau:

10-ojo TFAS „Konsoliduotosios finansinės ataskaitos“ ir 28-ojo TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones. Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendros įmonės“ (pataisos)

Pataisose analizuojama pripažinta neatitiktis tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios ar bendros įmonės. Pagrindinė pataisų pasekmė yra ta, kad visos pajamos ar nuostoliai pripažįstami tada, kai sandoris apima verslą (nepriklausomai nuo to, ar jis vykdomas patronuojamojoje įmonėje ar ne). Dalis pajamų ar nuostolių pripažįstama, kai sandoris apima

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

turtą, kuris neatitinka verslo apibrėžties, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei. 2015 m. gruodį TASV atidėjo įsigaliojimo datą neribotam laikui, laukdama nuosavybės apskaitos metodo tyrimo projekto rezultatų. ES dar nėra patvirtinusi šių pataisų.

Bendrovės vadovybė įvertino, kad šios pataisos neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas. Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams ir ilgalaikiams įsipareigojimams“ (pataisos)

Pataisos įsigalioja 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Dėl covid-19 pandemijos, TASV atidėjo pataisų įsigaliojimą metams, t.y. iki 2023 m. sausio 1 d., siekdama skirti įmonei daugiau laiko įgyvendinti klasifikavimo pokyčius susijusius su šiomis pataisomis. Pataisomis siekiama paskatinti nuosekliai taikyti reikalavimus ir padėti įmonei nustatyti, ar skolos ir kiti įsipareigojimai finansinės padėties ataskaitoje turėtų būti priskiriami trumpalaikiams ar ilgalaikiams įsipareigojimams. Pataisos turi įtakos įsipareigojimų pateikimui finansinės padėties ataskaitoje, tačiau jos nekeičia galiojančių reikalavimų dėl turto, įsipareigojimų, pajamų ar sąnaudų vertinimo ar pripažinimo laiko, taip pat ir nekeičia informacijos, kurią įmonė atskleidžia apie tokius straipsnius. Taip pat pataisose paaiškinamas skolų klasifikavimo reikalavimas, kai už tokias skolas įmonė gali atsiskaityti naudodama savo nuosavybės priemones. Šios pataisos dar nepriimtos ES.

Šiuo metu Bendrovės vadovybė vertina šių pataisų poveikį finansinėms ataskaitoms.

3-ojo TFAS „Verslo jungimai“, 16-ojo TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“, 37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas“ pataisos ir 2018–2020 m. metiniai TFAS patobulinimai

Pataisos taikomos finansiniams metams, prasidedantiems 2022 m. sausio 1 d. ar vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau. TASV paskelbė šias siauros taikomos srities TFAS standartų pataisas:

- **3-ojo TFAS „Verslo jungimai“ pataisomis** atnaujinama 3-ajame TFAS pateikta nuoroda į Konceptualią finansinės atskaitomybės sistemą, nekeičiant verslo jungimų apskaitos reikalavimų.
- **16-ojo TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“ pataisose** numatytas draudimas įmonei iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų savikainos atimti pajamas, kurios gautos iš turto vieneto, kuris ruošiamas numatytam naudojimui. Vietoj to, įmonė pripažins tokias pardavimo pajamas ir susijusias sąnaudas pelno (nuostolių) ataskaitoje.
- **37-ojo TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas“ pataisose** nurodoma, kurias išlaidas įmonė turėtų įtraukti nustatydama sutarties vykdymo išlaidas, kad galėtų įvertinti ar sutartis yra nuostolinga.
- **2018–2020 m. metiniuose patobulinimuose** pateikiamos nedidelės 1-ojo TFAS „Tarpautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“, 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“, 41-ojo TAS „Žemės ūkis“ ir 16-ojo TFAS „Nuoma“ aiškinamųjų pavyzdžių pataisos.

ES dar nepatvirtino minėtų pataisų Bendrovės vadovybė šiuo metu vertina, kokią įtaką šios pataisos turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

16-ojo TFAS „Nuoma“- „Su COVID-19 susijusios nuomos nuolaidos“ (pataisa)

Pataisa taikoma retrospektyviai finansiniams metams, prasidedantiems 2020 m. birželio 1 d. arba vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau, taip pat ir finansinėse ataskaitose, kurios 2020 m. gegužės 28 d. dar nebuvo patvirtintos. TASV pakeitė standartą, siekdama suteikti išimtį nuomininkams, kurie gali netaikyti 16-ojo TFAS nuomos pasikeitimo apskaitos nuostatų nuomos nuolaidoms, kurios yra tiesioginė COVID-19 pandemijos pasekmė. Pataisa numato praktinę priemonę, pagal kurią nuomininkas gali bet kokią nuomos mokesčių pasikeitimą dėl su COVID-19 susijusių nuomos nuolaidų apskaityti taip pat, kaip jį apskaitytų taikydamas 16-ąjį TFAS jeigu pasikeitimas nebūtų laikomas nuomos pakeitimu, tik jei įvykdomos visos šios sąlygos:

- dėl nuomos mokesčių pasikeitimo patikslintas atlygis už nuomą yra iš esmės toks pats kaip atlygis už nuomą prieš pat pasikeitimą arba už jį mažesnis;
- bet koks nuomos mokesčių sumažinimas turi įtakos tik mokėjimams, kurie turėjo būti sumokėti 2021 m. birželio 30 d. arba anksčiau;
- kitos nuomos sąlygos iš esmės nekeičiamos.

Bendrovės vadovybės nuomone, šių pakeitimų taikymas neturi reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes per atskaitinį laikotarpį nebuvo gauta jokių reikšmingų nuolaidų ar koncesijų ir tikimasi, kad jų nebus gauta vėlesniais laikotarpiais.

Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma. 2-as etapas. 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS, 7-ojo TFAS, 4-ojo TFAS ir 16-ojo TFAS pataisos

2020 m. rugpjūčio 27 d. Tarpautinių apskaitos standartų valdyba paskelbė dokumentą „Palūkanų normų lyginamojo indekso reforma. 2-as etapas. 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS, 7-ojo TFAS, 4-ojo TFAS ir 16-ojo TFAS pataisos“, taip užbaigdama savo darbą, kuriuo siekiama reaguoti į IBOR reformą: pataisose numatyta laikina išimtis, kuria siekiama atsižvelgti į tarpbankinių palūkanų normos (angl. Interbank Offered Rates, IBOR) pakeitimo alternatyviaja beveik nerizikinga palūkanų norma (angl. risk-free interest rate, RFR) pasekmes finansinei atskaitomybei. Visų pirma, pataisose numatyta praktinė priemonė, pagal kurią apskaitant finansinio turto arba finansinio įsipareigojimo sutartyje numatytų pinigų srautų nustatymo pagrindo pasikeitimą būtina koreguoti faktinę palūkanų normą tiek, kiek pasikeitė rinkos palūkanų norma. Taip pat pataisose numatyta išimtis apsidraudimo santykių nutraukimo reikalavimui, įskaitant laikinąją išimtį atskiro identifikavimo reikalavimo laikymuisi, kai RFR priemonė naudojama kaip rizikos komponento apsidraudimo priemonė. Be to, 4-ojo TFAS pataisose numatyta, kad draudikai, kurie vis dar taiko 39-ąjį TAS, galėtų pasinaudoti tokiomis pačiomis išimtimis, kurios numatytos 9-ojo TFAS pataisose. Taip pat buvo atliktos pataisos ir 7-ajame TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“, kad finansinių ataskaitų vartotojai galėtų suprasti palūkanų normų lyginamojo indekso reformos įtaką įmonei finansinėms priemonės ir rizikos valdymo strategijai. Pataisos taikomos finansiniams metams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. ar vėliau. Leidžiama taikyti anksčiau. Nors pataisos taikomos retrospektyviai, įmonė neprivalo koreguoti ankstesnių laikotarpių informacijos.

Bendrovės vadovybė įvertino, jog šios pataisos neturės reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2.3 Investicijos į asocijuotas įmones

Investicijos į asocijuotas įmones, kurioms Bendrovė daro reikšmingą įtaką, yra apskaitomos nuosavybės metodu, išskyrus atvejus, kai investicija įgyjama ir laikoma vien tam, kad būtų parduota artimiausiu laiku (ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo įsigijimo) ir vadovybė aktyviai ieško pirkėjo.

Vadovaujantis nuosavybės metodu, investicijos pradžioje pripažįstamos įsigijimo savikaina, o likutinė vertė didinama arba mažinama, atsižvelgiant į investuotojui tenkančią įsigytos įmonės grynojo turto pokyčio dalį po įsigijimo.

Bendrovei tenkanti pelno ar nuostolio dalis po įsigijimo datos yra pripažįstama pelne (nuostolyje), o jai tenkantys kitų bendrųjų pajamų pasikeitimai po įsigijimo datos yra pripažįstami kitose bendrosiose pajamose, atitinkamai koreguojant investicijos likutinę vertę. Kai Bendrovei tenkanti asocijuotos įmonės nuostolių dalis lygi ar viršija jos turimą nuosavybės dalį asocijuotoje įmonėje, įskaitant visas užtikrinimo priemonėmis negarantuotas gautinas sumas, Bendrovė toliau nepripažįsta nuostolių, nebent ji prisiėmė įsipareigojimus ar atliko mokėjimus asocijuotos įmonės vardu.

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną Bendrovė įvertina, ar yra objektyvių įrodymų, kad investicijos į asocijuotą įmonę vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė apskaičiuoja vertės sumažėjimo sumą, kurios dydis lygus asocijuotos įmonės atsiperkamosios ir likutinės vertės skirtumui ir pripažįstą šia sumą asocijuotų įmonių pelno (nuostolių) dalies ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos straipsnyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.4 Segmentų atskleidimas

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniams sprendimams priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir veiklos segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, priimanči strateginius sprendimus.

Vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du verslo segmentus - elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas. Bendrovė veiklą vykdo Lietuvos Respublikoje. Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo stebi rezultatus remdamasis finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir finansinėse ataskaitose pagal TFAS, t. y. informaciją apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas ir sąnaudas. Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo neanalizuoja segmentų pagal informaciją apie turtą ir įsipareigojimus.

2.5 Nematerialusis turtas

(a) Kompiuterių programinė įranga

Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui susijusiomis išlaidomis. Šios išlaidos amortizuojamos per jų įvertintą naudingo tarnavimo laikotarpį (3 metai).

(b) Servitutai

Bendrovės nematerialaus turto grupėje „Servitutai ir apsaugos zonos“ apskaitomos Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, servitutų pagrindais. Servitutai yra įstatyminiai ir sutartiniai. Įstatyminiai servitutai – tai Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, kuriuose iki 2004 m. liepos 10 d. buvo įrengti elektros tinklai, įstatyminių servitutų pagrindais. Sutartiniai servitutai – tai Bendrovės teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus, kuriuose nuo 2018 m. įrengti elektros tinklai, servitutų pagrindais. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas yra neribotas, todėl turtas neamortizuojamas. Naudingo tarnavimo laikas nėra ribotas, kadangi teisės naudotis nustatytais žemės plotais suteikiamos neterminuotam laikui, vadovaujantis servitoto išmokų sutarties nuostatomis bei civilinio kodekso 4.130 punktu. Tai reiškia, kad nepriklausomai nuo Bendrovės ilgalaikio materialaus turto, kuris pastatytas minėtuose plotuose, būklės, teisė naudotis nustatytu plotu išlieka ir, atstąčius fizinę turto būklę ar sukūrus naują, plotu bus naudojamas ir toliau neribota laiką. Įstatyminių servitutų turtui yra formuojamas ir ilgalaikių įsipareigojimų atidėjinyje pagal TAS 37 (žr. 2.15 pastabą „Atidėjiniai“). Vertinant įsipareigojimų sumą yra atsižvelgiama į tikėtiną atsiskaitymo laiką ir besikreipiančių asmenų kiekį, atidėjinyje apskaičiuotas diskontuota vertė.

Bendrovė tikrina servitutų nematerialiojo turto galimą vertės sumažėjimą, lygindama jo atsiperkamąją vertę su likutine verte bent kartą per metus, arba tais atvejais, kai yra vertės sumažėjimo požymių. Pasikeitus turto vertei, toks pokytis apskaitomas mažinant/didinant servitutų turto vertę.

(c) Specialiosios žemės naudojimo sąlygos (apsaugos zonos)

Bendrovės nematerialaus turto grupėje „Servitutai ir apsaugos zonos“ apskaitomos Bendrovės pareigos įregistruoti ir teisės naudoti trečiųjų asmenų žemės sklypus specialiujų žemės naudojimo sąlygų pagrindais. Taikomi apskaitos principai analogiški (b) „Servitutai“ taikomiems apskaitos principams.

(d) Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolio suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3-4 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį.

2.6 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, išskyrus skirstomuosius dujotiekius ir jų įrenginius, dujų technologinę įrangą ir statinius, kurie apskaitomi savikainos metodu. Perkainota vertė nustatyta remiantis periodiškais (pakankamai reguliariais, kad būtų užtikrinta, jog likutinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo tos, kuri būtų buvusi nustatyta remiantis tikrąja verte finansinės padėties ataskaitos dieną), nepriklausomų turto vertintojų atliktais vertinimais, ir sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Ilgalaikio materialiojo turto grupėms, apskaitomoms savikainos metodu, iš ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertės yra atimamas sukauptas nusidėvėjimas ir sukaupti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negražinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu jo numatytam naudojimui, bei palūkanos už paskolas (2.7.2.5 pastaba).

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi likutinės vertės padidėjimo suma yra pripažįstama kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Vėlesnio turto perkainojimo metu susidariusi likutinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, pripažįstama kitose bendrosiose pajamose ir šia suma yra mažinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Visi kiti sumažėjimai apskaitomi pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos dalyje. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius pelno (nuostolių) dalyje apskaitytus vertės sumažėjimus, pripažįstamas pelno (nuostolių) dalyje. Visos kitos ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusios likutinės vertės padidėjimo sumos yra pripažįstamos kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto pelno (nuostolių) dalyje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto perkainotą vertę arba savikainą iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius:

	Apskaitos metodas	Naudingo tarnavimo laikotarpis
Pastatai	Perkainota vertė	15 - 60 metų
<i>Įskaitant:</i>		
Pastatai inžinieriniai	Perkainota vertė	50 metų
35 - 110 kV transformatorinių pastočių pastatai	Perkainota vertė	35 metai
6-10 kV skirstomųjų punktų pastatai	Perkainota vertė	35 metai
10/0.4 kV transformatorinių pastatai	Perkainota vertė	35 metai
Ryšių ir valdymo sistemos pastatai	Perkainota vertė	15-25 metai
Statiniai ir elektros tinklai	Perkainota vertė	5 - 50 metų
<i>Įskaitant:</i>		
35 - 110 kV transformatorių pastočių el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	Perkainota vertė	30 metų
6-10 kV skirstomųjų punktų el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	Perkainota vertė	30 metų
10/0.4 kV galios transformatoriai	Perkainota vertė	30 metų
35 kV kabelių ir oro linijos	Perkainota vertė	40-45 metai
0.4 - 10 kV kabelių ir oro linijos	Perkainota vertė	15 - 40 metų
35-110 kV galios transformatoriai	Perkainota vertė	40 metų
Ryšių ir valdymo sistemos įranga (išskyrus pastatus)	Perkainota vertė	5 - 45 metų
Hidrotechniniai įrenginiai ir statiniai	Perkainota vertė	50-75 metai
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	Savikaina	13-55 metai
Dujų technologinė įranga ir statiniai	Savikaina	18-36 metai
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Perkainota vertė	3 - 50 metų

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai reguliariai peržiūrimi ir, prireikus, tikslinami Bendrovėje nustatyta tvarka.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susiję sukauptas nusidėvėjimas ir sukauptas vertės sumažėjimas neapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Pelnas arba nuostoliai, perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę. Pardavus perkainotą turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną.

Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto likutinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Pakeistos dalies likutinės vertės pripažinimas finansinėse ataskaitose nutraukiamas. Visos kitos remonto ir eksploatacijos išlaidos yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Skolinimosi išlaidos, susijusios su turto, kurio parengimas naudojimui ilgai trunka (virš 12 mėn.) ir tokio turto vertė viršija 100 tūkst. Eur, įsigijimu, statyba ar gamyba, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis.

2.7 Finansinės priemonės

2.7.1 Finansinis turtas

Bendrovė pripažįsta finansinį turtą finansinės padėties ataskaitoje tik tada, kai tampa finansinės priemonės sutarties nuostatų šalimi. Finansinio turto pirkimas arba pardavimas apskaitomas taikant apskaitą pagal prekybos datą.

Pirminio pripažinimo metu finansinio turto skirstymas priklauso nuo finansinio turto sutartinių pinigų srautų ir Bendrovės verslo modelio, skirto jiems valdyti. Išskyrus prekybos gautinas sumas, kuriose nėra reikšmingo finansavimo komponento arba kurioms Bendrovė pritaikė praktinę priemonę, Bendrovė iš pradžių įvertina finansinį turtą tikrąja verte, pridėjus finansinio turto, kuris nėra vertinamas tikrąja verte per pelną arba nuostolį, sandorio išlaidas. Prekybos gautinos sumos, tarp kurių nėra reikšmingo finansavimo komponento arba kurioms Bendrovė pritaikė

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

praktinę priemonę, yra įvertinamos 2.16 pastaboje aprašyta sandorio kaina. Sandorio išlaidos apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Bendrovė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų sudariusi finansinės priemonės sutarties.

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai atsirandantys iš finansinio turto turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (solely payments of principal and interest – SPPI) nuo pagrindinės nepadengtos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei.

Po pirminio pripažinimo Bendrovė finansinį turtą skirsto į žemiau nurodytas 3 kategorijas:

- (i) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- (ii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir
- (iii) finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinio turto skirstymas po pirminio pripažinimo į aukščiau aprašytas kategorijas remiasi verslo modeliu, kurį Bendrovė taiko valdant finansinį turtą bei turto pinigų srautų ypatybes. Finansinio turto grupei taikomas verslo modelis nustatomas lygmeniu, kuriuo matyti, kaip visos finansinio turto grupės kartu valdomos siekiant konkrečių Bendrovės verslo tikslų. Bendrovė gali taikyti daugiau nei vieną verslo modelį savo finansiniam turtui valdyti.

Finansiniam turtui valdyti taikomas verslo modelis grindžiamas ne vien tvirtinimu, bet faktais, kuriuos galima matyti iš veiklos, kurią Bendrovė vykdo siekdama verslo modelio tikslų. Nustatant finansiniam turtui valdyti taikomą verslo modelį, Bendrovė priima sprendimą įvertinant ne pavienius veiksmus arba veiklą, bet atsižvelgiant į visus turimus įrodymus atliekant vertinimą.

Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, finansinio turto apskaita yra tokia:

2.7.1.1 Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina

Bendrovės išduotos paskolos, gautinos sumos bei pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitomi atsižvelgiant į verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, kuriuos gali sudaryti pinigų srautai susiję su pagrindinės skolos dengimu bei palūkanų įplaukomis. Šis turtas įvertinamas amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą. Amortizuota savikaina yra suma, kuria finansinė priemonė buvo pradžioje pripažinta, atėmus pagrindinės sumos grąžinimus, pridėjus sukauptas palūkanas ir, finansiniam turtui – atėmus bet kokius nurašymus dėl tikėtinų kredito nuostolių. Faktinių palūkanų metodas – tai metodas, taikomas palūkanų pajamoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį taip, kad sudarytų pastovią periodinę palūkanų normą (faktinių palūkanų normą) likutinei vertei. Faktinių palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynųjų pinigų išmokas ar įplaukas (neskaitant ateityje numatomų kredito nuostolių) iki finansinės priemonės bendros likutinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnę laikotarpį.

Finansinis turtas pripažįstamas trumpalaikiu turtu, išskyrus tuos atvejus, kuomet jo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju jis pripažįstamas ilgalaikiu turtu.

Turtas, kuris yra laikomas surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai vertinami amortizuota savikaina. Nuo šio finansinio turto apskaičiuotos palūkanų pajamos yra pripažįstamos finansinės veiklos pajamomis amortizuojant faktinių palūkanų metodu. Visas pelnas arba nuostoliai, atsirandantys dėl turto nurašymo, pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi kaip vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.7.1.2 Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas

Bendrovė tokių finansinių priemonių neturėjo.

2.7.1.3 Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Bendrovė tokių finansinių priemonių neturėjo.

2.7.1.4 Faktinių palūkanų metodas

Faktinių palūkanų metodas taikomas apskaičiuojant finansinio turto amortizuotą savikainą, taip pat atitinkamu laikotarpiu pelne (nuostoliuose) paskirstant palūkanų pajamas.

Faktinių palūkanų norma – norma, kurią taikant apskaičiuotos būsimos pinigų įplaukos tikėtina finansinio turto galiojimo laikotarpiu tiksliai diskontuojamos iki finansinio turto bendrosios likutinės vertės, kuri rodo finansinio turto amortizuotą savikainą prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą, Bendrovė vertina tikėtinus pinigų srautus atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas (pvz., išankstinį mokėjimą, pratęsimą, pasirinkimo pirkti ir panašius pasirinkimo sandorius), bet neatsižvelgdama į tikėtinus kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi atlygiai ir kitos sumos, kuriuos sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir kurie yra neatskiriama faktinių palūkanų normos dalis, sandorių sąnaudos, taip pat visos kitos premijos arba nuolaidos. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą daroma prielaida, kad pinigų srautus ir tikėtiną panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laikotarpį galima patikimai įvertinti. Kai pinigų srautų arba finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) tikėtino galiojimo laikotarpio patikimai įvertinti neįmanoma, Bendrovė naudoja sutartyje numatytus pinigų srautus per visą sutartyje numatytą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) galiojimo laikotarpį.

2.7.1.5 Finansinio turto vertės sumažėjimas - tikėtini kredito nuostoliai

Bendrovė atlieka į ateitį orientuotą tikėtinų kredito nuostolių, susijusių su jos skolos priemonėmis, vertinamos amortizuota savikaina, vertinimą nepaisant to, ar egzistuoja vertės sumažėjimo požymiai.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Bendrovės patiriami kredito nuostoliai apskaičiuojami, kaip visų sutartyje numatytų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė turi gauti pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė tikisi gauti, skirtumas (t. y. visas pinigų trūkumas), diskontuotas taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Pinigų srautus Bendrovė apskaičiuoja atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas per tikėtiną tos finansinės priemonės galiojimo laikotarpį, įskaitant turimo užstato pardavimo arba kitokio kredito vertės didinimo, kuris yra neatskiriamas nuo sutarties sąlygų, pinigų srautus.

Tikėtini kredito nuostoliai vertinami taip, kad atspindėtų nešališką ir tikėtiną svertinę sumą, nustatomą atsižvelgiant į galimus gauti rezultatus; pinigų laiko vertę; pagrįstą ir patvirtinamą informaciją apie įvykius praeityje ir dabartines sąlygas; bei pagrįstas ir patvirtinamas prognozes dėl įvykių ateityje ir ekonominių sąlygų finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai - tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per laikotarpį nuo finansinio turto pirminio pripažinimo iki vėlesnės, finansinio turto padengimo, arba finansinio turto galutinio nurašymo, datos.

Bendrovė siekia, kad tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai būtų pripažįstami prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta. Paprastai kredito rizika reikšmingai padidėja prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta arba pastebima kitų su skolininku susijusių dėslos veiksnių (pvz., pakeitimas arba restruktūrizacija). Todėl, jei ne per didelėmis išlaidomis ar pastangomis galima gauti pagrįstos ir patvirtinamos informacijos, kuri yra labiau orientuota į ateitį nei apie pradelstus mokėjimus, ja būtina remtis vertinant kredito rizikos pasikeitimus. Tikėtini kredito nuostoliai pripažįstami atsižvelgiant į individualiai arba bendrai įvertinta išduotų paskolų ir prekybos gautinų sumų kredito riziką, kurios vertinimas remiasi visa pagrįsta informacija, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Trumpalaikėms prekybos gautinoms sumoms, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, Bendrovė taiko supaprastintą metodą, kaip reikalaujama pagal 9-ąjį TFAS, ir apskaito atidėjinius nuostolius viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių atžvilgiu nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo. Bendrovė naudoja atidėjinių matricą, pagal kurią atidėjiniai nuostoliai skaičiuojami prekybos gautinų sumų, kurioms būdingi skirtingi senėjimo ir pradelsto mokėjimo terminai, atžvilgiu. Siekiant apskaičiuoti tikėtinius kredito nuostolius, prekybos gautinos sumos suskirstomos į atskiras grupes pagal bendras kredito rizikos ypatybes, t. y. iš AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių gautinos sumos, iš kitų verslo klientų gautinos sumos ir iš fizinių asmenų gautinos sumos. Neatgautinumo analizė atliekama už pastaruosius 3 metus, siekiant nustatyti įsipareigojimų neįvykdymo rodiklį.

Kitų gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai (pvz., gautinos sumos už perleistą visuomeninio tiekimo veiklą) vertinami taikant individualųjį vertinimą. Bendrovės vadovybė atlieka individualųjį vertinimą atsižvelgiant į galimybę gauti informaciją apie konkretaus skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, kuri leistų laiku nustatyti konkretaus skolininko reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, tokiu būdu įgalinant priimti sprendimą dėl viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių pripažinimo konkretaus skolininko atžvilgiu.

Bendrovė išduodant paskolą įvertina ir apskaito 12 mėnesių tikėtinius kredito nuostolius. Vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, nesant reikšmingo kredito rizikos padidėjimo, susijusio su paskolos gavėju, Bendrovė koreguoja 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių likutį atsižvelgiant į vertinimo datai likusią nepadengtą paskolos sumą. Nustačius, kad paskolos gavėjo finansinė būklė reikšmingai pablogėjo, lyginant su būkle, buvusia paskolos išdavimo metu, Bendrovė apskaito visus paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinius kredito nuostolius. Vėliausias momentas, kai Bendrovė pripažįsta visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinius galiojimo laikotarpio kredito nuostolius, identifikuojamas, kai skolininkas vėluoja apmokėti eilinę įmoką, arba visą skolą ilgiau negu 30 dienų.

Suteiktų paskolų ir pinigų bei pinigų ekvivalentų tikėtinų kredito nuostolių pripažinimo stadijos:

1. Suteikus paskolą, gavus pinigus ar pinigų ekvivalentus, Bendrovė pripažįsta dvylikos mėnesio tikėtinius kredito nuostolius. Paskolos (finansinio lizingo) ar pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės nekoreguojant ją tikėtinų kredito nuostolių suma.
2. Nustačius, kad kredito rizika, susijusi su paskolos gavėju arba banku, kuriame laikomi pinigai ir pinigų ekvivalentai, reikšmingai padidėjo (o tai parodo gautinos sumos, kurios yra pradelstos daugiau kaip nei 30 dienų, bei reikšminga neigiama informacija apie pokyčius, darančius įtaką skolininkui ir pan.), Bendrovė apskaito visą paskolos ar pinigų ekvivalentų galiojimo tikėtinius kredito nuostolius. Visi finansinės priemonės galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai apskaičiuojami tik esant reikšmingam kredito rizikos, susijusios su paskolos gavėju, padidėjimui. Paskolos (finansinio lizingo) ar pinigų ekvivalentų palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės nekoreguojant ją tikėtinų kredito nuostolių suma.
3. Bendrovė laiko finansinį turtą neįvykdytu, kai pagal sutartį vėluojama sumokėti 90 dienų. Tačiau tam tikrais atvejais Bendrovė taip pat gali laikyti finansinį turtą neįvykdytu, kai vidinė ar išorinė informacija rodo, kad įmonė, prieš pradėdama atsižvelgti į visus kredito pagerinimus, mažai tikėtina, kad gaus visą negražintą sutarties sumą. Palūkanų pajamos už paskolą (finansinį lizingą) ar pinigų ekvivalentus apskaičiuojamos nuo finansinio turto likutinės vertės, atėmus numatomų kredito nuostolių sumą.

Finansinis turtas yra nurašomas, kai nėra pagrįstų lūkesčių atgauti sutartinius pinigų srautus.

Tikėtini gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų tikėtini kredito nuostoliai per visą laikotarpį pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje per kontrarinę abejotinų gautinų sumų sąskaitą.

2.7.1.6 Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę:
  - jei Bendrovė neišlaikė kontrolės, ji nutraukia finansinio turto pripažinimą, o visos perduodant sukurtos arba išlaikytos teisės ir prievolės pripažįstamos atskirai turtu arba įsipareigojimais;
  - jei Bendrovė išlaikė kontrolę, ji toliau pripažįsta finansinį turtą tiek, kiek toliau kontroliuoja finansinį turtą.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Vertinant ar Bendrovė išlaikė perduoto turto kontrolę, atsižvelgiama į gavėjo gebėjimą parduoti šį turtą. Jei gavėjas praktiškai geba parduoti visą turtą nesusijusiai trečiajai šaliai ir atlikti tai vienašališkai, netaikydamas perdavimui papildomų apribojimų, laikoma, kad Bendrovė kontrolės neišlaikė. Visais kitais atvejais Bendrovė kontrolę išlaikė.

2.7.2 Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai yra klasifikuojami į finansinius įsipareigojimus, apskaitomus tikrąja verte per pelną (nuostolius), ir kitus finansinius įsipareigojimus. Skolos ar nuosavybės priemonės klasifikuojamos kaip finansiniai įsipareigojimai arba nuosavas kapitalas pagal susitarimo esmę.

2.7.2.1 Finansinių įsipareigojimų pirminis pripažinimas ir vertinimas

Finansiniai įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu yra klasifikuojami kaip finansiniai įsipareigojimai TVPL (kurių tikrosios vertės pokytis apskaitomas per pelno (nuostolių) dalį), paskolos, mokėtinos sumos arba kaip išvestinės finansinės priemonės, nurodytos kaip apsidraudimo priemonės efektyviame apsidraudime. Visi finansiniai įsipareigojimai iš pradžių pripažįstami tikrąja verte, o paskolų ir skolinių įsipareigojimų bei mokėtinų sumų atveju, atėmus tiesiogiai priskirtinas sandorio išlaidas.

2.7.2.2 Vėlesnis vertinimas

Vėlesnio vertinimo tikslais, finansiniai įsipareigojimai priskiriami į dvi kategorijas:

- Finansiniai įsipareigojimai TVPL;
- Finansiniai įsipareigojimai apskaitom amortizuota savikaina.

2.7.2.3 Finansiniai įsipareigojimai TVPL

Finansiniai įsipareigojimai TVPL apima finansinius įsipareigojimus, laikomus prekybai, ir finansinius įsipareigojimus, nurodytus pirminio pripažinimo metu TVPL.

Finansiniai įsipareigojimai klasifikuojami kaip laikomi prekybai, jei jie atsirado artimiausiu metu atpirkimo tikslais. Šiai kategorijai taip pat priskiriamos išvestinės finansinės priemonės, kurias sudarė Bendrovė ir kurios nėra nurodytos kaip apsidraudimo priemonės apsidraudimo sandoriuose, kaip apibrėžta 9-ajame TFAS. Atskiros įterptosios išvestinės finansinės priemonės taip pat priskiriamos prekybai laikomoms priemonėms, nebent jos priskiriamos veiksmingoms apsidraudimo priemonėms.

Pelnas ar nuostoliai iš įsipareigojimų, laikomų prekybai, pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansiniai įsipareigojimai, nurodyti pirminio pripažinimo kaip TVPL metu, yra nurodomi pradinę pripažinimo dieną ir tik tuo atveju, jei tenkinami 9 TFAS kriterijai. Bendrovė neturėjo finansinių įsipareigojimų TVPL.

2.7.2.4 Finansiniai įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina

Tai kategorija, labiausiai aktuali Bendrovei. Po pirminio pripažinimo mokėtinos sumos, paskolos su palūkanomis vėliau vertinamos amortizuota savikaina, naudojant faktinių palūkanų metodą. Pelnas ir nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje, kai įsipareigojimai yra nurašomi, taip pat vykdant faktinių palūkanų amortizacijos procesą.

Amortizuota savikaina apskaičiuojama atsižvelgiant į visas įsigijimo nuolaidas ar premijas ir mokesčius ar išlaidas, kurios yra neatskiriama faktinių palūkanų dalis. Faktinių palūkanų amortizacija įtraukiama kaip finansinės išlaidos į pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą.

2.7.2.5 Pateikimas ir skolinimosi kaštai

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami trumpalaikiams įsipareigojimams, išskyrus atvejus, kai Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimų vykdymą mažiausiai 12 mėnesių nuo ataskaitos datos.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki balanso datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas balanso datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kurio vertė viršija 100 tūkst. Eur, įsigijimu, statyba ar turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia gana daug laiko (daugiau nei vienerių metų), pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolinimų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

2.7.2.6 Faktinių palūkanų metodas

Efektyvių palūkanų metodas naudojamas apskaičiuojant amortizuotą finansinių įsipareigojimų savikainą ir paskirstant palūkanų sąnaudas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos pelne arba nuostoliuose per atitinkamą laikotarpį.

Efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri tiksliai sumažina numatomus būsimus pinigų srautus per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laiką iki bendros finansinio įsipareigojimo likutinės vertės, kuri parodo amortizuotą finansinio įsipareigojimo savikainą. Apskaičiuodama efektyvią palūkanų normą, Grupė įvertina numatomus pinigų srautus atsižvelgdama į visas finansinės priemonės sutartines sąlygas (pavyzdžiui, išankstinį apmokėjimą, pratęsimą, pardavimo ir panašias galimybes). Apskaičiuojami visi mokesčiai ir taškai, sumokėti ar gauti tarp sutarties šalių, kurie yra neatskiriama efektyvios palūkanų normos, sandorio išlaidų ir visų kitų įmokų ar nuolaidų dalis. Daroma prielaida, kad pinigų srautus ir numatomą panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laiką galima patikimai įvertinti. Tačiau, kai neįmanoma patikimai įvertinti finansinių priemonių (arba finansinių priemonių grupės) pinigų srautų ar numatomo galiojimo laiko, Bendrovė naudoja sutartinius pinigų srautus per visą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) sutarties laikotarpį.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2.7.2.7 Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų likutinių verčių pripažįstamas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.7.3 Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų sudengimas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai sudengiami ir neto suma parodoma finansinės padėties ataskaitoje, kai yra teisinė galimybė užskaityti pripažintą sumą ir yra ketinimas atsiskaityti neto suma arba realizuoti turtą ir įsipareigojimus vienu metu. Įgyvendinama teisė nepriklauso nuo ateities įvykių ir teisiškai įgyvendinama ūkio subjekto ir visų sandorio šalių tiek įprastomis veiklos sąlygomis, tiek įsipareigojimų nevykdymo, nemokumo ar bankroto atveju.

2.8 Naudojimo teise valdomas turtas

Naudojimo teise valdomas turtas yra turtas, kuris parodo Bendrovės teisę naudotis nuomojamu turtu nuomos laikotarpiu. Bendrovė pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą visų rūšių nuomai, įskaitant naudojimo teise valdomo turto nuomą subnuomos atveju, išskyrus nematerialiojo turto nuomą, trumpalaikę nuomą ir mažaverčio turto nuomą.

Naudojimo teise valdomo turto pirminis vertinimas

Nuomos pradžios datą Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą įvertina savikaina. Naudojimo teise valdomo turto savikainą sudaro: nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo suma, bet kokie nuomos mokėjimai pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas. Bendrovė prisiima su šiomis išlaidomis susijusį įsipareigojimą pradžios datą arba pasinaudojusi nuomojamu turtu tam tikrą konkretų laikotarpį. Bendrovė pripažįsta šias išlaidas kaip dalį naudojimo teise valdomo turto savikainos, kai yra prisiimamas įsipareigojimas dėl šių išlaidų.

Naudojimo teise valdomo turto vėlesnis vertinimas

Po pradžios datos Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina taikydama savikainos metodą. Taikydama savikainos metodą, Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą vertina savikaina: atėmus visą sukauptą nusidėvėjimą ir visus sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius; ir pakoregavus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo.

Apskaičiuodama naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą, Bendrovė taiko 16-ojo TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrenginiai“ nusidėvėjimo reikalavimus.

Toliau nurodyta, kaip naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas per visą nuomos laikotarpį skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą:

- Žemė nuo 2 iki 99 metų ;
- Transporto priemonės nuo 3 iki 5 metų;
- Patalpos nuo 2 iki 10 metų;
- Kitas naudojimo teise valdomas turtas nuo 3 iki 38 metų.

Jeigu iki nuomos laikotarpio pabaigos Bendrovei perleidžiama nuomojamo turto nuosavybės teisė arba jeigu naudojimo teise valdomo turto kaina rodo, kad Bendrovė pasinaudos pasirinkimo pirkti teise, Bendrovė apskaičiuoja naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą nuo pradžios datos iki nuomojamo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos. Kitu atveju Bendrovė naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimą skaičiuoja nuo pradžios datos iki ankstesnės iš šių datų: naudojimo teise valdomo turto naudingo tarnavimo laiko pabaigos arba nuomos laikotarpio pabaigos.

Bendrovė naudojimo teise valdomą turtą pateikia atskirai nuo nematerialaus ir materialaus turto finansinės padėties ataskaitoje.

2.9 Atsargos

Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį, o likusių atsargų savikaina nustatoma pagal FIFO metodą. Atsargų savikaina apima pirkimo kainą, mokesčius (išskyrus tuos, kurie vėliau Bendrovės susigrąžinami iš mokesčių institucijų), transportavimo, tvarkymo ir kitas išlaidas, tiesiogiai priskirtinas atsargų įsigijimui. Į savikainą neįeina skolinimosi išlaidos.

Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus pardavimo sąnaudas. Atsargų vertės sumažėjimas skaičiuojamas tik senstančioms, jau pasenusioms ir netinkamoms naudoti atsargoms.

2.10 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius einamosiose sąskaitose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis nei trys mėnesiai, bei banko sąskaitos kreditus (angl. *overdrafts*). Banko sąskaitos kreditai (*overdraft*) apskaitomi finansinės padėties ataskaitos trumpalaikių įsipareigojimų paskolų straipsnyje.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2.11 Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą Bendrovė vertina nuomos įsipareigojimą ta data nesumokėtų nuomos mokesčių dabartine verte.

Pradžios datą nuomos mokesčiai, įtraukti į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima fiksuotuosius mokesčius, atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas; kintamuosius nuomos mokesčius, kurie priklauso nuo indekso ar normos, iš pradžių įvertinamus naudojant indeksą ar normą pradžios datą; sumas, kurias Bendrovė turėtų mokėti pagal likvidacinės vertės garantijas; pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Bendrovė ta pasirinkimo teise pasinaudos; ir baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Bendrovė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą.

Kintami nuomos mokesčiai, nepriklausantys nuo indekso ar palūkanų normos, pripažįstami sąnaudomis (nebent išlaidos patiriamos atsargoms gaminti) tuo laikotarpiu, kai įvyksta įvykis ar sąlyga, lemianti mokėjimą.

Skačiuodama dabartinę nuomos mokesčių vertę, Bendrovė naudoja nuomininko priskaitytiną skolinimosi palūkanų normą, nuomos pradžios datą, nes nuomos sutartyse numatytos palūkanų normos negalima lengvai nustatyti. Po pirminio pripažinimo Bendrovė nuomos įsipareigojimą vertina: padidindama likutinę vertę, kad būtų atsižvelgta į nuomos įsipareigojimo palūkanas; sumažindama likutinę vertę, kad būtų atsižvelgta į sumokėtus nuomos mokesčius. Papildomai nuomos įsipareigojimo likutinė vertė pakartotinai vertinama jeigu yra nuomos pakeitimai, pakeistas nuomos terminas, pakeičiami nuomos mokesčiai (pvz., būsimų mokesčių pokyčiai, atsirandantys dėl indekso ar normos, naudojamų tokiems nuomos mokesčiams nustatyti), arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

Trumpalaikė ir mažos vertės turto nuoma

Bendrovė taiko trumpalaikės nuomos pripažinimo išimtį (t. y. nuomai, kurios terminas baigiasi per 12 mėnesių nuo nuomos pradžios ir nėra pasirinkimo teisės pirkti). Taip pat mažos vertės turto pripažinimo išimtis taikoma nuomai, kuri laikoma mažaverte. Trumpalaikės nuomos ir mažos vertės turto nuomos mokesčiai yra pripažįstami sąnaudomis proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

Bendrovė kaip nuomotojas

Nuoma, kai Bendrovė iš esmės neperleidžia visos su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, yra klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Nuomos įmokos apskaitomos tiesiogiai proporcingu metodu per nuomos laikotarpį ir pripažįstamos pajamomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje atsižvelgiant į nuomos pobūdį. Pirminės tiesioginės išlaidos, patirtos derantis dėl nuomos sutarties sąlygų ir sudarant nuomos sutartis, pridedamos prie išnuomoto turto likutinės vertės ir pripažįstamos per nuomos laikotarpį tuo pačiu pagrindu kaip ir nuomos pajamos. Neapibrėžtieji mokėjimai pripažįstami pajamomis tuo laikotarpiu, kai jie yra uždirbami.

2.12 Pelno mokesčiai

(a) Pelno mokesčiai

Ataskaitinių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri, tikimasi, bus atgauta arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Skačiuojant pelno mokestį yra vadovujamasi mokesčių įstatymais ir taikomi mokesčio tarifai, kurie galioja finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną.

Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2020 m. buvo 15 proc. (2019 m. –15 proc.).

(b) Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas likutinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų likutinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno ar nuostolio.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinės padėties ataskaitos sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti. Sumažinama iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami tarpusavyje, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kuomet egzistuoja teisė padengti einamojo laikotarpio mokėtinus mokesčius grynąja verte.

(c) Pelno mokesčiai ir atidėtas pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtieji mokesčiai turi būti pripažinti pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukti į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis yra susijęs su sumomis, apskaitomomis per kitas bendrąsias pajamas, ir kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje tą patį ar kitą laikotarpį.

Sukauptų mokesčių nuostolių įsigijimas

Įsigijus mokesčius nuostolius Bendrovė apskaito atidėtojo pelno mokesčio turtą bei mokėtinas skolas už įsigytus mokesčius nuostolius per atidėtojo pelno mokesčio sąnaudų sąskaitą. Panaudojus įsigytus mokesčius nuostolius Bendrovė nurašo juos iš atidėtojo pelno mokesčio sąskaitos.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguočių g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Pinigų srautų ataskaitoje mokėjimai už įsigytus mokestinius nuostolius pateikiami pagrindinės veiklos pinigų srautų straipsnyje „Realizuotas (sumokėtas) pelno mokestis“.

2.13 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo sąnaudų

Bendrovė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytą įmokų planą – tai planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

(b) Išėitinės kompensacijos

Išėitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išėiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išėitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalią oficialų darbo santykių nutraukimo planą ir pasirašytus susitarimus su darbuotojais be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru ir kurių negali būti atsisakyta. Ilgalaikės išmokos yra pripažįstamos dabartine verte, taikant rinkos palūkanų normą.

(c) Išmokos darbuotojams išėinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išėinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Jei darbuotojas priklauso Bendrovės profesinei sąjungai, jis taip pat turi teisę į papildomą ištarnauto laiko išmoką pagal Bendrovės kolektyvinę sutartį. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės padėties ataskaitoje ir atspindi uždirbtų tų išmokų dabartinę vertę finansinės padėties ataskaitos sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitos dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariais įvertinimais. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas ilgalaikėms Vyrųsybės obligacijoms, t. y. nuo 5 metų trukmės. Vadovybės vertinimu, toks diskontavimo koeficientas geriausiai atspindi būsimų išmokų vertę.

2.14 Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Valstybės suteiktos dotacijos pripažįstamos tikrąja verte, jeigu pagrįstai užtikrinama, kad dotacija bus gauta Bendrovė laikysis visų jai keliamų sąlygų. Valstybės dotacijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto pirkimu, pripažįstamos finansinės padėties ataskaitoje ilgalaikių įsipareigojimų straipsnyje ir pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje per susijusio turto įvertintą naudingo tarnavimo laiką.

Ilgalaikio turto perkainojimo metu, dotacijos, susijusios su ilgalaikiu turtu, kuriam turto vertinimo metu buvo suformuotas vertės sumažėjimas apskaitytas per pelną (nuostolius), yra sumažinamos ta pačia verte, kuria buvo sumažinta atitinkamo turto vieneto vertė, apskaityta per pelną (nuostolius) (pateikta atėmus likutinės vertės sumažėjimą).

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Valstybės dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu yra laikomos dotacijomis, susijusioms su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija. Šios dotacijos apskaitomos pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje atėmus susijusias išlaidas.

2.15 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominė nauda teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kai Bendrovė tikisi, kad dalis ar visa atidėjinių suma bus kompensuota, gautina kompensacija yra pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai kompensavimas yra garantuotas. Su atidėjiniais susijusios išlaidos yra apskaitomos pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimą specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudų.

Atidėjiniai servitutams

Išmokos už kompensacijas žemės savininkams apskaitomos mažinant atidėjinius, o atidėjinių perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo – atitinkamai kaip nematerialiojo turto pokytis (2.5 pastaba).

Atidėjiniai Specialiosios žemės naudojimo sąlygoms (apsaugos zonomis)

Išmokos už kompensacijas žemės savininkams apskaitomos mažinant atidėjinius, o atidėjinių perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo – atitinkamai kaip nematerialiojo turto pokytis. (2.5 pastaba)

2.16 Pajamos pagal sutartis su klientais

Bendrovė sutartyse su klientais nustato, ar sutarties vykdymo įsipareigojimas (tiek aiškiai apibrėžtas, tiek numanomas) yra perduoti atskiras prekes ar paslaugas ar perduoti keletą atskirų prekių ar paslaugų, kurios iš esmės yra tos pačios ir turi tą patį perdavimo modelį klientui. Pažadėtos prekės ar paslaugos reiškia atskirą veiklos įsipareigojimą, jei prekės ar paslaugos yra atskiros. Pažadėta prekė ar paslauga laikoma atskira, jei tenkinami abu šie kriterijai:

- (i) klientas gali gauti naudos iš prekės ar paslaugos savarankiškai arba naudodamas kitus lengvai prieinamus išteklius ir
- (ii) prekė ar paslauga galima atskirti nuo kitų pažadų sutartyje (skiriasi sutarties kontekste).

Bendrovės pagrindiniai teisiniai veiklos įsipareigojimai, nustatyti sutartyse su klientais, yra šie: elektros energijos skirstymas ir perdavimas, elektros energijos garantinis tiekimas, naujų vartotojų prijungimas.

Pajamos iš sutarčių su klientais yra pripažįstamos, kai perduotų prekių ar paslaugų kontrolė yra perduodama klientui už kainą, kuri atspindi atlygį, kurį Bendrovė tikisi turinti teisę gauti mainais į šias prekes ar paslaugas. Pajamos yra įvertinamos atsižvelgiant į atlygį, kurį Bendrovė tikisi turinti teisę gauti pagal sutartį su klientu, neįtraukiant sumų, surinktų trečiųjų šalių vardu.

Pajamos ir iš tam tikrų paslaugų sutarčių su klientais pripažįstamos remiantis faktiškai suteiktomis paslaugomis iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos kaip visų teikiamų paslaugų dalis, nes klientas gauna ir naudojasi nauda tuo pačiu metu. Pripažindama pajamas Bendrovė atsižvelgia į sutarčių su klientais sąlygas ir į visus svarbius faktus bei aplinkybes, įskaitant pinigų srautų, atsirandančių dėl sutarties su klientu pobūdį, sumą, laiką ir neapibrėžtumą.

a) Pajamos iš elektros energijos persiuntimo (skirstymo ir perdavimo)

Pajamos iš elektros energijos persiuntimo, apimančio perdavimą ir skirstymą, buitiniams vartotojams pripažįstamos per laikotarpį pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras, kuriose pateiktas suvartotos elektros energijos kiekis yra apskaičiuotas remiantis deklaruotais ar faktiniais skaitiklių rodmenimis, t. y. nustatytais patikrinus arba gavus duomenis per išmaniuosius skaitiklius. Jei nėra deklaruotų ar faktinių skaitiklių rodmenų, pajamos iš elektros energijos skirstymo ir perdavimo pripažįstamos remiantis vidutinio vartojimo įvertinimo metodu.

Pajamos iš elektros energijos persiuntimo, apimančio perdavimą ir skirstymą, verslo klientams yra pripažįstamos per laikotarpį pagal faktiškai patiektą elektros energiją, kurios kiekis yra nustatomas pagal elektros skaitiklių rodmenis.

Remiantis istoriniais Bendrovės duomenimis, buvo nustatyta, kad augant elektros energijos skirstymo ir perdavimo kainai, privatūs vartotojai paskutiniaisiais metų mėnesiais yra linkę deklaruoti didesnę elektros energijos suvartojimą, negu buvo suvartota iš tikrųjų. Kadangi Bendrovės elektros energijos skirstymo ir perdavimo pajamos priklauso nuo vartotojų suvartotos elektros energijos kiekio, dėl deklaruoto per didelio elektros energijos suvartoto kiekio šios pajamos išauga, todėl, norint įvertinti atidėtų pajamų dydį, Bendrovė įvertina deklaruojamą elektros energijos suvartojimo kiekį. Bendrovės atidėtosios pajamos yra parodomos finansinės padėties ataskaitos eilutėje „Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai“ (25 pastaba). Įvertinimas grindžiamas istoriniu vartotojų suvartojimu ir Bendrovės atliktu elektros tinklų technologinių nuostolių įvertinimu. Visos prielaidos yra peržiūrimos finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Elektros energijos perdavimo paslaugos yra teikiamos ir perkamos iš elektros perdavimo sistemos operatoriaus. Bendrovė per vartotojo mokamą elektros tarifą surenka mokesčius už elektros energijos perdavimo paslaugas iš buitinių ir verslo klientų ir perveda juos elektros perdavimo sistemos operatoriumi. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis elektros perdavimo paslaugose, įsigytose iš elektros perdavimo sistemos operatoriaus, ir pripažįsta elektros energijos perdavimo pajamas (3.4 pastaba).

Pajamos iš elektros energijos skirstymo ir perdavimo yra reguliuojamos (2.24 pastaba).

b) Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo

Bendrovė teikia elektros energijos garantinio tiekimo paslaugą buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Elektros energijos garantinis tiekimas – tai elektros energijos tiekimo užtikrinimo paslauga, teikiama laikinai 6 mėnesius vartotojams:

- kurie nustatytu laiku nepasirinko nepriklausomo elektros energijos tiekėjo;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nevykdo prisiimtų įsipareigojimų tiekti elektros energiją sutartomis su vartotojais sąlygomis;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia veiklą;
- kurių pasirinktas elektros energijos tiekėjas nutraukia su vartotoju sudarytą elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartį.

Garantinio tiekimo elektros tarifas vartotojui, kuriam užtikrinamas garantinis tiekimas, susideda iš skirstymo ir perdavimo paslaugos kainos (žr. šioje pastaboje (a)), VIAP (Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos) kainos ir garantinio tiekimo kainos.

Garantinio tiekimo kaina susideda iš elektros energijos kainos, kuri lygi vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros energijos biržos kainai, pritaikius koeficientą 1,25. Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo kainos pripažįstamos per laikotarpį pagal išrašytas PVM sąskaitas faktūras, kuriose pateiktas suvartotos elektros energijos kiekis yra apskaičiuotas remiantis deklaruotais ar faktiniais skaitiklių rodmenimis, t. y. nustatytais patikrinus arba gavus duomenis per išmaniuosius skaitiklius.

Bendrovė per garantinio tiekimo elektros tarifą surenka iš vartotojų VIAP mokesčius ir perveda VIAP lėšų administratoriui UAB „Baltpool. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė surinkdama ir perveddama VIAP mokesčius veikia kaip agentas, todėl VIAP mokesčiai apskaitomi pajamas sudengiant su sąnaudomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos eilutėje „Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimai“ (3.5 pastaba).

Pajamos iš elektros energijos garantinio tiekimo yra reguliuojamos (2.24 pastaba).

c) Pajamos iš gamtinių dujų persiuntimo (skirstymo ir perdavimo)

Pajamos iš nebutinių vartotojų už gamtinių dujų persiuntimą pripažįstamos per laikotarpį, remiantis vartotojų pateiktais matavimo prietaisų rodmenimis arba, jei vartotojai nepateikė matavimo prietaisų parodymų, dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, suderintą su Taryba (kaupimo principu).

Pajamos iš buitinių vartotojų pripažįstamos per laikotarpį, remiantis dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, t. y. apskaičiuojant pajamas yra įvertinti neatitiktimai tarp buitinių vartotojų deklaruotų ir jiems išskirstytų dujų kiekių (kaupimo principas). Pajamos iš buitinių vartotojų nesudaro reikšmingos dujų persiuntimo pajamų dalies.

Gamtinių dujų perdavimo paslaugos yra teikiamos ir perkamos iš dujų perdavimo sistemos operatoriaus. Bendrovė per vartotojo mokamą dujų tarifą surenka mokesčius už gamtinių dujų perdavimo paslaugas iš buitinių ir verslo klientų ir perveda juos dujų perdavimo sistemos operatoriumi. Bendrovės vadovybė nustatė, jog Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis dujų perdavimo paslaugose, įsigytose iš dujų perdavimo sistemos operatoriaus, ir pripažįsta gamtinių dujų perdavimo pajamas (3.6 pastaba).

d) Pajamos už naujų vartotojų prijungimą

Bendrovės gautos įmokos už naujų vartotojų prijungimą, pripažįstamos pajamomis per laikotarpį, kuriuo Bendrovė užtikrina kliento prijungimą prie elektros ir dujų skirstomųjų tinklų. Bendrovė pasirašo atskiras sutartis su klientais dėl prijungimo prie skirstomojo tinklo paslaugos. Taip pat, Bendrovė pasirašo skirstymo sutartis su verslo klientais dėl skirstymo paslaugų arba turi menamą sutartį dėl elektros energijos skirstymo paslaugų su buitinių klientais ir dujų skirstymo paslaugų su verslo ir buitinių klientais. Prijungimas prie skirstomojo tinklo yra ne atskiras įvykdymo įsipareigojimas, o veikiau neatsiejama elektros energijos ir dujų tiekimo ir skirstymo paslaugos dalis. Iš kliento gauti mokesčiai apskaitomi kaip sutartiniai įsipareigojimai ir yra proporcingai pripažįstami pajamomis per numatomą santykių su klientais laikotarpį, kurio trukmę riboja susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis, kurio trukmė – 27 metai elektros tinklui ir 46-55 metai dujų tinklui. Prijungimo mokesčiai, gauti iš klientų, finansinės būklės ataskaitoje apskaitomi kaip įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais.

2.17 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Bendrovės nefinansinio turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali būti neatgautina. Kai likutinė vertė viršija turto atsiperkamąją vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelne (nuostolyje). Turto atstatomoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertę, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigus kuriančius vienetus). Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelne (nuostolyje) tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas yra neapibrėžtas, nėra amortizuojamas, bet yra tikrinamas dėl vertės sumažėjimo kiekvienais metais atskirai arba pinigų generuojančio vieneto lygiu.

2.18 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.19 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas, dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidutinio svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, vidutinis svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas įvyko ankstesniojo pateikiamo laikotarpio pradžioje. Kadangi nėra jokių pelno (nuostolių) vienai akcijai mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintasis pelnas nesiskiria (32 pastaba).

2.20 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.21 Susijusios šalys

Susijusiomis šalimis pripažįstami akcininkai, Valdybos nariai, jų artimi giminės, valstybės valdomos įmonės bei įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Bendrovę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2.22 Tikroji vertė

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Tikrosios vertės nustatymas grindžiamas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimo perkėlimo sandoris įvyks:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, arba
- jei pagrindinės rinkos nėra, palankiausioje turto ar įsipareigojimo rinkoje.

Bendrovė turi turėti prieinamą pagrindinę, arba palankiausią rinką.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Turto arba įsipareigojimo tikroji vertė matuojama taikant prielaidas, kuriomis rinkos dalyviai įsigytų tokį turtą ar įsipareigojimus, veikdami pagal savo ekonominius interesus.

Nefinansinio turto tikrosios vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio sugebėjimą gauti ekonominę naudą, naudojant turtą geriausiu būdu arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų geriausiai.

Bendrovė naudoja tokius vertinimo metodus, kurie yra tinkami esamoms sąlygoms ir kuriems yra pakankamai informacijos reikalingos įvertinti tikrajai vertei, maksimizuojant atitinkamų stebimų duomenų naudojimą ir minimizuojant nestebimų duomenų naudojimą.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kuriems yra pritaikyta tikroji vertė, yra įvertinti ir atskleisti pagal tikrosios vertės hierarchiją, pateiktą žemiau. Hierarchija yra sudaryta remiantis žemiausio lygmens indėliu, kuris yra svarbus tikrosios vertės nustatymui.

Lygis 1: turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamomis (nekoreguotomis) kainomis, aktyviose rinkose.

Lygis 2: turto vienetų tikroji vertė, kai žemiausio lygio kintamieji, turintys reikšmingą įtaką tikrajai vertei, nustatyta remiantis kitais tiesiogiai arba netiesiogiai stebimais rodikliais.

Lygis 3: turto vienetų tikroji vertė, kai žemiausio lygio kintamieji turintys reikšmingą įtaką tikrajai vertei, nustatyta remiantis nestebimais rodikliais

2.23 Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos sudarymo datos

Visi po finansinės padėties ataskaitos sudarymo dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms. Visi įvykiai, kurie yra reikšmingi, tačiau nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose.

2.24 Reguluojama veikla

Bendrovės pelningumas yra reguliuojamas VERT, tvirtinant paslaugų kainas ateinantiems metams. Kainų lygis priklauso nuo numatomų ateinančių metų sąnaudų, prognozuojamos teikiamų paslaugų apimtys, ankstesniais laikotarpiais uždirbto pelno nukrypimo nuo reguliuojamo dydžio ir kitų dalykų.

Faktinės per metus Bendrovės patirtos sąnaudos gali skirtis nuo prognozuojamų tvirtinant kainas, taip pat faktinė paslaugų apimtis gali skirtis nuo prognozuojamos. Tokiu būdu, Bendrovės faktinis pelnas gali nukrypti nuo reguliuojamo lygio, ir skirtumas turės įtakos ateities paslaugų kainoms.

Bendrovė nepripažįsta reguliuojamos veiklos turto ar įsipareigojimų, kurių paskirtis būtų išlyginti einamųjų metų pelną iki reguliuojamo lygio, jei šis skirtumas bus atgautas / grąžintas per paslaugų teikimą ateityje.

VERT, nustatydamą kainų viršutines ribas, reguliuoja elektros energijos perdavimo ir skirstymo kainas. VERT reguliuoja elektros energijos garantinio tiekimo kainą, kuri yra apskaičiuojama taikant koeficientą 1,25 vidutinei praėjusio ataskaitinio mėnesio elektros biržos kainai, susidariusiai Lietuvos kainų zonoje. VERT reguliuoja dujų perdavimo ir skirstymo kainas, nustatydamą jų viršutines ribas.

3 Reikšmingi apskaitiniai vertinimai ir prielaidos

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Bendrovės vadovybė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Nesant šioms prielaidoms ir vertinimams, ateityje galimai atsirastų reikšmingų skirtumų, dėl kurių būtų reikalingos turto ir įsipareigojimų korekcijos.

3.1 COVID-19 įtaka pagrindiniams apskaitiniams vertinimams, prielaidoms ir įvertinimo neapibrėžtumams

Toliau aptariamos pagrindinės sritys, į kurias atsižvelgė Bendrovės vadovybė vertindama COVID-19 įtaką:

- Veiklos tęstinumas

Vertindama galimą su COVID-19 pandemija susijusių veiksnių įtaką Bendrovės veiklai ir rezultatams, Bendrovės vadovybė vertino pinigų srautų, reguliuojamų paslaugų teikimo, finansavimo šaltinių pritraukimo galimus sutrikimus, elektros ir dujų vartojimo galimą sumažėjimą dėl ekonomikos sulėtėjimo, kritines funkcijas atliekančių darbuotojų užsikrėtimo COVID-19 riziką ir vykdomų projektų vėlavimo riziką pasitelkdama visą šių finansinių ataskaitų išleidimo metu prieinamą informaciją apie COVID-19 keliamas grėsmes ateityje ir nenustatė jokių reikšmingų aplinkybių, galinčių kelti abejones dėl Bendrovės veiklos tęstinumo. Pagrįstai įvertinti ilgesnės trukmės neigiamo poveikio scenarijaus prielaidas finansinių ataskaitų išleidimo datai nėra galimybės.

- Darbuotojų užsikrėtimo COVID-19 infekcija rizikos valdymas

Bendrovė karantino laikotarpiu griežtai laikosi visų LR Vyriausybės pateiktų rekomendacijų dėl COVID-19 galimos grėsmės suvaldymo. Bendrovėje yra sudarytos visos sąlygos efektyviam darbui nuotoliniu būdu ir nėra patiriami jokie darbuotojų tiesioginių funkcijų atlikimo sutrikimai. Darbuotojų, kurių funkcijos yra užtikrinti sklandų elektros energijos gamybos naudojamų įrengimų veikimą, užsikrėtimo rizikos valdymui Bendrovės vadovybė skiria ypatingą dėmesį, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas. Šiems darbuotojams yra suteikiamos papildomos asmeninės apsaugos ir asmenų higienos priemonės, parengti ir įgyvendinami jų pamainumo užtikrinimo veiksmai, įrengimų valdymo punktuose pertvaromis atskirtos zonos ir pan. Bendrovė šių finansinių ataskaitų išleidimo dieną dėl COVID-19 nepatyrė jokių didesnių nesklaidumų dėl šių darbuotojų atliekamų funkcijų.

- Turto likutinė vertė ir naudingas tarnavimo laikotarpis: ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Vadovybė peržiūrėjo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius tam, kad įvertintų, ar jie atitinka numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį ir paskirtį atsižvelgiant į galimą COVID-19 poveikį tam turtui. Naudingo tarnavimo laiko peržiūra rėmėsi numatomais įvykiais ir ekonominėmis sąlygomis, kurias ateityje galėtų nulemti COVID-19 pandemija. Vadovybė, atlikusi peržiūrą, nenustatė jokių reikšmingų ilgalaikio materialaus turto naudojimo sutrikimų tiek trumpuoju, tiek ilguoju periodu.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

- Tikėtini kredito nuostoliai: finansinis turtas

Siekdama nustatyti gautinų sumų tikėtinus kredito nuostolius, Bendrovė naudoja nuostolių koeficiento matricą. Nuostolių koeficientų matrica yra pagrįsta istoriniais duomenimis apie atsiskaitymus už gautinas sumas jų galiojimo laikotarpiu ir yra koreguojama atsižvelgiant į ateities prognozes. Bendrovės vadovybė įvertino praeities įvykius, dabartines ir būsimas ekonomines sąlygas, žinomas šių finansinių ataskaitų išleidimo dieną, nustatant tikėtinus kredito nuostolius dėl COVID-19 įtakos. Bendrovė 2020 m. gruodžio 31 d. perskaičiavo nuostolių koeficientus, įvertinusi dėl COVID-19 pablogėjusią BVP prognozę ir perskaičiuotus nuostolių koeficientus naudojo apskaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius. Bendrovės vadovybė mano, jog trumpuoju laikotarpiu COVID-19 pandemijos paplitimas turės labai neženkliai įtaką Bendrovės veiklos rezultatams ir pinigų srautams. O ilguoju laikotarpiu beviltiškų skolų sąnaudos, susidariusios dėl COVID-19 (jeigu tokių būtų), bus sugrąžintos Bendrovei (per reguliavimo mechanizmą) ir bus kompensuotos vėlesniais reguliuojamų paslaugų kainų nustatymo laikotarpiais.

- Tikrosios ilgalaikio materialiojo turto elektros segmente ir atsiperkamosios ilgalaikio materialiojo turto dujų segmente vertės nustatymas: ilgalaikis materialusis turtas

Vadovybė peržiūrėjo pagrindines prielaidas, naudojamas ilgalaikio materialiojo turto tikrosios ir atsiperkamosios vertės nustatymui. Vadovybė nenustatė jokių aplinkybių, jog dėl COVID-19 reikėtų reikšmingai tikslinti vadovybės prognozes 2021 – 2024 m. laikotarpiui bei kapitalo kainos svertinį ikimokestinį vidurkį lyginant su tais rodikliais, kurie buvo naudojami ruošiant 2020 m. metinę finansinę atskaitomybę. Taip pat, įvertinus aktualiausią informaciją bei ilgalaikės prognozes, nėra numatomas reikšmingas investicijų grąžos rodiklio pasikeitimas, taip pat dėl COVID-19 nėra numatomi reikšmingi pokyčiai teisiniame reglamentavime bei teikiamų paslaugų apimtyje. Vadovybė nenustatė su COVID-19 pandemija susijusių aplinkybių, galinčių reikšmingai keisti perkainota verte ar savikaina apskaitomo materialiojo turto vertę.

- Bendra informacija apie COVID-19 bei jo įtaką Bendrovės vykdomai veiklai

2020 m. sausio 30 d. Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) dėl COVID-19 protrūkio paskelbė pasaulinę ekstremalią situaciją, o 2020 m. kovo 11 d. ligos plitimą įvardijo kaip pandemiją. 2020 m. vasario 26 d. dėl COVID 19 grėsmės Lietuvos Respublikos Vyriausybė šalyje paskelbė ekstremalią situaciją, o 2020 kovo 14 d. priėmė nutarimą Nr. 207 Dėl karantino Lietuvos Respublikoje paskelbimo, kurio pagrindu visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje buvo paskelbtas karantinas kuris galiojo nuo 2020 m. kovo 16 d. iki birželio 1 d.. Nuo 2020 m. gruodžio 17 d. karantinas buvo atnaujintas ir galios iki 2021 kovo 31 d. Karantino metu šalyje yra:

- Apribotas gyventojų judėjimas per sieną ir šalies viduje (prekių judėjimas neribojamas)
- Apribotos viešojo ir privataus sektoriaus veiklos
- Stabdomi ugdymo ir vaikų priežiūros procesas bei švietimo veikla visose švietimo įstaigose
- Nustatytas sveikatos priežiūros įstaigų darbo organizavimas ir kt.

Bendrovės vadovybė karantino laikotarpiais nurodė visiems Bendrovėje dirbantiems darbuotojams, kurie turi galimybę dirbti nuotoliniu būdu, nevykti į darbą, nerengti, nevykti į jokių susitikimus ir renginius, o susitikimus organizuoti telekonferencijos IT programų pagalba. Bendrovėje yra sudarytos visos sąlygos efektyviam darbui nuotoliniu būdu ir nėra patiriami jokie darbuotojų tiesioginių funkcijų atlikimo sutrikimai. Bendrovė karantino laikotarpiu griežtai laikosi visų Vyriausybės pateiktų rekomendacijų dėl COVID 19 galimos grėsmės.

3.2 Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo poreikio ir vertės sumažėjimo analizė 2020 m. gruodžio 31 d.

Bendrovė elektros verslo segmento pinigų generuojančio vieneto (PGV) ilgalaikį materialųjį turtą apskaito perkainota verte. Dujų verslo segmento ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina ir perkainota verte. T. y. skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai, dujų technologinė įranga ir statiniai apskaitomi savikainos metodu, o likusi dujų verslo segmento PGV turto dalis apskaitoma perkainota verte.

Bendrovė mažiausiai kartą per metus, įvertina ar yra kokių nors požymių, kad ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo įsigijimo savikaina, likutinė vertė gali būti sumažėjusi ir kad ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo perkainota verte gali reikšmingai skirtis nuo jo tikrosios vertės. Jei tokių požymių yra, Bendrovė atlieka vertės sumažėjimo testą ir turto perkainojimą.

2020 m. gruodžio 31 d. elektros verslo segmento PGV nenustatyta reikšmingų pokyčių, todėl perkainavimas nebuvo darytas ir apskaitytas. 2020 m. gruodžio 31 d. dujų verslo segmento PGV buvo nustatyta vertės sumažėjimo indikacijų ir buvo apskaitytas 6.327 tūkst. Eur. vertės sumažėjimas. Dėl detalios informacijos – žiūrėti 5 pastabą.

3.3 Atidėjiniai servitutam ir specialiosioms žemės naudojimo sąlygoms (apsaugos zonoms)

Istatyminių servitutų dėl žemės sklypų naudojimo atidėjinys

2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimai, kuriais numatytas servitutų, nustatomų operatoriui nepriklausančios žemės sklypuose įrengiant elektros tinklus, atlygininumas. Šiame įstatyme numatyta, kad tiesiant perdavimo, skirstomuosius tinklus ar įrengiant kitus elektros įrenginius, bus mokamos vienkartinės kompensacijos nuostoliams už įstatyminių servitutų (įsigaliojusių iki 2004 m. liepos 10 d.) nustatymą atlyginti. Servitutų išmokėjimo metodika įsigaliojo nuo 2018 m. liepos 31 d. Remiantis šia metodika, 2018 metais buvo įvertinta ir apskaityta tikėtina servitutų išmokų bendra suma. Atliekant šį įvertinimą buvo daroma reikšminga prielaida dėl žemės savininkų, kurie kreipsis į Bendrovę dėl kompensacijos, skaičiaus, kadangi įstatymas numato kompensacijų mokėjimą tiems savininkams, kurie kreipsis dėl jų gavimo. Pirminio pripažinimo metu Bendrovė pripažino 28.563 tūkst. Eur vertės nematerialųjį turtą (turtas apskaitomas savikaina, atėmus vertės sumažėjimą, naudingo tarnavimo laikas yra neribotas) ir ilgalaikio įsipareigojimo atidėjinį pagal TAS 37, kurio suma sudarė 28.725 tūkst. Eur (atidėjinys apskaičiuotas diskontuota verte). 2018 m. liepos 31 d. – 2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu išmokėtų kompensacijų suma sudarė 1.933 tūkst. Eur.

Tačiau 2020 m. liepos 8 d. Konstitucinis Teismas paskelbė nutarimą kuriuo pripažino servitutų išmokėjimo metodikos nuostatas, susijusias su koeficiento ir žemės sklypo vertės nustatymo principais prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams (dėl taikomo 0,1 koeficiento ir žemės sklypo vertės nustatymo principo, kai tuo tarpu sutartimi nustatomam servitutui taikomi kitokie principai ir koeficiento dydis).

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Tai reiškia, kad Bendrovė negalės nagrinėti prašymų ir taikyti metodiką toje dalyje, kurioje yra pripažintas metodikos prieštaravimas Konstitucijai iki kol nebus patvirtintos naujos metodikos nuostatos. Nutarimas galioja tik ateities laikotarpiams, o anksčiau išmokėtų kompensacijų perskaičiuoti nereikia. Bendrovė įvertino šiuos pokyčius ir perskaičiavo įstatyminių servitutų išmokų atidėjinį taikant naujas išmokų koeficientų prielaidas iki kol Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu bus patvirtinta nauja metodika:

- žemės plotui, kuriame pastatyti elektros įrenginiai, įrengti iki 1990 m. kovo 10 d., taikomas metodikoje nurodytas koeficientas 0,1. Tokių įrenginių yra 88,93% nuo visų įrenginių įrengtų iki 2004 m. liepos 10 d. Skaičiuojant bendrą išmokos vertę 89 procentams ploto yra taikomas 0,1 koeficientas. Priimta prielaida, kad žemė su elektros paskirstymo įranga, įrengta iki 1990 m. kovo 10 d., buvo įsigyta su jau įrengtu tinklu, todėl nuosavybės teisės į žemę buvo įgyjamos esant jau nustatytiems žemės naudojimo apribojimams, todėl šios žemės vertė ir galimybė naudotis ja nepasikeitė ir turėtų būti naudojamas servitutų išmokos koeficientas 0,1,
- žemės plotui, kuriame buvo pastatyti elektros įrenginiai, įrengti nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2004 m. liepos 10 d., taikomas 0,5 koeficientas (analogiškas dydis taikomas sutartimi nustatomiems servitutams). Tokių įrenginių yra 11,07% nuo visų įrenginių, įrengtų iki 2004 m. liepos 10 d. Skaičiuojant bendrą išmokos vertę 11 procentų ploto yra taikomas 0,5 koeficientas.

Taip pat, sudarydama 2020 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas, Bendrovė peržiūrėjo ir kitas šio atidėjinio apskaičiavimo prielaidas, t. y. besikreipiančių asmenų kiekį, laikotarpį per kurį bus išmokėtos visos išmokos, bei diskonto norma:

- diskonto norma atidėjiniui apskaičiuoti buvo parinkta remiantis panašių įsipareigojimų skolinimosi norma, sudarančia 0,219% (2019 m. gruodžio 31 d. - 0,559%);
- tikėtinas besikreipiančių asmenų kiekis buvo įvertintas remiantis turima faktine istorine dviejų metų informacija. Skaičiuojant išmokų bendrą sumą buvo pritaikytas klientų, kurie tikėtina nesikreips išmokų, procentas – 65% (2019 m. gruodžio 31 d. taikytas procentas – 15%), kuris nustatytas vadovybės vertinimu bei remiantis faktiškai besikreipiančių klientų skaičiumi per 2018 – 2019 m., kurių vidutiniškai per metus kreipiasi tik apie 3% (2020 metų istoriniai duomenys nebuvo įtraukiami į skaičiavimus dėl metodikos taikymo sustabdymo, kas iškreiptų bendrą vidurkį);
- laikotarpis, per kurį klientai kreipsis kompensacijų, nustatytas 10 metų pradedant nuo 2020 metų, kadangi metodikos taikymas laikinai sustabdytas (atnaujinta metodika bus patvirtinta 2021 metais). Bei pritaikant papildomą 1 metų terminą kompensacijai išmokėti nuo prašymo pateikimo dienos (metodikos nuostatoje kompensacijos išmokėjimui numatyti dveji metai nuo prašymo pateikimo dienos, tačiau faktiškai Bendrovė išmoka vienerių metų bėgyje).

Bendrovė, įvertinusi pasikeitusias aplinkybes priėmė sprendimą 2020 m. gruodžio 31 d. pakoreguoti atidėjinį, atitinkamai sumažindama atidėjinio dydį (kuris buvo įvertintas 2019 m. gruodžio 31 d.) nuo 26.911 tūkst. Eur iki 14.638 tūkst. Eur (23 pastaba). Nematerialaus turto dalyje šis atidėjinys sumažėjo nuo 27.576 tūkst. Eur iki 14.588 tūkst. Eur (6 pastaba).

Pažymėtina, kad atidėjinio vertė gali kisti priklausomai nuo besikreipiančių skaičiaus. Žemiau pateikiama jautrumo analizė:

2020 gruodžio 31 d.	Besikreipiančių klientų proc.							
	25%	35%	45%	55%	65%	75%	85%	95%
Atidėjinų servitutų kompensacijoms padidėjimas (sumažėjimas)	-5.192	0	+4.822	+9.829	+14.837	+19.844	+24.851	+29.858

Atidėjinys dėl nekilnojamų daiktų servitutų

2020 m. liepos 8 d. Konstitucinis Teismas paskelbė nutarimą kuriuo pripažino servitutų išmokėjimo metodikos nuostatas, susijusias su koeficiento ir žemės sklypo vertės nustatymo principais ne tik žemės sklypų, bet ir nekilnojamųjų daiktų servitutais, prieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams (dėl taikomo 0,1 koeficiento, kai tuo tarpu sutartimi nustatomam nekilnojamo daiktui numatyta taikyti kitokie principai ir koeficiento dydis). Tai reiškia, kad Bendrovė negalės nagrinėti prašymų ir taikyti metodikos toje dalyje, kurioje yra pripažintas metodikos prieštaravimas Konstitucijai iki kol nebus patvirtintos naujos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 25 d. nutarimu Nr. 725 patvirtintos Maksimalaus dydžio vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojamą įstatymu ar sutartimi tinklų operatorių naudai nustatytu žemės ir kitų nekilnojamųjų daiktų servitutu, nustatymo metodikos (2020 m. sausio 22 d. redakcija; TAR, 2020-01-30, Nr. 2103) (toliau – Metodikos) nuostatos.

Kadangi Metodikos taikymas yra sustabdytas ir nėra aišku, kaip ji bus taikoma ateityje bei koks bus taikomas koeficientas, bei kadangi iki Konstitucinio teismo sprendimo nebuvo išmokėta nė viena išmoka dėl nekilnojamo daikto servituto, todėl Bendrovės vadovybei nėra galimybės patikimai įvertinti galimų išmokų atidėjinio dėl nekilnojamų daiktų servitutų, nes:

- pagal istorinius duomenis negalima įvertinti kiek asmenų kreiptųsi dėl nekilnojamųjų daiktų servitutų, nes iki Konstitucinio teismo nėra išmokėta kompensacijų;
- nėra aišku, kokį koeficientą reikėtų taikyti įstatyminiams nekilnojamų daiktų servitutams, kol nebus atnaujinta Metodika.
- nėra aiškios informacijos apie tokių galimų nekilnojamų daiktų vertę, nuo kurios skaičiuotųsi kompensacija.

Atitinkamai, atsižvelgiant į TAS 37 reikalavimus minėtasis įpareigojimas neatitinka atidėjinio pripažinimo reikalavimų, todėl 2020 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas. Be to, Bendrovė neturi pakankamai informacijos tam, kad galėtų tiksliai įvertinti tikėtiną šio įsipareigojimo finansinį poveikį ar išmokėjimo tikimybę dėl to jokia papildoma kiekybinė informacija nėra pateikiama.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (apsaugos zonų) atidėjinys

2019 m. birželio 6 d. buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, kuriame įtvirtinta prievolė Bendrovei įregistruoti specialiąsias apsaugos sąlygas (apsaugos zonas) žemei šalia Bendrovės infrastruktūros objektų ir už jas sumokėti kompensacijas. Šiame įstatyme yra apibrėžiami tokių specialiųjų žemės teritorijų registravimo tvarka ir principai bei numatyta, kad turi būti mokamos kompensacijos už specialiųjų žemės teritorijų naudojimą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą tvarką.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimui būtinas Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų pakeitimas įsigaliojo 2020 m. vasario 12 d., kuriame yra detalizuojama žymų ir kadastro nuostatų keitimo tvarka plėtroje ir už esamus tinklus. Šis pakeitimas numato apsaugos zonų registravimo procesą alternatyviu būdu (išvengiant kadastro duomenų keitimo ir matininkų samdymo). Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, Vyriausybė turi pavedimą priimti šio teisės akto pakeitimą ne vėliau kaip iki 2022 m. sausio 1 d.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Vadovybės vertinimu, įgyvendinant Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme numatytą prievolę Bendrovei įregistruoti specialiąsias apsaugos sąlygas (apsaugos zonas) esamam elektros bei gamtinių dujų skirstymo tinklui bus taikoma paprastesnė procedūra nei numatyta įvertinant atidėjinį specialiosios žemės naudojimo sąlygoms (apsaugos zonoms) dydį 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nuomone, pritaikius supaprastintą procedūrą bus patiriama mažiau matavimų kaštų, nes numatoma, kad tik daliai sklypų reikės tikslinti matavimus, o tai ženkliai sumažins apsaugos zonų registravimui patiriamas išlaidas. Tad įvertinus padidėsinčias išlaidas dėl žymų registravimo bei galimai sumažėsinčias išlaidas dėl matavimų paslaugų, 2021-2024 metams planuojama išlaidų suma susijusi su apsaugos zonų registravimu nustatyta 15.070 tūkst. Eur.

Bendrovė, įvertinusi pasikeitusias aplinkybes priėmė sprendimą pakoreguoti atidėjinį 2021-2024 metų apsaugos registravimo išlaidoms, atitinkamai padidindama atidėjinio dydį (kuris buvo apskaitytas 2019 m. gruodžio 31 d.) nuo 8.328 tūkst. Eur iki 15.070 tūkst. Eur 2020 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje.

Kompensacijų už specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (apsaugos zonas) atidėjinys

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodiką, kuri įsigaliojo 2020 m. balandžio 8 d. (toliau- Metodika). Atsižvelgiant į 2020 m. birželio 18 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos raštą, Metodikos nuostatos galioja tiek esamam tinklui, tiek ir naujai statomam tinklui. Pagal Metodikos nuostatas, kompensacijos už apsaugos zonas būtų mokamos suregistruovus apsaugos zonas ir kompensacijos dydis yra reikšmingo vertinimo objektas - atsižvelgiant į sklypo pagrindinę paskirtį, apribojimų apimtį, sklypų savininkų patirtus ir (ar) patiriamus konkrečius prašyme nurodytus nuostolius, pagrįstus juos įrodančiais dokumentais, kitas aplinkybes. Atsižvelgiant į šiuos Metodikos reikalavimus bei šiuo metu Bendrovės turimus ir disponuojamus duomenis, Bendrovė negali patikimai įvertinti ateityje išmokamų kompensacijų už įregistruotas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas (apsaugos zonas). Atitinkamai, atsižvelgiant į TAS 37 reikalavimus, minėtasis įpareigojimas neatitinka atidėjinio pripažinimo reikalavimų, todėl finansinėse ataskaitose 2020 m. gruodžio 31 d. nėra pripažįstamas. Be to, vadovybė, neturėdama visos reikiamos informacijos, taip pat negali pateikti kiekybinio neapibrėžtojo įsipareigojimo įvertinimo.

3.4 Nustatymas, ar Bendrovė veikia kaip agentas ar kaip pagrindinė sutarties šalis elektros energijos perdavimo paslaugoms

Teikdama elektros energijos pėsuntimo (įskaitant perdavimo ir skirstymo) paslaugas galutiniams vartotojams (2.16 pastaba), Bendrovė įsigyja elektros energijos perdavimo paslaugas iš perdavimo tinklo operatoriaus. Bendrovės vadovybė išanalizavo susijusias sutartis su elektros energijos perdavimo tinklo operatoriumi bei sutartis su klientais, taip pat įvertino taikytiną teisinę aplinką, kad padarytų išvadą, ar Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip agentas elektros perdavimo srityje ir apsvartė toliau pateiktus argumentus:

- a. Pagal įstatymus elektros energijos pėsuntimo paslaugą sudaro: i) elektros energijos perdavimas aukštos įtampos tinklais ir (ii) skirstymo žemos ir vidutinės įtampos tinklais paslaugos. Elektros skirstymo paslaugas teikia Bendrovė. Perdavimo paslaugas teikia perdavimo sistemos operatorius.
- b. Bendrovė kontroliuoja perdavimo paslaugas prieš pėsūsdama jas galutiniam vartotojui dėl šių priežasčių:
  - Bendrovė pirmiausia yra atsakinga už elektros energijos perdavimo paslaugas galutiniams vartotojams;
  - Bendrovė prisiima nuostolių riziką nutrūkus elektros tiekimui, neatsižvelgiant į tai, ar tai buvo perdavimo ar skirstymo tinklų gedimas;
  - Bendrovė gali pati nustatyti galutinę skirstymo kainą, o perdavimo komponentas nėra tiesiogiai įtraukiamas į klientui išrašomą sąskaitą kaip tarpininko kainos elementas.

Remiantis aukščiau išvardintais argumentais, Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą, kad Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis elektros perdavimo paslaugose, įsigytose iš Lietuvos elektros perdavimo tinklo operatoriaus.

3.5 Nustatymas, ar Bendrovė veikia kaip agentas ar pagrindinė sutarties šalis VIAP mokesčiams

Bendrovė per garantinio tiekimo elektros tarifą surenka VIAP mokesčius iš vartotojų ir perveda juos VIAP lėšų administratoriui UAB „Baltpool“. VIAP lėšos yra naudojamos vietinei gamybai iš atsinaujinančių energijos šaltinių remti ir skatinti, elektros energijos rezervams paskirtose elektrinėse užtikrinti, ir užtikrinti kitas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas. VIAP remiamų paslaugų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Bendrovės vadovybė priėmė reikšmingą sprendimą ir priėjo išvados, kad Bendrovė veikia kaip agentas rinkdama VIAP mokesčius iš vartotojų ir pervesdama juos VIAP lėšų administratoriui (2.16 pastaba) remdamasi šiais argumentais:

- Bendrovė neatsako už VIAP projektus / iniciatyvas, todėl neatsako už tai, kad surinkti VIAP mokesčiai būtų naudojami pagal paskirtį;
- Bendrovė nepatiria atsargų rizikos;
- Bendrovė neturi teisinės galios nustatyti VIAP kainos dydžio.

3.6 Nustatymas, ar Bendrovė veikia kaip agentas ar kaip pagrindinė sutarties šalis gamtinių dujų perdavimo paslaugoms

Teikdama gamtinių dujų pėsuntimo (įskaitant perdavimo ir skirstymo) paslaugas galutiniams vartotojams (2.16 pastaba), Bendrovė įsigyja gamtinių dujų perdavimo paslaugas iš dujų perdavimo tinklo operatoriaus. Bendrovės vadovybė išanalizavo susijusias sutartis su dujų perdavimo tinklo operatoriumi bei sutartis su klientais, taip pat įvertino taikytiną teisinę aplinką, kad padarytų išvadą, ar Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalis, ar kaip agentas gamtinių dujų perdavimo srityje ir apsvartė toliau pateiktus argumentus:

- a. Gamtinių dujų pėsuntimo paslaugą sudaro: i) gamtinių dujų perdavimas aukšto slėgio tinklais ir (ii) skirstymo žemo ir vidutinio slėgio tinklais paslaugos. Dujų skirstymo paslaugas teikia Bendrovė. Dujų perdavimo paslaugas teikia dujų perdavimo sistemos operatorius.
- b. Bendrovė kontroliuoja perdavimo paslaugas prieš pėsūsdama jas galutiniam vartotojui dėl šių priežasčių:
  - Bendrovė pirmiausia yra atsakinga už gamtinių dujų perdavimo paslaugas galutiniams vartotojams.
  - Bendrovė prisiima nuostolių riziką nutrūkus gamtinių dujų tiekimui, neatsižvelgiant į tai, ar tai buvo perdavimo ar skirstymo tinklų gedimas.
  - Bendrovė gali pati nustatyti galutinę skirstymo kainą, o perdavimo komponentas nėra tiesiogiai įtraukiamas į klientui išrašomą sąskaitą kaip tarpininko kainos elementas

Remiantis aukščiau išvardintais argumentais, Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą, kad Bendrovė veikia kaip pagrindinė sutarties šalys gamtinių dujų perdavimo paslaugose, įsigybose iš dujų perdavimo tinklo operatoriaus.

4 Finansinės rizikos valdymas

Valdydama veiklą Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant užsienio valiutos riziką, pinigų srautų palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdydama šias rizikas Bendrovė siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Bendrovės finansinius veiklos rezultatus, įtaką.

4.1 Rinkos rizika

Užsienio valiutos rizika

Bendrovė neturi reikšmingo turto bei įsipareigojimų kitomis valiutomis, nei euras. Bendrovė nesinaudoja jokiais finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką.

Palūkanų normos rizika

Dalis Bendrovės paskolų yra su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką, o dalis – su fiksuota palūkanų norma. 2020 m. gruodžio 31 dienai paskolos, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, sudarė 616.288 tūkst. Eur (2019 m. gruodžio 31 d. – 554.644 tūkst. Eur), o visos likusios paskolos (16 pastaba) – su kintama palūkanų norma, susijusia su EURIBOR. 2020 m. gruodžio 31 d. kintamų palūkanų normų pokyčiai įtakos Bendrovės pelnui prieš mokesčius neturėjo, kadangi 1 ir 3 mėn. EURIBOR vertė ataskaitiniu periodu buvo neigiamai ir mažesnė nei -0,15 proc.

Bendrovė nesudarė išvestinių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems palūkanų normų pokyčiams, visus kintamuosius laikant pastoviais (keičiant palūkanų normą). Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Įtaka pelnui prieš mokesčius
2020 m.		
Eur	0,15	-
Eur	(0,15)	-
2019 m.		
Eur	0,15	(123)
Eur	(0,15)	123

4.2 Kredito rizika

Elektros energijos segmente prekybos ir kitos gautinos sumos pasiskirsčiusios tarp daugelio pirkėjų, tačiau pajamos ir gautinos sumos susijusios su visuomeniniu tiekėju sudaro reikšmingą dalį, dėl ko atsiranda koncentracijos rizika. Kredito rizika ar rizika, kad sandorio šalys neįvykdys savo įsipareigojimų, yra kontroliuojamos naudojant priežiūros procedūras.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto likutinė vertė. Todėl vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi hipotekinių paskolų, paskolų, prekybos ir kitų gautinų sumų ir pinigų banke sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės padėties ataskaitoje sudarymo dieną.

Dėl Bendrovės veiklos specifikos užstatas iš pirkėjų nėra reikalaujamas, išskyrus elektros energijos persiuntimo sutartis su nepriklausomais tiekėjais (11 pastaba).

Bendrovės išdo valdymą reglamentuoja AB „Ignitis grupė“ Valdybos 2016 m. vasario 29 d. sprendimu patvirtina AB „Ignitis grupė“ Grupės išdo valdymo politika“ (toliau – Politika) bei Bendrovės vidaus tvarkos. Pagal šios Politikos nuostatas Bendrovė laisvas lėšas gali investuoti tik į mažai rizikingus, trumpalaikius (kurių likęs terminas iki išpirkimo ne ilgesnis negu 549 kalendorinės dienos) pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių instrumentus, t. y. terminuotus indėlius, obligacijas, Vyriausybės vertybinius popierius, patikimų finansinių institucijų ar ūkio subjektų, turinčių ne žemesnį nei A- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą. Išimtiniais atvejais piniginiai išteklių gali būti laikomi ir kitose finansinėse institucijose, kurios turi Lietuvos banko išduotą licenciją, kuri suteikia teisę teikti finansines paslaugas. Tokių finansinių institucijų sąskaitose Bendrovė gali laikyti ne didesnę sumą nei ta, kuri yra garantuojama pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą.

Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas.

2020 m. gruodžio 31 d. maksimali Bendrovės kredito rizika yra lygi 83.861 tūkst. Eur (2019 m. gruodžio 31 d. – 70.519 tūkst. Eur), kaip pateikta 36 pastabos dalyje „Finansinės priemonės pagal grupes“.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

4.3 Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2020 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,59 ir 0,58 (2019 m. gruodžio 31 d. – 0,24 ir 0,24).

Esamas skolos lygis Bendrovei leidžia optimizuoti kapitalo struktūrą, finansuojant veiklą ilgalaikio skolinimosi sprendimais – ilgalaikėmis paskolomis ar obligacijų įsipareigojimų perkėlimo sutartimis. Kaip atskleista 16 pastaboje, trumpalaikiam pinigų srautų poreikio suvaldymui 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 80.000 tūkst. Eur nepanaudotas finansavimo galimybes pagal trumpalaikio skolinimo susijusioms šalims platformos sutartį (2019 m. gruodžio 31 d. – 51.644 tūkst. Eur).

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo prielaida. Nepaisant to, kad 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 61.794 tūkst. Eur (2019 m. gruodžio 31 d. – 232.211 tūkst. Eur), Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad ši aplinkybė esminės įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui neturės.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus.

Bendrovė	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso
Nuomos įsipareigojimai	-	-	15.269	3.340	18.609
Paskolos	1.975	22.047	96.090	680.505	800.618
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	53.457	-	-	-	53.457
2020 m. gruodžio 31 d.	55.432	22.047	96.090	680.505	854.074
Nuomos įsipareigojimai	-	-	19.343	3.445	22.788
Paskolos	148.944	33.741	76.656	473.271	732.612
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	63.363	-	3	-	63.366
2019 m. gruodžio 31 d.	212.307	33.781	96.002	476.716	818.766

4.4 Kapitalo rizikos valdymas

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis nei 28,97 tūkst. Eur, o nuosavas kapitalas – ne mažesnis nei 50 procentų bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įvykdė šiuos reikalavimus.

Bendrovės kapitalas apima įstatinį kapitalą ir visus kitus nuosavybės rezervas, priskirtinus patronuojančiai Bendrovei. Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra maksimaliai padidinti vertę akcininkams.

AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės valdyba 2020 m. gruodžio 15 d. patvirtino dividendų politiką, kuria visoms grupės įmonėms nustatomi vienodi dividendų išmokėjimo principai. Dividendų politika yra vienas iš kapitalo rizikos valdymo įrankių. Vadovaujantis šia tvarka Bendrovė dividendų skyrimą planuoja atsižvelgiant į nuosavo kapitalo gražos lygį bei uždirbtą grynąjį pelną. Dividendų politikoje numatyta, kad skirti pelno dalį dividendams, už finansinius metus ar trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį, atsižvelgiant į nuosavo kapitalo gražą, finansines Bendrovės galimybes mokėti dividendus, valstybei svarbių ekonominių projektų vykdymą bei kitas aplinkybes. Už finansinius metus ar trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį – dividendams turėtų būti skirta ne mažiau kaip 80 proc. grynojo pelno, gauto ataskaitiniu laikotarpiu, už kurį siūlomi dividendai. Bendrovei gali būti nustatyta išmokėti mažesni dividendai, arba siūloma neskirti dividendų už ataskaitinį laikotarpį, jeigu tenkinama bent viena iš sąlygų: 1) jeigu Bendrovė įgyvendina žaliosios generacijos investicinius projektus; 2) galimybes skirti dividendus riboja finansavimo sutartyse nustatyti kovenantai; 3) Bendrovė įgyvendina arba dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu pripažintą valstybei svarbų ekonominį projektą; 4) išmokėjus dividendus nuosavas kapitalas taptų mažesnis už Bendrovės įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo ir rezervo savoms akcijoms įsigyti sumą; 5) Bendrovė yra nemoki, arba išmokėjus dividendams taptų nemoki; 6) Bendrovė dividendų nemokės, jei jos finansinės skolos (finansinės skolos t. y. finansiniai įsipareigojimai kredito institucijoms ir kitiems subjektams ir finansinio lizingo įsipareigojimai, kurie neapima prekybos mokėtinų sumų) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra lygios arba didesnės nei šešios tos įmonės paskutinių dvylikos mėnesių, skaičiuojant nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, EBITDA suma (EBITDA t. y. Veiklos pelnas (nuostoliai) + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + aplinkos taršos leidimų perkainojimo ir atidėjinių sąnaudos + ilgalaikio turto vertės sumažėjimo sąnaudos + ilgalaikio turto nurašymo sąnaudos).

Finansuodama savo veiklą Bendrovė vadovaujasi AB „Ignitis grupė“ (toliau – Grupė), įmonių grupės finansavimo strategijos 2020-2030 m. nuostatomis, kurios patvirtintos 2020 m. birželio 1 d. AB „Ignitis grupė“ Valdybos posėdžio protokolu Nr. PR_2020_32. Vykdydama įprastinę veiklą, D (Grynoji skola – 17 pastaba) ir EBITDA santykis neturi būti didesnis nei 5, taip pat paskutiniųjų dvylikos mėnesių pinigų iš vykdomos veiklos (FFO) bei grynosios skolos (D) santykis negali būti mažesnis nei 23 proc. Jeigu D/EBITDA santykis viršija 5 ir/ar FFO/D rodiklis mažesnis nei 23 proc. dėl Bendrovės veiklos rezultatų ar akcinių sprendimų, D/EBITDA ir 12M FFO/D rodiklių toleruotinos ribos turi būti atkuriamos per 12 mėnesių nuo jų pažeidimo fakto, mažinant finansinės skolos lygį, atstatant EBITDA ir/ar FFO.

Optimalios kapitalo struktūros sprendimą (dėl skolos ir nuosavo kapitalo santykio), jį suderinusi su Bendrove, priima Grupės Finansų ir išdo tarnyba, kuri yra atsakinga už grupės (įmonių) finansavimo organizavimą ir gairių nustatymą. Tai atliekama atsižvelgiant į tuo metu esančią situaciją finansų rinkose, skolos ir/ar nuosavo kapitalo prieinamumą ir kaštus, rizikos apetitą ir pan.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Papildoma informacija apie Bendrovės kapitalą pateikiama žemiau:

	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Grynoji skola (17 pastaba)	680.701	657.710
Nuosavas kapitalas	665.616	663.918
Iš viso kapitalas	665.616	663.918
Kapitalas ir grynoji skola	1.346.317	1.321.628
Santykis (proc.)	51	50

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

5 Ilgalaikis materialusis turtas

Judėjimas Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose pateikiamas žemiau:

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Skirstomieji dujotiekiai	Dujų technologinė įranga ir statiniai	Transporto priemonės	Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo arba perkainota vertė	79	27.719	1.107.271	373.774	12.348	3.016	5.887	8.621	55.276	1.593.991
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1)	(246)	(100.907)	(5.757)	(50)	(10)	-	-	(106.971)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(14.318)	(535)	-	-	-	(1.066)	(15.919)
2019 m. sausio 1 d. likutinė vertė	79	27.718	1.107.025	258.549	6.056	2.966	5.877	8.621	54.210	1.471.101
Įsigijimai	-	7	255	-	-	427	45	884	172.948	174.566
Perleidimai	-	(75)	(89)	-	-	(82)	(2)	(60)	-	(308)
Nurašymai	-	(20)	(3.970)	(216)	(42)	-	(22)	(35)	-	(4.305)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	2.156	130.974	50.302	469	5	1.189	2.418	(187.513)	-
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.985)	(3.985)
Nusidėvėjimas	-	(4.430)	(55.252)	(8.693)	(717)	(938)	(1.787)	(1.730)	-	(73.547)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	79	25.356	1.178.943	299.942	5.766	2.378	5.300	10.098	35.660	1.563.522
2019 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo arba perkainota vertė	79	29.783	1.234.294	423.861	12.774	3.255	7.080	11.811	39.645	1.762.582
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(4.427)	(55.351)	(110.550)	(6.517)	(877)	(1.780)	(1.713)	-	(181.215)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(13.369)	(491)	-	-	-	(3.985)	(17.845)
2020 m. sausio 1 d. likutinė vertė	79	25.356	1.178.943	299.942	5.766	2.378	5.300	10.098	35.660	1.563.522
Įsigijimai	-	6	454	-	-	13	232	650	133.377	134.732
Perleidimai	-	(92)	(66)	-	(6)	(35)	-	-	-	(199)
Nurašymai	-	(3)	(3.741)	(191)	(52)	-	(3)	(34)	(35)	(4.059)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	1.838	87.358	23.930	1.157	2	5.100	2.290	(121.675)	-
Perklasifikavimas (i) turtą skirtą parduoti	-	-	(5)	-	-	-	-	-	-	(5)
Vertės sumažėjimas	-	-	-	(6.327)**	-	-	-	-	(696)*	(7.023)
Nebaigtos statybos vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-	-	-	56	56
Nusidėvėjimas	-	(4.603)	(58.483)	(8.881)	(602)	(799)	(1.638)	(1.849)	-	(76.855)
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	79	22.502	1.204.460	308.473	6.263	1.559	8.991	11.155	46.687	1.610.169
2020 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo arba perkainota vertė	79	31.481	1.317.799	447.274	13.633	3.148	12.394	14.704	47.327	1.887.839
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(8.979)	(113.339)	(120.235)	(6.917)	(1.589)	(3.403)	(3.549)	-	(258.011)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(18.566)	(453)	-	-	-	(640)	(19.659)
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	79	22.502	1.204.460	308.473	6.263	1.559	8.991	11.155	46.687	1.610.169

*2020 m. gruodžio 31 d. datai Bendrovė atliko nebaigtos statybos projektų inventorizaciją ir nustatė, kad dalis projektų nebus toliau vykdomi, todėl buvo suformuotas nebaigtos statybos vertės sumažėjimas.

**2020 m. gruodžio 31 d. datai Bendrovė atliko dujų segmento vertės testą ir apskaitė 6,327 mln. vertės sumažėjimą. Plačiau aprašyta žemiau pastaboje.

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Bendrovės 2020 m. kapitalizuotos palūkanos į ilgalaikį materialųjį turtą atitinkančius kriterijus sudarė 385 tūkst. Eur, taikyta palūkanų norma – 1,18 proc. (2019 m. kapitalizuotos palūkanos buvo 295 tūkst. Eur, taikyta palūkanų norma – 1,97 proc.).

Elektros verslo segmento pinigų srautus generuojantis vienetas (PGV)

Elektros segmento PGV likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d. yra 1.280 mln. Eur (elektros segmentui priskirtas ilgalaikis materialusis turtas (įskaitant nebaigtos statybos sumą) (2019 m. gruodžio 31 d. – 1.244 mln. Eur). Bendrovė 2020 m. gruodžio 31 d. atliko analizę ir patikrino ar pagrindinės prielaidos, naudotos apskaičiuojant šio PGV tikrąją vertę per 2018 darytą vertinimą yra reikšmingai pasikeitusios. Atsižvelgdama į tai, kad su elektra susijusioje teisinio reguliavimo aplinkoje neįvyko jokių reikšmingų pokyčių, įvertinus pagrindines prielaidas, Bendrovė nustatė, kad elektros verslo segmento PGV tikroji vertė 2020 m. gruodžio 31 d. padidėtų nereikšmingai (iki 5 proc.) ir atsižvelgiant į tai Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą neatlikti tikrosios vertės korekcijų.

Pagrindinės tikrintos prielaidos buvo šios:

- Diskonto norma – 4,33% po mokesčių (5,09% - iki mokesčių) 2020 m. gruodžio 31 d. (2019 m. gruodžio 31 d. - 5,07% (5,96% - iki mokesčių))
- WACC (regulatoriaus nustatoma grąžos norma) 2021 m. – 5,34 %, 2022-2026 m. - 4,34% (vidurkis tarp VERT dujų sektoriui naujam reguliavimo periodui 2019 metais nustatytos (3,59 proc.) ir ilguoju laikotarpiu planuojamos elektros sektoriuje ikimokestinio investicijų grąžos dydžio - 5,09 proc.); nuo 2027 m. 5,09% (lygi ikimokestinei diskonto normai) (2019 m. gruodžio 31 d. atitinkamai : 2020 m. - 5,28%, 2021-2025 m. - 4,78%, nuo 2027 m. 5,96%)
- šio turto tikrosios vertės pasitikrinimas buvo atliktas planuojant pinigų srautus iki 2060 m., nes skirstymo veikla reglamentuojama remiantis ilgalaikio turto reguliuojama baze, kurią pagrįdė sudaro ilgo naudojimo turtas – elektros linijos (40 m.)
- taikoma atnaujinta elektros segmento ilgalaikė investicijų prognozė ir jų finansavimas pagal Bendrovės atnaujintą 10 metų investicinį planą.
- vertinimo modelyje numatyta, kad nustatant skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinę ribą 2019-2020 m. apskaičiuotas 53 mln. Eur pajamų lygio skirtumas (bei papildomai priskaičiuota 0,567 mln. Eur palūkanų sąnaudų suma), mažinantis bendrovės pajamas, bus grąžintas (per skirstymo viršutinę kainų ribą) kitą reguliavimo periodą (nuo 2021 m.), tad turto vertė dėl šio 2018 m. spalio 17 dienos Tarybos nutarimo Nr. O3E-334 „Dėl AB „Energinės skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2019 metais perskaičiavimo“ nepasikeis.

2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko tikrosios vertės nustatymo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams:

1. Tarybai toliau skaičiuojant investicijų grąžą remiantis ilgalaikio materialiojo turto istorine įsigijimo savikaina ir taikant tik ribotos apimties ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (toliau - LRAIC) modelio koregavimus (kaip buvo padaryta korekcija nustatant 2019-2020 m. kainas), o ne remiantis LRAIC modeliu pilna apimtimi, Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto vertė sumažėtų apie 450 mln. Eur.
2. Tarybai negrąžinus sumos, kuria buvo sumažintos Bendrovės skirstymo veiklos pajamos 2019-2020 m. 53 mln. Eur suma bei papildomai priskaičiuotas 0,5 mln. Eur palūkanų sumas, Bendrovės pajamos prognozuojamu laikotarpiu (2021-2060 m.) sumažėtų minėta 53 mln. Eur ir 0,5 mln. Eur sumomis, o ilgalaikio materialaus turto tikroji vertė sumažėtų 49 mln. Eur.
3. Jautrumas investicijų grąžos normos (WACC) (nuo reguliacinio periodo pradedant 2027 m.) ir diskonto normos pokyčiui, tai yra dėl šių prielaidų pokyčio galimas turto vertės sumažėjimas ar padidėjimas (mln. Eur) pateikiamas žemiau esančioje lentelėje:

		WACC (prieš mokesčius), proc.							
		4,07%	4,58%	4,84%	5,09%	5,34%*	5,60%	6,11%	
Δ		-20%	-10%	-5%	0%	5%	10%	20%	
Diskonto norma (prieš mokesčius), proc.	4,07%	-20%	59	255	356	452	548	649	845
	4,58%	-10%	-156	26	118	207	296	390	571
	5,09%	0%	-338	-169	-83	0	83	169	338
	5,60%	10%	-495	-337	-257	-180	-103	-23	134
	6,12%	20%	-634	-487	-413	-341	-269	-194	-49

* 2021 metams Bendrovės elektros skirstymo segmentui taikomas VERT patvirtintas WACC.

Jei ilgalaikis materialusis turtas nebūtų buvęs perkainotas, Bendrovės elektros segmento ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 dienai būtų buvusios tokios:

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	109	27.976	1.276.159	2.386	8.226	10.098	34.355	1.359.309
2020 m. gruodžio 31 d.	109	25.379	1.294.598	1.558	10.865	11.153	47.327	1.390.989

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Dujų verslo segmento pinigų srautus generuojantis vienetas (PGV)

Dujų segmento PGV likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d. yra 262,5 mln Eur (dujų segmentui priskirtas ilgalaikis materialus turtas (įskaitant nebaigtos statybos sumą) – 330 mln. Eur, neįskaičiuojant dotacijų 6,6 mln. Eur, atidėtų naujų vartotojų pajamų dalies 60,9 mln. Eur ir įskaičiuojant naudojimo teise valdomo turto bei įsipareigojimų skirtumą 0,03 mln. Eur) (2019 m. gruodžio 31 d. – 271 mln. Eur (dujų segmentui priskirtas ilgalaikis materialus turtas (įskaitant nebaigtos statybos sumą) – 319 mln. Eur, neįskaičiuojant dotacijų 6 mln. Eur, atidėtų naujų vartotojų pajamų dalies 42 mln. Eur ir įskaičiuojant naudojimo teise valdomo turto bei įsipareigojimų skirtumą 0 mln. Eur). 2020 m. gruodžio 31 d. buvo įvertinta ar yra kokių nors požymių, kad šio PGV likutinė vertė gali būti sumažėjusi ir nustatyta, kad yra vienas reikšmingas pasikeitimas (dėl nusidėvėjimo) reguliacinėje aplinkoje. Nuo 2020 m. pradžios įsigytam (įvestam į eksploataciją) turtui (dėl naujų vartotojų prijungimo) bus taikomos naujos Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimo Nr. O3E-464 „Dėl gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ patvirtinto „Gamtinių dujų įmonių apskaitos ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo“ (toliau – Aprašo) nuostatos. Buvo pakoreguota nuostata dėl nusidėvėjimo sąnaudų priskyrimo reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) ir numatyta, kad nuo 2020 m. draudžiama reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) priskirti sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo visos ilgalaikio turto vienetų vertės, sukurtos asmenų sumokėtomis lėšomis už prijungimą prie operatoriaus dujų sistemos. Iki 2020 m. pradžios galiojo nuostata, draudžianti reguliuojamų kainų paslaugoms (produktams) priskirti sąnaudų dalį, priskaičiuojamą nuo ilgalaikio turto vienetų vertės, kurią vartotojas už prijungimą prie tinklų padengia 100 proc. Taip pat atliekant vertės sumažėjimo požymių analizę buvo įvertinta, kad atnaujintame Bendrovės 10 metų investicijų plane pasikeitė planuojamų investicijų į dujų sektoriaus turtą suma bei jų finansavimo prielaidos.

Tad atsižvelgiant į reikšmingą reguliacinį pokytį dėl gamtinių dujų segmento nusidėvėjimo apskaitos buvo atliktas dujų segmento vertės sumažėjimo testas taikant šias prielaidas:

- nusidėvėjimo sąnaudos nuo naujų vartotojų sumokėtos dalies, turtui, kuris buvo įvestas į eksploataciją iki 2020 m. pradžios bus įskaičiuojamos į dujų skirstymo paslaugų pajamų lygį, nusidėvėjimo sąnaudos nuo naujų vartotojų sumokėtos dalies, turtui, kuris buvo įvestas į eksploataciją po 2020 m. pradžios nebus įskaičiuojamos į dujų skirstymo paslaugų pajamų lygį,
- WACC (regulatoriaus nustatoma gražos norma): 2021-2023 m. - 3,90%, nuo 2024 m. - 5,09% (lygi ikimokestinei diskonto normai) 2020 m. gruodžio 31 d. (2019 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 2020-2023 m. - 3,84%, nuo 2024 m. - 5,96%),
- Diskonto norma – 4,33% po mokesčių (5,09% - iki mokesčių) 2020 m. gruodžio 31 d. (2019 m. gruodžio 31 d. - 5,07% (5,96% - iki mokesčių)),
- šio turto tikrosios vertės, minus pardavimo kaštai, vertinimas buvo atliktas planuojant pinigų srautus iki 2075 m., nes skirstymo veikla reglamentuojama remiantis ilgalaikio turto reguliuojama baze, kurią pagrinde sudaro ilgo naudojimo turtas – dujotiekiai (55 m.),
- taikoma atnaujinta gamtinių dujų segmento ilgalaikė investicijų prognozė ir jų finansavimas pagal Bendrovės atnaujintą 10 metų investicinį planą:
  - a. atsižvelgiant į 2019 m. atliktą kaštų naudų analizę priimtas sprendimas išmaniųjų skaitiklių dujų dalyje nediegti (jei ateityje kaštų/naudų analizė parodytų teigiamą rezultatą, išmanieji skaitikliai galėtų būti diegiami; rekomendacija atlikti kaštų/naudų analizę kas ketverius metus)
  - b. didėja investicijos į naujų vartotojų prijungimą (mažėja aktualizavus įkainius pagal galiojančias rangos sutartis, tačiau įvertinus naujų klientų paraiškų tendenciją, kiekis planuojamas didesnis), taip pat atitinkamai planuojamas ir didesnis naujų vartotojų finansavimo procentas.

Atlikus dujų segmento vertės testą 2020 m. gruodžio 31 d., įvertinus aukščiau nurodytus pasikeitimus, 2020 m. gruodžio 31 dienai apskaitytas 6,327 mln. dujų segmento turto vertės sumažėjimas.

2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams. Jautrumas investicijų gražos normos (WACC) (nuo naujo reguliacinio periodo pradedant 2024 metais) ir diskonto normos pokyčiui, tai yra dėl šių prielaidų pokyčio galimas turto vertės sumažėjimas ar padidėjimas (mln. Eur) pateikiamas žemiau esančioje lentelėje:

		WACC (prieš mokesčius), proc.							
		3,56%	3,90%**	4,58%	5,09%	5,60%	6,26%	6,62%	
Δ		-30%	-23%	-10%	0%	10%	23%	30%	
Diskonto norma (prieš mokesčių), proc.	4,07%	-20%	-20	2	45	78	111	153	177
	4,58%	-10%	-54	-34	6	36	66	105	126
	5,09%	0%	-83	-65	-28	0	28	64	83
	5,60%	10%	-108	-91	-57	-31	-5	28	46
	6,12%	20%	-130	-114	-82	-59	-35	-4	13

** 2021 metams Bendrovės dujų skirstymo segmentui taikomas VERT patvirtintas WACC.

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės pilnai nudėvėto, bet veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina:

	Statiniai ir mašinos	Skirstomieji dujotiekiai	Dujų technologinė įranga ir statiniai	Transporto priemonės	Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	614	15.635	1.247	64	528	181	18.269
2020 m. gruodžio 31 d.	4.836	17.330	1.580	352	1.122	499	25.719

2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikio materialaus turto apskaitomo įsigijimo savikainos pagrindu tikrosios vertės reikšmingai nesiskyrė nuo turto likutinių verčių:

Turto grupė	1 lygis	2 lygis	3 lygis
Skirstomieji dujotiekiai			308.473
Dujų technologinė įranga ir statiniai			6.263
Viso			314.736

Ilgalaikio materialaus turto perleidimas

Per 2020 metus Bendrovė perleido ilgalaikį materialųjį turtą, kurio likutinė vertė sudaro 199 tūkst. Eur už 716 tūkst. Eur atlygį (2019 m. perleisto turto likutinė vertė sudarė 308 tūkst. Eur, perleista už 917 tūkst. Eur atlygį). Grynasis perleidimo rezultatas apskaitytas Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos straipsnyje „Kitos pajamos“.

6 Nematerialusis turtas

	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialus turtas	Servitutai ir apsaugos zonos	Nebaigti projektai	Iš viso
2018 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	1.188	16.281	304	28.877	3.319	49.969
Sukaupta amortizacija	(1.184)	(12.765)	(269)	-	-	(14.218)
2019 m. sausio 1 d. likutinė vertė	4	3.516	35	28.877	3.319	35.751
Įsigijimai	-	-	-	9.426	4.127	13.553
Perklasifikavimai tarp grupių	-	3.851	-	-	(3.851)	-
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	(35)	(35)
Amortizacija	(4)	(4.415)	(31)	-	-	(4.450)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	-	2.952	4	38.303	3.560	44.819
2019 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	213	19.482	244	38.303	3.595	61.837
Sukaupta amortizacija	(213)	(16.530)	(240)	-	-	(16.983)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	(35)	(35)
2020 m. sausio 1 d. likutinė vertė	-	2.952	4	38.303	3.560	44.819
Įsigijimai	-	-	-	1.169	4.588	5.757
Perklasifikavimai tarp grupių	-	4.064	37	-	(4.101)	-
Amortizacija	-	(1.816)	(12)	-	-	(1.828)
Sumažėjimas perleidus turtinį įnašą (8 pastaba)	-	(943)	-	-	-	(943)
Servitutų ir apsaugos zonų atidėjinių perskaičiavimas (3.3 pastaba)	-	-	-	(4.838)	-	(4.838)
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	-	4.257	29	34.634	4.047	42.967
2020 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	213	16.333	282	34.634	4.047	55.509
Sukaupta amortizacija	(213)	(12.076)	(253)	-	-	(12.542)
2020 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	-	4.257	29	34.634	4.047	42.967

Bendrovės pilnai amortizuoto, bet veikloje naudojamo ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo savikaina:

	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialus turtas	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d.	213	4.867	171	5.251
2020 m. gruodžio 31 d.	213	1.512	245	1.970

7 Naudojimo teise valdomas turtas

Bendrovės naudojimo teise valdomo turto judėjimas pateikiamas žemiau:

	Žemė	Pastatai	Transporto priemonės	Kitas naudojimo teise valdomas turtas	Iš viso
2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	-	-	-	-
Įsigijimai:					
Iš jų pripažinimas naudojimo teise valdomu turtu 2019.01.01	1.309	11.943	2.376	236	15.864
Iš jų pasirašytos nuomos sutartys 2019.01.02-2019.12.31	-	6.285	9.340	72	15.697
Nurašymai ir perleidimai	-	(6.418)	-	(16)	(6.434)
Nusidėvėjimas	(32)	(2.189)	(2.389)	(87)	(4.697)
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	1.277	9.621	9.327	205	20.430
2019 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo vertė	1.309	11.443	11.716	292	24.760
Sukauptas nusidėvėjimas	(32)	(1.822)	(2.389)	(87)	(4.330)
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	1.277	9.621	9.327	205	20.430
2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis					
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	1.277	9.621	9.327	205	20.430
Įsigijimai	317	1.357	-	341	2.015
Nurašymai ir perleidimai	(151)	(535)	(183)	(260)	(1.129)
Nusidėvėjimas	(37)	(2.256)	(2.628)	(157)	(5.078)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	1.406	8.187	6.516	129	16.238
2020 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo vertė	1.475	12.265	11.533	373	25.646
Sukauptas nusidėvėjimas	(69)	(4.078)	(5.017)	(244)	(9.408)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	1.406	8.187	6.516	129	16.238

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje apskaitytos nuomos sąnaudos

Bendrovės sudarytos sutartys dėl transporto nuomos suteikia teisę keisti teikiamų paslaugų apimtį neviršijant sutartyse nurodytų maksimalaus paslaugų kiekio ir kainos, taip pat Bendrovė neįsipareigoja nupirkti viso maksimalaus transporto priemonių kiekio, ar bet kokios jo dalies. Sutartys gali būti nutrauktos, informuojant nuomotąją ne mažiau nei prieš 6 mėnesius, be papildomų finansinių įsipareigojimų, o dėl administracinių patalpų ir infrastruktūros nuomos - ne anksčiau nei prieš 14 dienų, be papildomų finansinių įsipareigojimų. Žemės nuomos sutartys gali būti nutraukiamos anksčiau laiko be papildomų finansinių įsipareigojimų.

Bendrovės nuomos sutarčių sąnaudos apskaitytos pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje:

	2020 m.	2019 m.
Nuomos sutarčių sąnaudos	215	228
Iš viso	215	228

8 Investicijos į asocijuotas įmones

2020 m. ir 2019 m. investicijų į asocijuotas įmones judėjimas buvo:

	2020 m.	2019 m.
Likutinė vertė sausio 1 d.	2.628	2.459
Įstatinio kapitalo didinimas	1.149	-
Gauti dividendai	(194)	(123)
Pelno (nuostolių) iš investicijų į asocijuotąsias įmones dalis	139	292
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	3.722	2.628

Bendrovė padidino investiciją į asocijuotą įmonę turtiniu įnašu, kurį sudarė nematerialusis turtas. Turtinis įnašas įvertintas nepriklausomų vertintojų 1.149 tūkst. Eur verte, likutinė perleisto turto vertė sudarė 943 tūkst. Eur (6 pastaba).

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Asocijuotų įmonių apibendrinta finansinė informacija už 2020 m. (neaudituoti duomenys) ir 2019 m. (audituoti duomenys) pateikiama žemiau:

Apibendrinta finansinės padėties ataskaita	UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“		UAB Verslo aptarnavimo centras
	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Ilgalaikis turtas	12.124	9.472	2.254
Iš viso ilgalaikio turto	12.124	9.472	2.254
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	942	421	209
Kitas trumpalaikis turtas	8.358	4.765	4.123
Iš viso trumpalaikio turto	9.300	5.186	4.332
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	(1.291)	(1.033)	(1.380)
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų	(1.291)	(1.033)	(1.380)
Trumpalaikės paskolos	(6.527)	(3.315)	-
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	(213)	(2.228)	(4.027)
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų	(6.740)	(5.543)	(4.027)
Grynasis turtas	13.393	8.082	1.179

Nuo 2020 m. sausio 1 d. Bendrovės asocijuotos įmonės UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ ir UAB „Verslo aptarnavimo centras“ buvo reorganizuotos, prie UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ prijungiant UAB „Verslo aptarnavimo centras“ (1 pastaba).

9 Atsargos

	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Žaliavos ir atsarginės dalys	1.916	1.562
Gamtinės dujos	114	36
Kuras	34	126
Kita	310	198
Atėmus: atsargų vertės sumažėjimas	(30)	(30)
Iš viso:	2.344	1.892

Bendrovės atsargų, įvertintų galimo realizavimo verte, įsigijimo savikaina už 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį sudarė 33 tūkst. Eur (2019 m. – 34 tūkst. Eur). 2020 metais, techninėms reikmėms, buvo sunaudota gamtinių dujų, kurių vertė buvo 1.626 tūkst. Eur (2019 m. – 2.589 tūkst. Eur), o gamtinių dujų, kurių vertė buvo 26 tūkst. Eur buvo nurašyta dėl trečiųjų asmenų žalos (2019 m. – 32 tūkst. Eur).

2020 m. ir 2019 m. Bendrovės atsargų vertės sumažėjimą sudarė:

	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pradžiai	30	195
Atsargų vertės sumažėjimo padidėjimas	8	-
Atsargų vertės sumažėjimo atstatymas	(8)	(165)
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pabaigai	30	30

Atsargų nukainojimo iki grynosios galimo realizavimo vertės pasikeitimas yra apskaitytas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos straipsnyje „Kitos sąnaudos“. Atsargų vertės sumažėjimas skaičiuojamas tik senstančioms jau pasenusioms atsargoms ir netinkamoms naudoti atsargoms.

10 Prekybos ir kitos gautinos sumos

	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Iš pirkėjų gautinos sumos už elektros energiją	38.881	31.132
Iš pirkėjų gautinos sumos už gamtinių dujų skirstymą	1.414	1.173
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	222	819
Prekybos ir kitos gautinos sumos iš susijusių šalių (34 pastaba)	36.156	34.746
Hipotekinių paskolų einamųjų metų dalis	56	56
Kitos gautinos sumos	633	526
Atėmus: abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(2.466)	(2.707)
Iš viso:	74.896	65.744

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikrosios vertės yra apytikriai lygios jų likutinėms vertėms.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas (tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, 9 TFAS)

Nustatant gautinų sumų galiojimo laikotarpio kredito nuostolius Bendrovė naudoja nuostolių koeficientų matricą. Nuostolių koeficientų matrica pagrįsta istoriniais duomenimis apie pirkėjų atsiskaitymus už skolas per prekybos gautinų sumų galiojimo laikotarpį ir yra koreguojama atsižvelgiant į ateities prognozes. Nuostolių koeficientai atnaujinami sudarant metines finansines ataskaitas įvertinant ateities veiklos prognozių

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

įtaką, kai šios prognozės rodo ekonominių sąlygų pablogėjimą per ateinančius metus, bei vartotojų rūšis. Skirtingoms vartotojų grupėms nustatomi skirtingi nuostolių koeficientai.

Šiuo pagrindu 2020 gruodžio 31 d. Bendrovė taikė tokią nuostolių koeficientų matricą:

	Vėluojama dieną													VISO	
	Neprade Istos skolos	iki 30 dienų	31-60	61-90	91-120	121- 150	151- 180	181- 210	211- 240	241- 270	271- 300	301- 330	331- 360		Vėluojama daugiau negu 360 dienų
Nuostolių koeficientas*	0,08%	1,74%	7,55%	12,16%	14,83%	17,52%	18,14%	18,27%	18,27%	18,27%	18,27%	18,27%	18,27%	67,12%	
Fiziniai asmenys	174	25	14	7	5	3	2	4	4	4	1	3	2	80	
Vertės sumažėjimas	0,14	0,43	1,07	0,87	0,76	0,45	0,42	0,76	0,82	0,77	0,20	0,58	0,44	53,77	61
Nuostolių koeficientas*	0,05%	1,99%	5,42%	8,76%	11,55%	13,71%	15,12%	16,19%	16,82%	17,59%	18,25%	18,83%	19,20%	67,12%	
Juridiniai asmenys	3.7741	976	315	153	84	70	70	65	76	89	84	48	35	1.025	
Vertės sumažėjimas	18,87	19,42	17,05	13,43	9,69	9,62	10,51	10,54	12,86	15,57	15,36	9,02	6,77	688,06	857
Nuostolių koeficientas*	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Savivaldybės ar valstybės biudžeto finansuojamos įmonės, įstaigos ir organizacijos	1.709	8	2	11	6	1	0	0	0	0	0	1	0	11	
Vertės sumažėjimas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nuostolių koeficientas*	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
Bankrutavę, bankrutuojantys ir likviduoti klientai	71	45	7	5	5	10	11	11	9	60	22	37	29	1.225	
Vertės sumažėjimas	70,74	45,2	7,04	5,05	5,22	10,11	10,62	11,18	8,78	60,09	22,39	36,66	29,41	1.225,33	1.548
Viso:	90	65	25	19	16	20	22	23	22	76	38	46	37	1.967	2.466

*Vidutinis nuostolių koeficientas, taikomas skirtingoms vartotojų grupėms

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė taikė tokią nuostolių koeficientų matricą:

	Vėluojama dieną													VISO	
	Neprad elstos skolos	iki 30 dienų	31-60	61-90	91-120	121- 150	151- 180	181- 210	211- 240	241- 270	271- 300	301- 330	331- 360		Vėluoja- ma daugiau negu 360 dienų
Nuostolių koeficientas*	0,12%	3,82%	9,94%	14,30%	16,13%	17,18%	17,77%	18,06%	18,10%	18,10%	18,10%	18,12%	18,12%	55,53%	
Fiziniai asmenys	119	33	48	25	11	8	3	3	-1	2	2	4	2	62	
Vertės sumažėjimas	0	1	5	4	2	1	1	1	0	0	0	1	0	34	50
Nuostolių koeficientas*	0,13%	2,99%	7,81%	11,38%	13,99%	15,76%	16,67%	17,20%	17,42%	17,86%	18,17%	18,57%	18,73%	55,59%	
Juridiniai asmenys	34.325	845	318	203	123	150	49	50	84	82	35	119	42	1.166	
Vertės sumažėjimas	45	25	25	23	17	24	8	9	15	15	6	22	8	649	891
Nuostolių koeficientas*	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Savivaldybės ar valstybės biudžeto finansuojamos įmonės, įstaigos ir organizacijos	1.604	11	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	
Vertės sumažėjimas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nuostolių koeficientas*	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
Bankrutavę, bankrutuojantys ir likviduoti klientai	81	33	34	32	26	27	20	21	25	23	36	22	34	1.352	
Vertės sumažėjimas	81	33	34	32	26	27	20	21	25	23	36	22	34	1.352	1.766
Viso:	126	59	64	59	45	52	29	31	40	38	42	45	42	2.035	2.707

*Vidutinis nuostolių koeficientas, taikomas skirtingoms vartotojų grupėms

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Prekybos gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra 25–35 dienų.

Bendrovė neformuoja gautinų sumų vertės sumažėjimo gautinoms sumoms iš valstybinių institucijų, priteistoms sumoms, suteiktoms paskoloms, gautinoms sumoms iš darbuotojų, gautinoms sumoms iš pinigų surinkimo įstaigų.

Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2020 m. ir 2019 m. buvo toks:

Likutis 2019 m. sausio 1 d.	2.950
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas (atstatytas) per metus	545
Nurašyta	(788)
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	2.707
Likutis 2020 m. sausio 1 d.	2.707
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas (atstatytas) per metus	299
Nurašyta	(540)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	2.466

11 Kitas trumpalaikis turtas

Kitą trumpalaikį turtą 2020 m. ir 2019 m. sudarė:

	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Nepriklausomų elektros energijos tiekėjų garantijos	2.787	-
Iš viso:	2.787	-

Kitą trumpalaikį turtą 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė pinigai, gauti iš nepriklausomų elektros energijos tiekėjų. 2020 m. gegužės 7 d. Lietuvos Respublikos Seimo buvo priimtos Elektros energetikos įstatymo pataisos, susijusios su šalies elektros rinkos liberalizavimu. Remiantis šiuo pakeitimu nepriklausomi elektros tiekėjai, norintys dalyvauti elektros energijos rinkoje, privalo pateikti garantijas. Viena iš galimų garantijų pateikimų formų yra pervestos piniginės lėšos į Bendrovės sąskaitą.

12 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai pinigų srautų ataskaitoje apima:

	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Pinigai banke	8.965	4.775
Iš viso:	8.965	4.775

13 Įstatinis kapitalas

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 259.442.797 Eur ir buvo padalintas į 894.630.333 paprastąsias vardines akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 Eur. Visos išleistos akcijos yra pilnai apmokėtos.

14 Rezervai

Įstatymų numatytas rezervas

Įstatymų numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Kasmet į šį rezervą turi būti pervesta ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol įstatymų numatytas rezervas pasiekia 10 proc. įstatinio kapitalo dydžio. Privalomas rezervas gali būti naudojamas tik Bendrovės nuostoliams padengti. Panaudojus privalomąjį rezervą nuostoliams padengti, jo dydis atkuriamas Akcinių bendrovių įstatymo 59 straipsnio 5 nustatyta tvarka iš paskirstytinojo pelno. 2020 m. ir 2019 m. šis rezervas buvo pilnai suformuotas.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Šis rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės perkainojimo rezervo judėjimas buvo toks:

	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2019 m. sausio 1 d.	182.157	(27.323)	154.834
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(16.252)	2.438	(13.814)
Likutis 2019 m. gruodžio 31 d.	165.905	(24.885)	141.020
Likutis 2020 m. sausio 1 d.	165.905	(24.885)	141.020
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(16.449)	2.467	(13.982)
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	149.456	(22.418)	127.038

15 Dividendai

Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai:

	2020 m.	2019 m.
Patvirtinti dividendai (tūkst.)	67.991	-
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)*	894.630	894.630
Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai (eurais)	0,076	0,000

*Per ataskaitinį laikotarpį apyvartoje esančių paprastųjų akcijų skaičiaus svertinis vidurkis yra laikotarpio pradžioje buvusių paprastųjų akcijų skaičius, koreguotas per ataskaitinį laikotarpį atpirktų arba išleistų paprastųjų akcijų skaičiumi, šį padauginus iš svertinio laiko rodiklio. Svertinis laiko rodiklis yra ataskaitinio laikotarpio dienų, kada akcijos buvo apyvartoje, skaičiaus ir ataskaitinio laikotarpio viso dienų skaičiaus santykis.

2020 m. balandžio mėn. 30 d. įvykęs eilinis visuotinis AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2019 metus paskirstymą ir nusprendė skirti 0,076 Eur dividendų vienai akcijai, iš viso 67.991 tūkst. Eur dividendų.

16 Paskolos

	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos		
Paskolos iš susijusių šalių (34 pastaba)	657.732	465.633
	657.732	465.633
Trumpalaikės paskolos		
Paskolos iš susijusių šalių (34 pastaba)	15.549	176.268
	15.549	176.268
Paskolų iš viso:	673.281	641.901

2020 m. gruodžio 31 d. paskolas daugiausiai sudarė pagal su patronuojančia įmone AB „Ignitis grupė“ sudarytos Žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartys dėl Žaliųjų obligacijų emisijų dalies perkėlimo Bendrovei.

Paskolos davėjas (kreditoriaus) ir paskolos rūšis	Paskolos sutarties sudarymo data	Ilgalaikė dalis	Trumpalaikė dalis (įskaitant palūkanas)	Iš viso
AB "Ignitis grupė" obligacijų emisijos dalies perkėlimas Bendrovei	2020 m. birželio 30 d.	200.000	2.626	202.626
AB "Ignitis grupė" Žaliųjų obligacijų emisijos dalies perkėlimas Bendrovei	2018 m. liepos 3 d.	250.000	3.034	253.034
AB "Ignitis grupė" Žaliųjų obligacijų emisijos dalies perkėlimas Bendrovei	2017 m. liepos 14 d.	166.288	1.876	168.164
AB "Ignitis grupė" refinansuota SEB banko paskola	2017 m. lapkričio 8 d.	41.444	7.951	49.395
AB "Ignitis grupė" Grupės įmonių tarpusavio skolinimasis	2016 m. gegužės 18 d.		62	62
Paskolų iš viso:				673.281

2020 m. birželio 30 d. Bendrovė pasirašė sutartį su patronuojančia įmone AB „Ignitis grupė“ dėl 200 mln. Eur ilgalaikės paskolos suteikimo, kuria bus refinansuojami Bendrovės turimi trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai, skirti skirstymo tinklo patikimumo ir efektyvumo investicijoms finansuoti. Paskolos grąžinimo terminas – 2030 m. gegužės 21 d. Sutarties fiksuota palūkanų norma sutampa su AB „Ignitis grupė“ išplatintų obligacijų išplatavimo efektyvia palūkanų norma ir sudaro 2,17 proc. Esminės sutarties sąlygos sutampa su obligacijų išplatavimo sąlygomis. Šia sutartimi papildomų įsipareigojimų įvykdymą užtikrinančių priemonių (garantijų, laidavimo, įkeitimo ir kitų) nėra numatyta.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Nuo 1 iki 2 metų	7.901	7.901
Nuo 2 iki 5 metų	31.606	23.704
Po 5 metų	618.225	434.028
Iš viso:	657.732	465.633

Vidutinės palūkanų normos finansinių ataskaitų parengimo dieną buvo tokios:

	2020 m.	2019 m.
Paskolos iš susijusių šalių (proc.)	2,16	1,2

Bendrovė turi šias nepanaudotas finansavimo galimybes, kurių terminas baigiasi vienerių metų laikotarpiu arba vėliau:

	2020 m.	2019 m.
Finansavimo galimybės	80.000	51.644

17 Grynoji skola

Šioje pastabos dalyje pateikiama informacija apie Bendrovės grynąją skolą bei grynosios skolos pokyčių suderinimas su finansinės veiklos pinigų srautais.

Bendrovės Grynosios skolos apskaičiavimo tikslais finansinės skolos apima pinigus ir pinigų ekvivalentus, skolas finansų įstaigoms ir kitas su finansavimu susijusias skolas bei nuomos įsipareigojimus.

Grynosios skolos likučiai 2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d.:

	2020 m.	2019 m.
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	8.965	4.775
Finansinės skolos mokėtinos per vienerius metus (įskaitant sąskaitos pervirši)	(15.549)	(176.268)
Finansinės skolos mokėtinos po vienerių metų	(657.732)	(465.633)
Nuomos įsipareigojimai	(16.385)	(20.584)
Grynoji skola	(680.701)	(657.710)

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2020 m. ir 2019 m. suderinimas:

	Turtas		Nuomos įsipareigojimai		Paskolos			Iš viso
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai		Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	Ilgalaikės paskolos, ilgalaikė dalis	Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	Trumpalaikės paskolos	
Grynoji skola 2019 m. sausio 1 d.	(2.266)	-	-	-	448.534	61.387	121.543	629.198
Piniginiai pokyčiai								
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis	(2.509)	-	-	-	-	-	-	(2.509)
Gautos paskolos	-	-	-	-	50.000	-	-	50.000
(Sugrąžintos) paskolos	-	-	-	-	-	(57.401)	-	(57.401)
Paskolos iš susijusių šalių – grynąja verte	-	-	-	-	-	-	16.813	16.813
Nuomos mokėjimai	-	-	-	(4.543)	-	-	-	(4.543)
Sumokėtos palūkanos	-	-	-	(202)	-	(8.936)	-	(9.138)
Nepiniginiai pokyčiai								
Palūkanų priskaitymas	-	99	103	-	-	9.961	-	10.163
Nuomos įsipareigojimų pripažinimas taikant 16 TFAS (2019 m. sausio 1 d. pritaikymas pirmą kartą)	-	11.640	4.224	-	-	-	-	15.864
Sudarytos nuomos sutartys	-	3.087	6.176	-	-	-	-	9.263
Perkėlimai tarp straipsnių	-	729	(729)	-	(32.901)	32.901	-	-
Grynoji skola 2019 m. gruodžio 31 d.	(4.775)	15.555	5.029	465.633	37.912	138.356	657.710	

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Grynoji skola 2020 m. sausio 1 d.	(4.775)	15.555	5.029	465.633	37.912	138.356	657.710
Piniginiai pokyčiai							
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pokytis	(4.190)	-	-	-	-	-	(4.190)
Gautos paskolos	-	-	-	200.000	-	-	200.000
(Sugrąžintos) paskolos	-	-	-	-	(32.901)	-	(32.901)
Paskolos iš susijusių šalių – grynąja verte	-	-	-	-	-	(138.356)	(138.356)
Nuomos mokėjimai	-	-	(5.096)	-	-	-	(5.096)
Sumokėtos palūkanos	-	-	(197)	-	(7.853)	-	(8.050)
Nepiniginiai pokyčiai							
Palūkanų priskaitymas	-	-	198	-	12.577	-	12.775
Sudarytos nuomos sutartys	-	896	-	-	-	-	896
Perkėlimai tarp straipsnių	-	(5.149)	5.149	(7.901)	7.901	-	-
Palūkanų PVM	-	-	-	-	(2.087)	-	(2.087)
Grynoji skola 2020 m. gruodžio 31 d.	(8.965)	11.302	5.083	657.732	15.549	-	680.701

18 Nuomos įsipareigojimai

Bendrovės būsimieji nuomos mokėjimai pagal neatšaukiamas nuomos sutartis:

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Minimalios įmokos		
Per pirmus metus	5.241	5.209
Per antrus – penktus metus	10.028	14.134
Po penkerių metų	3.340	3.445
Iš viso	18.609	22.788
Būsimos finansinės sąnaudos		
Per pirmus metus	(158)	(180)
Per antrus – penktus metus	(341)	(386)
Po penkerių metų	(1.725)	(1.638)
Iš viso	(2.224)	(2.204)
Likutinė vertė	16.385	20.584

19 Pelno mokestis

2020 m. ir 2019 m. Bendrovės pelno mokesčio sąnaudų (pajamų) komponentai:

	2020 m.	2019 m.
Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	8.590	(22)
Iš viso:	8.590	(22)

Bendrovė turėjo pakankamą nepanaudotos investicijų lengvatos sumą visam apmokestinamajam pelnui padengti (kadangi nuo 2018 m. apmokestinamasis pelnas gali būti dengiamas investicijų lengvata). 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 64,4 mln. Eur sukauptos nepanaudotos investicinių projektų lengvatos, kurią galės panaudoti iki 2023 m. gruodžio 31 d. (2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 102,47 mln. Eur sukauptos nepanaudotos lengvatos).

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį yra pateikiami žemiau:

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	Naujų vartotojų prijungimo pajamos	Atsargų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos	Elektros perdeklavimas	16 TFAS turto likutis	Nepanaudotų investicijų lengvata	Iš viso
2019 m. sausio 1 d.	14.970	486	910	953	-	10.214	27.533
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(805)	(64)	(22)	241	23	5.057	4.430
2019 m. gruodžio 31 d.	14.165	422	888	1.194	23	15.271	31.963
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(674)	(40)	392	(475)	(1)	(5.615)	(6.413)
2020 m. gruodžio 31 d.	13.491	382	1.280	719	22	9.656	25.550

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	Ilgalaikio materialiojo turto mokesčių ir finansinių verčių skirtumai	Investicijų lengvata	Dotacijų nurašymas	Iš viso
2019 m. sausio 1 d.	(31.781)	(1.562)	(2.631)	(35.974)
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(4.724)	318	-	(4.406)
2019 m. gruodžio 31 d.	(36.505)	(1.244)	(2.631)	(40.380)
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(2.535)	273	85	(2.177)
2020 m. gruodžio 31 d.	(39.040)	(971)	(2.546)	(42.557)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kuomet teisiškai galima sudengti einamojo laikotarpio mokesčių turtą su einamojo laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kuomet atidėtasis pelno mokestis yra susijęs su ta pačia fiskaline institucija. Sudengtos sumos yra pateikiamos žemiau:

2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. sausio 1 d. atidėtasis pelno mokestis Finansinės padėties ataskaitoje yra rodomas:

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	17.007	8.417
Atidėtasis pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte	17.007	8.417

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma, priskirtina metų veiklos rezultatui, gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	2020 m.	2019 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	78.072	34.291
Pelno mokestis apskaičiuotas taikant 15 % tarifą	11.711	5.144
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	214	354
Neapmokestinamos pajamos	(594)	(463)
Pelno mokesčio investicijų lengvata	(2.741)	(5.057)
Iš viso:	8.590	(22)

20 Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais	214.963	205.084
Įsipareigojimai pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sutartis	236	248
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų pagal sutartis su klientais:	215.199	205.332

Įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais:

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikė dalis	215.199	205.332
Trumpalaikė dalis (25 pastaba)	10.421	9.750
Iš viso įsipareigojimų pagal prijungimo sutartis:	225.620	215.082

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Laikotarpio pradžioje	215.082	202.846
Gauta per metus	20.664	21.668
Pripažinta pajamomis pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje (26 pastaba)	(10.126)	(9.432)
Laikotarpio pabaigoje	225.620	215.082

21 Dotacijos

Likutis 2018 gruodžio 31 d.	13.052
Gauta	3.178
Priskaičiuota amortizacija	(1.074)
Likutis 2019 gruodžio 31 d.	15.156
Gauta	7.211
Priskaičiuota amortizacija	(1.045)
Dotacijų atstatymai	(4)
Likutis 2020 gruodžio 31 d.	21.318

Dotacijas sudaro iš Europos Sąjungos fondų gautos lėšos statinių ir elektros tinklų įsigijimui ir sukūrimui ir neatlygintinai gautas turtas.

Dotacijų amortizacija apskaitoma pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas.

22 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

	2020 m.			2019 m.		
	Išmokos, sulaukusiems pensinio amžiaus	Kintama darbo užmokesčio dalis	Viso	Išmokos, sulaukusiems pensinio amžiaus	Kintama darbo užmokesčio dalis	Viso
Likutis laikotarpio pradžioje	2.561	14	2.575	1.672	38	1.710
Pokytis atspindėtas Bendrųjų pajamų ataskaitoje Darbo užmokesčio ir susijusių sąnaudų dalyje	212	(14)	198	815	(24)	791
Pokytis atspindėtas Bendrųjų pajamų ataskaitoje Finansinės veiklos dalyje – aktuarinis pelnas (nuostoliai)	78	-	78	44	-	44
Pokytis atspindėtas Bendrųjų pajamų ataskaitoje Kitų bendrųjų pajamų dalyje – Apibrėžtųjų išmokų plano įsipareigojimo perskaičiavimas, atėmus atidėjamą pelno mokestį	(208)	-	(208)	30	-	30
Trumpalaikės dalies išskyrimas, atvaizduotas Finansinės padėties ataskaitoje, Trumpalaikių įsipareigojimų dalyje – Atidėjiniai (23 pastaba)	(374)	-	(374)	-	-	-
Likutis laikotarpio pabaigoje	2.269	-	2.269	2.561	14	2.575

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2020 m.	2019 m.
Diskonto norma	0,20 %	0,61%
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	7,9%	8,6%
Metinis atlyginimo padidėjimas	3%	4%
Vidutinis laikas iki pensijos (metais)	19	20

23 Atidėjiniai

Bendrovės atidėjinius sudarė:

	2020 gruodžio 31 d.	2019 gruodžio 31 d.
Ilgalaikiai atidėjiniai	21.166	23.018
Trumpalaikiai atidėjiniai	8.916	12.221
Iš viso	30.082	35.239

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Bendrovės atidėjinių judėjimas per 2020 ir 2019 metus pateikiamas žemiau:

	Atidėjiniai servitūtų kompensacijoms	Atidėjiniai apsaugos zonų registravimui	Ilgalaikių išmokų darbuotojams trumpalaikė dalis	Iš viso
Likutinė vertė 2019 m. sausio 1 d.	27.982	-	-	27.982
Padidėjimas per laikotarpį	-	8.328	-	8.328
Diskonto įtaka	324	-	-	324
Išmokėjimas per laikotarpį	(931)	-	-	(931)
Perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo	(464)	-	-	(464)
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	26.911	8.328	-	35.239
Likutinė vertė 2020 m. sausio 1 d.	26.911	8.328	-	35.239
Padidėjimas per laikotarpį	-	-	374	374
Diskonto įtaka	50	-	-	50
Išmokėjimas per laikotarpį	(258)	-	-	(258)
Perskaičiavimas dėl prielaidų pasikeitimo (3.3 pastaba)	(12.065)	6.742	-	(5.323)
Likutinė vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	14.638	15.070	374	30.082

24 Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Prekybos mokėtinos sumos	24.532	28.881
Susijusioms įmonėms mokėtinos sumos (34 pastaba)	25.565	31.326
Prekybos mokėtinų sumų iš viso:	50.097	60.207
Mokesčiai, išskyrus pelno mokesčių	2.957	1.749
Su darbo užmokesčiu susiję įsipareigojimai	1.427	2.238
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	3.360	3.157
Kitų mokėtinų sumų iš viso:	7.744	7.144
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	57.841	67.351

Kitų mokėtinų sumų vertėje dalis įsipareigojimų, kurie 2020 m. gruodžio 31 d. sudaro 4.384 tūkst. Eur (2019 m. gruodžio 31 d. – 3.987 tūkst. Eur) yra ne finansinės priemonės.

Prekybos mokėtinos sumos

Aukščiau minėtų finansinių įsipareigojimų sąlygos:

- Prekybos mokėtinos sumos yra beprocentės ir paprastai joms yra nustatomas 30-45 dienos apmokėjimo laikotarpis.
- Kitos mokėtinos sumos yra beprocentės ir jų vidutinis padengimo terminas yra šeši mėnesiai.

25 Sukauptos sąnaudos ir sutartiniai įsipareigojimai

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Sukauptos sąnaudos	24.594	10.255
Sutartinių įsipareigojimų pagal vartotojų prijungimo sutartis trumpalaikė dalis	10.421	9.750
Sutartiniai įsipareigojimai pagal naujų vartotojų prijungimo ir kitas sutartis	29.510	26.126
Iš viso:	64.525	46.131

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Sutartinius įsipareigojimus pagal naujų vartotojų prijungimo ir kitas sutartis sudarė:

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Gauti išankstiniai apmokėjimai už naujų vartotojų prijungimą	16.370	15.126
Permokos už elektros energiją ir elektros energijos perdeklaravimo įtaka	3.699	5.789
Gauti išankstiniai apmokėjimai už kitas paslaugas	9.441	5.211
Iš viso:	29.510	26.126

Gautų išankstinių apmokėjimų už naujų vartotojų prijungimą pasiskirstymas:

	2020 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Prijungimas prie elektros tinklo	11.464	10.600
Prijungimas prie dujų tinklo	4.906	4.526
Iš viso:	16.370	15.126

26 Pajamos pagal sutartis su klientais

2020 m. pajamas pagal sutartis su klientais sudarė:

2020 m.	Elektros tiekimo ir skirstymo segmentas	Dujų skirstymo segmentas	Viso
Elektros energijos persiuntimo pajamos	410.818	-	410.818
Gamtinių dujų persiuntimo pajamos	-	36.359	36.359
Elektros energijos garantinio tiekimo pajamos	17.930	-	17.930
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	8.883	1.243	10.126
Pajamos už įrenginių iškėlimą	5.633	-	5.633
Iš viso:	443.264	37.602	480.866
Pajamų pripažinimo momentas:			
Tam tikru momentu suteikus paslaugą	5.633	-	5.633
Pripažintos per laikotarpį	437.631	37.602	475.233
Iš viso:	443.264	37.602	480.866

2019 m. pajamas pagal sutartis su klientais sudarė:

2019 m.	Elektros tiekimo ir skirstymo segmentas	Dujų skirstymo segmentas	Viso
Elektros energijos persiuntimo pajamos	335.997	-	335.997
Gamtinių dujų persiuntimo pajamos	-	34.886	34.886
Elektros energijos garantinio tiekimo pajamos	27.955	-	27.955
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	8.306	1.126	9.432
Pajamos už įrenginių iškėlimą	4.874	-	4.874
Iš viso:	377.132	36.012	413.144
Pajamų pripažinimo momentas:			
Tam tikru momentu suteikus paslaugą	4.874	-	4.874
Pripažintos per laikotarpį	372.258	36.012	408.270
Iš viso:	377.132	36.012	413.144

Sutarčių likučiai

Bendrovės sutarčių su klientais likučius sudaro prekybos ir kitos gautinos sumos (10 pastaba).

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Sutarčių turtas

Per ataskaitinį laikotarpį vertinimo metodai ar reikšmingos prielaidos, susijusios su iš sutarčių su klientais gautinų sumų nuostolių vertinimu, nebuvo keičiamos. Pripažinti tikėtini kredito nuostoliai, jei tokių yra, yra atskleisti 10 pastaboje.

Sutarčių įsipareigojimai

Bendrovės sutarčių su klientais įsipareigojimus sudaro įsipareigojimai pagal prijungimo sutartis su klientais (20 pastaba) ir sukauptos sąnaudos ir kiti sutartiniai įsipareigojimai (25 pastaba).

Sutarčių kainos paskirstymas likusiems veiklos įsipareigojimams

Visi Bendrovės veiklos įsipareigojimai klientams suteikia Bendrovei teisę gauti tokios sumos atlygį iš kliento, kuris tiesiogiai klientui atitinka iki tam tikros datos Bendrovės baigtos vykdyti veiklos vertę, todėl Bendrovė taiko 15 TFAS 121 straipsnyje numatytą praktinę priemonę ir neatskleidžia sutarčių kainos paskirstymo likusiems veiklos įsipareigojimams.

Veiklos įsipareigojimai

Veiklos įsipareigojimai laikomi įvykdytais, kai paslauga yra suteikta, apmokėjimo terminas įprastai yra 30 dienų nuo paslaugos suteikimo.

27 Kitos pajamos

Bendrovės informacija apie kitas pajamas pateikiama žemiau:

	2020 m.	2019 m.
Turto nuomos pajamos	485	736
Pajamos už laiku neįvykdytus įsipareigojimus	703	516
Pelnas iš materialiojo turto perleidimo	517	609
Kitos pajamos*	2.270	3.845
Iš viso:	3.975	5.706

*2020 m. ir 2019 m. gruodžio 31 d. kitas pajamas daugiausiai sudarė pajamos už požeminių dujotiekių įrengimą ir saulės jėgainių įrengimo pajamos.

28 Darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos

	2020 m.	2019 m.
Darbo užmokesčio sąnaudos	48.903	44.264
Išaitinės kompensacijos	531	569
Socialinio draudimo įmokos	1.028	199
Sukaupto atostogų rezervo pokytis	694	152
Išmokos, sulaukusiems pensinio amžiaus (22 pastaba)	212	815
Iš viso:	51.368	45.999

29 Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos

	2020 m.	2019 m.
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai (5 pastaba)	4.059	4.305
Kito finansinio turto vertės sumažėjimas	379	-
Gautinų sumų vertės sumažėjimas (priskaičiuotas) (10 pastaba)	299	545
Atsargų vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas) (9 pastaba)	-	(165)
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas (atstatymas) (5 pastaba)	6.327	-
Nebaigtos statybos vertės sumažėjimas ir (sumažėjimo atstatymas) (5 pastaba)	640	4.020
Kiti nurašymai	18	7
Iš viso:	11.722	8.712

30 Kitos sąnaudos

	2020 m.	2019 m.
Aptarnavimo įmonės sąnaudos	4.649	4.304
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	2.092	3.007
Klientų aptarnavimo sąnaudos	2.392	2.806
Konsultacinės paslaugos	1.187	1.515
Išmokos pagal kolektyvinę sutartį ir kitos papildomos išmokos	732	591
Personalo vystymas, komandiruotės	481	428
Žalos atlyginimas	193	418
Viešieji ryšiai ir marketingas	74	400
Draudimo, med. aptarnavimo sąnaudos	195	184
Kitos sąnaudos (pajamos)	2.818	1.841
Iš viso:	14.813	15.494

Toliau pateikiamos visos paslaugos, kurias audito įmonė suteikė Bendrovei per 2020-2019 m. laikotarpį:

	2020 m.	2019 m.
Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	105	50
Iš viso:	105	50

31 Finansinė veikla

	2020 m.	2019 m.
Finansinės pajamos		
Palūkanų pajamos už suteiktas paskolas	38	27
Iš viso:	38	27
Finansinės (sąnaudos)		
Paskolų palūkanų (sąnaudos)	(12.188)	(9.659)
Nuomos įsipareigojimų palūkanų ir diskonto sąnaudos	(198)	(202)
Kitos (sąnaudos)/sąnaudų atstatymas	290	(404)
Iš viso:	(12.096)	(10.265)

32 Pelnas ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pagrindinis

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra apskaičiuojamas dalijant Bendrovės akcininkams priskirtiną pelną iš metinio paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio.

	2020 m.	2019 m.
Bendrovės akcininkams priskiriamas grynas pelnas (nuostoliai) (tūkst. Eur)	69.482	34.313
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (vienetais)	894.630.333	894.630.333
Pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai eurai	0,078	0,038

Sąlyginis

Sąlyginis pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai apskaičiuojamas koreguojant išleistų ir dar neapmokėtų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinį vidurkį, atsižvelgiant į prielaidą, kad visos potencialiai konvertuojamos paprastosios akcijos yra konvertuojamos. Bendrovė iki 2020 m. gruodžio 31 d. nebuvo išleidusi konvertuojamų paprastųjų akcijų.

33 Segmentai

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Pagrindinį sprendimą priimančių asmenų, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, sudaro Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

Vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du verslo segmentus - elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas. Visas Bendrovės turtas ir klientai yra Lietuvos Respublikoje. Bendrovės vadovybė stebi rezultatus remdamasi finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir finansinėse ataskaitose pagal TFAS, t. y. informaciją apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

ir sąnaudas. Vadovybė neanalizuoja segmentų pagal informaciją apie turtą ir įsipareigojimus. Tarpusavyje tarp šių verslo segmentų sandoriai nėra vykdomi.

Bendrovės informacija apie segmentus už 2020 m. yra pateikiama žemiau:

2020 m.	Elektros tiekimas ir skirstymas	Dujų skirstymas	Iš viso
Pajamos pagal sutartis su klientais	443.264	37.602	480.866
Kitos pajamos	2.520	1.455	3.975
Sąnaudos	(276.007)	(24.405)	(300.412)
EBITDA*	169.777	14.652	184.429
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(70.038)	(12.678)	(82.716)
Vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudos	(5.130)	(6.592)	(11.722)
Veiklos pelnas (nuostolis)	94.609	(4.618)	89.991
Finansinės pajamos	34	4	38
Finansinės (sąnaudos)	(9.691)	(2.405)	(12.096)
Asocijuotų įmonių (pelno) dalis	124	15	139
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	85.076	(7.004)	78.072
Pelno mokesčiai	(8.290)	(300)	(8.590)
Grynasis pelnas	76.786	(7.304)	69.482

*EBITDA (pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir nusidėvėjimo / amortizacijos sąnaudas) yra apskaičiuota kaip: Veiklos pelnas + Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos + Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo sąnaudos + Nusidėvėjimas ir amortizacija.

2020 m. elektros tiekimo ir skirstymo segmente didžiausias klientas buvo Grupės įmonė, iš kurios pajamos sudarė 164.088 tūkst. Eur (2019 m. – 132.999 tūkst. Eur). Dujų skirstymo segmente didžiausias klientas taip pat buvo Grupės įmonė, pajamos iš kurios sudarė 29.437 tūkst. Eur (2019 m. – 28.764 tūkst. Eur).

Bendrovės informacija apie segmentus už 2019 m. yra pateikiama žemiau:

2019 m.	Elektros tiekimas ir skirstymas	Dujų skirstymas	Iš viso
Pajamos pagal sutartis su klientais	377.131	36.013	413.144
Kitos pajamos	2.081	3.625	5.706
Sąnaudos	(257.640)	(26.640)	(284.280)
EBITDA*	121.572	12.998	134.570
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(68.635)	(12.986)	(81.621)
Vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudos	(4.566)	(4.146)	(8.712)
Veiklos pelnas (nuostolis)	48.371	(4.134)	44.237
Finansinės pajamos	24	3	27
Finansinės (sąnaudos)	(8.465)	(1.800)	(10.265)
Asocijuotų įmonių (pelno) dalis	263	29	292
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	40.193	(5.902)	34.291
Pelno mokesčiai	20	2	22
Grynasis pelnas	40.213	(5.900)	34.313

*EBITDA (pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir nusidėvėjimo / amortizacijos sąnaudas) yra apskaičiuota kaip: Veiklos pelnas + Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos + Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo sąnaudos + Nusidėvėjimas ir amortizacija.

34 Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės susijusios šalys yra:

- AB „Ignitis grupė“ (pagrindinis Bendrovės akcininkas) ir jos dukterinės bei asocijuotosios įmonės;
- Bendrovės asocijuotosios įmonės;
- Bendrovės vadovai, taip pat jų vadovaujamos įmonės ar įmonės, kuriose vadovybė turi kontrolę ar reikšmingą įtaką;
- visos valstybės kontroliuojamos, ar reikšmingai įtakojamos įmonės (sandoriai su tokiais įmonėmis atskleidžiami tik tada, kai jie yra reikšmingi).

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Prekių ir paslaugų pirkimai ir pardavimai:

2020 m. sausio – gruodžio mėn. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Paskolos	Mokėtinos sumos	Naudojimo teise valdomas turtas	Sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	Pirkimai	Pardavimai	Paskolų palūkanų sąnaudos
Patronuojanti įmonė AB „Ignitis grupė“	673.281	87	40	1	-	-	1.092	-	12.404
Asocijuotos įmonės	-	4.638	-	354	-	-	17.910	-	2
AB „Ignitis grupė“ grupės įmonės	-	1.443	6.569	2.554	32.118	426	22.692	222.940	165
EPSO-G UAB grupės įmonės	-	19.397	-	11.353	4.038	342	189.422	630	-
Iš viso:	673.281	25.565	6.609	14.262	36.156	768	231.116	223.570	12.572

Bendrovė iš kitų grupės įmonių perka paslaugas, susijusias su turto nuoma, informacinių technologijų ir telekomunikacijų, viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugas, taip pat elektros įrenginių statybos, rekonstravimo ir techninės priežiūros darbus. Pagrindinę dalį pirkimų iš AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių sudaro elektros energijos pirkimai. EPSO – G, UAB grupės įmonės teikia elektros energijos ir dujų perdavimo paslaugas, viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP), bei atlieka rangos darbus.

Siekdama sumažinti patiriamas apyvartinio kapitalo finansavimo sąnaudas 2016 m. gegužės 18 d. Bendrovė sudarė neterminuoto galiojimo AB „Ignitis grupė“ Grupės įmonių tarpusavio skolinimosi ir skolinimo sutartį, pagal kurią gali gauti trumpalaikes paskolas iš kitų Grupės įmonių. Nuo 2020 m. gegužės 18 d. vidaus skolinimo limitas yra 80.000 tūkst. Eur, jis nustatytas laikotarpiui iki 2021 m. gegužės 18 d. 0,99 proc. palūkanų norma nustatoma vienerių metų laikotarpiui ir yra tokia pati, kaip skolinantis iš komercinių bankų.

2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nebuvo pasiskolinusi iš susijusių šalių Grupės tarpusavio skolinimosi platformos. 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė iš susijusių šalių Grupės tarpusavio skolinimosi platformoje buvo pasiskolinusi 138.356 tūkst. Eur. 2019 metų pateiktoje lentelėje tarpusavio paskolų likutis atskleistas paskolų dalyje – 105.164 tūkst. Eur buvo pasiskolinta iš patronuojančiosios įmonės ir 33.192 tūkst. Eur buvo pasiskolinta iš kitų AB „Ignitis grupė“ grupės įmonių.

2019 m. sausio – gruodžio mėn. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Paskolos	Mokėtinos sumos	Naudojimo teise valdomas turtas	Sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos	Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	Pirkimai	Pardavimai	Paskolų palūkanų sąnaudos
Patronuojanti įmonė AB „Ignitis grupė“	608.689	159	65	-	-	-	1.478	-	9.708
Asocijuotos įmonės	892	4.867	-	90	-	-	18.792	-	3
AB „Ignitis grupė“ grupės įmonės	32.320	1.355	11.596	3.959	27.649	-	36.037	188.931	260
EPSO-G UAB grupės įmonės	-	24.945	-	-	7.097	401	167.923	1.355	-
Iš viso:	641.901	31.326	11.661	4.049	34.746	401	224.230	190.286	9.971

Sandorių su susijusiomis šalimis sąlygos

Atsiskaitymo terminai nustatomi per 30-90 dienų. Skolų likučiai metų pabaigoje nėra užtikrinti įkeitimais, joms nėra skaičiuojamos palūkanos, o atsiskaitymai įvyksta pinigais. 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sumokėjusi Litgrid AB 200 tūkst. Eur garantijų pagal balansavimo elektros pirkimo-pardavimo sutartį. Šios garantijos apskaitytos finansinės padėties ataskaitoje, eilutėje „Kitos ilgalaikės gautinos sumos“ (2019 m. gruodžio 31 d. buvo apskaityta eilutėje „Išankstiniai apmokėjimai, ateinančių laikotarpių sąnaudos ir turtas pagal sutartis su klientais“). Per metus, pasibaigusius 2020 m. gruodžio 31 d., Bendrovė neturėjo blogų skolų atidėjinių numatomiems kredito nuostoliams, gautinoms sumoms, kurias skolingos susijusios šalys.

Išmokos pagrindiniams vadovaujantiems darbuotojams

Bendrovė	2020 m.	2019 m.
Atlyginimai ir kitos trumpalaikės išmokos pagrindiniams vadovaujantiems darbuotojams	709	589
Iš jų išieštinės kompensacijos	-	5
Pagrindinių vadovujančių darbuotojų skaičius	6	6

Pagrindiniais vadovujančiais darbuotojais yra laikomi administracijos vadovai (įskaitant Bendrovės valdybą).

35 Nebalansiniai įsipareigojimai

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

2020 m. Bendrovės kapitalinių investicijų įsipareigojimai, prisiimti pagal sudarytas sutartis finansinių ataskaitų sudarymo datą, tačiau neapskaičiuoti finansinėse ataskaitose sudarė 24 mln. eurų (2019 m. gruodžio 31 d. – 28 mln. eurų).

Tarifo koregavimai dėl ankstesniais metais uždirbto pelno viršijančio leistiną Komisijos nustatytą investicijų grąžą (2020 m.)

Elektros skirstymo segmentas

2020 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. O3E-989 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2021 metams koregavimo“ Taryba nustatė elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinės ribas 2021 metams remiantis 2020 m. spalio 15 d. pažyma Nr. O5E-841 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2021 metams koregavimo“. Elektros energijos skirstymo veiklų pajamų lygis nebuvo mažinamas ankstesniais laikotarpiais uždirbta investicijų grąža, viršijančia Tarybos nustatytą investicijų grąžą. Investicijos grąžos vertinimas už 2018-2020 metus bus atliekamas 2021 metais, nustatant 2022 metų elektros energijos skirstymo kainų ribas.

Dujų skirstymo segmentas

2020 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. O3E-1010 „Dėl akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2021 metams koregavimo“ Taryba nustatė gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinę ribą 2021 metams remiantis 2020 m. spalio 14 d. pažyma Nr. O5E-838 „Dėl akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2021 metams koregavimo“ ir nurodė, kad Bendrovės 2021 m. gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygis mažinamas 6.884,86 tūkst. Eur, įskaitant pinigų kainos laike poveikį, kuris lygus 533,51 tūkst. likusi 2014-2018 metais Bendrovės uždirbtos investicijų grąžos, viršijančios Tarybos nustatytą dydį, likusi dalis (12.703 tūkst. Eur) bus įvertinta nustatant tolesnių laikotarpių gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainą.

Teisminiai ginčai

Ieškovas UAB „Vilniaus energija“ kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą su ieškiniu dėl 9.284 tūkst. Eur nuostolių priteisimo iš AB „Energijos skirstymo operatorius“. Ieškovas teigia patyręs 9.284 tūkst. Eur nuostolių dėl to, kad AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2014 metais, supirkdavo tik techninio minimumo režimu ieškovui priklausančiose termofikacinėse elektrinėse pagamintą elektros energijos kiekį. Bendrovė neapskaitė jokių atidėjinių susijusių su ieškiniu kadangi VIAP teikimo aprašas ir kiti galiojantys teisės aktai nenustato pareigos Atsakovui supirkti visą ieškovo pagamintą elektros energiją. 2017 m. kovo 17 d. ieškovas patikslino ieškinio dalyką ir reikalauja 10.712 tūkst. Eur nuostolių atlyginimo priteisimo. 2017 m. rugsėjo 18 d. pirmosios instancijos teismo sprendimu ieškinys atmestas visiškai. Ieškovas pateikė apeliacinį skundą. 2018 m. lapkričio 6 d. Lietuvos apeliacinio teismo nutartimi Vilniaus apygardos teismo 2017 m. rugsėjo 18 d. sprendimas iš dalies panaikintas ir byla perduota nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui. 2019 m. sausio 22 d. Ieškovas pateikė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. lapkričio 6 d. sprendimo dalies, kuri buvo palikta nepakeista, ir Lietuvos Aukščiausiasis teismas jį priėmė. Bylos nagrinėjimas pirmoje instancijoje sustabdytas pagal ieškovo prašymą, kol dalis bylos bus peržiūréta kasacine tvarka.

Lietuvos Aukščiausiajam Teismui 2019 m. balandžio 17 d. nutartimi nutraukus kasacinį procesą, Vilniaus apygardos teismo 2019 m. gegužės 6 d. nutartimi atnaujino bylos nagrinėjimą. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. sausio 28 d. priėmė sprendimą civilinėje byloje, kuriuo iš dalies tenkino ieškovo UAB „Vilniaus energija“ ieškinį Bendrovei ir pripažino, kad UAB „Vilniaus energija“ buvo diskriminuojama kitų termofikacinių elektrinių atžvilgiu. Teismas priteisė UAB „Vilniaus energija“ iš Bendrovės 2,2 mln. eurų nuostolių ir 6 procentų dydžio metines procesines palūkanas už priteistą nuostolių sumą nuo civilinės bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo dienos. Kitoje civilinės bylos dalyje, kurioje UAB „Vilniaus energija“ prašė pripažinti, kad buvo diskriminuojama balansavimo energijos tiekėjo atžvilgiu ir priteisti jai iš Bendrovės nuostolių atlyginimą, UAB „Vilniaus energija“ ieškinys buvo atmestas. Vilniaus apygardos teismo sprendimas nėra įsiteisėjęs.

2020 m. vasario 27 d. Bendrovė pateikė apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimo dalies, kuria tenkintas UAB „Vilniaus energija“ ieškinys. Bendrovė nesutinka su Vilniaus apygardos teismo išvada, kad Bendrovė, supirkdama remtiną elektros energiją, diskriminavo UAB „Vilniaus energija“ kitų termofikacinių elektrinių atžvilgiu. Vadovybės vertinimu, Bendrovės superkamos energijos kiekis virš gamintojų techninio minimumo, visiems gamintojams buvo paskirstytas proporcingai, todėl nėra konkurencijos teisės pažeidimo. Nesant Bendrovės neteisėtų veiksmų, nekyla Bendrovės pareiga atlyginti UAB „Vilniaus energija“ jos tariamai patirtų nuostolių.

Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. birželio 11 d. nutartimi pakeitė Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimą ir UAB „Vilniaus energija“ ieškinį visiškai atmetė. Lietuvos apeliacinis teismas priteisė Bendrovei iš UAB „Vilniaus energija“ 11.250 eurų bylinėjimosi išlaidų.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2020 m. rugsėjo 22 d. nutartimi priėmė UAB „Vilniaus energija“ kasacinį skundą. 2020 m. spalio 21 d. pateiktas Bendrovės atsiliepimas į UAB „Vilniaus energija“ kasacinį skundą. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo posėdis byloje dar nepaskirtas. Bendrovės vadovybė tiki, jog bus paliktas galioti Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas, todėl atidėjins dėl šios bylos nebuvo suformuotas.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

36 Tikroji vertė

Bendrovės pagrindinis finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos.

Paskolų tikroji vertė buvo apskaičiuota diskontuojant tikėtinus ateities pinigų srautus pagal vyraujančias palūkanų normas. Paskolų ir kito finansinio turto tikroji vertė buvo skaičiuojama remiantis rinkos palūkanų norma.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų ir trumpalaikių skolų likutinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų likutinei vertei, ilgalaikių skolų, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, tikroji vertė taip pat artima jų likutinei vertei.

Finansinės priemonės pagal grupes

	Likutinė vertė Iš viso	1 lygis	Tikroji vertė 2 lygis	3 lygis
2020 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos gautinos sumos (10 pastaba)	74.896	-	-	74.896
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (12 pastaba)	8.965	8.965	-	-
Iš viso:	83.861	8.965	-	74.896
2019 m. gruodžio 31 d.				
Prekybos ir kitos gautinos sumos (10 pastaba)	65.744	-	-	65.744
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (12 pastaba)	4.775	4.775	-	-
Iš viso:	70.519	4.775	-	65.744

	Likutinė vertė Iš viso	1 lygis	Tikroji vertė 2 lygis	3 lygis
2020 m. gruodžio 31 d.				
Finansinės skolos (16 pastaba)	673.281	-	-	673.281
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos (24 pastaba)	53.457	-	-	53.457
Iš viso:	726.738	-	-	726.738
2019 m. gruodžio 31 d.				
Finansinės skolos (16 pastaba)	641.901	-	-	641.901
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos (24 pastaba)	63.363	-	-	63.363
Kiti įsipareigojimai	3	-	-	3
Iš viso:	705.267	-	-	705.267

37 Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos datos

Reikšmingų įvykių po finansinės padėties ataskaitos datos nebuvo.

*****

2020

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO
OPERATORIUS“
METINIS PRANEŠIMAS

2020 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ FINANSINIŲ METŲ PRANEŠIMAS

eso

TURINYS

METINIS PRANEŠIMAS	
Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai	4
Vadovo žodis	5
Reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai	7
Veiklos ir finansinių rodiklių analizė	12
Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams	17
Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius	24
Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas	27
Darnumo ataskaita	29
Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai	35
Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje	47
Kita svarbi informacija	49

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas

Šiame metiniame pranešime pateikiama informacija AB „Energijos skirstymo operatorius“, (toliau tekste – ESO, Bendrovė) akcininkams, kreditoriams ir kitiems suinteresuotiems asmenims apie Bendrovės veiklą 2020 m.

Metinio pranešimo reglamentavimas

Bendrovės tarpinį metinį pranešimą parengė Bendrovės administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Lietuvos banko valdybos patvirtintų Informacijos atskleidimo taisyklių bei Informacijos atskleidimo gairių aktualia redakcija, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu bei kitais teisės aktais.

Asmenys, atsakingi už metiniame pranešime pateiktą informaciją

Pareigos	Vardas, Pavardė	El. paštas
Generalinis direktorius	Mindaugas Keizeris	investuotojams@eso.lt
Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	Augustas Dragūnas	investuotojams@eso.lt
Finansų departamento direktorius	Artūras Paipolas	investuotojams@eso.lt

Informacija apie tai, kur ir kada galima susipažinti su pranešimu bei dokumentais, kuriais buvo naudotasi rengiant pranešimą, bei visuomenės informavimo priemonės, kuriose skelbiami bendrovės vieši pranešimai:

- pranešimas pateikiamas Bendrovės tinklalapyje www.eso.lt;
- vieši pranešimai, kuriuos ESO privalo skelbti pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, skelbiami Bendrovės tinklalapyje www.eso.lt.

PAGRINDINIAI BENDROVĖS VEIKLOS IR FINANSINIAI RODIKLIAI

1 lentelė. ESO pagrindiniai veiklos ir finansų rodikliai

ESO pagrindiniai veiklos rodikliai ¹						
Veiklos rodikliai			2020 m.	2019 m.	+/-	Pokytis %
Paskirstyta elektros energijos klientams vidutinės ir žemos įtampos tinklais	TWh		9,55	9,55	0,00	0,00
Garantinis elektros energijos tiekimas ²	TWh		0,43	0,47	-0,04	-8,51
Paskirstytas gamtinių dujų kiekis	TWh		7,06	6,97	0,09	1,29
Tinklo tiekimo kokybės rodikliai						
Elektra	SAIDI (su „force majeure“)*	min.	207,7	91,8	115,9	
	SAIFI (su „force majeure“)*	kartai	1,34	1,31	0,03	
Dujos	SAIDI (su „force majeure“)**	min.	1,610	1,249	0,361	
	SAIFI (su „force majeure“)**	kartai	0,010	0,008	0,002	
ESO pagrindiniai finansiniai rodikliai ²						
			2020 m.	2019 m.	+/-	Pokytis %
Pajamos pagal sutartis su klientais	tūkst. eurų		480.866	413.144	67.722	16,4
Kitos pajamos	tūkst. eurų		3.975	5.706	-1.731	-30,3
Elektros, dujų, ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos ²	tūkst. eurų		194.476	186.098	8.378	4,5
Veiklos sąnaudos	tūkst. eurų		105.936	98.182	7.754	7,9
EBITDA	tūkst. eurų		184.429	134.570	49.859	37,1
EBITDA marža	proc.		38,0	32,1		
Koreguota EBITDA ³	tūkst. eurų		198.951	180.488	18.463	10,2
Grynasis pelnas (nuostolis)	tūkst. eurų		69.482	34.313	35.169	102,5
			2020-12-31	2019-12-31	+/-	Pokytis %
Visas turtas	tūkst. eurų		1.763.523	1.706.606	56.917	3,3
Nuosavas kapitalas	tūkst. eurų		665.616	663.917	1.699	0,3
Finansinės skolos ⁴	tūkst. eurų		689.666	662.485	27.181	4,1
Finansinės skolos grynąja verte ⁴	tūkst. eurų		680.701	657.710	22.991	3,5
Nuosavybės pelningumas (ROE)	proc.		10,45	5,31		
Turto pelningumas (ROA)	proc.		4,00	2,05		
Turto apyvartumas ⁵	kartais		0,27	0,24		
Nuosavo kapitalo lygis	proc.		37,74	38,90		
Finansinės skolos grynąja verte / EBITDA 12 mėnesių ⁴	kartai		3,69	4,89		
Finansinės skolos grynąja verte / Koreguota EBITDA 12 mėnesių ⁴	kartai		3,42	3,64		
Finansinės skolos grynąja verte / Nuosavybės santykis ⁴	proc.		102,27	99,07		
Pinigų srautai iš įmonės veiklos	tūkst. eurų		56.381	6.804	49.577	728,6

¹ 2020 m. kovo 12–13 dienomis siautusi vėtra „Laura“ Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos buvo pripažinta avarija, todėl dėl jos efekto išeliminavimui 127,2 minutės SAIDI (61 proc. viso ataskaitinio laikotarpio SAIDI rodiklio reikšmės) ir atitinkamai SAIFI – 0,22 karto (16 proc. viso ataskaitinio laikotarpio SAIFI rodiklio reikšmės).

² Dėl 2020 m. lapkričio 25 d. vykusio gaisro Bendrovės gamtinių dujų skirstymo sistemoje Alytaus r. buvo atjungti 732 klientai. Nevertinant minėto įvykio įtakos dujų patikimumo rodikliams, 2020 m. SAIDI rodiklis siektų 1,03 minutes.

¹ Šis metinis pranešimas apima tam tikrus istorinių finansinės padėties, pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų bei pinigų srautų ataskaitų finansinius rodiklius, kurie nėra apibrėžti ar detalizuoti TFAS („Alternatyvus veiklos rodikliai“). Bendrovės nuomone, šie rodikliai yra aktualūs ir patikimi vertinant Bendrovės finansinę veiklą ir būklę, tačiau nepakeičia TFAS apibrėžtų finansinių rodiklių ir jie turėtų būti vertinami bendrai su paskelbtomis tarpinėmis finansinėmis ataskaitomis.

² ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html.

³ Bendrovė pakoregavo EBITDA skirtumu tarp faktinio ataskaitinio bei ankstesniais laikotarpiais uždirbto pelno ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau tekste – VERT) atitinkamiems laikotarpiais nustatytos leistinos investicijų grąžos ir atliko naujų vartotojų pajamų korekcija eliminuojant naujų vartotojų atidėtų pajamų sumą ir atstatant einamųjų metų naujų vartotojų prijungimo piniginių efektą bei eliminavo kitų netipinių įprastos veiklos, vienkartinę ar su einamųjų veiklos laikotarpiu tiesiogiai nesusijusių veiksmų įtaką. Skirtumas susidarė dėl Bendrovės efektyvinamos veiklos ir kitų veiksmų. Detalesnis koreguotos EBITDA atskleidimas pateikiamas šio metinio pranešimo skiltyje „EBITDA“.

⁴ Palyginamieji rodikliai buvo perskaiciuoti.

⁵ Rodikliui apskaičiuoti naudojamos pajamos pagal sutartis su klientais.

VADOVO ŽODIS

Gerbiamieji,

2020-ieji metai „Energijos skirstymo operatoriumi“ (ESO), kaip ir Lietuvai bei visam pasauliui buvo neeiliniai – kupini tęstinių iššūkių, neapibrėžtumo bei sparčiai kintančių aplinkybių. Šis laikotarpis ESO neatsiejamas nuo pandemijos sukeltų pokyčių – pavasarį buvo laikas, kai visiems teko itin greitai prisitaikyti prie įprastinės veiklos ribojimų, atrasti naujus veiklos modelius, vasara buvo mažesnių ribojimų periodas, o ruduo ir žiema – ne tik išmuktų pavasario pamokų kartojimas, bet ir nauji išbandymai. Nepaisant šių iššūkių, Bendrovei ir jos darbuotojams pavyko susidoroti su pandemijos pasekmėmis, gamtiniais iššūkiais tinklui, kintančiu veiklos pobūdžiu bei užtikrinti veiklos tęstinumą. Galiu drąsiai teigti, kad tai kainavo dideles pastangas, tačiau ESO šį metų trukmės testą išlaikė ir dėl išmuktų pamokų tapo stipresnė bei geriau pasirengusi ateities išbandymams. 2020-ųjų veiklos rezultatas, vertinant visą laikotarpį, atspindi tvarų veiklos tęstinumą tiek finansinių, tiek kitų rodiklių prasme.

Metų pradžioje paskelbto visuotinio karantino laikotarpiu, gyventojams dirbant iš namų, išaugus tiekimo grandinės neapibrėžtumui, laikinai sulėtėjo investicinių projektų įgyvendinimas. Sušvelninus apribojimus, ne tik sugrįžome prie pristabdytų darbų, bet ir ėmėmės ateityje suplanuotų tinklo rekonstrukcijų darbų įgyvendinimo ankstinimo, siekdami įvykdyti suplanuotas investicijas tinklo patikimumui, naujų buitinių bei gaminančių vartotojų prijungimui – prisidėti prie valstybės bendrai įgyvendinamų ekonomikos skatinimo priemonių realizavimo.

Pavasario karantino įvedimas šalyje sutapo su gamtos stichijos išbandymu ESO tinklui – teko susidurti su vienomis didžiausių per pastaruosius du dešimtmečius gamtos stichijomis. 2020 m. kovo viduryje, rekordinis 28-31 m/s uraganinis vėjas be elektros paliko kelis šimtus tūkst. gyventojų, tačiau mobilizavus maksimalų ESO ir rangovų brigadų skaičių, 90 proc. audros padarinių pavyko sutvarkyti per keletą parų. Kaip parodė 2021 m. pradžia, gamtos iššūkiai tik dažnėja, o pasirengimas jiems įveikti reikalauja kompleksinių bei tvaryų sprendimų, kurie neproporcingai nepadidintų finansinės naštos gyventojams.

Apžvelgiant kitas svarbias veiklas, išskirtina tai, jog 2020 m. gegužės mėnesį, įsigaliojus teisės aktų pakeitimams, pradėjome informacinę kampaniją „Pasirinkite tiekėją“, skirtą rinkos demonopolizavimui. Pirmąjį žingsnį atveriant elektros rinkos konkurencijai Lietuva žengė sėkmingai. 2020 m. Gruodžio 10-ąją pasibaigė pirmasis šios energetikos reformos etapas, kurio metu nepriklausomą elektros tiekėją rinkosi daugiau nei 5000 kWh per metus suvartojantys gyventojai. Rezultatai rodo didžiulį gyventojų įsitraukimą – sutartis dėl energijos tiekimo nuo 2021 m. sausio 1 d. su nepriklausomais tiekėjais buvo sudarę 87 proc. pirmojo etapo vartotojų. Taip pat galima pasidžiaugti ir rinkoje išaugusiu nepriklausomų tiekėjų skaičiumi bei jų aktyvia konkurencija.

Nuo liepos 1-osios ESO buvo išbraukta iš AB „Nasdaq Vilnius“ iš Oficialiojo akcijų prekybos sąrašo, tačiau ir toliau liekame atvira, skaidri ir savo veiklos rezultatus atsakingai viešinti bendrovė.

2020-aisiais metais nesustojo ir kiti svarbūs projektai – išmaniųjų skaitiklių projekte vyko intensyvus pirkimo procesas – gauti pirminiai pasiūlymai, įgyvendintos derybos, o galiausiai – jau 2021 m. pradžioje sudaryta geriausių galutinių pasiūlymų eilė. Duomenų mainų platformą (*angl. data hub*) projekte sukurti reikiami funkcionalumai rinkos liberalizavimui, įgyvendinti tinklo automatizavimo sprendimai – visi šie projektai turės svarų tęstinį efektą ESO strategijos įgyvendinimui. AB „Ignitis grupė“⁶ ir ESO su Lietuvos Respublikos Energetikos ministerija paskutinį metų ketvirtį pasirašė susitarimą dėl energijos taupymo. Trišaliu susitarimu ESO su AB „Ignitis grupė“ iki 2030 m. įsipareigojo įgyvendinti priemones, kurios padės sutaupyti energijos galutinių vartotojų įrenginiuose ir objektuose ne mažiau nei 1,6 TWh galutinės energijos.

Per 2020 m. sausio–gruodžio mėn. ESO pajamos siekė 484,8 mln. eurų – tai 15,8 proc. daugiau nei 2019 m. Teigiamos įtakos Bendrovės pajamoms, lyginant su ankstesniu laikotarpiu, turėjo reguliuojančios institucijos patvirtinta vidutiniškai 11 proc. didesnė elektros energijos persiuntimo paslaugos kaina. 2020 m. ESO uždirbo 198,9 mln. eurų koreguoto pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (koreguota EBITDA) – 10,2 proc. daugiau nei prieš metus, kai šis rodiklis buvo 180,5 mln. eurų. Tokią rodiklio dinamiką išlaikyti padeda efektyvi Bendrovės veikla ir auganti reguliacinio turto bazė.

Investicijos į elektros ir dujų skirstomuosius tinklus 2020 m. siekė 140,444 mln. eurų ir buvo 22,5 proc. mažiau nei 2019 m. Šiuo laikotarpiu Bendrovės investicijos į elektros skirstymo tinklo atnaujinimą ir jo patikimumo didinimą siekė 49,05 mln. eurų – 10,5 proc. daugiau nei 2019 m. Į elektros skirstomojo tinklo plėtrą – naujų vartotojų prisijungimą ar galios didinimą 2020 m. ESO investavo 54,218 mln. eurų – 31 proc. mažiau nei 2019 m. tai lėmė sumažėję naujų vartotojų prijungimo prie tinklo kaštai. 2020 m. ESO prie elektros skirstymo tinklo prijungė 2,2 proc. daugiau naujų klientų negu 2019 m. Taip pat per 2020 metus itin reikšmingai išaugo prie ESO tinklo prisijungusių gaminančių vartotojų skaičius: 2019 pabaigoje buvo 3,4 tūkst. gaminančių vartotojų, o 2020 m. pabaigoje jų skaičius siekė beveik 8,7 tūkst. 2020 m. Bendrovės investicijos į dujų sistemų

⁶ AB „Ignitis grupė“, iki 2020 m. liepos 28 d. buvęs pavadinimas UAB „Ignitis grupė“.

statybą siekė 21,443 mln. eurų ir buvo 52,3 proc. mažesnės nei 2019 m., į dujų sistemų rekonstrukciją ESO investavo 9,599 mln. eurų – 37 proc. daugiau nei 2019 m. Per 2020 m. prie gamtinių dujų skirstomojo tinklo Bendrovė prijungė 7.785 naujus klientus – 34 proc. mažiau nei 2019 m.

Ir toliau svarbiu iššūkiu išlieka dažnėjančios ir didesnės gamtinių stichijų salygotos „force majeure“ apimtys, lemiančios tinklo patikimumo lygį. Vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė su stichinių reiškinių įtaka per 2020 m. vienam klientui siekė 207,7 minutes ir, lyginant su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 115,9 minutės. Nevertinant vienos audros „Laura“ įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2020 m. būtų fiksuojamas elektros tiekimo patikimumo rodiklių reikšmingas pagerėjimas: sudarytų 80,5 min. lyginant su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu, kai SAIDI buvo 91,8 min.

2020 m. vidutinė neplanuotų dujų energijos persiuntimo nutraukimų trukmė su stichinių reiškinių įtakas vienam klientui siekė 1,61 minutes ir, lyginant su 2019 m., padidėjo 0,36 minutėmis. Pagrindinė priežastis – dėl trečiųjų šalių dujotiekių pažeidimų įvykę tiekimo sutrikimai, tarp kurių didžiausias 2020 m. lapkričio 25 d. įvykęs gaisras Bendrovės gamtinių dujų skirstymo sistemoje Alytaus r. Nevertinant šio įvykio įtakos dujų patikimumo rodikliams, 2020 m. būtų fiksuojamas patikimumo rodiklio pagerėjimas lyginant su 2019 m.

Energetikos sektoriuje vykstančios itin reikšmingos transformacijos tiek rinkos, tiek klientų, tiek technologine prasmėmis, dažnėjančios ir stiprėjančios gamtiniai iššūkiai – neišvengiamai skatina bei verčia ieškoti naujų būdų greitai adaptuotis, prisitaikyti prie pokyčių bei nuosekliai toliau išlaikyti strategines veiklos sričių kryptis – tinklo patikimumą, skaitmeninimą ir rinkos įgalinimą. Kasdienė efektyvi veikla, susitelkimas į tinklo patikimumo užtikrinimą, nuolatinis procesų tobulinimas, vidinių sistemų vientisumas, patikimi duomenys, greitis ir lankstumas – vidiniai strategijos rezultatų pasiekimo šaltiniai. Visų strateginių krypčių integralus įgyvendinimas nukreiptas į vertės klientui kūrimą kiekviename tarpusavio sąlyčio taške.

Pagarbiai,
Mindaugas Keizeris,
ESO valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius

BENDROVEI REIKŠMINGIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

Dėl sprendimo skųsti teismo nutartį

ESO 2020 m. sausio 6 d. apskundė Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. gruodžio 31 d. nutartį, kuria buvo pritaikytos laikinosios apsaugos priemonės – sustabdytas 2019 m. gruodžio 4 d. ESO neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų galiojimas. ESO vertinimu, laikinosios apsaugos priemonės pritaikytos ir delistingavimo procesas sustabdytas nepagrįstai, o tikroji inicijuoto teismo ginčo priežastis – siekis ginčyti ESO akcijų supirkimo kainą, kuri nėra neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo objektas.

Dėl informacijos apie Lietuvos bankui pateiktą oficialaus siūlymo cirkuliarą dėl bendrovės akcijų

Bendrovės patronuojanti UAB „Ignitis grupė“, pasikonsultavusi su Lietuvos banku, pavišino informaciją apie Lietuvos bankui pateiktą ESO oficialaus siūlymo cirkuliarą. Pažymėtina, kad minimas cirkuliaras ir, atitinkamai – jame nurodytos kainos, dar nebuvo patvirtinti Lietuvos banko. Lietuvos bankui pateiktame ESO akcijų oficialaus siūlymo cirkuliare nekonkurencinio oficialaus siūlymo teikėjo AB „Ignitis grupė“ mokama kaina už vieną ESO akciją yra 0,880 euro. Ši kaina susideda iš 6 mėnesių iki pranešimo apie ketinimą išbraukti akcijas iš prekybos reguliuojamoje rinkoje paskelbimo dienos (t. y. nuo 2019 m. gegužės 9 d. iki 2019 m. lapkričio 8 d. (imtinai) vidutinio svartinio akcijų rinkos kainos vidurkio, kuris yra 0,703 euro, ir 0,177 eurų dydžio priedo, mokamo atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinus oficialų siūlymą ketinama inicijuoti privalomo ESO akcijų išpirkimo procesą, ir siekiant sklandaus oficialaus siūlymo įgyvendinimo.

Dėl 2019 m. elektros energetikos sektoriaus investicijų plano suderinimo

2020 m. sausio 28 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) suderino Bendrovės 2019 m. bendrai derinamų investicijų sąrašą pateiktus elektros energetikos sektoriaus investicijų projektus, kurių bendra vertė yra ne didesnė nei 91,3 mln. Eur.

2019 m. didžioji dalis investicijų energetikos sektoriuje skirtos 35–6 kV elektros tinklo bei 0,4 kV elektros tinklo, ryšių ir valdymo sistemų bei programinės įrangos atnaujinimui ir (ar) modernizavimui.

Dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimo civilinėje byloje

Vilniaus apygardos teismas 2020 m. sausio 28 d. priėmė sprendimą civilinėje byloje, kuriuo iš dalies tenkino ieškovo UAB „Vilniaus energija“ ieškinį ESO ir pripažino, kad UAB „Vilniaus energija“ buvo diskriminuojama kitų termofikacinių elektrinių atžvilgiu. Teismas priteisė UAB „Vilniaus energija“ iš ESO 2,2 mln. eurų nuostolių ir 6 procentų dydžio metines procesines palūkanas už priteistą nuostolių sumą nuo civilinės bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo dienos. Kitoje civilinės bylos dalyje, kurioje UAB „Vilniaus energija“ prašė pripažinti, kad buvo diskriminuojama balansavimo energijos tiekėjo atžvilgiu ir priteisti jai iš ESO nuostolių atlyginimą, UAB „Vilniaus energija“ ieškinys buvo atmestas. ESO ir UAB „Vilniaus energija“ per 30 dienų pateikė apeliacinius skundus dėl minėto Vilniaus apygardos teismo sprendimo teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko Priežiūros tarnyba atlikusi planinį tyrimą pažeidimų nenustatė

2020 m. sausio 27 d. ESO gavo Lietuvos banko Priežiūros tarnybos (toliau tekste – LBPT) pranešimą, kuriuo Bendrovė informuojama, kad LBPT užbaigė 2019 m. rugsėjo 24 – gruodžio 16 d. vykdytą ESO planinį tyrimą. LBPT nenustatė pažeidimų dėl ESO buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų atitikties 9 TFAS „Finansinės priemonės“ ir 15 TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ bei metinio pranešimo ir socialinės atsakomybės ataskaitos atitikties teisės aktams. LBPT įvardino kokybės trūkumus dėl informacijos atskleidimo metiniame pranešime, atitinkamai ESO ėmėsi priemonių ir trūkumus, susijusius su alternatyvių veiklos rodiklių skaičiavimu bei atskleidimu pašalino iki tyrimo užbaigimo datos. Likusias rekomendacijas dėl socialinės atsakomybės ataskaitos atitikties teisės aktams ir papildomų nuorodų apie rizikas metiniame pranešime Bendrovė įgyvendino metiniame pranešime už 2019 metus.

Teismas paliko galioti nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių pritaikymo

Vilniaus apygardos teismas 2020 m. vasario 13 d. nutartimi ESO atskirąjį skundą atmetė ir paliko galioti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. gruodžio 31 d. nutartį. Teismas nusprendė, kad neišnagrinėjus keleto Bendrovės smulkiųjų akcininkų ieškinio ir neištyrus įrodymų, nėra pagrindo konstatuoti, kad ieškovų ieškinys yra akivaizdžiai nepagrįstas, o laikinųjų apsaugos priemonių taikymui užtenka bent tikėtino ieškinio pagrįstumo.

Sudarytas taikos susitarimas su ESO smulkiaisiais akcininkais

Siekiant, kad sklandžiai vyktų su ESO akcijų išbraukimu iš vertybinių popierių biržos bei privalomu akcijų išpirkimu susiję procesai, 2020 m. kovo 17 d. patronuojanti bendrovė AB „Ignitis grupė“ sudarė taikos susitarimą su ESO smulkiuosius akcininkus atstovaujanti Investuotojų asociacija. Tą pačią dieną asmenys, esantys ieškovais aukščiau minėtoje teisminėje byloje, pateikė teismui pareiškimą dėl ieškinio atsisakymo.

Dėl 2020 m. balandžio 30 d. vyksiančio AB „Energijos skirstymo operatorius“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo

Bendrovė 2020 m. kovo 17 d. paskelbė pranešimą apie Bendrovės eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą. Bendrovės eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas įvyko 2020 m. balandžio 30 d. Visa pagal teisės aktus būtina informacija, susijusi su šaukiamu eiliniu visuotiniu akcininkų susirinkimu, bei susirinkimo darbotvarkėje svarstomų klausimų priedai skelbiami Bendrovės interneto svetainėje www.eso.lt ir AB „Nasdaq Vilnius“ tinklapyje teisės aktų nustatyta tvarka.

Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2020 m. kovo 17 d. priimto sprendimo

2020 m. kovo 17 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) (priėmė nutarimą, kuriuo skyrė sankciją ESO – 62,8 tūkst. eurų baudą. 2019 m. rugpjūčio 23 d. Taryba baigė ESO reguliuojamos veiklos neplaninį patikrinimą, o Tarybos sudarytos Tikrinimo komisijos patikrinimo aktui Taryba pritarė 2019 m. rugsėjo 19 d. sprendimu. Tarybos nustatyti pažeidimai, Bendrovės nuomone, iš esmės buvo susiję su elektros energijos persiuntimo nutraukimų kvalifikavimu (konkrečių priežasčių priskyrimu), tačiau neturėjo įtakos vartotojų aprūpinimui elektros energija.

Teismas tenkino smulkiųjų ESO akcininkų ieškinio atsakymą

Vilniaus miesto apylinkės teismas 2020 m. kovo 18 d. priėmė nutartį, kuria tenkino smulkiųjų ESO akcininkų (toliau tekste – Akcininkai) pareiškimą dėl ieškinio atsakymo ir civilinę bylą nutraukė.

Patvirtintas oficialaus siūlymo cirkuliaras dėl ESO akcijų

2020 m. kovo 30 d. Lietuvos banko Priežiūros tarnyba patvirtino AB „Ignitis grupė“ nekonkurencinio oficialaus siūlymo cirkuliarą, dėl jos dukterinės bendrovės ESO akcijų.

Pradedamas ESO akcijų supirkimas

AB „Ignitis grupė“ oficialius siūlymus supirkti ESO akcijas pradeda balandžio 3 d. Siūlymo laikotarpis 20 dienų iki balandžio 22 d. (imtinai). Už vieną ESO akciją mokama 0,880 euro. Akcijų supirkimas įgyvendinamas per vertybinių popierių biržą AB „Nasdaq Vilnius“, tarpininkaujant SEB bankui.

ESO valdybos nuomonė apie paskelbtą oficialų siūlymą

2020 m. kovo 30 d. Lietuvos banko Priežiūros tarnyba patvirtino AB „Ignitis grupė“ nekonkurencinio oficialaus siūlymo cirkuliarą dėl ESO akcijų. Oficialaus siūlymo įgyvendinimo pradžia – 2020 m. balandžio 3 d., pabaiga – 2020 m. balandžio 22 d. Bendrovės valdyba, susipažinusi su jai pateiktu AB „Ignitis grupė“ oficialaus siūlymo cirkuliaru dėl ESO akcijų, 2020 m. balandžio 6 d. įvykusiame posėdyje patvirtino savo nuomonę apie oficialų siūlymą.

Baigtas AB „Ignitis grupė“ oficialus siūlymas dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcijų

AB „Ignitis grupė“ informuoja, kad 2020 m. balandžio 22 d. baigtas oficialus siūlymas supirkti jos dukterinės bendrovės ESO akcijas. AB „Ignitis grupė“ inicijavo privalomą dukterinių bendrovių akcijų supirkimą ir kreipėsi į Lietuvos banko Priežiūros tarnybą su prašymu suderinti privalomo akcijų supirkimo kainą. AB „Ignitis grupė“ privalomo akcijų supirkimo kainą suderinimui teikė tokią pačią, kokia buvo mokama oficialaus siūlymo metu – mokėti 0,880 euro.

Dėl eilinio visuotinio ESO akcininkų susirinkimo sprendimų

2020 m. balandžio 30 d. eiliniame visuotiniame ESO akcininkų susirinkime priimti šie sprendimai: 1. pritarti 2019 metų ESO metiniam pranešimui; 2. tvirtinti audituotą 2019 metų ESO metinių finansinių ataskaitų rinkinį; 3. paskirstyti 2019 metų ESO pelną; 4. Patvirtinta ESO atlygio politika.

Dėl elektros skirstymo veiklos paslaugų viršutinių ribų reguliacinio periodo pratęsimo

2020 m. balandžio 30 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) pakeitė Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimą Nr. O3-11 „Dėl AB „Lesto“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2016–2020 metams nustatymo“ ir taip pratęsė elektros energijos skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais viršutinių ribų reguliacinį laikotarpį iš 2016–2020 metų į 2016–2021 metus.

ESO 2020 m. I ketvirčio rezultatai: užtikrintas veiklos tęstinumas ir dvidešimtmečio audra

ESO, nepaisant kovą pasireiškusių karantino iššūkių, pirmąjį 2020 m. ketvirtį baigė užtikrindama visapusišką veiklos tęstinumą. I ketvirčio ESO pajamos siekė 128,7 mln. eurų – tai 10,3 proc. daugiau nei 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu. Teigiamos įtakos ESO pajamoms, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, turėjo reguliuojančios institucijos patvirtinta vidutiniškai 11 proc. didesnė elektros energijos persiuntimo paslaugos, kurią sudaro elektros perdavimo, skirstymo ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) dedamosios, kaina.

AB „Ignitis grupė“ nekonkurencinio oficialaus siūlymo dėl ESO akcijų įgyvendinimo ataskaita

Bendrovė informuoja, kad 2020 m. balandžio 29 d. iš AB „Ignitis grupė“ sulaukė ataskaitos dėl nekonkurencinio oficialaus siūlymo dėl ESO akcijų įgyvendinimo. Ataskaitoje nurodoma, kad oficialaus siūlymo laikotarpiu nuo 2020 m. balandžio 3 d. iki 2020 m. balandžio 22 d. buvo supirkta 23 932 346 ESO akcijos. Jos sudaro 2,68 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo. Pasibaigus oficialiam siūlymui dėl ESO akcijų, AB „Ignitis grupė“ priklauso 97,66 proc. Bendrovės akcijų, 2,34 proc. akcijų priklauso kitiems akcininkams.

Lietuvos bankas suderino kainas, už kurias AB „Ignitis grupė“ siūlys išpirkti ESO akcijas

AB „Ignitis grupė“ informavo, kad 2020 m. gegužės 4 d. Lietuvos bankas suderino kainą, už kurią AB „Ignitis grupė“ supirks ESO akcijas privalomų akcijų pardavimų metu. Bankas suderino privalomų akcijų pardavimų kainas tokias pačias, kokios buvo mokamos oficialių siūlymų metu. Už vieną ESO akciją privalomo akcijų pardavimo metu bus mokama 0,880 euro kaina. ESO akcijų išpirkimas truko 90 dienų. 2020 m. gegužės 18 d. pradėtas įgyvendinti privalomas akcijų išpirkimo procesas.

ESO pateikė prašymą išbraukti akcijas iš prekybos AB „Nasdaq Vilnius“ vertybinių popierių biržoje

Įgyvendindama 2019 m. gruodžio 4 d. visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus, 2020 m. gegužės 19 d. ESO pateikė prašymą AB „Nasdaq Vilnius“ išbraukti Bendrovės akcijas iš AB „Nasdaq Vilnius“ Baltijos oficialiojo prekybos sąrašo ne

vėliau kaip nuo 2020 m. liepos 1 d. (paskutinė buvimo oficialiajame prekybos sąrašė diena – ne vėliau kaip 2020 m. birželio 30 d.).

Dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. birželio 11 d. nutarties civilinėje byloje

Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. birželio 11 d. priėmė galutinę nutartį, kuria pakeitė Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimą ir atmetė UAB „Vilniaus energija“ ieškinį Bendrovei, t. y. pripažino, kad Bendrovė nediskriminavo UAB „Vilniaus energija“ kitų termofikacinių elektrinių bei balansavimo energijos tiekėjo atžvilgiu, todėl neturi atlyginti UAB „Vilniaus energija“ prašomų nuostolių.

Dėl Druskininkų suskystintų gamtinių dujų išdujinimo stotelės įrengimo

2020 m. birželio 25 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) priėmė sprendimą dėl Druskininkų suskystintų gamtinių dujų (SGD) išdujinimo stotelės įrengimo, kurios vertė 2,86 mln. eurų. Bendrovei įrengus nuolatinę suskystintų gamtinių dujų (SGD) išdujinimo stotelę Druskininkuose, Druskininkų savivaldybės gyventojams bus užtikrinamas nepertraukiamas gamtinių dujų tiekimas ir skirstymas.

Dėl neeilinio visuotinio AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkų susirinkimo sprendimų

2020 m. birželio 30 d. neeiliniame visuotiniame ESO akcininkų susirinkime priimti šie sprendimai: Patvirtinta nauja ESO įstatų redakcija ir suteikti įgaliojimai generaliniam direktoriui ar kitam jo įgaliotam asmeniui pasirašyti įstatus bei atlikti visus veiksmus, reikalingus šiam sprendimui įgyvendinti.

Dėl ilgalaikės finansavimo sutarties sudarymo su AB „Ignitis grupė“

Bendrovė 2020 m. birželio 29 d. pasirašė sutartį su AB „Ignitis grupė“ dėl 200 mln. eurų ilgalaikės paskolos gavimo, kuria bus refinansuoti trumpalaikiai turimi finansiniai įsipareigojimai, skirti skirstymo tinklo patikimumo ir efektyvumo investicijoms finansuoti. Paskolos gražinimo terminas – 2030 m. gegužės 21 d. Sutarties fiksuota palūkanų norma – 2,17 proc. sutampa su AB „Ignitis grupė“ obligacijų išplatavimo efektyvia palūkanų norma. Esminės sutarties sąlygos sutampa su obligacijų išplatavimo sąlygomis. Šia sutartimi papildomų įsipareigojimų įvykdymą užtikrinančių priemonių (garantijų, laidavimo, įkeitimo ir kitų) nėra numatyta.

ESO atidarė pastovią suskystintų gamtinių dujų išdujinimo stotelę

Liepos 29 d. Druskininkuose pradėjo veikti nuolatinė suskystintų gamtinių dujų (SGD) išdujinimo stotelė, kuri šio Lietuvos kurorto vartotojams užtikrins nepertraukiamą gamtinių dujų tiekimą ir skirstymą. Iki šiol Druskininkų gyventojai gamtinėmis dujomis buvo aprūpinami per laikiną, nuo 2017 m. rudens veikusią SGD dujų stotelę.

ESO atnaujino 10 metų investicijų planą

2020 m. liepos 30 d. ESO paskalbė atnaujintą 2020–2029 m. investicijų planą, pagal jį Bendrovė investuos į elektros ir dujų tinklo patikimumo ir efektyvumo užtikrinimą, tinklo automatizavimą, išmaniųjų sprendimų diegimą bei efektyvų rinkos įgalinimą. Planuojamas investicijas Bendrovė detalizuoja paskelbtame 10 metų investicijų plane. ESO tinklo patikimumui, atsparumui ir išmanumui didinti bei naujiems vartotojams prijungti 2020–2029 m. numato skirti 1,91 mlrd. eurų investicijų. Planuojamos investicijos pagal investicijų prioritetus bus nukreipiamos į dvi pagrindines programas: Tinklo patikimumas ir efektyvumas bei rinkos įgalinimas ir kliento patirtys.

Dėl teisme gauto ieškinio ir pritaikytų laikinųjų apsaugos priemonių

2020 m. rugpjūčio 10 d. smulkusis ESO akcininkas Vilniaus apygardos teismui pateikė ieškinį prašydamas teismą nustatyti teisingą ESO akcijų kainą. Teismas 2020 m. rugpjūčio 12 d. informavo „Ignitis grupę“, kad pritaikė laikinąsias apsaugos priemones ir sustabdė privalomą ESO akcijų išpirkimo procesą iki teismo nutarties dėl akcijų kainos nustatymo įsiteisėjimo dienos. AB „Ignitis grupė“ įsitikinimu, Lietuvos banko patvirtinta ESO akcijų kaina, mokama privalomo akcijų išpirkimo metu, yra teisinga, nustatyta objektyviai, laikantis Vertybinių popierių įstatymo reikalavimų ir taikant pagrindinę akcijų kainos nustatymo taisyklę.

ESO 2020 m. neaudituoti 6 mėn. rezultatai: užtikrintas veiklos tęstinumas išlaikant strategines ESO veiklos kryptis

ESO pirmojo 2020 m. pusmečio rezultatuose atsispindi pandemijos ir pavasario audrų iššūkiai bei užtikrintas Bendrovės veiklos tęstinumas. Pagrindiniu ESO pajamų šaltiniu išlieka elektros energijos persiuntimas. Pirmąjį pusmetį, dėl visuotinio karantino šalyje, persiuntimo apimtys sumažėjo beveik puse proc. Per karantiną sulėtėjusios investicinių projektų įgyvendinimo apimtys, pasibaigus apribojimams, ne tik atnaujintos, bet ir imtasi ateityje suplanuotų darbų įgyvendinimo ankstinimo, siekiant prisidėti prie bendrai valstybės įgyvendinamų ekonomikos skatinimo priemonių realizavimo.

Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2020-09-22 nutartimi priėmė ieškovo UAB „Vilniaus energija“ kasacinį skundą, kuriuo prašoma panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2020-06-11 nutartį, Vilniaus apygardos teismo 2020-01-28 sprendimo dalį, ir tenkinti UAB „Vilniaus energija“ ieškinį atsakovui AB „Energijos skirstymo operatorius“ dėl 4 615 200 Eur nuostolių už 2014 m. bei 3 836 900 Eur nuostolių už 2015 m. priteisimo.

ESO investuoja į elektros tinklų modernizavimą

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) suderino ESO pateiktas derinti investicijas – 2020–2022 m. projektą „Elektros skirstomųjų tinklų modernizavimas ir plėtra diegiant išmaniuosius sprendimus (IV etapas)“, kurio vertė 13,013 mln. eurų be PVM. Investicija apima 232 transformatorių ir jų priklausinių atnaujinimą ir modernizavimą. Bendrovė investicijai sieks gauti 50 proc. (6 666,45 tūkst. Eur) finansavimą iš ES fondų, pagal priemonę „Elektros skirstomųjų tinklų

modernizavimas ir plėtra". Likusią sumą, 6 666,45 tūkst. Eur, ESO apmokės iš nuosavų arba skolintų lėšų. Investicijos leis užtikrinti patikimą, saugų bei kokybišką elektros energijos tiekimą ESO vartotojams.

Dėl elektros skirstymo paslaugų kainų viršutinių ribų 2021 metams nustatymo

2020 m. spalio 16 d. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) nustatė elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutines ribas 2021 metams: skirstymo paslaugos vidutinės įtampos tinklais – 1,167 ct/kWh (pokytis 0,091 ct/kWh); skirstymo paslaugos žemos įtampos tinklais – 2,171 ct/kWh (pokytis 0,079 ct/kWh). Šiuo metu elektros energijos skirstymo paslaugos kaina vidutinės įtampos tinklais yra 1,076 ct/kWh, žemos įtampos tinklais – 2,092 ct/kWh. Elektros energijos skirstymo paslaugos viršutinės kainos augimą lemia didėjanti reguliacinio turto bazė dėl pastaraisiais metais nuosekliai įgyvendintų investicijų į elektros skirstomojo tinklo plėtrą bei atnaujinimą, taip pat prognozuojamas mažesnis paskirstyti elektros energijos kiekis.

Dėl ESO gamtinių dujų skirstymo paslaugos pajamų viršutinės ribos 2021 metams nustatymo

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) 2020 m. spalio 22 d. nustatė gamtinių dujų skirstymo pajamų viršutinę ribą, galiosiančią 2021 metais – 39 661 616 eurų. (2020 m. pajamų viršutinė riba – 36 965 476 eurų). Bendrovės gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų viršutinė riba labiausiai didėja dėl mažesnės dalies gražinamo 2014–2018 m. pelno, viršijančio nustatytą leistiną investicijų gražą, ir dėl didesnės 2021 m. investicijų gražos.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) paskelbė 2021 m. elektros energijos persiuntimo paslaugos kainas

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) 2020 m. lapkričio 3 d. paskelbė Bendrovės valdybos spalio 28 d. sprendimu patvirtintas naujas elektros energijos persiuntimo paslaugos kainas, kurios bus taikomos nuo 2021 metų sausio 1 d. 2021 metais persiuntimo paslaugos kainos (nevertinant Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos) lyginant su 2020 metų kainomis, verslo klientams, gaunantiems elektros energiją iš vidutinės įtampos tinklų, vidutiniškai mažės apie 2,7 proc. verslo klientams, gaunantiems iš žemosios įtampos tinklų – apie 1,2 proc., privatiems klientams kaina vidutiniškai padidės apie 1,5 proc. Konkrečių klientų išlaidų pokytis už elektros energijos persiuntimo paslaugą gali skirtis.

Baigtas ESO privalomas akcijų išpirkimas

AB „Ignitis grupė“ 2020 m. lapkričio 3 d. baigė privalomą dukterinės bendrovės ESO akcijų išpirkimą, pagal kurį už įvykdytus akcijų pardavimo sandorius atsiskaitė antrą dieną po sandorio sudarymo. Privalomo akcijų išpirkimo laikotarpiu nuo 2020 m. gegužės 18 d. iki 2020 m. lapkričio 3 d. buvo supirkta 7 836 051 ESO akcija. Jos sudaro 0,88 proc. ESO įstatinio kapitalo. Pasibaigus privalomam ESO akcijų išpirkimui, „Ignitis grupė“ priklauso 98,53 proc. ESO akcijų, 1,47 proc. akcijų priklauso kitiems akcininkams.

ESO 2020 m. 9 mėn. rezultatai: patikimas dujų ir elektros skirstymas bei stabilus veiklos tęstinumas

ESO pirmojo 2020 m. 9 mėn. rezultatuose atsispindi patikimas dujų ir elektros skirstymas bei stabilus veiklos tęstinumas. Pagrindiniu ESO pajamų šaltiniu išlieka elektros energijos persiuntimas. Dėl buvusio ir atnaujinto visuotino karantino šalyje, persiuntimo apimtys nors ir mažėjo, bet ne taip ryškiai, kaip pirmojo karantino metu – per 9 mėn. elektros energijos persiūsta 1,13 proc. mažiau.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas 2021 metams

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) 2020 m. lapkričio 19 d. patvirtino Bendrovės valdybos 2020 m. lapkričio 9 d. nustatytas gamtinių dujų skirstymo kainas, kurios bus taikomos nuo 2021 m. sausio 1 d. Gamtinių dujų skirstymo kainos priklausomai nuo vartotojų kainų grupės padidėjo nuo 0,6 iki 14,9 proc. lyginant su 2020 metų kainomis. Vidutinė gamtinių dujų skirstymo kaina 2021 metais didės 8,4 proc. lyginant su 2020 metais. Gamtinių dujų skirstymo kaina yra viena iš galutinės dujų kainos sudedamųjų dalių.

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) patvirtino naujus buitinių vartotojų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos įkainius

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) 2020 m. lapkričio 30 d. patvirtino naujus buitinių vartotojų prijungimo prie ESO gamtinių dujų sistemos įkainius, kurie įsigaliojo nuo 2021 m. sausio 1 d. Prijungimo įkainiai keisis vartotojams, kurie suvartos daugiau kaip 300 m³ gamtinių dujų: pastovioji įkainio dalis, taikoma nepriklausomai nuo prijungimo atstumo, didės 2,1 proc., iki 599,34 Eur (be PVM), o kintamoji įkainio dalis, apskaičiuojama už kiekvieną reikalingą nutiesti dujotiekio metrą, didės 3,02 proc., iki 28,69 eur/m (be PVM).

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) patvirtino naują vartotojų prijungimo prie elektros skirstomųjų tinklų tvarką ir kainodarą

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) 2020 m. gruodžio 30 d. patvirtino naują vartotojų prijungimo prie elektros skirstomųjų tinklų tvarką ir kainodarą. Pagal naują kainodarą, įgyvendinant Lietuvos energetikos įstatymu bei Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodiką, naujai prie tinklo besijungiantiems vartotojams, išskyrus socialiai pažeidžiamus, nuo vasario 1 d. nustatoma 50 proc. elektros įrenginių prijungimo prie skirstomojo elektros tinklo išlaidų proporcija. Socialiai pažeidžiamų vartotojų atveju nustatyta 20 proc. indėlio dalis.

Esminiai įvykiai, įvykę po ataskaitinio laikotarpio pabaigos

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) patvirtino prijungimo sąlygų, išduodamų vartotojų prijungimui prie elektros skirstomųjų tinklų, parengimo įkainį

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT) 2021 m. sausio 28 d. patvirtino prijungimo sąlygų, išduodamų vartotojų prijungimui prie elektros skirstomųjų tinklų, parengimo įkainį. Teikiant paraišką prijungimo prie elektros tinklų sąlygoms gauti bus taikomas vienkartinis mokestis, kuris sieks 31,75 eurų su PVM. Nauja tvarka siekiama užtikrinti, kad už naujo kliento prijungimą nemokėtų visi likę elektros energijos vartotojai. Pokyčiu taip pat siekiama gerinti prijungimo sąlygų rengimo paslaugos kokybę.

AB „Ignitis grupė“ dukterinės bendrovės ESO išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkime buvo sudaryta pateiktų pasiūlymų eilė

AB „Ignitis grupė“ informuoja, kad jos dukterinės bendrovės AB „Energijos skirstymo operatorius“ išmaniosios apskaitos infrastruktūros viešajame pirkime vasario 9 d. buvo nustatyta dalyvių pasiūlymų eilė ir ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikusių dalyviu išrinktas Sagemcom Energy & Telecom SAS. Pažymėtina, kad eilės sudarymas nereiškia, jog sprendimas dėl sutarties pasirašymo yra priimtas. Taip pat pažymėtina, kad pasiūlymo vertė nėra lygi sutarties vertei – galutinė sutarties vertė bus nustatyta pasirašant sutartį.

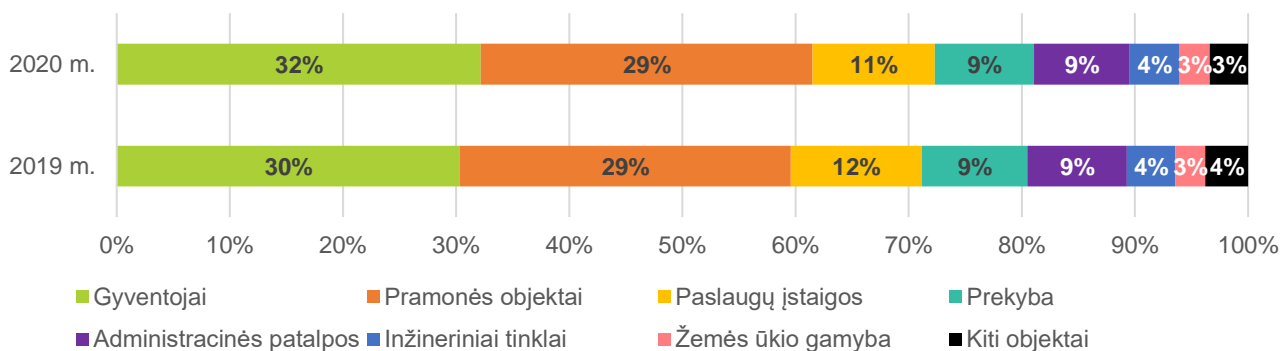
VEIKLOS IR FINANSINIŲ RODIKLIŲ ANALIZĖ

Elektros energijos skirstymas

ESO nuosavybės teise valdo 126,105 tūkst. km elektros linijų: 68 proc. – elektros oro linijos, 32 proc. – elektros kabeliai. Per 2020 m. Bendrovės klientams paskirstyta 9,55 mlrd. kWh elektros energijos (per 2019 m. – 9,55 mlrd. kWh). Garantinis tiekimas iš šio skaičiaus sudarė 4,5 proc. (2019 m. buvo 5 proc.) Likusiems klientams Bendrovė teikė tik persiuntimo paslaugą. Bendrovės skirstymo technologiniuose įrenginiuose sąnaudos per 2020 m. sudarė 588,86 mln. kWh, arba 5,81 proc. nuo gauto elektros energijos kiekio. 2019 m. tuo pat metu šios sąnaudos siekė 6,29 proc. (641,4 mln. kWh).

Apie 32,2 proc. ESO persiunčiamos elektros energijos per 2020 m. naudojo gyventojai. Pramonės objektai ir paslaugų įstaigos naudojo atitinkamai 29,3 proc. ir 10,8 proc. elektros energijos. Palyginti su 2019 m. duomenimis, elektros energijos persiuntimo kiekių objektams struktūra reikšmingai nepakito.

1 paveikslas. Persiūstos elektros energijos kiekis pagal objektus

Elektros energijos tiekimo kokybė (SAIDI, SAIFI)

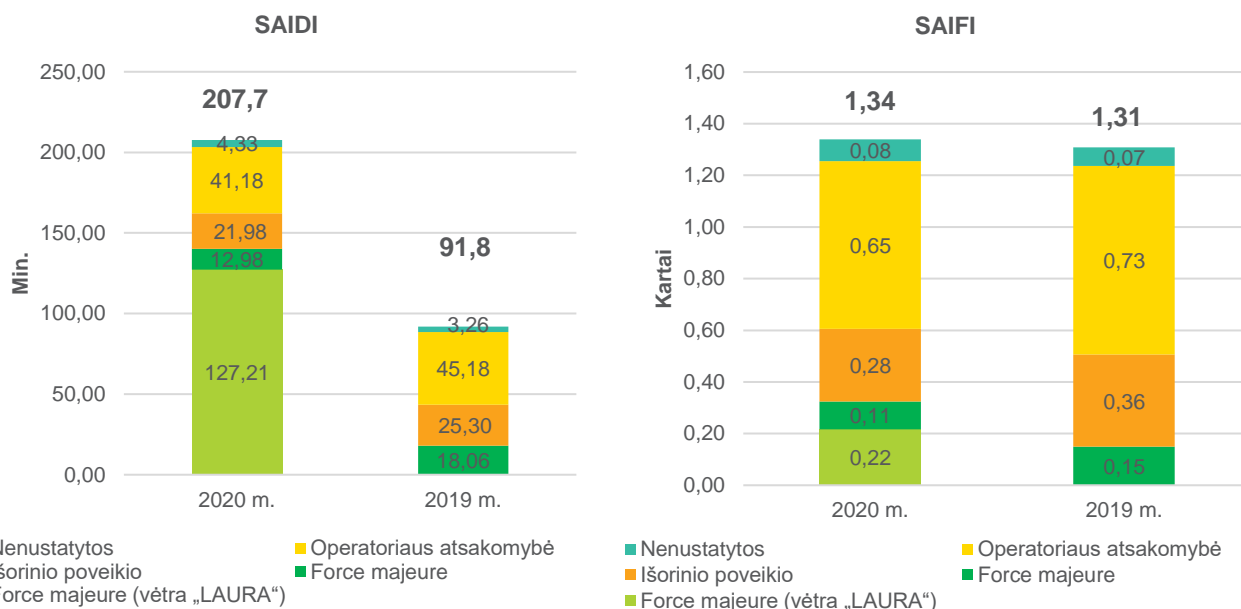
Vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2020 m. vienam klientui siekė 207,7 minutes ir, lyginant su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 115,9 minutės (2019 m. SAIDI sudarė 91,8 min.). Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2020 m. siekė 1,34 karto – 0,03 karto daugiau nei 2019 m., kai jis buvo 1,31 karto.

Esminę įtaką tokiam reikšmingam rodiklių pablogėjimui turėjo 2020 m. kovo 12–13 dienomis siautusi vėtra „Laura“, kurios SAIDI sudarė 127,2 minutės (61 proc. viso ataskaitinio laikotarpio SAIDI rodiklio reikšmės) ir atitinkamai SAIFI – 0,22 karto (16 proc. viso ataskaitinio laikotarpio SAIFI rodiklio reikšmės). Tokio masto uraganas paskutinį kartą Lietuvoje fiksuotas 2005-aisiais, buvo „Ervinas“. Elektros tinklo gedimai tuomet buvo baigti tvarkyti tik praėjus dviem savaitėms. Šį kartą, 90–99 proc. audros padarinių panaikinti rekordiškai greitai – vos per dvi–tris paras.

Nevertinant audros „Laura“ įtakos elektros patikimumo rodikliams, 2020 m. būtų fiksuojamas elektros tiekimo patikimumo rodiklių reikšmingas pagerėjimas lyginant su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu: SAIDI rodiklis siektų 80,5 minutes ir, lyginant su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu (91,8 minutės), sumažėtų 11,3 minutės, o SAIFI rodiklis siektų 1,12 karto ir, lyginant su 2019 m. (1,31 karto) tuo pačiu laikotarpiu, sumažėtų 0,19 karto.

Nutraukimų trukmė dėl priežasčių priskiriamų operatoriaus atsakomybei 2020 m. sudarė 41,18 min., lyginant su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo – 4 min., kai 2019 m. buvo 45,18 min.

2 paveikslas. Elektros energijos tiekimo patikimumo rodikliai

Gamtinių dujų skirstymas

Bendrovė eksploatuoja daugiau nei 9,69 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių. Per 2020 m. dujotiekių tinklas padidėjo 215 km, o 2019 m. – 518 km. Per 2020 m. ESO skirstomaisiais dujotiekiais transportavo 7,06 mlrd. kilovatvalandžių (kWh) gamtinių dujų – apie 1,3 proc. daugiau nei 2019 m. per tą patį laikotarpį.

Dujų skirstymo apimčių padidėjimui per 2020 m. didžiausią įtaką turėjo žemesnė gruodžio mėn. vidutinė oro temperatūra lyginant 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu.

Gamtinių dujų tiekimo kokybė (SAIDI, SAIFI)

2020 m. vidutinė neplanuotų dujų energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) su stichinių reiškinių („force majeure“) vienam klientui siekė 1,61 minutes ir, lyginant su 2019 m., padidėjo 0,36 minutėmis (2019 m. SAIDI sudarė 1,25 min). Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2020 m. siekė 0,01 karto (2019 m. – 0,008 karto). Pagrindinė šių rodiklių pablogėjimo priežastis yra dėl trečiųjų šalių dujotiekių pažeidimų įvykė tiekimo sutrikimai, tarp kurių didžiausias 2020 m. lapkričio 25 d. įvykęs gaisras Bendrovės gamtinių dujų skirstymo sistemoje Alytaus r., kuris įvyko dėl išgarinimo ir pateikimo į sistemą darbus organizavusių bei juos vykdžiusių asmenų veiklos ir buvo atjungti 732 klientai. Nevertinant minėto įvykio įtakos dujų patikimumo rodikliams, 2020 m. būtų fiksuojamas patikimumo rodiklio SAIDI pagerėjimas lyginant su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu: SAIDI rodiklis siektų 1,03 minutes ir, lyginant su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu sumažėtų 0,22 minutes.

Pajamos

2 lentelė. ESO pajamų struktūra pagal veiklos sritis, proc.

	2020 m.	2019 m.
Elektros persiuntimo pajamos	84,7	80,2
Dujų paskirstymo pajamos	7,5	8,3
Elektros garantinio tiekimo pajamos	3,7	6,7
Naujų klientų prijungimo pajamos	2,1	2,3
Kitos pajamos	2,0	2,5

2020 m. ESO pajamos siekė 484,8 mln. eurų – tai 15,8 proc. daugiau nei 2019 m. Teigiamos įtakos Bendrovės pajamoms, lyginant su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, turėjo reguliuojančios institucijos patvirtinta vidutiniškai 11 proc. didesnė elektros energijos persiuntimo paslaugos, kurią sudaro elektros perdavimo, skirstymo ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) dedamosios, kaina. Pagrindinis ESO pajamų šaltinis – elektros energijos persiuntimas.

2020 m. elektros energijos persiuntimo pajamos sudarė 84,7 proc. Bendrovės pajamų. Dujų paskirstymo pajamos siekė 7,5 proc. nuo visų pajamų.

Sąnaudos

Elektros, gamtinių dujų ar susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos 2020 m. sudarė 194,5 mln. eurų. Palyginti su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu, jos padidėjo 4,5 proc. Tam didžiausią įtaką turėjo elektros energijos perdavimo kainos augimas. Ataskaitiniu laikotarpiu elektros, gamtinių dujų ar susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos bei nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos siekė 277,2 mln. eurų, arba 70,2 proc. visų ESO patirtų sąnaudų.

Veiklos sąnaudos 2020 m. siekė 105,9 mln. eurų – 7,9 proc. daugiau nei 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu. Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos augo 11,7 proc. dėl didesnių priemonių darbuotojams eliminuojant audros „Laura“ padarinius, didesnių atostogų rezervo sąnaudų bei mažesnio darbo užmokesčio kapitalizavimo investiciniams projektams. Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos augo 14,2 proc., kadangi dalis darbų užsakymų, kurių planuota įvykdymo data buvo 2021 m. buvo užbaigti 2020 metais.

3 lentelė. ESO veiklos sąnaudos, tūkst. eurų

	2020 m.	2019 m.	Pokytis
Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos	51.368	45.999	11,7 proc.
Kitos sąnaudos	14.813	15.494	-4,4 proc.
Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos	24.842	21.745	14,2 proc.
Telekomunikacijos ir IT paslaugos	9.717	9.058	7,3 proc.
Transporto sąnaudos	3.240	3.874	-16,4 proc.
Nuoma ir komunalinės paslaugos	1.956	2.012	-2,8 proc.
Veiklos sąnaudos iš viso	105.936	98.182	7,9 proc.

EBITDA

4 lentelė. EBITDA rodiklis¹

	2020 m.	2019 m.
EBITDA, tūkst. eurų	184.429	134.570
<i>Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (einamųjų metų, kuris bus realizuotas ateinančiais laikotarpiais)⁷</i>	-56.149	-24.817
<i>Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (praėjusių laikotarpių, kuris realizuojamas einamaisiais metais)⁸</i>	60.867	61.724
<i>Kitos korekcijos⁹</i>	9.795	9.011
Koreguota EBITDA, tūkst. eurų	198.951	180.488
EBITDA marža, proc.	38,04	32,13
Koreguotos EBITDA marža, proc.	41,03	43,09

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

Reguliuotojo pažymos, kuriomis vadovaujantis atliekami 2020 metų reguliuojamų pajamų perskaičiavimai:

- 2019 m. spalio 21 d. pažyma Nr. O5E-538 „Dėl akcinės bendrovės AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygio viršutinės ribos 2020 metams koregavimo“ (https://www.regula.lt/SiteAssets/posedziai/2019-10-31/eso_pazyma_1.pdf)
- 2019 m. spalio 16 d. pažyma Nr. O5E-517 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2020 metams perskaičiavimo“ (<https://www.regula.lt/SiteAssets/posedziai/2019-10-17/eso-kvr.pdf>)

⁷ Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas einamuoju laikotarpiu dėl vadovybės vertinimu galima susidarysiančio pelno, viršijančio leistiną pelną. Apskaičiuojant šį dydį įvertinamos pagrindinių pajamų lygio dedamųjų (Bendrovės veiklos, elektros energijos įsigijimo savoms reikmėms bei nuostoliams technologiniuose įrenginiuose, nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų, investicijų grąžos, bei kitų pajamų) prognozės ir reguliuotojo patvirtintų kainų dedamųjų dydžių skirtumas. Reguliuotojo patvirtintų kainų dedamųjų metiniai dydžiai yra skelbiami reguliuotojo interneto puslapyje (www.vert.lt) pateiktose kainų tvirtinimo pažymose. 12 mėn. reguliuojamos veiklos pajamų dedamosios apskaičiuojamos proporcingai Bendrovės planuojamiems veiklos rodiklių dydžiams mėnesiais.

⁸ Reguliuojamų pajamų perskaičiavimas dėl praėjusių laikotarpių, kuris Reguliuotojo sprendimu yra realizuotas tvirtinant einamųjų metų kainas. Reguliuotojo nustatyti reguliuojamų pajamų perskaičiavimo dydžiai yra skelbiami reguliuotojo interneto puslapyje (www.vert.lt) pateiktose kainų tvirtinimo pažymose. 12 mėn. reguliuojamos veiklos pajamų dedamosios apskaičiuojamos proporcingai Bendrovės planuojamiems veiklos rodiklių dydžiams mėnesiais.

⁹ Koreguojant EBITDA yra papildomai įvertinama korekcija dėl pasikeitusios NV pajamų apskaitos reikalavimų (15 TFAS). Vadovybės vertinimu, naujų vartotojų (toliau tekste – NV) atidėtų pajamų sumos eliminavimas, pridėdamas einamųjų metų NV sugeneruotą piniginių srautą, leidžia tiksliau atspindėti Bendrovės ataskaitinio periodo rezultatai bei geriau palyginti rezultatus tarp laikotarpių. Toks rodiklio apskaičiavimas parodo Bendrovės sugeneruotą pajamą už suteiktas NV paslaugas per tą ataskaitinį laikotarpį, kai tos paslaugos buvo suteiktos, t.y. įvykdžius sutartinius prijungimo įsipareigojimus klientams. Be to, vertinant Bendrovės finansinę būklę bei turto vertę yra taikomas diskontuotų pinigų srautų metodas, kuriame yra naudojamos faktiškai gautos per ataskaitinį laikotarpį NV prijungimo įmokos (bet ne atidėtosios pajamos). Taip pat eliminuojami kiti netipiniai įprastos veiklos, vienkartiniai ar su einamuoju veiklos laikotarpiu tiesiogiai nesusijusių veiksmų, rezultatai.

Bendrovė per 2020 m. uždirbo 184,4 mln. eurų pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA). Palyginti su 2019 m., Bendrovės EBITDA padidėjo 37,1 proc. Tokį rodiklio pokytį pagrindė išaugusios elektros energijos persiuntimo pajamos dėl vidutiniškai 11 proc. didesnės patvirtintos elektros energijos persiuntimo kainos.

Bendrovės koreguota EBITDA padidėjo 10,2 proc. Šio rodiklio pokyčiui įtakos turėjo efektyvinama Bendrovės veikla ir auganti reguliuojamo turto bazė.

Pelnas, nuostolis ir pelningumo rodikliai

2020 m. ESO grynasis pelnas siekė 69,5 mln. eurų – 102,5 proc. daugiau nei 2019 m. Grynojo pelno padidėjimą 2020 m. lėmė priežastys, turėjusios įtakos EBITDA augimui. Neigiamą įtaką grynajam pelnui darė išaugusios atidėtojo pelno mokesčio bei palūkanų sąnaudos.

5 lentelė. ESO pelningumo rodikliai¹, proc.

	2020 m.	2019 m.
Grynasis pelningumas	14,33	8,19
Veiklos pelningumas	18,56	10,56

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

Investicijos

Per 2020 m. sausio – gruodžio mėn. ESO investicijos į elektros ir dujų skirstomuosius tinklus siekė 140,444 mln. eurų ir buvo 22,5 proc. mažiau nei 2019 m. sausio – gruodžio mėn., kai investicijos sudarė 181,171 mln. eurų.

6 lentelė. ESO investicijos, tūkst. eurų

	2020 m.	2019 m.
Elektros skirstymo tinklo atnaujinimas	49.046	44.390
Elektros skirstymo tinklo plėtra	54.218	79.061
Dujų sistemų rekonstrukcija	9.599	7.005
Dujų sistemų statyba	21.443	44.972
Kita (IT, valdymo sistemos ir kt.)	6.138	5.743
Visos investicijos	140.444	181.171

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

2020 m. ESO investicijos į elektros skirstymo tinklo atnaujinimą siekė 49,05 mln. eurų – 10,5 proc. daugiau nei 2019 m. Į elektros skirstomojo tinklo plėtrą 2020 m. investicijoms į tinklo modernizavimą ir patikimumo didinimą buvo peralokuota dalis metų eigoje taupomų, naujų vartotojų prijungimui biudžetuotų lėšų. ESO į tinklo plėtrą (naujų vartotojų prijungimą bei galios didinimą) investavo 54,218 mln. eurų – 31,4 proc. mažiau nei 2019 m. Investicijų pokytį lėmė sumažėję naujų vartotojų prijungimo prie tinklo kaštai.

2020 m. ESO prie elektros skirstymo tinklo prijungė arba galią padidino 41.043 naujiems klientams – 2,2 proc. daugiau nei 2019 m., kai prijungti 40.151 klientai. Naujų klientų prijungtų objektų leistinoji naudoti galia 2020 m. sudarė 386,2 tūkst. kW ir buvo 13,4 proc. mažesnė nei 2019 m., kai ji siekė 446,1 tūkst. kW.

2020 m. ESO investicijos į dujų sistemų statybą siekė 21,443 mln. eurų ir buvo 52,3 proc. mažesnės nei 2019 m., kai jos siekė 44,972 mln. eurų. Į dujų sistemų rekonstrukciją ESO investavo 9,599 mln. eurų – 37 proc. daugiau nei 2019 m. Per 2020 m. ESO pastatė 206,1 kilometro skirstomųjų dujotiekių, kai 2019 m. pastatyta 504,9 kilometrų dujotiekių. Prie gamtinių dujų skirstomojo tinklo Bendrovė 2020 m. prijungė 7.785 naujus klientus 34 proc. mažiau nei 2019 m. tuo pat metu (11.793 klientai).

Finansinių rodiklių analizė

Bendrovės turtas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 1,76 mlrd. eurų. 94,9 proc. (1,67 mlrd. eurų) viso turto sudarė ilgalaikis turtas. Trumpalaikis turtas sudarė 90,1 mln. eurų. Likvidžiausias turtas – pinigai ir pinigų ekvivalentai – sudarė 8,9 mln. eurų, arba 9,95 proc. nuo viso trumpalaikio turto.

7 lentelė. ESO finansinio svėro rodikliai

	2020-12-31	2019-12-31 ¹
Grynoji finansinė skola, mln. eurų	680,70	657,71
Grynosios finansinės skolos ir nuosavo kapitalo santykis	1,02	0,99
	2020-06-30 ²	2019-12-31
Akcijos kainos ir pelno santykis	20,82	20,91
Kapitalizacija, mln. eurų	787,27	717,49

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

¹ Palyginamieji rodikliai buvo perskaiciuoti

² Nuo 2020 m. liepos 1 d. ESO akcijos buvo išbrauktos iš Oficialiojo sąrašo (paskutinė akcijų prekybos AB „Nasdaq Vilnius“ diena buvo 2020 m. birželio 30 d.).

2020 m. gruodžio mėn. pabaigoje ESO įsipareigojimai sudarė 1.097,9 mln. eurų, iš jų ilgalaikių įsipareigojimų – 924,7 mln. eurų, trumpalaikių – 151,9 mln. eurų, dotacijų – 21,3 mln. eurų. Finansinės skolos sudarė 689,7 mln. eurų, arba 62,8 proc. visų turimų įsipareigojimų. Ilgalaikės paskolos sudarė 669,03 mln. eurų, arba 97,01 proc. visų paskolų, trumpalaikės paskolos – 20,6 mln. eurų.

8 lentelė. ESO likvidumo rodikliai

	2020-12-31	2019-12-31
Einamojo likvidumo rodiklis	0,59	0,24
Apyvartinis kapitalas, tūkst. eurų	-44.003	-44.929
Apyvartinis kapitalas / Pajamos	-0,09	-0,11

ESO naudojamų rodiklių aprašymą galima rasti: www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html

ESO trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 61,8 mln. eurų. Einamojo likvidumo koeficiento reikšmė – 0,59. Finansinė skola, sumažinta trumpalaikių investicijų bei pinigų ir pinigų ekvivalentų dydžiu, sudaro 680,7 mln. eurų. Bendrovės grynoji finansinė skola sudaro 102,27 proc. nuosavo kapitalo, kai 2019 m. ji sudarė 99,07 proc.

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinėje atskaitomybėje pateiktus duomenis bei kiti reikšmingi įvykiai bei jų poveikis metinėms finansinėms ataskaitoms.

Kita informacija pateikiama ESO sutrumpintose tarpinėse finansinėse ataskaitose už 2020 m. sausio – gruodžio mėn.

VEIKSNIAI, TURINTYS POVEIKĮ BENDROVĖS FINANSINIAMS RODIKLIAMS

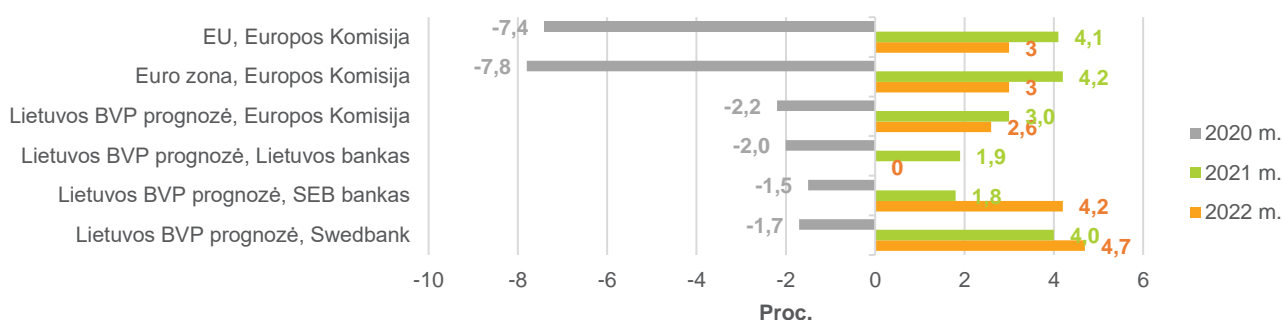
Veiklos aplinka

COVID-19 pandemija, prasidėjusi 2020 m. pradžioje, labai smarkiai paveikė pasaulio ekonomiką. Nors dauguma šalių antrąjį ketvirtį jau pradėjo švelninti savo griežtas izoliavimo priemones, trečiojo ketvirčio pabaigoje vėl buvo grįžta prie vienokių ar kitų apribojimų.

Europos Komisijos 2020 m. lapkritį paskelbtoje prognozėje¹⁰ skelbiama, kad bendras 2021 m. Europos Sąjungos (ES) bendrojo vidaus produkto augimas sieks 4,1 proc. 2022 m. – 3 proc. 2021 m. euro zonos augimas turėtų būti –4,2 proc. ir 2022 m. 3 procentai. Europos Komisija prognozuoja¹¹, kad Lietuvos ekonomikos augimas 2021 m. sieks iki 3 proc., 2021 m. – 2,6 proc.

Lietuvoje veikiančių bankų paskelbtose šalies ekonomikos augimo perspektyvose taip pat prognozuojamas Lietuvos ekonomikos augimas. Remiantis SEB banko analitikų 2020 m. rugsėjo mėnesį pateiktomis prognozėmis¹², teigiama, 2021 m. sieks 1,8 proc., 2022 m. – 4,2 proc. „Swedbank“ analitikai lapkritį pakoregavo Lietuvos ekonomikos perspektyvas¹³: 2021 m. prognozuojamas - 4,0 proc., 2022 m. – 4,7 proc. Lietuvos banko 2020 m. gruodžio mėnesio apžvalga rodo¹⁴, kad Lietuvos BVP 2020 m. krito 2 proc., 2021 m. laukiama augs 1,9 proc., o 2022 m. – duomenų nepateikiama.

3 paveikslas. ES, euro zonos ir Lietuvos bendrojo vidaus produkto (BVP) augimo prognozės 2020-2022 m., proc.

Elektros energijos naudojimas glaudžiai susijęs su BVP augimu, todėl ekonominiai rezultatai turi įtakos ir ESO veiklos rezultatams. Atsižvelgiant į ekonomistų pateikiamas makroekonominės prognozes, manome, kad persiūstos elektros energijos kiekis 2021 m. nuosaikiai augs.

Situacija elektros rinkoje

2020 m. vidutinė elektros energijos kaina „Nord Pool“ biržoje Lietuvos prekybos zonoje, palyginti su 2019 m., buvo mažesnė. Vidutinė kaina 2020 m. buvo 34,02 eurų/MWh, kai 2019 m. ji siekė 46,12 eurų/MWh¹⁵.

Atskyrus visuomeninio tiekimo veiklą elektros energijos įsigijimo kainos svyravimai turi mažesnę įtaką Bendrovės rezultatams ir sąlygoja technologinių nuostolių dydį bei garantinio tiekimo rezultatai.

9 lentelė. Elektros energijos įsigijimo kainos jautrumo analizė

	2020 m.			2019 m.		
	Faktinė informacija	-1 ct/kwh	+1 ct/kwh	Faktinė informacija	-1 ct/kwh	+1 ct/kwh
Įtaka (tūkst. eurų)	0	-10.156	10.156	0	-11.120	11.120
Vidutinė elektros energijos įsigijimo kaina ct/kWh	3,81	2,81	4,81	5,00	4,00	6,00

¹⁰ Duomenų šaltinis: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ecfin_forecast_autumn_2020_overview_en.pdf

¹¹ Duomenų šaltinis: https://ec.europa.eu/economy_finance/forecasts/2020/autumn/ecfin_forecast_autumn_2020_lt_en.pdf

¹² Duomenų šaltinis: <https://www.seb.lt/infobankas/ekonomine-aplinka/makroekonomika/makroekonomikos-prognozes>

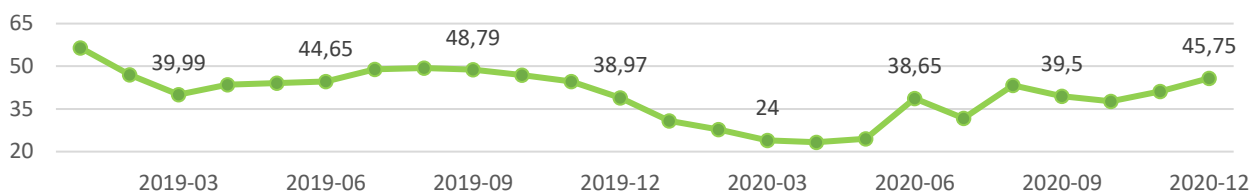
¹³ Duomenų šaltinis: <https://internetbank.swedbank.se/ConditionsEarchive/download?bankid=1111&id=WEBDOC-PRODE67321137>

¹⁴ Duomenų šaltinis: https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/27778_ab927ac059af968709e5e9ca33dfb385.pdf

¹⁵ Duomenų šaltinis: <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data/1/Dayahead/Area-Prices/LT/Yearly/?view=table>

4 paveikslas. Vidutinė elektros energijos kaina „Nord Pool“ biržos Lietuvos kainų zonoje, EUR/MWh¹⁶

Bendrovės strategija ir tikslai

ESO siekiant įgyvendinti strategiją ir nusimatytus tikslus vadovaujasi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), Valdymo koordinavimo centras (VKC) rekomendacijomis ir savo veikloje taiko pažangius pasaulines praktikas atitinkančius strateginio ir rizikos valdymo modelius. ESO savo strategiją rengia ir atnaujina bei veiklos planą jos įgyvendinimui sudaro atsižvelgdama į AB „Ignitis grupė“ strategiją bei Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją (NENS). Savo ilgalaikį finansinį planą ir metinį biudžetą ESO kasmet rengia vadovaujantis strategija, strateginiais ir veiklos planais, kurie rengiami 4 metų laikotarpiui. Papildomai rengiamas ir kitas strateginis planavimo dokumentas – ilgalaikis (10 m.) investicinis planas (nuoroda), kuriame nustatomi didžiausių investicinių programų principai ir tikslai. AB „Ignitis grupė“ ir jai priklausančių įmonių strategijos reguliariai peržiūrimos. Pasikeitus aplinkybėms, kurios keičia čs struktūrą, įmonių veiklos sritis ar turi esminę įtaką prognozuojamiems veiklos rezultatams, strateginėms kryptims ir strateginiams tikslams, strategijos atnaujinamos. Svarbu pažymėti, kad Bendrovei kasmet yra keliami konkretūs tikslai, susieti su strategijos įgyvendinimu ir apima numatytas strategines sritis tokias kaip tinklo patikimumas ir efektyvumas, kliento patirtys ir rinkos įgalinimas, darnus vystymasis, žmonės ir kultūra bei finansinis tvarumas bei veiklos efektyvumas, kurių įgyvendinimo ir rezultatų stebėseną vykdoma kas mėnesinė/ketvirtinė.

Patronuojanti įmonė AB „Ignitis grupė“ 2020 m. birželio 19 d. paskelbė atnaujintą AB „Ignitis grupė“ ilgalaikę veiklos strategiją ir 2020–2023 m. strateginį planą. Remiantis šiais dokumentais ESO veiklos strateginės pagrindinės kryptys išlieka tinklo patikimumas, išmanumas ir efektyvumas bei rinkos įgalinimas ir kliento patirtys, kurios nurodomos 5 paveiksle. Iki 2021 m. II ketv. ESO planuoja atnaujinti ESO ilgalaikę strategiją remiantis AB „Ignitis grupė“ atnaujinta strategija ir strateginiu 2021–2024 m. planu (nuoroda).

5 paveikslas. ESO 2030 veiklos strateginės kryptys ir prioritetai

MISIJA, VIZIJA, VERTYBĖS

MISIJA

Patikimas ir išmanus tinklas, sukuriantis geriausią kliento patirtį

VIZIJA

Nuolatinis skirstymo paslaugų kokybės gerinimas: išmanūs sprendimai tinklui ir rinkos įgalinimui

MŪŠŲ VERTYBĖS

ATSAKOMYBĖ
Rūpi. Darau. Žemei.
Pradedu nuo savęs.

ATVIRUMAS
Matau. Suprantu. Dalinuosi.
Atsiveriu pasauliui.

PARTNERYSTĖ
Skirtingi. Stiprūs. Išvien.

TOBULĖJIMAS
Smalsiai. Drąsiai.
Kasdien.

¹⁶ Duomenų šaltinis: <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data/1/Dayahead/Area-Prices/LT/Monthly?view=table>

ESO STRATEGINIAI PRIORITETAI

Investicijų planas: elektros ir dujų skirstymo tinklo modernizavimas

Atsižvelgiant į atnaujintą AB „Ignitis grupė“ ilgalaikę veiklos strategiją ir 2020–2023 m. strateginį planą, ESO 2020 m. liepos 31 d. paskelbė atnaujintą 2020–2029 m. vykdomų ir planuojamų investicijų į elektros ir dujų skirstymo tinklą investicijų planą ([nuoroda](#)), kuriame numatyta, kad per artimiausius 10 metų ESO investuos į tinklo patikimumo, atsparumo ir išmanumo didinimą bei kliento patirčių gerinimą – 1,91 mlrd. eurų. Planuojamos investicijos pagal strateginius prioritetus nukreipiamos į dvi pagrindines programas:

- Tinklo patikimumas ir efektyvumas. Ši programa skirta užtikrinti nepertraukiamą ir kokybišką energijos skirstymą saugiu aplinkai elektros ir dujų tinklu. Viena svarbių šios programos priemonių – elektros tinklų oro linijų keitimas požeminėmis, prioritetą teikiant nepatikimų ir avaringų linijų keitimui, miškingoms teritorijoms bei įtampos kokybės gerinimo sprendimams. Taip pat nepatikimų gamtinių dujų plieninių vamzdžių rekonstravimui ir nepatikimų kitų elektros ir gamtinių dujų tinklo elementų keitimui bei rekonstravimui. Siekiant pagreitinti energijos tiekimo atkūrimą įvykus sutrikimams ir toliau bus diegiama įranga, užtikrinanti tinklo automatizavimą ir valdymą. Papildomai bus diegiami pažangūs ir inovatyvūs sprendimai tiek tinklo kokybei užtikrinti, tiek atliepti augančius paskirstytosios generacijos ESO tinkle srautus.
- Rinkos įgalinimas ir kliento patirtys. Ši programa skirta įgalinti elektros rinkos transformaciją bei vystymąsi bei skatinti klientų aktyvumą renkantis bei keičiant energijos tiekėją. Taip pat didelis dėmesys bus skiriamas atsinaujinančių išteklių generacijos integracijai į tinklą bei lanksčių paslaugų vystymui. Ypač svarbu, kad šis pokytis būtų tvarus ir užtikrintų iškeltų tikslų pasiekimą bei tinklo efektyvumą, todėl bus atsižvelgiama į gamybos ir vartojimo toje pačioje vietoje privalumus. Pagrindinė šios programos priemonė yra išmaniųjų skaitiklių diegimas. Šis technologinis sprendimas ESO tinkle užtikrins duomenų tikslumą ir savalaikiškumą, sudarys prielaidas efektyvesnėms investicijoms bei įgalins rinką kurti ir teikti aukštesnės kokybės paslaugas vartotojams.

Remiantis Elektros energetikos įstatymu, ESO 10 metų investicinį planą atnaujina kas antrus metus.

Rizikos ir neapibrėžtumų veiksniai bei jų valdymas

Visoje AB „Ignitis grupė“ (toliau tekste – **įmonių grupė, grupė**) įmonių grupėje taikomas rizikos valdymo modelis parengtas atsižvelgiant į pagrindinius COSO (*ang. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) ir AS/NZS ISO 31000:2009 (*angl. Risk management – Principles and guidelines*) principus.

Pagrindiniai rizikos valdymo proceso tikslai Bendrovėje:

- pasiekti Bendrovės tikslus kartu su kontroliuojamais, bet iš esmės priimtinais šių tikslų nuokrypiais;
- užtikrinti maksimaliai teisingos informacijos teikimą sprendimų priėmėjams, akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims;
- apsaugoti Bendrovės reputaciją;
- ginti akcininkų, darbuotojų, klientų, suinteresuotųjų šalių bei visuomenės interesus;
- užtikrinti Bendrovės stabilumą (įskaitant ir finansinį) bei tvarumą.

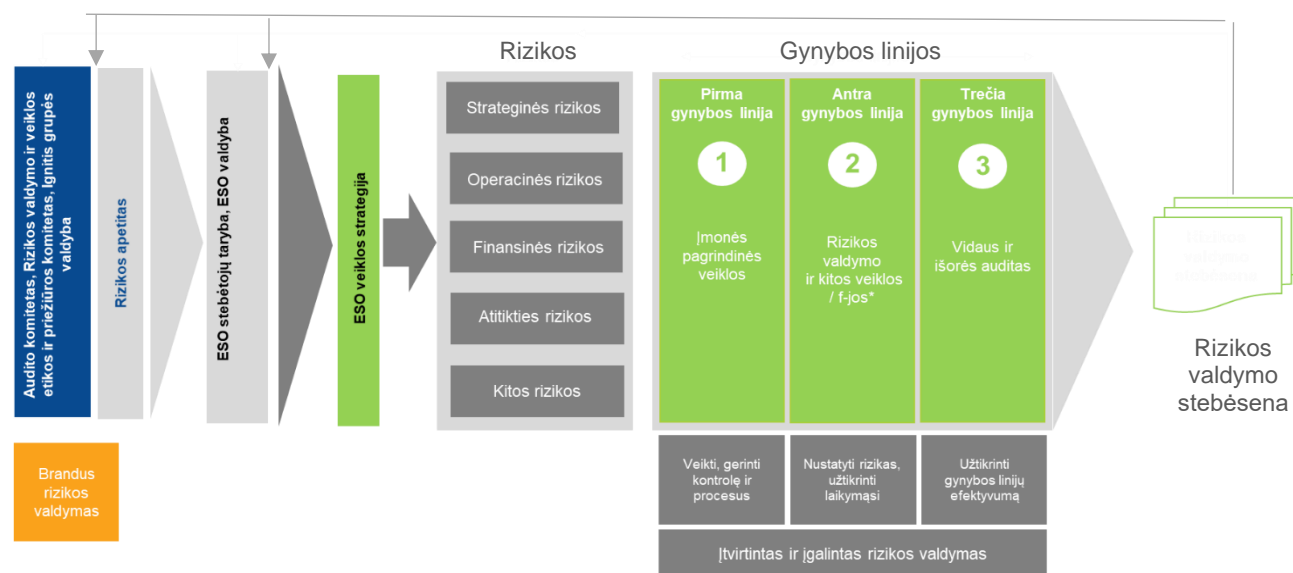
Grupės apibrėžti rizikos valdymo principai vieningai taikomi visoje įmonių grupėje. Vienodais rizikos valdymo principais užtikrinama, kad įmonių grupės įmonių vadovybei būtų pateikiama visas veiklos sritys apimanti rizikos valdymo informacija. Siekiant užtikrinti rizikos valdymo proceso praktiškumą konkrečios veiklos sritys savo veiklas papildo detalizuojančiais rizikos vertinimo, stebėsenos ir valdymo principais.

Siekiant užtikrinti, kad rizikos valdymo informacija ir sprendimai atitiktų Bendrovės aktualijas ir įvykusius pokyčius, kiekvienais metais nustatyti laiku atliekamas Bendrovės rizikos lygio pervertinimas ir numatomi rizikos valdymo veiksmai. Papildomai Bendrovė vykdo kas mėnesinę nusimatytų rizikos valdymo priemonių stebėseną ir esant poreikiui nusimato papildomus veiksmus.

Įmonių grupėje svarbiausiems rodikliams yra nustatomas rizikos apetitas ir tolerancijos ribos. Rizikos apetitas – rizikos lygis ir tipas, kurį įmonių grupė yra pasirengusi priimti siekdama įgyvendinti strateginius tikslus. Rizikos apetitas nustatomas įvertinant finansinį rizikos poveikį bei poveikį žmonių saugai ir sveikatai ir kt. Tolerancijos riba – rizikos lygis, kurio viršijimas įmonių grupei nepriimtinas ir kuris yra išreikštas veiklos rezultatų ar incidentų vertėmis. Įmonių grupės rizikos apetitą ir tolerancijos ribas nustato bei kartą per metus peržiūri Grupės valdyba. Bendrovei viršijus rizikos apetitą ir/ar toleranciją yra imamasi papildomų veiksmų / sudaromi veiksmų planai siekiant atitikti minėtus dydžius. Valdymo planų efektyvumą vertina Bendrovės valdyba, Bendrovės stebėtojų taryba ir įmonių grupės Rizikos valdymo priežiūros ir veiklos etikos komitetas prie Stebėtojų tarybos.

Siekdama efektyviai valdyti rizikos veiksmus, su kuriais susiduriama, Bendrovė taiko „trijų gynybos linijų“ (*angl. three lines of defense*) principą, nustatant aiškų atsakomybių už rizikos valdymą ir kontrolę pasidalinimą tarp Bendrovės valdymo bei priežiūros organų ir struktūrinių padalinių ar funkcijų (žr. 6 paveikslą).

6 paveikslas. Rizikos valdymo ir kontrolės modelis

Rizikos valdymo ir kitų funkcijų (prevencijos, atitikties, darbų saugos, finansų kontrolės) darbuotojai.

Kaip ir kiekvienais metais, 2020 m. ESO atliekant rizikos vertinimą, nustatytos 2021 m. sritys, kuriose Bendrovė koncentruoja ir koordinuoja pagrindines rizikos valdymo priemones bei iniciatyvas. Bendrovei atliekant 2021 m. rizikos ir jos veiksmų vertinimą buvo įvertintas rizikos poveikis ne tik finansiniams ir darbuotojų sveikatos ir saugos rezultatams, bet ir kitiems strategijos įgyvendinimo rezultatams, taip užtikrinant Bendrovės rizikos valdymą susietą su strateginiu planavimu ir AB „Ignitis grupė“ bei ESO strategijos įgyvendinimu. 10 lentelėje pateikiamas svarbiausių 2021 m. rizikos veiksmų ir valdymo kryptių sąrašas.

10 lentelė. 2021 metų svarbiausi rizikos veiksniai ir valdymo kryptys

Rizikos kategorija	Rizikos veiksnys	Rizikos šaltiniai	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys	Rizikos lygis
Strateginė/ Verslo/Atitiktis s rizika	Išorinis reguliavimas	<p>Reguliavimo rizika Bendrovei pasireiškia dėl:</p> <p>1) reguliacinės aplinkos nepastovumo ir nestabilumo (dažnai besikeičiantys teisės aktai sudaro sąlygas klaidingiems interpretavimams, keičiantis reguliavimo periodams kyla reguliacinio modelio ženklaus pasikeitimo rizika).</p> <p>2) asmens duomenų apsaugos teisinio reguliavimo reformos, kurios pagrindinis teisės aktas yra 2018 m. gegužės 25 d. įsigaliojęs Europos Sąjungos Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (BDAR, <i>angl. GDPR</i>). Asmens duomenų apsaugos reguliavimo pasikeitimai bei praktinio taikymo išaiškinimų stoka kelia klaidingo BDAR numatytų taisyklių įgyvendinimo riziką.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Naujų reikalavimų atitikimo užtikrinimui organizuojami įmonių grupės projektai, kurių metu įtraukiami geriausi įmonių grupės specialistai, konkrečiu klausimu; Aktyvus dalyvavimas teisės aktų viešo derinimo procese; Aktualių Bendrovės veiklai teisės aktų projektų inicijavimas ir problematikos dėl teisės aktų taikymo išsakymas; Vykdomas BDAR reikalavimų įgyvendinimo projekto antras etapas, kurio metu įgyvendinami papildomi IT, teisės ir procesų sričių sprendimai bei organizacinės priemonės, kurie užtikrintų Bendrovės veiklos atitiktį pagal BDAR. 	Labai didelis/Didelis
Strateginė/ Verslo rizika	Strateginių iniciatyvų/ programų įgyvendinimas	<p>Įmonė siekdama įgyvendinti strategiją ir nusimatytus tikslus, be kita ko yra numačiusi įgyvendinti strategines iniciatyvas, projektus, programas, kurių įgyvendinimas svyruoja nuo vienerių iki kelių metų. Šiuo metu įmonėje nacionaliniu mastu įgyvendinami strateginiai projektai tokie kaip SMART (išmaniųjų skaitiklių diegimo) programa, Data Hub, Deregulavimas ir kt. Bet koks vėlavimo ir išorinės (pvz. reguliavimo, pirkimo vykdymo stabdymo dėl trečiųjų šalių, COVID-19 ir kt.) rizikos pasireiškimas gali turėti įtakos šių iniciatyvų finansavimui bei strateginio portfelio įgyvendinimo planui. Todėl Bendrovės prioritetu išlieka ilgalaikis investicijų planavimas, kaštų kontrolė bei stebėseną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vidinė kaštų (resursų), investicijų kontrolė; Rinkos ir išorinio reguliavimo analizė; Pirkimo procedūrų vykdymo kontrolė ir stebėseną Strateginių iniciatyvų portfelio stebėseną Bendrovės Valdybos ir Stebėtojų tarybos lygiu; Pinigų srautų prognozavimas, monitoringas, analizė. 	Labai didelis/Didelis
Operacinė rizika	Darbuotojų, rangovų ir gyventojų sauga ir sveikata	<p>Dėl Bendrovės veiklos pobūdžio egzistuoja rizika, kad Bendrovės eksploatuojamuose tinkluose bus sužaloti ESO darbuotojai, rangovai bei gyventojai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Palaikoma darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema (OHSAS 18001:2007); Diegiama saugos kultūros stiprinimo programa; 	Didelis

Kasmet ši rizika išlieka prioritetine sritimi, o šios rizikos pagrindiniai šaltiniai yra rizikinga darbo aplinka, potencialiai pavojingi įrenginiai bei sąmoningumo ar patyrimo trūkumas.

Dėl COVID – 19 ligos pandemijos egzistuoja rizika, kad darbuotojai praras darbingumą, bus pakenkta jų sveikatai, o veiklos tęstinumas dėl sergančių darbuotojų nebus užtikrintas.

- Nuolatinė darbuotojų ir rangovų saugos kontrolė ir priežiūra;
- Įdiegta ir toliau tobulinama mobili aplikacija, leidžianti patogiai fiksuoti darbo saugos pažeidimus visiems darbuotojams;
- Įdiegta prevencinių priemonių valdymo bazė, kurioje registruojamos priemonės po nelaimingų atsitikimų, incidentų ir kt., užtikrinanti numatytų priemonių įgyvendinimą laiku;
- Toliau sėkmingai vystoma informacinė sistema darbuotojų aprūpinimui apsaugos priemonėmis bei sveikatos tikrinimo procesui gerinti;
- Peržiūrėtas privalomųjų mokymų ir atestavimo procesas, sukurta duomenų bazė, kurioje stebimas energetikos darbuotojų mokymasis laiku;
- Didžiausias dėmesys skirtas COVID – 19 ligos pandemijos suvaldymui:
  1. Įvertinta profesinė rizika dėl COVID – 19 ligos;
  2. Parengta vidaus teisės aktų bazė, pandemijos organizacijoje suvaldymui;
  3. Perorganizuotas darbas taip, kad tie, kuriems darbo pobūdis leidžia, dirba nuotoliniu būdu, visų kitų darbuotojų darbas perorganizuotas maksimaliai sumažinant tarpusavio kontaktą;
  4. Darbuotojai pilnai aprūpinami visomis reikalingomis apsaugos priemonėmis taip pat palaikomas priemonių rezervas sandėlyje;
  5. Reguliari komunikacija apie pokyčius;
  6. Kritinių funkcijų darbuotojai paskiepyti pneumokokinės infekcijos skiepais, siekiant mažinti COVID-19 ligos pasekmes.

Operacinė rizika

Tinklo patikimumo neužtikrinimo rizika

Remiantis Hidrometeorologijos tarnybos informacija, per 1981-2016 m. metų laikotarpį Lietuvoje buvo 190 stichinių reiškinių arba vidutiniškai 6-7 audros, stipraus vėjo, krušos

- Bendradarbiaujama su Meteorologijos tarnyba iš anksto gaunant informaciją apie prognozuojamus meteorologinius reiškinius, kas lemia kada aktyvuojama resursų mobilizacija;

Didelis

atvejai per metus. Hidrometeorologai prognozuoja, kad keičiantis klimatui Lietuvoje augs labai stipraus vėjo, smarkaus lietaus ir audros atvejų, kuriam esamas ESO elektros tinklas yra neatsparus: virstantys medžiai, sniegas ir apledėjimas nutraukia laidus, o užkritisios šakos sukelia trumpus jungimus. Didėjant klientų skaičiui, ir augant poreikiui tiekiamos elektros energijos kokybei, esamų linijų techniniai parametrai atskirais atvejais dalinai neužtikrina kokybiškos elektros energijos tiekimo, be to sparčiai augant paskirstytos generacijos, elektromobilių ir jų įkrovimo įrangos kiekiui tinkle, skirstymo sistemos laukia dideli iššūkiai suvaldant kokybę.

- Kas antrus metus atnaujinamas 10 m. investicijų planas (planuojamos investicijos oro linijas keičiant kabelių linijomis miškingose vietovėse);
- Nuolat peržiūrimi ir atnaujinami investicinių objektų reitingavimo modeliai;
- Oro linijose nuo 2019 m. pradėti montuoti įtampą reguliuojantys įrenginiai kaip alternatyva brangiau kainuojančioms tinklo rekonstrukcijoms;
- Įgyvendinamas įtampos kokybės parametrų stebėsenos sistemos diegimas skirstomajame elektros tinkle.

Operacinė rizika

Informacijos sauga (kibernetinė sauga)

Dėl besikeičiančios geopolitinės situacijos didėja kibernetinių incidentų rizika, kurie gali paveikti elektros skirstymo tinklo patikimumą. Remiantis pasaulinėmis tendencijomis kibernetinės grėsmės elektros perdavimo ir skirstymo sektoriuose kas metai didėja. Kibernetinės atakos dažniausiai būna nukreipiamos į strateginę reikšmę Valstybei turinčias įmones. Šiandien galime įvardinti keletą šalių turinčių pakankamai resursų ir motyvacijos, bei galinčių nukreipti kibernetines atakas į Bendrovę.

- Skaitmeninės saugos sritis AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje yra valdoma centralizuotai iš patronuojančios bendrovės, todėl yra konsoliduotos pagrindinės šios srities kompetencijos, priemonės ir valdymo gerosios praktikos;
- Kibernetinių atakų aptikimo / užkardymo sistemų tobulinimas;
- Elektros skirstymo tinklo valdymo sistemų atsparumo kibernetinėms grėsmėms didinimas plečiant kibernetinio saugumo tinklą;
- Bendradarbiavimas su išorės organizacijomis kibernetinės saugos srityje;
- Bendrovės darbuotojų nuolatinis švietimas ir mokymai skaitmeninės saugos srityje;
- Verslo saugos funkcinės srities priemonės siekiant užkardyti korupciją, galimą šnipinėjimą;
- Grupės Skaitmeninės saugos operacijų centro personalas kvalifikaciją tobulina dalyvaudamas nacionalinėse ir tarptautinėse kibernetinio saugumo pratybose.

Didelis

INFORMACIJA APIE BENDROVĖS ĮSTATINĮ KAPITALĄ IR VERTYBINIUS POPIERIUS

Įstatinis kapitalas ir vertybiniai popieriai

Bendrovės įstatinis kapitalas 2020 m. gruodžio 31 d. sudarė 259.442.796,57 eurų. Visos Bendrovės akcijos yra apmokėtos.

11 lentelė. Įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius, vnt.	Nominalioji vertė, eurų	Bendra nominalioji vertė, eurų	Dalis įstatiniame kapitale, proc.
Paprastosios vardinės akcijos	894.630.333	0,29	259.442.796,57	100,00

ESO akcijos į AB „Nasdaq Vilnius“ Oficialųjį prekybos sąrašą įtrauktos nuo 2016 m. sausio 11 dienos. Nuo 2020 m. liepos 1 d. ESO akcijos buvo išbrauktos iš Oficialiojo sąrašo (paskutinė akcijų prekybos AB „Nasdaq Vilnius“ diena buvo 2020 m. birželio 30 d.). Kitose reguliuojamose rinkose Bendrovės akcijomis neprekiuojama.

12 lentelė. Informacija apie emitento vertybinius popierius

ISIN kodas	Prekybos sąrašas	VP trumpinys	Akcijų skaičius, vnt.	Vienos akcijos nominali vertė, eurų	Pramonės šaka pagal ICB standartą	Aukštesnysis sektorius pagal ICB standartą
LT0000130023	BALTIC MAIN LIST	ESO1L	894.630.333	0,29	7000 komunalinės paslaugos	7500 komunalinės paslaugos

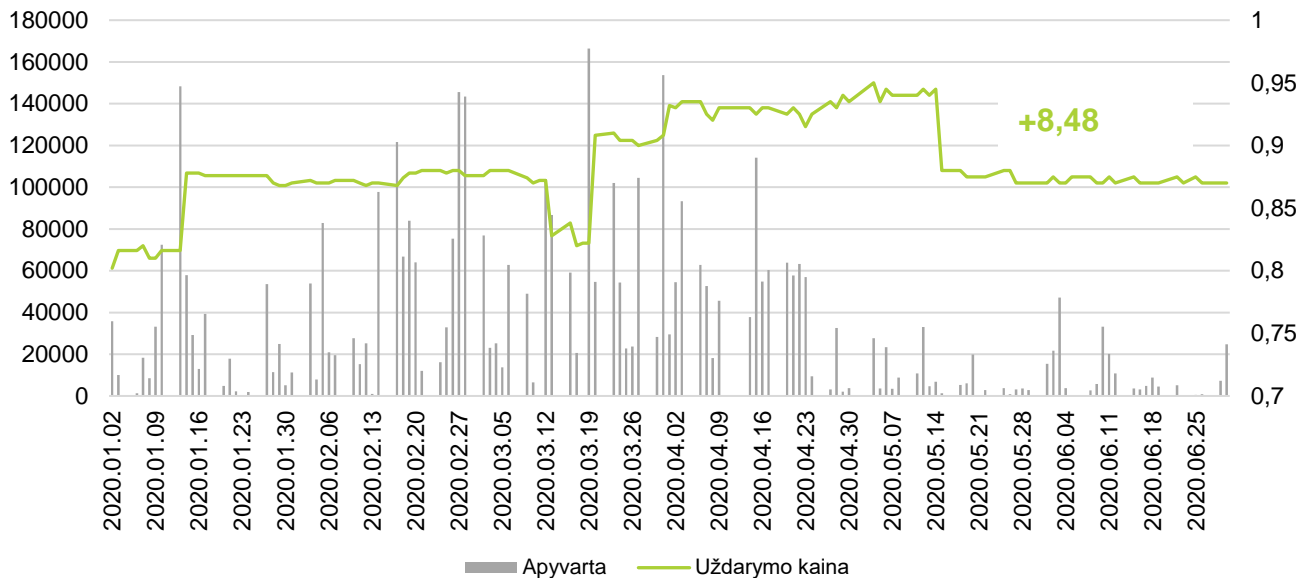
Bendrovė iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos nebuvo įsigijusi savų akcijų ir per ataskaitinį laikotarpį savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

13 lentelė. Prekybos Bendrovės akcijomis statistika

	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m. 1-6 mėn.	
Paskutinės prekybos sesijos kaina, eurų	0,862	0,86	0,648	0,802	0,875	
Didžiausia kaina, eurų	0,889	0,93	0,916	0,81	0,95	
Mažiausia kaina, eurų	0,831	0,854	0,638	0,644	0,760	
Vidutinė kaina, eurų	0,86	0,878	0,824	0,733	0,887	
Kiekis, vnt.	5.095.099	6.711.700	3.678.206	3.913.034	4.809.028	
Apyvarta, mln. eurų	4,38	5,89	3,03	2,87	4,26	
Kapitalizacija, mln. eurų	Bendrovė	771,17	769,38	579,72	717,49	782,8
	Baltijos Oficialusis prekybos sąrašas	5.043,31	5.853,81	5.281,28	5.932,68	5.798,3

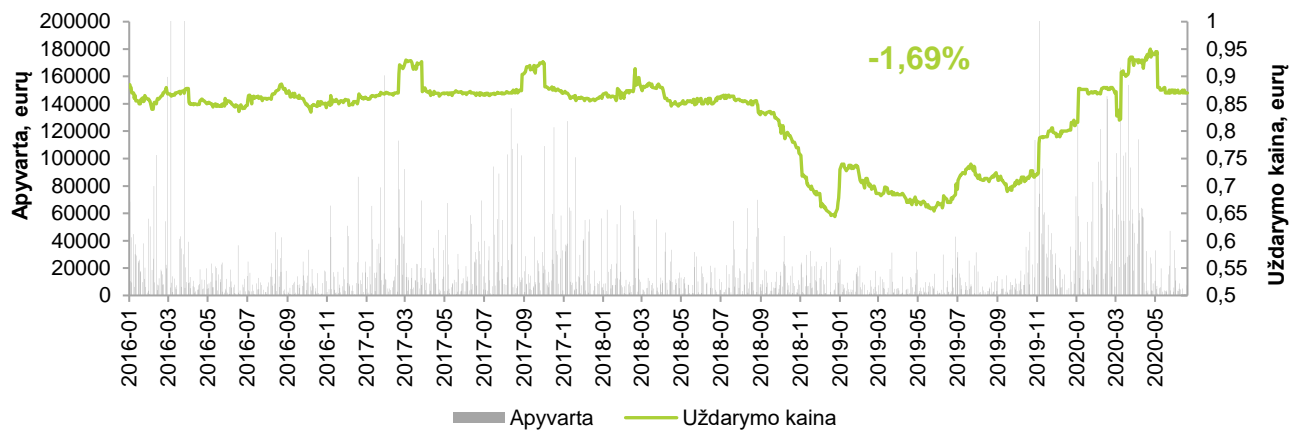
Bendrovės akcijų kainos dinamika ir apyvarta

7 paveikslas. ESO akcijų kainos dinamika iki birželio 30 d.

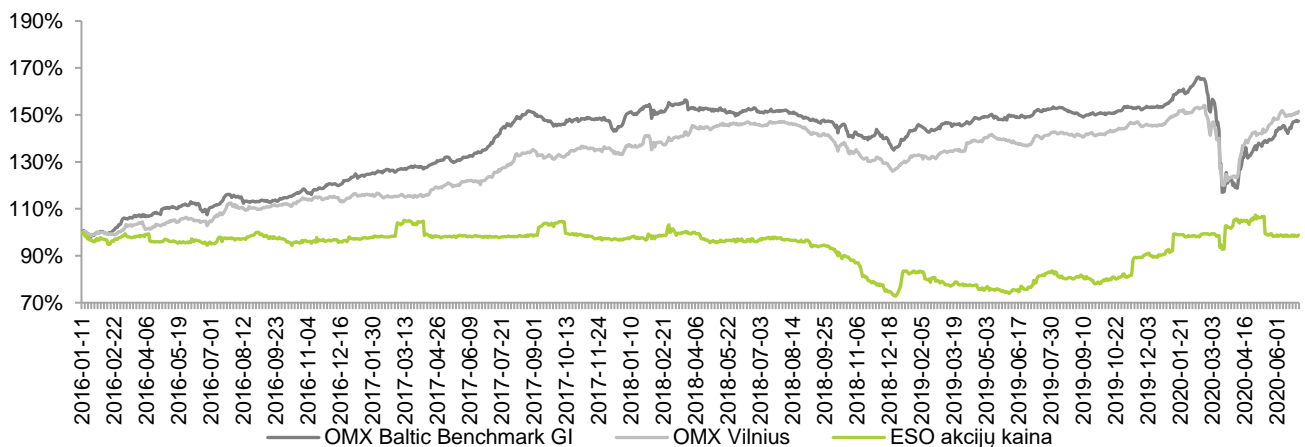
Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės akcijų kaina pakilo 8,48 proc.

8 paveikslas. ESO akcijų kainos ir apyvartos dinamika nuo prekybos pradžios iki birželio 30 d.

Nuo prekybos pradžios Bendrovės akcijų kaina sumažėjo 1,69 proc.

9 paveikslas. ESO akcijų kainos, OMX Vilnius ir OMX Baltic Benchmark indeksų dinamika nuo prekybos pradžios

Nuo prekybos ESO akcijomis pradžios iki 2020 m. birželio mėn. pabaigos indeksas OMX Vilnius pakilo 51,48 proc., indeksas OMX Baltic Benchmark pakilo 47,38 proc., o ESO akcijų kaina sumažėjo 1,13 proc. nuo savo pradinės vertės.

Akcininkų struktūra

ESO, kuri po AB LESTO ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ reorganizavimo perėmė minėtų bendrovių turtą, teises ir pareigas, akcininkais tapo visi asmenys, 2015 m. gruodžio 11 d. turėję AB LESTO ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ akcijų.

2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis bendras Bendrovės akcininkų skaičius sudarė 5.330.

14 lentelė. Akcininkai, 2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis, turėję daugiau kaip 5 proc. ESO įstatinio kapitalo

Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas)	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius, vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis, proc.
AB „Ignitis grupė“* Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius, įmonės kodas 301844044	881.512.158	98,53	98,53

*2019 m. rugsėjo 6 d. įregistruoti atnaujinti „Lietuvos energija“, UAB, įstatai ir pradėtas naudoti naujas pavadinimas AB „Ignitis grupė“.

15 lentelė. Bendrovės akcininkų pasiskirstymas pagal šalis 2020 m. gruodžio 31 d.

Valstybė	Akcininkų skaičius, proc.
Lietuva	99,95
Latvija	0,01
Estija	0,01
JAV	0,00
Kitos valstybės	0,02

Akcininkų teisės, akcininkai, turintys specialias kontrolės teises ir tų teisių aprašymai

Visos paprastųjų vardinių akcijų suteikiamos teisės vienodos. Akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai.

Nė vienas Bendrovės akcininkas neturėjo specialiųjų kontrolės teisių.

Nebuvo balsavimo teisių apribojimų.

Vertybinių popierių perleidimo ribojimai

2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis, nebuvo žinoma apie kokius nors vertybinių popierių perleidimo apribojimus per ataskaitinį laikotarpį.

Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

ESO įgaliotasis vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojas yra AB SEB bankas.

AB SEB banko kontaktiniai duomenys:
Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius;
Tel. 1528 arba +370 5 268 2800.

Dividendų politika ir dividendai

2020 m. rugsėjo 4 d. įsigaliojo nauja AB „Ignitis grupė“ dividendų politika, kuri apibrėžia dividendų skyrimo tvarką.

2020 m. balandžio 30 d. buvo sušauktas eilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas, kurio darbotvarkėje įtrauktas klausimas dėl dividendų už 2019 m. mokėjimo. Susirinkime buvo patvirtintas Bendrovės 2019 m. pelno (nuostolių) paskirstymas, kuriame numatyta už finansinių metų laikotarpį prasidėjusį 2019 m. sausio 1 d. ir pasibaigusį 2019 m. gruodžio 31 d. išmokėti 67,99 mln. eurų dividendų. Skirta 0,076 euro vienai Bendrovės akcijai dydžio dividendų.

KLIENTŲ APTARNAVIMAS, APTARNAVIMO ĮVERTINIMAS

Aptarnaujamų klientų skaičius

2020 m. ESO sudarė prijungimo prie ESO skirstomojo elektros tinklo paslaugų sutartis su 29.865 privačiais klientais arba 14 proc. daugiau nei 2019 m., kai pasirašyta prijungimo prie ESO skirstomojo elektros tinklo paslaugų sutartys su 26.158 privačiais klientais. Pernai sudarytos sutartys su 13.060 verslo klientais arba 4 proc. daugiau nei 2019 m., kai pasirašytos sutartys su 12.586 verslo klientais. 2020 m. prie elektros skirstomojo tinklo ESO prijungė arba padidino galią 26.757 arba 12 proc. daugiau privačių klientų, nei 2019 m. (23.934) ir 14.286 (2019 m. – 16.217) arba 12 proc. mažiau verslo klientų.

2020 m. ESO sudarė prijungimo prie ESO skirstomojo dujų tinklo paslaugų sutartis su 8.048 (2019 m. – 7.928) privačiais klientais arba 1,5 proc. daugiau nei 2019 m., kai buvo sudaryta sutarčių su 7.928 privačiais klientais. Per 2020 m. sausį-gruodį sudarytos dujų tinklo paslaugų sutartys su 266 verslo klientais arba 18 proc. mažiau nei 2019 m. (324 verslo klientai). 2020 m. prijungta 7.565 privačių dujų vartotojų – 34 proc. mažiau, nei 2019 m. (11.459 privačių klientų). 2020 m. prie ESO dujų skirstymo tinklo buvo prijungti 220 verslo klientai, kuriems užtikrinama skirstymo paslauga, kai 2019 m. – 334 arba 34 proc. mažiau.

Elektros ir dujų apskaitų prietaisų eksploatavimas ir plėtra

Per 2020 m. 12 mėnesių ESO pakeitė 37,7 tūkst. apskaitos prietaisų, kuriems baigėsi metrologinis patikros terminas. Iš jų – 7,1 tūkst. elektros energijos ir 30,6 tūkst. gamtinių dujų apskaitos prietaisų. Bendrovė naujiems klientams įrengė beveik 25,17 tūkst. elektros energijos ir 10,2 tūkst. gamtinių dujų apskaitos prietaisų.

Nuolat atnaujindama eksploatuojamus apskaitos prietaisus, Bendrovė bei jos įgalioti asmenys per 2020 m. 12 mėnesių taip pat patikrino daugiau nei 614 tūkst. elektros ir daugiau nei 64,4 tūkst. gamtinių dujų apskaitos prietaisų.

Investuodama į elektros energijos apskaitos prietaisų modernizavimą bei jų automatizavimą, ESO per 2020 m. 12 mėn. prie esamų automatizuotų duomenų nuskaitymų sistemų prijungė 8,5 tūkst. vnt. elektros energijos skaitiklių. Tokiu būdu Bendrovės eksploatuojamų elektros apskaitos prietaisų, kurių duomenys nuskaitymi nuotoliniu būdu, skaičius pasiekė beveik 52,7 tūkst. Gamtinių dujų apskaitos prietaisų nuskaitymą nuotoliniu būdu skaičius padidėjo neženkliai ir pasiekė – 1,257 tūkst. Apskaitos prietaisų automatizavimas suteikia galimybę automatiškai pateikti verslo klientams sąskaitas už suvartotą elektros energiją ir tiksliai nustatyti verslo kliento suvartotą gamtinių dujų kiekį.

Siekiant pagerinti paslaugų kokybę, sudaryti prielaidas klientams tiksliai sekti energijos suvartojimą, gauti tikslias sąskaitas ir sutaupyti energiją racionaliai ją vartojant, Bendrovė vykdo išmaniosios apskaitos sistemos diegimo Lietuvoje programą. 2019 m. rugsėjo mėn. su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (VERT) suderintas investicijų projektas, kuriuo numatoma pakeisti esamus elektros energijos skaitiklius į išmaniuosius. Pirmuoju etapu iki 2023 metų pabaigos planuojama, kad išmanieji elektros skaitikliai būtų diegiami daug suvartojantiems elektros energijos klientams (nuo 1000 kWh/metus) bei visiems verslo klientams.

2020 m. sausio mėn. 16 d. VERT įvertino pateiktus skaičiavimus ir patvirtino jog masinis dujų išmaniosios apskaitos diegimas nėra tikslingas šiame etape. Kaštų naudų analizė bus atnaujinama reikšmingai pasikeitus technologinėms ar ekonominėms prielaidoms, bet ne rečiau nei kas ketverius metus, kaip tą rekomenduoja Europos Komisija.

2019 metų I pusmetį paskelbtas išmaniosios apskaitos infrastruktūros pirkimas kuriuo planuojama įsigyti išmaniuosius elektros skaitiklius (apie 1,2 mln. vnt.), IT sistemas skaitiklių valdymui ir saugiam duomenų surinkimui. 2020 metais buvo gauti pirminiai pasiūlymai, prarastos derybos su tiekėjais bei tiekėjai pakviesti teikti galutinius pasiūlymus, kurie gauti 2021 m. sausį. 2021 m. dar iki sutarties pasirašymo vyks praktinio atitikties įrodymo etapas. Praktinio atitikties įrodymo etapo pagrindinis tikslas pademonstruoti, kad visos tiekėjo siūlomos išmaniosios apskaitos infrastruktūros sudedamosios dalys (skaitikliai, ryšys ir IT sistema) veikia kaip vieninga sistema ir atitinka ESO poreikius pateiktus techninėje specifikacijoje. Jei šis etapas bus sėkmingas, tai sutartį planuojama pasirašyti 2021 m. II ketvirtį, o skaitikliai bus pradėti diegti IV ketvirtį.

Aptarnavimo kanalų vystymas

Siekdama gerinti klientų aptarnavimą ESO efektyvina informavimo procesus ir gedimų bei planinių atjungimų atveju operatyviai informuoja klientus. Tai mažina klientų poreikį kreiptis į klientų aptarnavimo kanalus bei gerina klientų patirtį. Kreipinių telefonu išaugimas matomas dėl uždarytų Klientų aptarnavimo centrų, tačiau pasiruošti procesai nuotoliniam aptarnavimui suteikė galimybę padėti klientams be poreikio vykti į kitą miestą. Per 2020 m. trumpuoju klientų aptarnavimo numeriu 1852 informacija suteikta 700.167 ESO klientams, kai 2019 m. aptarnauta 603.339 klientai. Vykstant rinkos liberalizavimo projektui, nuo 2020m spalio pabaigos įdiegtas atskiras aptarnavimo numeris 8 626 55565. Iki 2020 m. pabaigos juo aptarnautas 6 331 klientas.

2020 m. ESO klientai – klientai, kuriems teikiamos su infrastruktūra susijusios paslaugos, aptarnaujami tik nemokamu telefonu 1852 ir e. savitarnoje taip pat dujų avarinės numeriu 1804. Tiekimo klausimais klientus aptarnauja visuomeninis tiekėjas ar nepriklausomi tiekėjai.

Klientų atsiskaitymų valdymas

2020 m. gruodžio mėn. pabaigoje ESO skaičiuoja turinti apie 65,5 tūkst. klientų, kuriems tiekama ir skirstymo, ir garantinio tiekimo paslauga. Vidutiniškai per mėnesį suformuojama 54 tūkst. vnt. sąskaitų, kurių 94 proc. arba apie 51 tūkst. siunčiama elektroniniais kanalais (savitarna + e. sąskaita banke). E. sąskaitų, kurios pateikiamos Klientui banke, vidutiniškai per mėnesį suformuojama apie 7 tūkst. vnt. arba 13 proc. Paštu išsiunčiama apie 6 proc. sąskaitų arba apie 3 tūkst. per mėn.

Rinkos liberalizavimas

2019 m. gruodžio 31 d. nepriklausomi tiekėjai tiekė elektros energiją 66.055 (57 proc.) komercinių klientų objektams. Į likusius objektus elektros energiją ir toliau tiekė garantinis tiekėjas ESO. 2020 m. gruodžio 31 d. nepriklausomi tiekėjai tiekė elektros energiją jau 80 412 vnt. komercinių klientų objektams, o garantinis tiekimas buvo užtikrinamas 50 757 vnt. klientų.

2020 m. buvo įdiegta bazinė duomenų mainų platformos su rinkos dalyviais versija (*angl. DataHub*). Ši platforma įgalino vartotojus dalintis savo vartojimo duomenimis su nepriklausomais tiekėjais (su vartotojo sutikimu) ir pasirinkus nepriklausomą tiekėją gauti vieną sąskaitą iš tiekėjo už skirstymo ir tiekimo paslaugas. 2020 m. per *DataHub* platformą buvo apdorota virš 190 tūkst. pranešimų apie tiekėjo keitimą, suteikta virš 115 tūkst. teisių peržiūrėti suvartojimo duomenis ir tie duomenis pateikti tiekėjams. 2020 m. pabaigoje VERT patvirtino investicijas į *DataHub* platformos vystymą iki 2023 m. iki 2020 m. pabaigos, įgyvendinant privačių klientų rinkos liberalizavimo programą iš I-ojo etapo (vartojančių daugiau nei 5000 kWh per metus) klientų, į kurį patenka 98 tūkst. klientų nepriklausomą tiekėją pasirinko 85 tūkst. klientų. Iki 2021 m. pabaigos nepriklausomus tiekėjus turi pasirinkti II-ojo etapo klientai (vartojantys > 1000 kWh per metus), o iki 2022 m. pabaigos tai turi padaryti visi likę buitiniai klientai. Programa įgyvendinama sėkmingai, aktyviai komunikuojant, rinkoje randantis naujiems nepriklausomiems tiekėjams, taip pat nepriklausomus tiekėjus, anksčiau nustatytų terminų, renkasi ne tik I-ojo etapo klientai, bet ir klientai, patenkantys į vėlesnius etapus.

Klientų pasitenkinimas

2020 m. rinkos tyrimų bendrovė „Synopticom“ vykdė ESO klientų pasitenkinimo periodines apklausas po suteiktų paslaugų. Klientų teirautasi apie bendrą pasitenkinimą ESO teikiamomis paslaugomis: elektros ir dujų įvedimu, galios didinimu, elektros ir dujų gedimų šalinimu, aptarnavimo kanalų kokybe ir kt. Viso per metus apklausoje dalyvavo 21 884 klientai. Vykdytas tyrimas parodė, kad vidutinis klientų vertinimas yra 9 iš 10 balų.

ESO kartu su rinkos tyrimų bendrove „Synopticom“ taip pat per 2020 m. vykdė ketvirtinius klientų pasitenkinimo tyrimus naudojant NPS (*angl. net promoter score*) metodologiją. Klientų teirautasi apie bendrą pasitenkinimą Bendrove ar klientai rekomenduotų ESO. Tyrime dalyvavo 88 850 klientų. Atlikti tyrimai parodė, kad bendras ESO NPS indeksas metų pabaigai yra 60 proc. Didžioji dauguma (7 iš 10) klientų yra patenkinti Bendrovės paslaugomis ir aptarnavimu, būtų linkę rekomenduoti ESO kitiems klientams.

DARNUMO ATASKAITA

Darnumo ataskaita

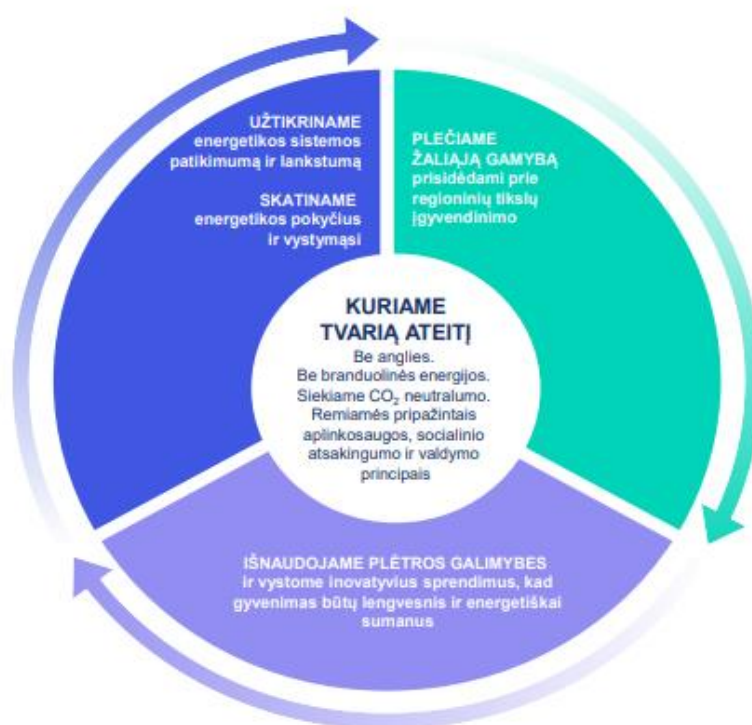
Visos AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės, taip pat ir jai priklausančios įmonės „Energijos skirstymo operatorius“, darnumo veiklos ir rezultatai apžvelgiami konsoliduotame AB „Ignitis grupė“ metiniame pranešime ir integruotoje darnumo ataskaitoje, kurią galima rasti interneto svetainėje www.ignitisgrupe.lt. Ataskaitoje pateikiama informacija apima laikotarpį nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atskiros darnumo (socialinės atsakomybės) ataskaitos neruošia. Daugiau informacijos galima rasti Bendrovės interneto svetainėje www.eso.lt.

AB „Ignitis grupė“ darnumo ataskaita parengta pagal tarptautinio atskleidimo standarto „Global Reporting Initiative“ (GRI) ir Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo reikalavimus. Atskleidžiama informacija remiasi atliktu pirminiu AB „Ignitis grupė“ reikšmingumo vertinimu (*angl. materiality assessment*) ir pristato pažangą įgyvendinant Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo principus bei prisidedant prie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų.

Įmonių grupės požiūris į darnumą

Kurdami energetiškai sumanų pasaulį didžiulį dėmesį skiriame tvariai veiklai. Energija – būtina mūsų kasdienybei. Tad įmonių grupėje norime ją gaminti, tiekti, skirstyti ir vartoti tvariai. Ilgalaikėje strategijoje daugiausiai dėmesio skiriame tvrios ateities kūrimui. Siekiame daugiau energijos išgauti iš atsinaujinančių energijos šaltinių, užtikrinti energijos sistemos atsparumą bei lankstumą bei skatinti energetikos pokyčius ir vystymąsi.

10 paveikslas. AB „Ignitis grupė“ strategija

Darni veikla

Darnumas – viena iš pagrindinių AB „Ignitis grupė“ strategijos sudedamųjų dalių. Siekiame savo regione kurti išmaniają energetiką, tad savo veikloje atsižvelgiame į aplinkosaugos, socialinio atsakingumo bei valdysenos (ASV) aspektus. Mūsų nuolatinis tobulėjimas buvo įvertintas 2020 m. balandžio mėn. kai MSCI ASV reitingų agentūra AB „Ignitis grupė“ įmonėms skyrė „A“ vertinimą (skalėje nuo CCC iki AAA). Nepriklausoma ASV ir įmonių valdymo reitingų, tyrimų bei analizės teikėjų lyderė „Sustainalytics“ 2020 m. rugsėjį visapusiškai įvertino AB „Ignitis grupė“ darnumo pažangą ir suteikė Grupei vidutinį ASV rizikos reitingą (26,5 taškai). Skelbdami 2020 m. 6 mėn. ataskaitą pradėjome skelbti išsamius ASV duomenis, o metinę darnumo ataskaitą rengiame pagal GRI principus bei AB „Nasdaq Vilnius“ ASV gaires.

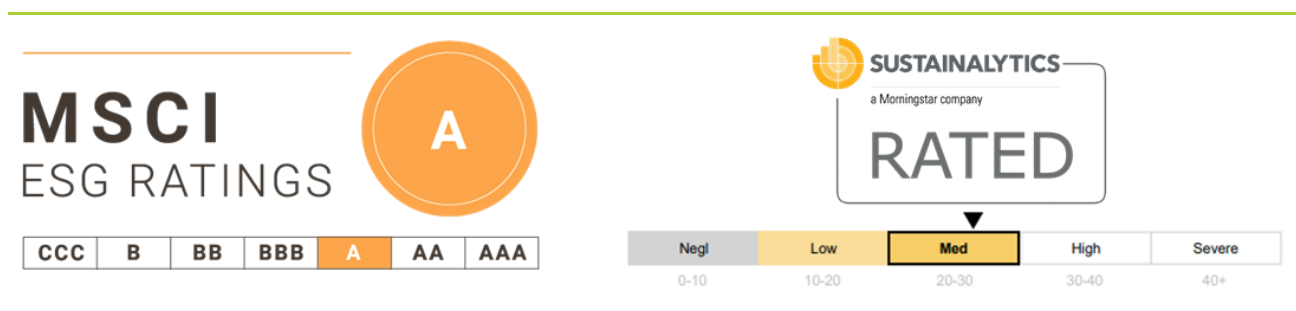
2020 m. mes ir toliau stiprinome darnumo valdymą įmonių grupėje. 2020 m. III ketvirtį mes paskelbėme Darnumo valdymo planą ([nuoroda](#)), kuriame nurodome pagrindinius darnumo įtvirtinimo įmonių grupėje principus ir tarptautinius standartus, kuriais grindžiame prioritetų nustatymą bei valdymo ir atskaitingumo principus.

16 lentelė. Pagrindinės darnumo temos bei valdymo ir atskaitomybės principai įmonių grupėje

		
Pagrindinės temos	Valdymas ir procesai	Atskaitomybė
Siekiamo tiesiogiai prisidėti prie JT darnaus vystymosi tikslų bei Paryžiaus susitarimo įgyvendinimo.	Laikomės gerosios įmonių valdymo praktikos ir siekiame valdyti savo daromą poveikį remdamiesi tarptautinių institucijų bei mokslininkų rekomendacijomis.	Siekiamo atskleisti pažangą taikydami visame pasaulyje pripažintus standartus ir formatus, kurie atitinka plataus suinteresuotų šalių rato poreikius.

Pažangos matavimas

Savo nuolatinį tobulėjimą siekiame įvertinti naudodami ASV reitingus, kuriuos teikia ASV reitingų agentūros

17 lentelė. Pagrindinės ESO tiesioginės suinteresuotos šalys

Darbuotojai	Vietinės bendruomenės	Tiekėjai
B2C klientai	Veiklos priežiūros institucijos	Rangovai
B2B klientai	Valstybės ir savivaldybės institucijos	Žiniasklaida
Partneriai	Asociacijos	

Poveikis klimato kaitai ir ŠESD emisijos

AB „Ignitis grupė“ yra įsipareigojusi iki 2050 m. visiškai neutralizuoti savo veiklos metu išsiskiriančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijų poveikį. Vienas iš reikšmingų ESO veikloje susidarantių ŠESD emisijų šaltinių yra skirstymo tinklo nuostoliai. Bendrovėje tinklo nuostolių mažinimo tikslai nustatomi kiekvienais metais, o 2020 m. m. tikslas sumažinti 10 mln. kWh nuostolių buvo pasiektas jau trečiame ketvirtyje. Atnaujintame 10 metų ESO investicijų plane yra numatytos elektros ir dujų tinklo atnaujinimo investicijos, kurios ir toliau reikšmingai prisidės prie susidarantių technologinių tinklo nuostolių ir sumažins ŠESD išmetimus į aplinką.

Energetinis efektyvumas visuomenei ir klientams

2020 m. spalio mėn. ESO kartu su kitomis grupės įmonėmis pasirašė trišalį susitarimą su Energetikos ministerija, kuriuo ESO įsipareigoja iki 2030 m. įsipareigoja sutaupyti ne mažiau nei 1,6 TWh galutinės energijos. Susitarime numatyta, kad ESO įgyvendins energijos vartojimo efektyvumo priemones, kurios padės sutaupyti energiją galutinių vartotojų įrenginiuose ir objektuose. 1,6 TWh sutaupymas yra ambicingas tikslas – palyginimui, tokį elektros energijos kiekį visi Lietuvos gyventojai suvartoja per maždaug pusmetį.

2020 m. gruodį kartu su kitomis grupės įmonėmis ESO pasirašė susitarimą su Energetikos ministerija, kuriuo įsipareigoja šviesti ir konsultuoti vartotojus energetikos vartojimo efektyvumo didinimo klausimais taip padedant vartotojams mažinti energijos vartojimą ir susijusius kaštus.

Ankstesnio laikotarpio (2017–2020 m.) ESO tikslas iš viso sutaupyti 1,536 TWh galutinės energijos 2020 m. buvo viršytas. Išmaniųjų skaitiklių diegimas – vienas iš sprendimų energijos vartojimo efektyvumui didinti. Vartotojui išmanieji skaitikliai suteikia ir daugiau privalumų – nebereikia duomenų pateikinti rankiniu būdu. 2020 m. buvo pradėtas viešasis išmaniųjų skaitiklių pirkimas. Planuojama 2021 m. pradėti išmaniųjų skaitiklių diegimą. Pradedant 2024 m. net 90 proc. viso energijos suvartojimo skirstymo tinkle turėtų būti apskaitoma išmaniaisiais skaitikliais.

18 lentelė. Reikšmingos ESO poveikio sritys*

	Aplinkosauga	Socialinis atsakingumas	Valdysena
 <p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Reikšmingumas įmonei ir visuomenei</p>	<p>Poveikis klimato kaitai/ŠESD emisijos – veikloje susidarančių šiltnamio efekta sukeliančių dujų (CO₂ ir kt.) mažinimas</p>	<p>Darbuotojų sauga ir sveikata – darbų saugos užtikrinimas, darbuotojų ir rangovų sveikatos puoselėjimas</p>	<p>Prieigos prie energijos užtikrinimas – sklandus ir greitas klientų prijungimas prie tinklo, elektros finansinis ir fizinis prieinamumas</p>
	<p>Energetinis efektyvumas visuomenei ir klientams – vartotojų energijos vartojimo efektyvumo skatinimas ir tinklo skaitmenizavimo didinimas</p>	<p>Įtaka vietinėms bendruomenėms ir ryšiai su jomis – bendruomenių narių sveikatos ir gamtinės aplinkos saugojimas, įsiklausymas į bendruomenių poreikius</p>	<p>Energetikos sistemos stabilumas ir saugumas – energetikos sistemos saugumo ir nenutrūkstamos veiklos užtikrinimas, tinklo patikimumas ir atsparumas oro ir kt. išorės veiksniams</p>
	<p>Darnūs sprendimai ir paslaugos klientams – gaminančių vartotojų plėtros skatinimas ir kiti aplinkai draugiški bei išmanūs sprendimai klientams</p>	<p>Darbuotojų gerovė ir bendradarbiavimas su darbuotojais – sąžiningas atlygis darbuotojams, darbuotojų pasitenkinimas darbu, laisvės jungtis į asociacijas užtikrinimas</p>	<p>Etiškas verslas, antikorupcija ir skaidrumas – skaidrus įmonės valdymas, kova su korupcija, sąžininga ir etiška veikla rinkoje</p>
	<p>Įtaka biologinei įvairovei ir ekosistemoms – biologinės įvairovės, floros ir faunos apsauga</p>	<p>Kompetentingi darbuotojai dabar ir ateityje – profesinis ir asmeninis darbuotojų tobulėjimas, energetikos sektoriui reikalingų kompetencijų auginimas</p>	<p>Atsakomybė ir darnumas įmonės tiekimo grandinėje – aplinkai draugiškesnių prekių ir paslaugų pirkimas savo reikmėms bei tiekėjų neigiamo poveikio gamtinei ir socialinei aplinkai mažinimas</p>
	<p>Įtaka žemės, vandens ir oro kokybei – dirvožemio, vandens ir oro kokybės palaikymas, aplinkos taršos prevencija</p>	<p>Įvairovė, lygios galimybės ir žmogaus teisės – lyčių lygybės ir lygių galimybių užtikrinimas, įvairovės darbe skatinimas</p>	
	<p>Energijos vartojimas savo reikmėms – energijos vartojimo efektyvumas, energijos, vartojamos savo reikmėms, taupymas</p>	<p>Įsitraukimas į visuomenines veiklas – dalyvavimas pilietinėse iniciatyvose ir nevyriausybinių organizacijų veikloje; savanorystė</p>	
<p>Išteklių vartojimo efektyvumas ir atliekų tvarkymas – antrinis žaliavų panaudojimas ir veikloje susidarančių atliekų mažinimas</p>			

*Poveikių sričių identifikavimo procesas pateikiamas AB „Ignitis grupė“ metinėje darnumo ataskaitoje.

Sprendimai ir paslaugos klientams

Teikdami paslaugas ESO siekia atsižvelgti į klientų poreikius bei siūlyti darnius sprendimus. 2020 m. ESO dėmesį skyrė klientų aptarnavimo kokybei tobulinti. Augant gaminančių vartotojų skaičiui – Lietuvos tikslas yra iki 2030 m. turėti pusę milijono gaminančių vartotojų – reikalingas atitinkamas tinklo paruošimas. 2020 m. prie tinklo buvo prijungti daugiau nei 10 tūkst. gaminančių vartotojų (apie 8,5 tūkst. įprastinių gaminančių vartotojų ir apie 1,5 tūkst. nutolusių gaminančių vartotojų). 2019 m. pabaigai Lietuvoje prie ESO tinklo buvo prisijungę 3,4 tūkst. gaminančių vartotojų.

Įtaka biologinei įvairovei ir ekosistemoms

Aplinkosaugos klausimai Grupės lygiu koordinuojami pagal Grupės aplinkos apsaugos politiką (nuoroda), kuri buvo parengta 2020 m. siekiant nustatyti bendrąsias aplinkosaugos Grupėje nuostatas ir principus. Politikoje pateikiami tikslai prižiūrėti valdomus įrenginius ir juos modernizuoti, siekiant rūpintis kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga bei vadovautis saugomų teritorijų ir rūšių bei aukštos ekologinės vertės buveinių neliečiamumo principu. Kai to išvengti neįmanoma dėl objektyvių priežasčių, įgyvendinamos visos įmanomos priemonės reikalingos sumažinti ir kompensuoti poveikį.

2021 m. sausio 5 d. ESO pasitvirtino Aplinkos apsaugos standartą, kurio tikslas apibrėžti Lietuvos Respublikos teisės aktuose įtvirtintų aplinkosaugos reikalavimų, ISO 14001:2015 ir Grupės aplinkos apsaugos politikos nuostatų bei principų įgyvendinimą. Siekiama efektyviausiu būdu mažinti bendrą Bendrovės poveikį aplinkai ir užtikrinti atitikties įgyvendinimą.

Siekdama užtikrinti saugų ir patikimą elektros energijos tiekimą ir apsaugoti laukinius gyvūnus, ESO, bendradarbiaudama su Lietuvos aplinkos apsaugos agentūra, perkelia gandalizdžius, keliančius grėsmę elektros tinklui ir žmonių saugumui. Siekdami pašalinti neplanuotus avarinius elektros oro linijų gedimus, ESO gandrų lizdus perkelia į netoliese esančią paukščiams tinkamą aplinką – gandalizdžiai perkeliama ne toliau kaip už 100 metrų nuo pirminės laukinių paukščių lizdo vietos.

Įtaka žemės, vandens ir oro kokybei

ESO savo veikloje siekia tausoti aplinką, taupiai naudoti gamtos išteklius, gamybinėje veikloje diegti modernias, efektyvias ir poveikio aplinkai požiūriu saugias technologijas. Bendrovėje veikia Aplinkos apsaugos vadybos sistema, atitinkanti pasaulyje pripažįstamo ISO 14001:2015 standarto reikalavimus.

Energijos vartojimas savo reikmėms

Bendrovė skatina efektyvų energijos naudojimą, prisideda prie darbuotojų švietimo bei diegia priemones, gerinančias energijos vartojimo efektyvumą. 2020 m. ESO įgyvendino vidinę energijos taupymo programą. Programos rezultatas – buvo sutaupyta net 13 proc. elektros sąnaudų lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2019 m. Sutaupyta suma bus skirta medžių sodinimui. Planuojama už šią sumą 2021 m. antrą ketvirtį pasodinti daugiau nei 4 000 medžių.

Išteklių vartojimo efektyvumas ir atliekų tvarkymas

Atliekų tvarkymas kiekvienoje Grupės įmonėje paremtas Grupės aplinkos apsaugos politika ([nuoroda](#)). Prisidedant prie aplinkos saugojimo ir taršos Lietuvoje mažinimo, visos ESO veikloje susidariusios atliekos yra rūšiuojamos, išskiriant antrines žaliavas, pavojingas atliekas, apskaitomos GPAIS (Vieninga gaminių pakuočių ir jų atliekų informacinė sistema) ir perduodamos pagal sutartį licencijuotiems atliekų tvarkytojams. To paties reikalaujama ir iš Bendrovės partnerių ir rangovų.

Darbuotojų sauga ir sveikata

Bendrovė laikosi darbuotojų saugos ir sveikatos bendrų nuostatų ir principų bei jų įgyvendinimo pagrindines gaires apibrėžiančios Grupės nulinės tolerancijos nelaimingiems atsitikimams darbe politikos ([nuoroda](#)) nuostatų. Nelaimingų atsitikimų prevencijai, saugos ir sveikatos užtikrinimui bendrovėje skiriamas didžiulis dėmesys, todėl Bendrovėje įdiegtas darbų saugos ir sveikatos standartas ISO 45001:2018. nuolat tikrinamos Bendrovės darbuotojų bei rangovų darbo vietos ir darbų organizavimo kokybė, atliekami kompleksiniai Bendrovės padalinių patikrinimai. Saugos kultūrai stiprinti nuolat diegiamos naujos ir inovatyvios priemonės, didinančios Bendrovės darbuotojų ir vadovų įsitraukimą darbuotojų saugoje (atliekama patikrinimų metu užfiksuotų pažeidimų analizė, teikiami prevencinių priemonių pasiūlymai, priskiriami atsakingi asmenys jų įgyvendinimui, stiprinama neblaivumo prevencijos sistema apimanti ne tik darbuotojų patikrinimą, bet ir švietimą sveikos gyvensenos tema, suteikta galimybė eksploatacijos vadovams tikrinant darbo vietas naudotis išmaniaja darbo vietų patikrinimo programėle mobiliuosiuose telefonuose). Išsamiau apie visas diegiamas priemones skaitykite AB „Ignitis grupė“ metiniame pranešime ir integruotoje darnumo ataskaitoje.

19 lentelė. ESO darbuotojų sveikatos ir saugaus darbo rodikliai (2020)

Darbuotojų incidentai ir nelaimingi atsitikimai (lengvi, sunkūs arba žūty)	5 lengvi nelaimingi atsitikimai – 3 iš jų pakeliui į/iš darbo, 2 iš jų atliekant darbo funkcijas. 2019 metais įvyko 15 lengvų nelaimingų atsitikimų – 4 iš jų pakeliui į/iš darbo, 11 iš jų atliekant darbo funkcijas. Pagrindinės nelaimingų atsitikimų ir incidentų priežastys – darbuotojų neatidumas, kai susižeidžia paslysdami, užkliūdami ir griūdami. Visi nelaimingi atsitikimai ištirti.
Bendrovės objektuose įvykę rangovų darbuotojų darbų saugos ir sveikatos pažeidimai, jų pobūdis bei nelaimingi atsitikimai	Patikrinta 1075 rangovų darbo vieta, nustatyti 592 pažeidimai. 40 kartus stabdyti darbai dėl kompleksinių arba grubių pažeidimų. Pobūdis: netinkamas darbų įforminimas, apsaugos priemonių neturėjimas, netinkamai įrengta darbo vieta. Su rangovų darbuotojais, pagal informaciją, kurią pateikė rangovai, įvyko 1 lengvas nelaimingas atsitikimas.

Įtaka vietinėms bendruomenėms ir ryšiai su jomis

Bendrovė siekia palaikyti gerus santykius su bendruomenėmis, kuriose įmonė vykdo veiklas. Po ataskaitinio laikotarpio (2021 m. sausio mėn.) AB „Ignitis grupė“ patvirtintos Bendruomenių įtraukimo ir santykių valdymo gairės ([gairės](#)), pagal kurias Grupės įmonės į savo veiklas įtraukia bendruomenes ir valdo santykius su jomis, bei nustatytos šių principų įgyvendinimo Grupėje priemonės, kuriomis stiprinama atsakingo ir darniai vystomo verslo kultūra ir praktika.

Darbuotojų gerovė ir bendradarbiavimas su darbuotojais

Bendrovė gerbia darbuotojų teises ir pasisako prieš vaikų darbą, bet kokią diskriminaciją tiek įdarbinant naujus darbuotojus, tiek tarp esamų darbuotojų. Bendrovėje veikia profesinės sąjungos ir galioja kolektyvinė sutartis, kuri 2020 m. gruodžio 22 d. buvo sudaryta su visomis 7 ESO veikiančiomis profesinėmis sąjungomis. Visos Grupės darbuotojų pasitenkinimo rodiklis 2020 m. beveik padvigubėjo lyginant su 2019 m. – nuo 24,5 proc. iki 55,8 proc. Šio rodiklio gerinimas yra strateginis kiekvienos grupės įmonės tikslas.

Kompetentingi darbuotojai dabar ir ateityje

Organizacijoje kuriant bei puoselėjant nuolatinio tobulėjimo kultūrą bei aplinką, taip pat – remiantis keliamais veiklos ir darbuotojų karjeros tikslais, naujomis veiklomis, diegiamomis naujovėmis darbo procesuose, Bendrovėje sudaromos sąlygos darbuotojams kryptingai augti bei tobulėti, plėsti profesines, bendrąsias ir vadybines kompetencijas. 2020 m. dėl pandemijos mokymai sėkmingai persikėlė į virtualią erdvę, ir toliau veikė vidinių lektorių programa „Grow Akademija.“

Įvairovė, lygios galimybės ir žmogaus teisės

Bendrovė sudaro galimybes įsidarbinti ir sėkmingai dirbti įvairaus amžiaus ir patirties asmenims. Vyrų 2020 m. pabaigoje sudarė 80 proc. Bendrovės darbuotojų, moterų – 20 proc. Toks pasiskirstymas Bendrovėje išlieka stabilus dėl jos veiklos specifikos – moterys rečiau renkasi technologinius darbus ir su jais susijusias specialybes.

Įsitraukimas į visuomenines veiklas

ESO įgyvendina plataus masto ilgalaikės socialinės atsakomybės iniciatyvas, kurias vienija aktyvus tikslinių visuomenės grupių įtraukimas bei saugumo ir efektyvaus energijos naudojimo idėjos. Per žiniasklaidos priemones – televiziją, radiją, spaudą ir internetą – siekiama informuoti visuomenę apie saugos principus, kurių būtina laikytis atliekant lauko darbus. Ypatingas dėmesys skiriamas priminimui apie požeminį elektros ir dujų tinklą, taip pat patarimų apie saugų elgesį audrų metu sklaidai. Daug dėmesio skiriama vagysčių, dėl kurių sutrinkdama elektros tinklo veikla, prevencijai ir visuomenės pilietiškumo skatinimui.

Prieigos prie energijos užtikrinimas

ESO valdo apie 126 tūkst. km. elektros paskirstymo ir apie 9,7 tūkst. km. dujų paskirstymo tinklų. Bendrovė atsakinga už prieigą prie energijos ir stabilų, patikimą bei atsparų paskirstymo tinklą. ESO nuolat investuoja į tinklo modernizavimą, o vienas iš pagrindinių 10-ies metų ESO investicijų plano tikslų – užtikrinti nenutrūkstamą ir kokybišką energijos paskirstymą visuomenei saugiu elektros ir gamtinių dujų tinklu.

Energetikos sistemos stabilumas ir saugumas

Tinklo patikimumo ir atsparumo oro ir kitiems išoriniams veiksniams didinimas yra strateginis Bendrovės tikslas. 2020-2029 m. laikotarpiu elektros ir dujų skirstymo tinklo atnaujinimui ir klimato keliamų rizikų valdymui pagal 10 metų investicijų planą yra numatyta investuoti apie 1,9 mlrd. eurų. Tinklo patikimumo rodikliai SAIFI ir SAIDI yra nuolat stebimi, iki 2029 m. yra numatyta praplėsti požeminių elektros linijų tinklą nuo 40 380 km iki 51 270km. Taip pat ESO nuolat išbando inovatyvius sprendimus: pavyzdžiui, 2020 m. pilotinio projekto metu LiDAR (*angl. Light Detection and Ranging*) technologijų pagalba buvo patikrinta 1 tūkst. km oro linijų, o 2021-2022 m. planuojama šį metodą pritaikyti 8 tūkst. km oro linijų patikrinimui.

Etiškas verslas, antikorupcija ir skaidrumas

ESO, kaip ir kitos Grupės įmonės, vadovaujasi etiškos veiklos principais, kurie apibrėžti įmonių grupės Etikos kodekse ([nuoroda](#)). Laikydamosi „Pasaulinio susitarimo“ principo dėl kovos su korupcija, Bendrovė ir jos darbuotojai vadovaujasi Nulinės tolerancijos korupcijai politika, galiojančia visoje Grupėje ([nuoroda](#)). Bendrovė netoleruoja jokių korupcijos formų. Apie galimai neetišką Grupės darbuotojų ar atstovų elgesį, diskriminacijos ar korupcijos atvejus bei kitus darnumo principų pažeidimus ar susirūpinimą keliančius klausimus skatiname pranešti Pasitikėjimo linijai elektroniniu paštu pasitikėjimolinija@eso.lt, telefonu 1802 arba užpildyti ESO svetainėje prie „Kontaktų“ esančią pasitikėjimo linijos formą ([nuoroda](#)). Šiais kontaktais gali naudotis tiek darbuotojai, tiek visos suinteresuotosios šalys.

Atsakomybė ir darnumas įmonės tiekimo grandinėje

Bendrovė yra perkančioji organizacija. Grupės įmonių pirkimų funkciją vykdo UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ (GSC). GSC vykdo pirkimų procedūras ir teikia prekių, paslaugų arba darbų viešųjų pirkimų planavimo ir vykdymo paslaugas. Viešieji pirkimai yra centralizuoti, pirkimų procesai – standartizuoti ir sukonzentruoti vienoje internetinėje platformoje. Siekiant užtikrinti skaidrų viešųjų pirkimų procesą bei atvirą dialogą, GSC kviečia tiekėjus į informacinius susirinkimus, kurių metu pristatomi perkančiųjų organizacijų planuojami didelės vertės pirkimai. ESO 2020 m. baigti 1168 pirkimai. Per 2020 metus gautos 141 tiekėjų pretenzija dėl ESO vykdytų pirkimų, 19 iš jų pripažintos pagrįstomis ir buvo tenkintos, o 39 pretenzijos buvo tenkintos iš dalies.

Įvertinimai

Bendrovės vadovas Mindaugas Keizeris tapo vienos iš skirstymo sistemų operatorių asociacijų Europoje – E.DSO (*European distribution system operators*) vicepirmininku. ESO įsitraukimas į darbą EDSO techniniuose, projektų ar teisėkūros komitetuose, ekspertų grupėse, lankant kitus skirstymo operatorius, suteiks neįkainojamą patirtį, leidžiančią įgyti naujų įgūdžių bei dalintis savo gerosiomis praktikomis su kitomis šalimis.

2020 m. ESO, pirmą kartą įtraukta į gerosios valdysenos indeksą, tapo geriausiai valdoma dukterine bendrove tarp valstybės valdomų įmonių. Valdymo koordinavimo (VKC) sudaromame indekse Bendrovė įvertinta maksimaliu A+ bendruoju įvertinimu.

BENDROVĖ IR BENDROVĖS VALDYMO ORGANAI

20 lentelė. Informacija apie Bendrovę ir jos kontaktiniai duomenys

Bendrovės pavadinimas	AB „Energijos skirstymo operatorius“
Įmonės kodas	304151376
Įstatinis kapitalas	259.442.796,57 eurų
Buveinės adresas	Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius
Telefonas	(8 5) 277 7524
Faksas	(8 5) 277 7514
Elektroninis paštas	info@eso.lt
Tinklapis	www.eso.lt
Teisinė – organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2015 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie bendrovę	Juridinių asmenų registras
Registro tvarkytojas	VĮ Registrų centras

ESO veiklą pradėjo 2016 metų sausio 1 d., sujungus AB LESTO ir AB „Lietuvos dujos“. ESO perėmė LESTO ir „Lietuvos dujų“ turtą, teises ir pareigas, taip pat visą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir kitus įsipareigojimus, gautinas ir mokėtinas sumas pagal LESTO ir „Lietuvos dujų“ sudarytas sutartis ar kitais pagrindais kylančias prievolės.

Pagrindinės ESO funkcijos: elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymas, garantinis elektros ir dujų tiekimas, elektros ir dujų įvedimas, elektros ir dujų skirstymo tinklų eksploatavimas, priežiūra, valdymas ir plėtra, jų saugumo ir patikimumo užtikrinimas.

ESO geografinė rinka – visa Lietuva.

Informacija apie bendrovės filialus ir atstovybes

Bendrovėje filialų ir atstovybių nėra.

Dukterinės bendrovės ir susijusios įmonės

ESO priklauso vienai didžiausių energetikos įmonių grupių Baltijos šalyse – AB „Ignitis grupė“, kuri valdo 98,53 proc. Bendrovės akcijų.

2020 m. gruodžio 31 d. ESO dukterinių bendrovių neturėjo.

Atskaitinio laikotarpio pabaigoje ESO bendrai su kitomis įmonėmis valdė UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“. Pažymėtina, kad iki 2020 m. sausio 1 d. ESO turėjo ir UAB Verslo aptarnavimo centro akcijų, kuri buvo reorganizuota ir prijungta prie UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ ir išregistruota iš Juridinių asmenų registro. UAB Verslo aptarnavimo centro išregistravimu ir Juridinių asmenų registro buvo užbaigtas minėtos bendrovės ir UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ reorganizavimas.

21 lentelė. Pagrindinė informacija apie susijusias įmones

UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“	
Adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius
Įregistravimo data	2013 m. gruodžio 4 d.
Įmonės kodas	303200016
Telefonas	(8 5) 278 2272
Faksas	(8 5) 278 2299
Elektroninis paštas	ignitis.lt
Tinklapis	www.ignitisgrupe.lt

ESO valdoma kapitalo dalis (2020 m. gruodžio 31 d.)	26,4 proc.*
Pagrindinės veiklos pobūdis	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų paslaugų teikimas energetikos sektoriaus įmonėms

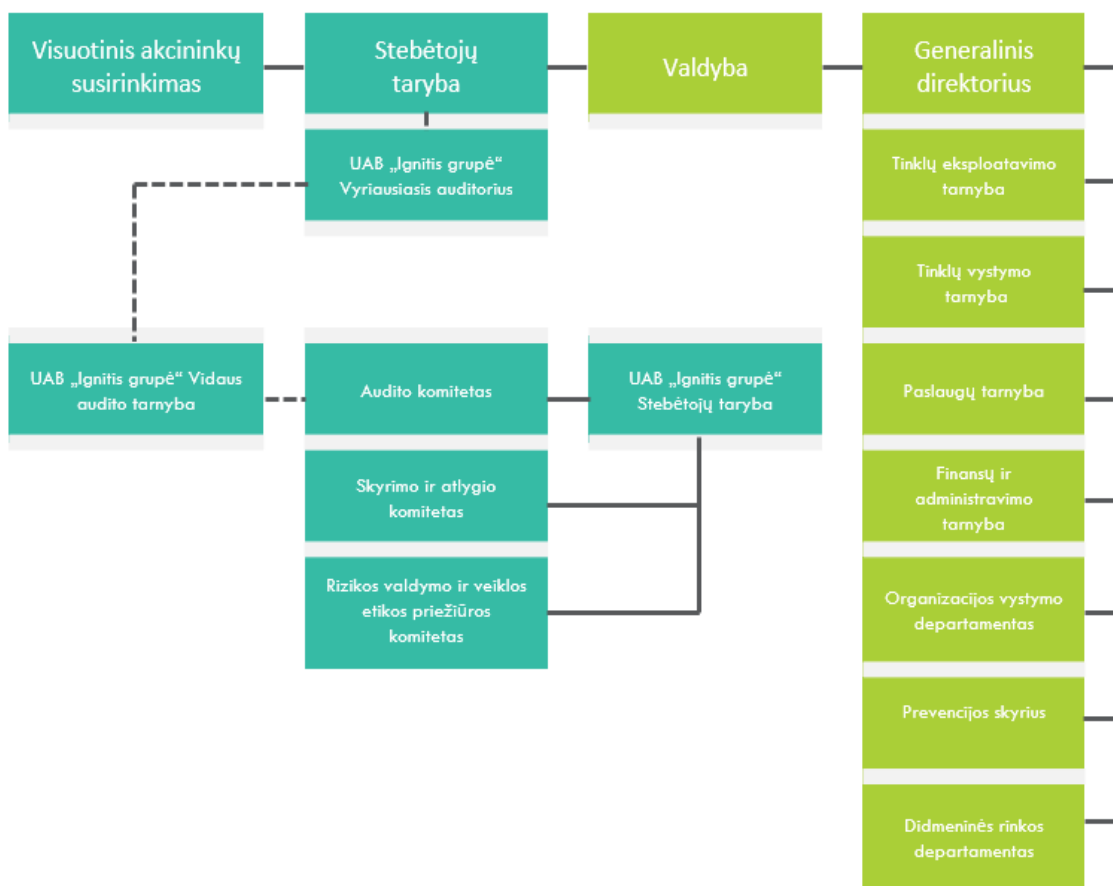
*Po ataskaitinio laikotarpio užbaigus UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ ir UAB Verslo aptarnavimo centras reorganizavimo procedūras, nuo 2020 m. sausio 1 d. ESO priklauso 26,3976 proc. UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ akcijų.

Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius

Informacija apie susijusių šalių sandorius pateikiama 2020 m. metinių finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Bendrovės valdymas

10 paveikslas. Bendrovės organizacinė struktūra (2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

Šio pranešimo pasirašymo dieną, pagal Bendrovės įstatus, Bendrovės organai yra:

- visuotinis akcininkų susirinkimas,
- kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba,
- kolegialus valdymo organas – valdyba,
- vienasmenis valdymo organas – generalinis direktorius.

AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje galioja AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės lygių galimybių politika, kuri reglamentuoja lygių galimybių įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros principus bei šių principų įgyvendinimo priemones AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonėse. Šioje politikoje nustatyti lygių galimybių principai taikomi ne tik visų be išimties darbuotojų atrankai, bet ir bendrovių valdymo ir priežiūros organų narių atrankai.

Įstatų keitimo tvarka

ESO įstatai gali būti keičiami tik visuotiniame akcininkų susirinkime.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės organas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės akcininkai turėjo vienodas teises (turtines ir neturtines), numatytas įstatymuose, kituose teisės aktuose bei Bendrovės įstatuose. Nė vienas Bendrovės akcininkas neturėjo jokių specialių kontrolės teisių, visų akcininkų teisės yra vienodos.

Bendrovės valdymo organai per ataskaitinį laikotarpį sudarė tinkamas sąlygas įgyvendinti Bendrovės akcininkų teises.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko vienas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas ir vienas neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas. 2020 m. balandžio 30 d. įvykusiame eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo 2 akcininkai. Šiame visuotiniame akcininkų susirinkime pritarta 2019 m. metiniam pranešimui, patvirtintas audituotas 2019 m. finansinių ataskaitų rinkinys bei patvirtintas Bendrovės pelno už 2019 m. paskirstymas. Numatyta išmokėti dividendų už dvylikos mėnesių laikotarpį išmokėjimo. Taip pat patvirtinta Bendrovės atlygio politika. 2020 m. birželio 30 d. įvykusiame neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo 1 akcininkas. Šiame neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime patvirtinta nauja Bendrovės įstatų redakcija.

Informacija apie akcininkų balsavimo rezultatus šiuose ir ankstesniuose visuotiniuose akcininkų susirinkimuose pateikiama Bendrovės interneto svetainės skiltyje „Investuotojams“.

Bendrovės stebėtojų taryba

ESO stebėtojų taryba – kolegialus priežiūros organas. Stebėtojų tarybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Nuo 2019 m. birželio 3 d. ESO stebėtojų tarybą sudaro penki nariai, kurie yra renkami visuotiniame akcininkų susirinkime ketverių metų kadencijai.

Pagrindinė Bendrovės stebėtojų tarybos kompetencija:

- Svarstyti ir tvirtinti Bendrovės veiklos strategiją, analizuoti ir vertinti informaciją apie Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą, šią informaciją teikti eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkimui;
- Rinkti valdybos narius ir atšaukti juos iš pareigų;
- Prižiūrėti valdybos ir generalinio direktoriaus veiklą;
- Pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto ir Bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei generalinio direktoriaus veiklos;
- Pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus sprendimo dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektui, sprendimui priimti sudarytam tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniui ir parengtam tarpiniam pranešimui;
- Atsižvelgiant į Bendrovės Audito komiteto išvadą, teikti nuomonę dėl Bendrovės planuojamų sudaryti sandorių su susijusia šalimi (jeigu jie atitinka Bendrovės įstatuose aptartus kriterijus);
- Teikti siūlymus valdybai ir generaliniam direktoriui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, šiems įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams;
- Spręsti kitus Bendrovės įstatuose, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus bendrovės valdymo organų veiklos priežiūros klausimus.

Numatoma šio pranešimo paskelbimo dieną veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaiga – 2022 m. kovo 30 d.

Bendrovės stebėtojų tarybos veikla per ataskaitinį laikotarpį

Per ataskaitinį laikotarpį iš viso įvyko 13 ESO stebėtojų tarybos posėdžių, visuose jų dalyvavo visi tuo metu išrinkti stebėtojų tarybos nariai.

Stebėtojų tarybos veikla 2020 metais apėmė šias pagrindines sritis:

- Nuomonės teikimą Bendrovės valdybai dėl Bendrovės generalinio direktoriaus atlygio keitimo;
- Bendrovės sudaromų sandorių su susijusia šalimi vertinimą ir nuomonės teikimą dėl jų;
- Bendrovės valdybos priimamų sprendimų, susijusių su Bendrovės veiklos planavimo dokumentų tvirtinimu, vertinimą ir nuomonės teikimą;
- Bendrovės 10 metų investicinio plano vertinimą ir tvirtinimą;
- Bendrovės veiklos rezultatų periodinę stebėseną ir vertinimą;
- Bendrovės metinių veiklos tikslų (rodiklių) pasiekimo vertinimą;
- Atsiliepimų visuotiniam akcininkų susirinkimui teikimą dėl Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, sprendimo dėl dividendų už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektui, sprendimui priimti sudarytam tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniui ir parengtam tarpiniam pranešimui.

METINIS PRANEŠIMAS
2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų pranešimas

Daugiau informacijos apie Bendrovės stebėtojų tarybos narius pateikiama lentelėje žemiau, jų išsilavinimo bei profesinės patirties aprašymą galima rasti Bendrovės interneto svetainės skiltyje „Bendrovės valdymas“.

22 lentelė. ESO stebėtojų tarybos sudėtis (2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis) *

				
Darius Maikštėnas Pirmininkas	Darius Kašauskas Narys	Kęstutis Betingis Nepriklausomas narys	Žaneta Kovaliova Nepriklausoma narė	Dalia Jakutavičė Darbuotojų atstovė, narė
Išrinktas nuo: 2018 m. kovo 30 d.	Išrinktas nuo: 2018 m. kovo 30 d.	Išrinktas nuo: 2018 m. gegužės 28 d.	Išrinkta nuo: 2019 m. spalio 15 d.	Išrinkta nuo: 2019 m. spalio 15 d.
Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.	Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.	Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.	Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.	Kadencijos pabaiga: 2022 m. kovo 30 d.
Išsilavinimas				
Harvardo verslo mokykla, Vadybos programa (<i>angl. General Management Program</i>); Baltijos vadybos institutas, Verslo administravimo magistro laipsnis; Kauno technologijos universitetas, Verslo vadybos bakalauro laipsnis	ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, Socialinių mokslų ekonomikos krypties doktorantūros studijos; ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, BI Norvegijos verslo mokykla, Vadybos magistro laipsnis; Vilniaus universitetas, Ekonomikos magistro laipsnis	Vilniaus universitetas, Teisės magistro laipsnis; Lietuvos viešojo administravimo institutas, Organizacijų lyderių mokymo programa prokuratūros vadovams (OLYMP-38)	Vilniaus universitetas Vadybos ir verslo administravimo bakalauro ir magistro laipsniai	Kauno radijo ir televizijos mechanikų mokykla Kolpingo kolegija, Teisė (specializacija- viešasis administravimas) Socialinio dialogo mediatoriaus (tarpininko) profesinė kompetencija
Pagrindinė darbovietė ir užimamos pareigos				
AB „Ignitis grupė“, valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	AB „Ignitis grupė“ valdybos narys, Finansų ir išdoro direktorius	Advokatų Betingio ir Ragaišio kontora, advokatas	UP Consulting Group Ltd generalinė direktorė	Lietuvos energetikos darbuotojų profesinių sąjungų federacija, pirmininko pavaduotoja teisininkė
Dalyvavimas kitų įmonių ir organizacijų veikloje				
Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos
–	UAB Duomenų logistikos centras, valdybos pirmininkas (iki 2020 m. liepos 7 d.); Lietuvos energijos paramos fondas, valdybos narys (iki 2020 m. spalio 15 d.);	–	Licencijuotų apskaitininkų asociacijos ACCA narė Lietuvos atestuota auditorė (dabar – neaktyvus statusas) UAB „Būsto paskolų draudimas“ nepriklausoma valdybos narė	–

	288-oji DNSB „Vingis“ revizijos komisijos narys			
Turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis				
–	–	–	–	–
Per 2020 m. sausio – gruodžio mėn. priskaičiuotos pinigų sumos, eurų** (už veiklą stebėtojų taryboje)				
–	–	11.332,51	16.900,00	10.792,59

*ESO įstatuose numatyta: „Su stebėtojų tarybos nariais gali būti sudaromos sutartys dėl veiklos stebėtojų taryboje, kuriose numatomos jų teisės, pareigos ir atsakomybė. Nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams ir darbuotojų atstovams stebėtojų taryboje visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti mokamas atlygis už veiklą stebėtojų taryboje“.

Bendrovės valdyba

ESO valdyba – kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo, narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai, Bendrovės įstatatai ir valdybos darbo reglamentas.

Bendrovės valdyba priima sprendimus dėl:

- Bendrovės tapimo juridinių asmenų steigėja, dalyve;
- Bet kokio Bendrovės turimų akcijų (dalių, pajų) ar jų suteikiamų teisių perleidimo kitiems asmenims ar su-varžymo;
- Bendrovės filialų ar atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo;
- Obligacijų išleidimo;
- Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatyme nurodytų ir Bendrovei priklausančių objektų disponavimui;
- Tam tikrų sutarčių, kurių vertė didesnė kaip 3 mln. eurų, sudarymo;
- Priima kitus Bendrovės įstatuose numatytus sprendimus.

Tam tikrais atvejais, prieš priimdama sprendimus, valdyba turi gauti stebėtojų tarybos atsiliepimą, visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą.

Atsižvelgdama į stebėtojų tarybos nuomonę, valdyba renka ir atšaukia generalinį direktorių, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Bendrovės valdybos sudėtis ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo keista.

Numatoma šio pranešimo paskelbimo dieną veikiančios valdybos kadencijos pabaiga – 2022 m. gruodžio 27 d.

Bendrovės valdybos veikla per ataskaitinį laikotarpį

Bendrovės valdybos veikla 2020 metais apėmė šias pagrindines sritis:

- Reikšmingiausių Bendrovės planuojamų sudaryti sandorių vertinimą, pritarimą jų sudarymui ir esminių sandorių sąlygų tvirtinimą;
- Bendrovės kaip GPC akcininkės sprendimus dėl balsavimo šios bendrovės visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- Bendrovės strategijos, 10 metų investicinio plano vertinimo ir pritarimo šiems dokumentams;
- Bendrovės veiklos organizavimo vertinimą ir su tuo susijusių sprendimų priėmimą;
- Bendrovės organizacinės struktūros, pareigybių sąrašo ir maksimalaus etatų skaičiaus nustatymą;
- Bendrovės veiklos planavimo dokumentų vertinimą ir tvirtinimą, atsižvelgiant į Bendrovės stebėtojų tarybos nuomonę;
- Bendrovės visuotinių akcininkų susirinkimų šaukimą;
- Bendrovės metinio pranešimo ir tarpinio pranešimo, sudaryto priimti sprendimui dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo, tvirtinimą bei teikimą stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui;
- Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, sudaryto priimti sprendimui dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo ir sprendimo dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projekto vertinimą ir atsiliepimų teikimą stebėtojų tarybai ir visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 31 ESO valdybos posėdis, visuose dalyvavo visi tuo metu buvę išrinkti valdybos nariai.

Daugiau informacijos apie Bendrovės valdybos narius pateikiama lentelėje žemiau, jų išsilavinimo bei profesinės patirties aprašymą galima rasti Bendrovės interneto svetainės skiltyje „Apie mus → Vadovybė“.

23 lentelė. ESO valdybos sudėtis (2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

				
Mindaugas Keizeris Valdybos pirmininkas Generalinis direktorius	Augustas Dragūnas Valdybos narys	Renaldas Radvila Valdybos narys	Virgilijus Žukauskas Valdybos narys	Ovidijus Martinonis Valdybos narys
Generalinio direktoriaus pareigas eina nuo: 2018 m. spalio 8 d., valdybos pirmininko pareigas eina nuo 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 27 d.	Pareigas eina nuo: 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 27 d.	Pareigas eina nuo: 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 27 d.	Pareigas eina nuo: 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 27 d.	Pareigas eina nuo: 2018 m. gruodžio 27 d. Kadencijos pabaiga: 2022 m. gruodžio 27 d.
Išsilavinimas				
Vilniaus universitetas, Verslo administravimo ir vadybos bakalauro laipsnis; Vilniaus universitetas, Tarptautinio verslo magistro laipsnis; Baltic institute of corporate governance, Professional board member	Vilniaus universitetas, Verslo vadybos ir administravimo magistro laipsnis	ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, Vadovų studijų magistro laipsnis Vilniaus universitetas, Ekonomikos bakalauro laipsnis	Kauno technologijos universitetas, Tarptautinės prekybos magistro laipsnis ir Elektros inžinerijos bakalauro laipsnis	Kauno technologijos universitetas, Telekomunikacijų ir elektronikos bakalauro ir magistro laipsnis
Pagrindinė darbovietė ir užimamos pareigos				
ESO generalinis direktorius	ESO Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	ESO Paslaugų tarnybos direktorius	ESO Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius	ESO Tinklų vystymo tarnybos direktorius
Dalyvavimas kitų įmonių ir organizacijų veikloje				
UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“ valdybos narys, ESO atstovas Europos skirstymo sistemos operatorių asociacijoje (E.DSO) Europos skirstymo sistemos operatorių asociacijos (E.DSO) vicepirmininkas (nuo 2020 m. spalio 15 d.) Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos tarybos narys Lietuvos energijos paramos fondas, valdybos pirmininkas	–	–	–	–

(iki 2020 m. spalio 15 d.)				
Turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis				
–	–	–	–	–
Per 2020 m. sausio–gruodžio mėn. priskaičiuotos pinigų sumos, eurų (už veiklą valdyboje)				
21.780	15.600	15.600	15.600	15.600

Bendrovės vadovai

Bendrovės vadovas – generalinis direktorius – vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Generalinį direktorių renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų Bendrovės valdyba. Generalinis direktorius organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir vienvaldiškai sudaro sandorius, išskyrus Bendrovės įstatų ir teisės aktų numatytus atvejus.

24 lentelė. Informacija apie priskaičiuotas pinigų sumas* ESO generaliniam direktoriui

	Darbo užmokestis 2020 m. sausio – gruodžio mėn., eurų	Kintamoji atlygio dalis už praėjusių metų rezultatus, išmokėta per 2020 m. sausio – gruodžio mėn., eurų	Iš viso 2020 m. sausio – gruodžio mėn. eurų
Generalinis direktorius Mindaugas Keizeris	94.353	26.717	121.070

*Be darbdavio mokesčių

ESO nėra perleidusi turto valdymo ar suteikusi garantijų organų nariams. Per 2020 m. sausio–gruodžio mėnesius Bendrovė neskyrė valdymo organų nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių vykdymas.

Informacija apie komitetus

AB „Ignitis grupė“ įmonių grupėje sudaromi stebėtojų tarybos komitetai, kurie pagal kompetenciją savo išvadas, nuomones bei siūlymus teikia AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybai. Komitetą turi sudaryti ne mažiau kaip trys nariai, iš kurių ne mažiau kaip vienas narys yra stebėtojų tarybos narys ir ne mažiau kaip vienas – nepriklausomas narys. Komitetų nariai renkami ketverių metų kadencijai. Komitetų veikla taikoma AB „Ignitis grupė“ ir jos tiesiogiai bei netiesiogiai valdomoms dukterinėms įmonėms, tarp jų ir Bendrovei bei kitos teisinės formos juridiniams asmenims, kuriuose AB „Ignitis grupė“ gali tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą įtaką.

AB „Ignitis grupė“ veikia šie stebėtojų tarybos komitetai:

- **Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros** komitetas yra atsakingas už išvadų ar pasiūlymų dėl valdymo ir kontrolės sistemos įmonių grupėje veikimo ir (ar) svarbiausių rizikos faktorių bei rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo būklės teikimą stebėtojų tarybai; už veiklos etikos laikymosi, kyšininkavimo ir korupcijos rizikos sistemos priežiūrą ir rekomendacijų teikimą stebėtojų tarybai;
- **Audito komitetas** yra atsakingas už objektyvių ir nešališkų išvadų ar siūlymų dėl audito, sandorių su susijusiomis šalimis, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, ir vidaus kontrolės sistemos įmonių grupėje veikimo teikimą stebėtojų tarybai;
- **Skyrimo ir atlygio komitetas** yra atsakingas už išvadų ar siūlymų dėl grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų narių skyrimo, atšaukimo ar skatinimo klausimų teikimą stebėtojų tarybai, taip pat už valdybos ir jos narių veiklos vertinimą ir atitinkamos nuomonės teikimą. Komiteto funkcijos taip pat apima bendros atlygio politikos formavimą įmonių grupėje, atlygio dydžio ir sudėties nustatymą, skatinimo principus ir kt.

Esant poreikiui gali būti Ad hoc principu sudaromi ir kiti komitetai (pvz., specialiems klausimams spręsti, strateginiams projektams rengti, prižiūrėti ar koordinuoti ir pan.).

Ataskaitos paskelbimo dieną AB „Ignitis grupė“ veikia Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros, Audito, Skyrimo ir atlygio komitetai.

Audito komitetas

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Stebėti AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą, ypatingą dėmesį skiriant naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui;
- Stebėti AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, turinčių įtakos audituojamos bendrovės finansinei atskaitomybei, veiksmingumą;
- Stebėti auditorių ar audito įmonių nepriklausomumą ir objektyvumą, teikti rekomendacijas dėl pasirenkamos audito įmonės;

- Stebėti AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių audito atlikimo procesus, tikrinti audito veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei;
- Stebėti AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių vidaus audito funkcijos veiksmingumą, teikti Stebėtojų tarybai rekomendacijas dėl Bendrovės Vidaus audito tarnybos vadovo pasirinkimo, skyrimo, ir atleidimo, koordinuoti ir periodiškai vertinti Bendrovės Vidaus audito tarnybos darbą, aptarti patikrinimų rezultatus, kaip šalinami rasti trūkumai, įgyvendinami vidaus audito planai;
- Tvirtinti Bendrovės Vidaus audito tarnybos nuostatus, vidaus audito planą,
- Stebėti ar AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių veikla atitinka Lietuvos Respublikos įstatymus, kitus teisės aktus, įstatus ir veiklos strategiją;
- Teikti nuomonę Bendrovės įmonėms, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, dėl sandorių su susijusia šalimi, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 37 str. 5 d.;
- Vertinti ir analizuoti kitus klausimus, Stebėtojų tarybos sprendimu priskirtas Komiteto kompetencijai;
- Vykdyti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose bei vertybinių popierių biržos AB „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekse numatytas funkcijas, susijusias su Komiteto funkcijomis.

Nuo 2015 m. sausio 5 d. įmonių grupėje veikia centralizuota vidaus audito funkcija. Šis sprendimas padeda užtikrinti vidaus audito veiklos nepriklausomumą ir objektyvumą, vieningą metodiką ir atskaitomybę, taip pat – racionaliau paskirstyti turimus audito išteklius ir kompetencijas.

25 lentelė. Audito komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Komiteto narys	Turimų Bendrovės akcijų skaičius (proc.)	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė, pareigos
Irena Petruškevičienė Komiteto pirmininkė Nepriklausoma narė	–	2017 m. spalio– 2021 m. spalio	Europos stabilumo mechanizmas (ESM), Auditorių tarybos narė. „Lietuvos geležinkeliai“, AB, audito komiteto narė „MAXIMA GRUPĖ“, UAB, audito komiteto pirmininkė
Danielius Merkinas Nepriklausomas narys	–	2017 m. spalio– 2021 m. spalio	NNL Termo, UAB, direktorius, valdybos pirmininkas. >NNL LT, UAB direktorius, valdybos pirmininkas- Nordnet, UAB, komercijos vadovas, valdybos pirmininkas. Mercado prekyba, UAB, direktorius. Litcargo, UAB, valdybos pirmininkas- AB Lietuvos paštas, valdybos narys
Aušra Vičkačkienė Narė	–	2017 m. spalio– 2021 m. spalio	Lietuvos Respublikos finansų ministerija Valstybės turto valdymo departamento direktorė AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos narė Valstybės investicijų valdymo agentūra, stebėtojų tarybos narė (nuo 2020 m. spalio 21 d.)
Ingrida Muckutė Narė	–	2018 m. gegužė– 2021 m. spalio	Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamento direktorė
Šarūnas Radavičius Nepriklausomas narys	–	2018 m. gegužė– 2021 m. spalio	AB „Lietuvos radijo ir televizijos centras“ audito komiteto narys; MB „Saluma“ savininkas.

Šiuo metu veikiančio Audito komiteto kadencija yra nuo 2017 m. spalio 13 d. iki 2021 m. spalio 13 d.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 15 Audito komiteto posėdžių.

Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komitetas

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Stebėti, kaip identifikuojamos, vertinamos ir valdomos AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės tikslų pasiekimui aktualios rizikos;
- Vertinti vidaus kontrolės procedūrų ir rizikos valdymo priemonių adekvatumą identifikuotoms rizikoms;

- Vertinti rizikų valdymo priemonių įgyvendinimo būklę;
- Stebėti rizikų valdymo proceso vykdymą;
- Analizuoti finansines galimybes rizikų valdymo priemonėms įdiegti;
- Vertinti rizikas ir AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės rizikų valdymo planą;
- Vertinti periodinio rizikų nustatymo ir vertinimo ciklą;
- Kontroliuoti, ar sudaromi rizikų registrai, analizuoja jų duomenis, teikia pasiūlymus;
- Stebėti vidaus dokumentų, susijusių su rizikų valdymu, rengimą;
- Vertinti vidaus dokumentų, reglamentuojančių įmonių grupės kovą su kyšininkavimu ir korupcija, pakankamumą, adekvatumą bei periodiškai atlikti jų įgyvendinimo / laikymosi stebėseną;
- Periodiškai stebėti informaciją, susijusią su veiklos etikos užtikrinimo valdymo veiksmais, įvykiais ir neišspręstais incidentais (skaidrumo užtikrinimas, kyšininkavimo prevencija, korupcijos rizikos valdymas / prevencija ar kt.);
- Vykdyti kitas funkcijas, AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų tarybos sprendimu priskirtas Komiteto kompetencijai.

26 lentelė. Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Komiteto narys	Turimų Bendrovės akcijų skaičius (proc.)	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė, pareigos
Andrius Pranckevičius Komiteto pirmininkas	–	2018 m. balandis– 2022 m. balandis	AB „Linus Agro Group“ generalinio direktoriaus pavaduotojas ir valdybos narys. PF „Kekava“ generalinis direktorius ir valdybos pirmininkas. Linus Agro AB, valdybos narys. UAB „Linus Agro“ Konsultacijos, valdybos pirmininkas. Lielzeltini SIA, valdybos pirmininkas. Broileks SIA, valdybos pirmininkas. Cerova SIA, valdybos pirmininkas. Žilvista ŽŪB, narys. AB „Ignitis grupė“ nepriklausomas stebėtojų tarybos narys.
Darius Daubaras Nepriklausomas narys	–	2018 m. balandis– 2022 m. balandis	„Saudi Aramco“ (naftos ir dujų pramonės įmonė) Finansų ir plėtros projektų skyriaus projektų vadovas. AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų tarybos pirmininkas ir nepriklausomas narys.
Šarūnas Rameikis Narys	–	2018 m. balandis– 2022 m. balandis	Advokatų profesinė bendrija „Litten“, advokatas.

Šiuo metu veikiančio Rizikos valdymo priežiūros ir veiklos etikos komiteto kadencija yra nuo 2018 m. balandžio 24 d. iki 2022 m. balandžio 24 d.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 8 Rizikos valdymo ir veiklos etikos priežiūros komiteto posėdžiai.

Skyrimo ir atlygio komitetas

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Teikti pasiūlymus dėl AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių ilgalaikės atlyginimų politikos (fiksuoto pagrindinio atlyginimo, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, pensijų draudimo, kitų garantijų ir atlygio formų, kompensacijų, išieitinių išmokų, kitų atlygio paketo dalių), taip pat su asmens veikla susijusių išlaidų kompensavimo principų;
- Prižiūrėti AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių atlyginimų politikos atitikimą tarptautinei praktikai ir gero valdymo praktikos rekomendacijoms ir teikti atitinkamus pasiūlymus dėl atlyginimų politikos tobulinimo;
- Vertinti AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių sutartis su valdymo ir priežiūros organų nariais sąlygas;
- Vertinti kandidatus į AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų narius ir vyresniąją vadovybę, jų paieškos bei atrankos procedūras bei kvalifikacinių reikalavimų nustatymą, teikti pasiūlymus ir išvadas Stebėtojų tarybai;
- Vertinti AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės valdymo ir priežiūros organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą;
- Prižiūrėti ir vertinti AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų veiklos tęstinumą užtikrinančių priemonių įgyvendinimą;
- Vykdyti kitas funkcijas, AB „Ignitis grupė“ Stebėtojų tarybos priskirtas Komiteto kompetencijai.

27 lentelė. Skyrimo ir atlygio komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Komiteto narys	Turimų Bendrovės akcijų skaičius (proc.)	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė, pareigos
Daiva Lubinskaitė-Trainauskienė Komiteto pirmininkė Nepriklausoma narė	–	2017 m. rugsėjis– 2021 m. rugsėjis	UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ administracijos direktorė. AB „Ignitis grupė“ nepriklausoma stebėtojų tarybos narė.
Aušra Vičkačkienė Narė	–	2017 m. rugsėjis– 2021 m. rugsėjis	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Turto valdymo departamentas, direktorė. AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos narė. Valstybės investicijų valdymo agentūra, stebėtojų tarybos narė (nuo 2020-10-21).
Daiva Kamarauskienė Narė	–	2019 m. kovas– 2021 m. rugsėjis	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamento direktorė. AB „Ignitis grupė“ stebėtojų tarybos narė.
Lėda Turai-Petrauskienė Nepriklausoma narė	–	2018 m. balandis– 2021 m. rugsėjis	UAB L-CON Global, lyderystės ugdymo partnerė, akcininkė. Management Institute of Finland MIF, trenerė. Coaching Development Ltd., trenerė International Coach Federation, EMEA koordinavimo komandos narė. - Vilnius International School, patiriamosios tarybos narė.

Šiuo metu veikiančio Skyrimo ir atlygio komiteto kadencija yra nuo 2017 m. rugsėjo 13 d. iki 2021 m. rugsėjo 13 d.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 16 Skyrimo ir atlygio komiteto posėdžių.

Bendrovės darbuotojai

AB „Ignitis grupė“ Žmonių ir kultūros politika, kuri taikoma ir ESO, orientuota į darbuotojų nuolatinį tobulėjimą bei organizacijos kultūros formavimą, užtikrinantį didesnės vertės kūrimą klientams, partneriams ir visuomenei. Bendrovėje 2020 m. gruodžio 31 d. faktiškai dirbo 2.424*.

28 lentelė. ESO darbuotojų struktūra pagal kategorijas 2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis

Išsilavinimas	Darbuotojų skaičius
Bendrovės vadovas	1
Aukščiausio lygmens vadovai	5
Vidurinio lygmens vadovai	206
Ekspertai, specialistai	1.595
Darbininkai	617
Visi darbuotojai	2.424*

*Tai, faktiškai dirbančių darbuotojų skaičius, į kurį neįtraukiami darbuotojai esantys nštumo ir gimdymo ar vaiko priežiūros atostogose bei karinėje tarnyboje.

29 lentelė. ESO darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą 2020 m. gruodžio 31 d. duomenimis

Išsilavinimas	Darbuotojų skaičius (proc.)
Aukštasis	59,08 proc.
Aukštesnysis	14,15 proc.
Vidurinis ir profesinis	25 proc.
Kita	1,77 proc.

Atlygio standartas

ESO taikomas AB „Ignitis grupė“ atlygio standartas, kuris užtikrina: vidinį teisingumą, tai yra už tokį patį ar lygiavertį darbą mokamas vienodas darbo užmokestis; išorinį konkurencingumą, kai įmonių grupės darbuotojams mokamas šalis, kurioje dirba darbuotojai, darbo rinkos atžvilgiu konkurencingas atlygis; skaidrumą, nes siejame, jog darbuotojai ir visuomenė žinotų, kad įmonių grupėje atlygis nustatomas remiantis objektyvių ir skaidrių kriterijų pagrindu, o atlygio politika skelbiama viešai; aiškumą ir lankstumą. Šis standartas leidžia efektyviai valdyti Bendrovės išlaidas ir užtikrina, kad ESO strateginiai tikslai bei verslo valdymo logika atsispindėtų darbo užmokesčio sistemoje.

Bendrovės darbuotojų atlygio paketą sudaro finansinis, nefinansinis ir emocinis atlygis. Finansinio atlygio sistema apima kiekvieną mėnesį mokamą darbuotojo darbo sutartyje nurodytą pastoviąją atlygio dalį, taip pat pasiekus nustatytus veiklos rezultatus - kintamąją atlygio dalį bei Kolektyvinėje sutartyje numatytas priemokas (už viršvalandinį, naktinį darbą ir pan.).

Nefinansinis atlygis yra netiesioginė darbuotojų atlygio forma, kurią Bendrovė pasitelkia savo darbuotojų pastangų, įsitraukimo bei lojalumo skatinimui, darbuotojų gerovės bei veiklos Bendrovėje praturtinimui. Tai įvairūs Bendrovės renginiai, pripažinimas ir įvertinimas apdovanojant ypač gerų veiklos rezultatų pasiekusius darbuotojus, sveikatingumo skatinimas, sveikatos draudimas ir darbuotojų ugdymas.

Emocinis atlygis yra sunkiai išmatuojamas, tačiau didelę reikšmę darbuotojų įsitraukimui į įmonės veiklą turintis veiksnys, kuris apima Bendrovės reputaciją, organizacinę kultūrą ir vertybes, suteikiamas karjeros galimybes, vykdomas įvairias vidines komunikacijos programas – darbuotojai turi galimybę dalintis savo patirtimi, idėjomis, užduoti rūpimus klausimus, susipažinti su kitų padalinių kasdienes veikla.

30 lentelė. ESO darbuotojų vidutinis darbo užmokestis 2020 m. sausis–gruodis

Darbuotojų kategorija	Vidutinis išmokėtas mėnesio darbo užmokestis (pastovioji atlygio dalis iki mokesčių, eur)	Išmokėta kintamoji atlygio dalis apskaičiuota, kaip vidutinė mėn. kintama atlygio dalis (iki mokesčių, eur)
Bendrovės vadovas	7 863	2 226
Aukščiausio lygmens vadovai	6 519	1 882
Vidurinio lygmens vadovai	3 086	428
Ekspertai, specialistai	1 753	129
Darbininkai	1 564	122
Visi darbuotojai	1 831	157

Vidutinis darbo užmokestis susideda iš Pastoviosios ir Kintamosios atlygio dalies. Pastovioji atlygio dalis susideda iš: apmokėjimas už dirbtą laiką, viršvalandžiai, darbas poilsio ir švenčių dienomis, kasmetinės atostogos (būsimoji mėnesio atostoginiai įtraukiant į to mėnesio atlyginimą, su kuriuo buvo išmokėti), papildomos mokamos atostogos, papildomos poilsio dienos, auginantiems vaikams, papildomų laisvų dienų apmokėjimas pagal papildomų naudų tvarką, priedai per atskaitinį laikotarpį. Kintamoji atlygio dalis (KAD) proporcingai išskaičiuota už 1 mėn. (YKAD/12 + QKAD/3 + mėn. KAD)

Kolektyvinė sutartis

ESO su socialiniais partneriais 2020 m. gruodžio 22 d. atnaujino ir pasirašė kolektyvinę sutartį, kuri užtikrina didesnę apsaugą ESO dirbantiems darbuotojams ir daugiau papildomų naudų, kurios nenumatytos Lietuvos Respublikos Darbo kodekse. Kolektyvinės sutarties tikslas – užtikrinti efektyvų Bendrovės darbą bei atstovauti visų Bendrovės darbuotojų teisėms ir teisėtiems interesams. Sutartyje nustatytos darbo, darbo apmokėjimo, socialinės, ekonominės ir profesinės sąlygos bei garantijos, kurios nėra reglamentuojamos įstatymų, kitų norminių teisės aktų. Darbuotojams taikomos papildomos garantijos (išmokos nelaimingų atsitikimų, ligos, artimųjų mirties atvejais, parama gimus vaikui, papildomos mokamų atostogų dienos gimus vaikui, sudarius santuoką bei kitais atvejais).

Profesinės sąjungos

ESO daugelį metų vysto kokybišką socialinį dialogą su darbuotojų atstovais ir kuria modernią europinio lygio socialinę partnerystę. 2019 m. balandžio 15 d. pirmoji Lietuvoje pasirašė susitarimą su visomis 7-iomis įmonėje veikiančiomis profesinėmis sąjungomis, kuriame numatyta įtraukti profesinių sąjungų deleguotą darbuotojų atstovą į stebėtojų tarybą ir kartu siekti abiem pusėms svarbių tikslų. Nuo 2019 m. rugsėjo mėn. darbuotojų atstovas yra Bendrovės stebėtojų tarybos narys ir taip prisideda prie tvaraus Bendrovės vystymo ir augimo, užtikrinamas visų Bendrovės darbuotojų teisių ar teisingų interesų atstovavimą. Taip pat kas ketvirtį organizuojami susitikimai, kuriuose aptariami Bendrovėje vykdomi strateginiai projektai. Prof sąjungų atstovai visada dalyvauja darbo grupėse, kai nagrinėjami su darbuotojais susiję (darbuotojų darbo sąlygų, darbo apmokėjimo ir socialiniai) klausimai.

Kompetencijų ugdymas

ESO daug dėmesio skiria darbuotojų kompetencijų ugdymui. Ugdymo planams sudaryti, remiamės AB „Ignitis grupė“ ugdymo strategija, kuri užtikrina savarankišką ir įdomų, suderintą su verslo poreikiais, lankstų, inovatyvų ir greitą tobulėjimą.

Bendrovė kuria šiuolaikišką mokymosi kultūrą, tikslas – suteikti galimybę ugdytis kompetencijas visur, visada ir greitai:

- Darbuotojai mokosi vidiniame Praktinių mokymų centre Panevėžyje;
- Organizuojami privalomieji mokymai, kurie užtikrina reikalingas kompetencijas elektros ir dujų skirstomųjų tinklų vystyme ir priežiūroje, darbų saugoje.
- Į kompetencijų ugdymo programas įtraukiami darbuotojai – vidiniai lektoriai, turintys specifinių žinių ir įgūdžių bei galintys jomis dalintis su kitais, taip pat investuoja į šių darbuotojų apmokymą. AB „Ignitis grupė“ mastu veikia vidinė mokymų platforma – *GROW Akademija*;
- Kuriamos išskirtinės profesinio ugdymo programos, siekiant užtikrinti reikiamas kompetencijas ESO strateginiams tikslams įgyvendinti;
- ESO vadovams skiriama vienerių metų trukmės intensyvaus ugdymosi programa.

Rengiant mokymų programas glaudžiai bendradarbiaujama su mokymų tiekėjais bei vykdomos mokymų įvertinimo apklaustos. ESO taip pat nuolat bendradarbiauja su gamintojais, įrangos tiekėjais, kurie dalinasi savo žiniomis su darbuotojais, pristatydami naujoves energetikos srityje.

Praktikos galimybės

ESO aktyviai bendradarbiauja su mokymo įstaigomis ir sudaro sąlygas universitetų bei kolegijų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti praktinių įgūdžių. Per 2020 m. sausio – gruodžio mėnesius praktiką ESO atliko 11 studentų. Praktiką Bendrovėje atlieka ne tik studentai, kuriems yra organizuojama privaloma praktika, bet taip pat suteikiama galimybė motyvuotiems bei entuziastingiems studentams atlikti praktiką savanoriškai.

Reikšmingi susitarimai

Reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra Bendrovė ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei, sudaryta nebuvo. Bendrovės ir jos organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl Bendrovės kontrolės pasikeitimo, sudaryta nebuvo.

Žalingi sandoriai

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės vardu sudarytų žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.), turėjusių ar ateityje galinčių turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai ir (arba) veiklos rezultatams, taip pat sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovei ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, sudaryta nebuvo.

ESMINIAI ĮVYKIAI BENDROVĖS VEIKLOJE

Per ataskaitinį laikotarpį

Su Bendrovės skelbiama esminių įvykių informacija nuo 2020 m. liepos 1 d. galima susipažinti Bendrovės [tinklalapyje](#).

31 lentelė. ESO nuo 2020-01-01 iki 2020-12-31 skelbė šią esminių įvykių informaciją

Data	Esminis įvykis
2020-01-06	Dėl sprendimo skusti teismo nutartį
2020-01-10	Dėl informacijos apie Lietuvos bankui pateiktą oficialaus siūlymo cirkuliarą dėl bendrovės akcijų
2020-01-14	Atnaujinimas: Dėl informacijos apie Lietuvos bankui pateiktą oficialaus siūlymo cirkuliarą dėl bendrovės akcijų
2020-01-14	Pakartojimas: Atnaujinimas: Dėl informacijos apie Lietuvos bankui pateiktą oficialaus siūlymo cirkuliarą dėl bendrovės akcijų
2020-01-28	Dėl 2019 m. elektros energetikos sektoriaus investicijų plano suderinimo
2020-01-29	Dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. sausio 28 d. sprendimo civilinėje byloje
2020-01-31	Preliminarūs ESO 2019 m. 12 mėnesių rezultatai
2020-01-31	Lietuvos banko Priežiūros tarnyba atlikusi planinį tyrimą pažeidimų nenustatė
2020-02-13	Teismas paliko galioti nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių pritaikymo
2020-02-21	Korekcija: „Energijos skirstymo operatorius“ veiklos rezultatų skelbimo 2020 m. kalendorius
2020-02-28	ESO 2019 m. rezultatai: veiklos išgryninimas ir koncentravimasis į skirstomųjų tinklų infrastruktūros operatoriaus funkcijas
2020-02-28	Preliminarūs ESO 2020 m. 1 mėnesio rezultatai
2020-03-05	PATIKSLINIMAS: „Energijos skirstymo operatorius“ veiklos rezultatų skelbimo 2020 m. kalendorius
2020-03-10	Skelbiami ESO 2019 metų audituoti veiklos rezultatai
2020-03-17	AB „Ignitis grupė“ sudarė taikos susitarimą su AB „Energijos skirstymo operatorius“ smulkiaisiais akcininkais
2020-03-17	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, darbotvarkės ir darbotvarkėje numatytų klausimų sprendimų projektų
2020-03-18	Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2020 m. kovo 17 d. priimto sprendimo
2020-03-19	Teismas tenkino smulkiųjų AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkų ieškinio atsisakymą
2020-03-25	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybos sprendimų
2020-03-31	Patvirtintas oficialaus siūlymo cirkuliaras dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcijų
2020-03-31	Preliminarūs ESO 2020 m. 2 mėnesių rezultatai
2020-04-02	Pradedamas ESO akcijų supirkimas
2020-04-06	AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdybos nuomonė apie paskelbtą oficialų siūlymą
2020-04-22	Dėl 2020 m. balandžio 30 d. vyksiančio AB „Energijos skirstymo operatorius“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo
2020-04-23	Baigtas AB „Ignitis grupė“ oficialūs siūlymas dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcijų
2020-04-30	Dėl eilinio visuotinio AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkų susirinkimo sprendimų
2020-04-30	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2019 metų metinės informacijos
2020-04-30	Dėl elektros skirstymo veiklos paslaugų viršutinių ribų reguliacinio periodo pratęsimo
2020-04-30	ESO 2020 m. I ketvirčio rezultatai: užtikrintas veiklos tęstinumas ir dvidešimtmečio audra
2020-04-30	AB „Ignitis grupė“ nekonkurencinio oficialaus siūlymo dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcijų įgyvendinimo ataskaita
2020-05-05	Lietuvos bankas suderino kainas, už kurias AB „Ignitis grupė“ siūlys išpirkti ESO akcijas
2020-05-18	Prasideda privalomų AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcijų išpirkimo procesas
2020-05-18	Atnaujinimas: Prasideda privalomų AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcijų išpirkimo procesas
2020-05-19	AB „Energijos skirstymo operatorius“ pateikė prašymą išbraukti akcijas iš prekybos AB „Nasdaq Vilnius“ vertybinių popierių biržoje
2020-05-21	Priimti sprendimai išbraukti AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcijas iš AB „Nasdaq Vilnius“ vertybinių popierių biržos

2020-05-29	Preliminarūs ESO 2020 m. 4 mėnesių rezultatai
2020-06-08	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo, darbotvarkės ir darbotvarkėje numatytų klausimų sprendimų projektų
2020-06-12	Dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. birželio 11 d. nutarties civilinėje byloje
2020-06-25	Dėl Druskininkų suskystintų gamtinių dujų išdujinimo stotelės įrengimo
2020-06-30	Preliminarūs ESO 2020 m. 5 mėnesių rezultatai
2020-06-30	Dėl neeilinio visuotinio AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkų susirinkimo sprendimų
2020-06-30	Dėl ilgalaikės finansavimo sutarties sudarymo su AB „Ignitis grupė“
2020-07-31	Preliminarūs ESO 2020 m. 6 mėnesių rezultatai
2020-07-31	Istorinė diena Druskininkuose: ESO atidarė pastovią SGD išdujinimo stotelę
2020-07-31	ESO atnaujino 10 metų investicijų planą – patikimas, išmanus ir rinką įgalinantis tinklas
2020-08-13	Dėl teisme gauto ieškinio ir pritaikytų laikinųjų apsaugos priemonių
2020-08-25	Atnaujinimas. „Energijos skirstymo operatorius“ veiklos rezultatų skelbimo 2020 m. kalendorius
2020-08-26	ESO 2020 m. neaudituoti 6 mėn. rezultatai: užtikrintas veiklos tęstinumas išlaikant strategines ESO veiklos kryptis
2020-08-31	Preliminarūs ESO 2020 m. 7 mėnesių rezultatai
2020-09-23	Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarties
2020-09-24	Atnaujinimas. „Energijos skirstymo operatorius“ veiklos rezultatų skelbimo 2020 m. kalendorius
2020-09-28	ESO investuoja į elektros tinklų modernizavimą
2020-09-30	Preliminarūs ESO 2020 m. 8 mėnesių rezultatai
2020-10-16	Dėl elektros skirstymo paslaugų kainų viršutinių ribų 2021 metams nustatymo
2020-10-22	Dėl gamtinių dujų skirstymo paslaugos pajamų viršutinės ribos 2021 metams nustatymo
2020-10-30	Preliminarūs ESO 2020 m. 9 mėnesių rezultatai
2020-11-03	Valstybinės energetikos reguliavimo taryba paskelbė 2021 m. elektros energijos persiuntimo paslaugos kainas
2020-11-13	ESO 2020 m. 9 mėn. rezultatai: patikimas dujų ir elektros skirstymas bei stabilus veiklos tęstinumas
2020-11-20	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas 2021 metams
2020-12-02	Preliminarūs ESO 2020 m. 10 mėnesių rezultatai
2020-12-22	AB „Energijos skirstymo operatorius“ veiklos rezultatų skelbimo 2021 m. kalendorius
2020-12-30	Preliminarūs ESO 2020 m. 11 mėnesių rezultatai

Po ataskaitinio laikotarpio pabaigos

32 lentelė. Pranešimai apie esminius įvykius nuo 2021-01-01

Data	Esminis įvykis
2021-01-28	Preliminarūs ESO 2020 m. 12 mėnesių rezultatai

KITA SVARBI INFORMACIJA

Alternatyvūs veiklos rodikliai

Veiklos rodiklių paaiškinimus galima rasti www.eso.lt/lt/investuotojams/alternatyvus-veiklos-rodikliai.html.

Pagrindiniai vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su finansinių ataskaitų sudarymu, požymiai

Informacija apie AB „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi. Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal ES patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

Bendrovei apskaitos paslaugas teikiančios įmonės darbuotojai prižiūri, kad finansinės ataskaitos būtų tinkamai rengiamos, rūpinasi, kad duomenys būtų surinkti laiku ir teisingai. Bendrovės finansinių ataskaitų rengimas, vidaus kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemos, teisės aktai, reglamentuojantys finansinių ataskaitų sudarymą, yra kontroliuojami ir valdomi.

Informacija apie auditą

2019 m. vasario 22 d. Bendrovės neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas audito įmone, kuri atliks 2019–2021 metų Bendrovės finansinių ataskaitų auditą, išrinkti UAB „Ernst & Young Baltic“ ir už 2019–2021 metų finansinių ataskaitų audito paslaugas mokėti ne daugiau kaip 246 350,00 eurų (be PVM).

Kiti sutartiniai susitarimai su auditoriais

Bendrovė nesudarė papildomų susitarimų su jos finansinių ataskaitų auditą atlikusia įmone.

Priedas

Informacija apie AB „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

AB „Energijos skirstymo operatorius“, atskleidžia, kaip ji laikosi AB „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauka

AB „Energijos skirstymo operatorius“, priklauso AB „Ignitis grupė“ įmonių grupei, kurios pagrindinis akcininkas yra Lietuvos valstybė. AB „Ignitis grupė“ įmonių grupei yra svarbu užtikrinti efektyvią ir skaidrią veiklą. To siekiant 2013 m. birželį buvo pradėta valdymo pertvarka, per kurią pertvarkytas ir sustiprintas korporatyvinis AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės valdymas.

Rengiant naująją AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės valdymo struktūrą ir modelį, buvo pritaikyta pažangiausia tarptautinė ir nacionalinė praktika, naudotasi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos skelbiamomis rekomendacijomis, atsižvelgta į AB „Nasdaq Vilnius“ biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodeksą, BICG (*angl. Baltic Institute of Corporate Governance*) rekomenduojamas valdymo gaires valstybės valdomoms įmonėms. Energetikos įmonių grupės korporatyvinio valdymo modelis įgyvendintas pagal 2013 m. birželio 7 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtintas korporatyvinio valdymo gaires. Gairės buvo atnaujintos kelis kartus, aktuali redakcija patvirtinta 2020 m. rugsėjo 7 d. (aktualių dokumentą galite atsisiųsti [paspaužę ant šios nuorodos](#))

Korporatyvinio valdymo veikla sutelkta AB „Ignitis grupė“, kuri grupės įmonėse koordinuoja finansų, teisės, planavimo ir stebėsenos, žmogiškųjų išteklių, rizikos valdymo, audito, technologijų, komunikacijos ir kitas bendrąsias sritis.

AB „Ignitis grupė“ įmonių veikla šiose srityse remiasi tarpusavio susitarimu – bendradarbiavimu orientuojantis į bendro rezultato siekimą bei koordinuojama politikomis – bendromis nuostatomis ir normomis, kurios taikomos visoms AB „Ignitis grupė“ įmonėms.

Korporatyvinio valdymo principų ir valdymo bei kontrolės sistemos aprašymą galite rasti [paspaužę ant šios nuorodos](#).

Informacija apie Bendrovės valdymo organus ir jų narius, Bendrovėje sudarytus komitetus ir kt. yra pateikta šio metinio pranešimo dalyje „Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai“ bei lentelėje žemiau, kurioje atskleista informacija apie AB „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi.

Bendrovių valdysenos ataskaita parengta vadovaujantis AB „Nasdaq Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso nauja redakcija, kuri patvirtinta 2019 m. sausio 15 d. AB „Nasdaq Vilnius“ valdybos posėdyje (protokolo Nr. 19-63), Lietuvos banko 2019 m. sausio 7 d. posėdyje (sprendimas Nr. 241-3).

Principai/ rekomendacijos	Taip /Ne /neaktualu	Komentaras
<p>1. principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>1.1. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.</p>	Taip	Visa informacija, kuri remiantis teisės aktais turi būti skelbiama viešai, yra skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje. Bendrovės šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas nustatomi siekiant sudaryti galimybę akcininkams dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.
<p>1.2. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	Taip	Bendrovėje visą įstatinį kapitalą sudaro 0,29 euro nominalios vertės paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas turtines ir neturtines teises.
<p>1.3. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	Taip	Bendrovės įstatuose, kurie viešai skelbiami Bendrovės tinklalapyje internete, yra nurodomos akcijų suteikiamos teisės.
<p>1.4. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.</p>	Ne	Bendrovės įstatuose nenumatyta, kad nurodytiems sandoriams turi būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.
<p>1.5. Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.</p>	Taip	<p>Bendrovės šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas nustatomi siekiant sudaryti galimybę dalyvauti visiems akcininkams, visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo ir vedimo procedūros įgyvendinamos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>Bendrovės akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su susirinkimo darbotvarke ir medžiaga teisės aktų nustatyta tvarka.</p>
<p>1.6. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	Taip	<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovė iš anksto skelbia viešai prieinamame Bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą, darbotvarkę, parengtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus, lietuvių ir anglų kalba.</p> <p>Apie priimtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba.</p>
<p>1.7. Akcininkams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletinį.</p>	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletinį, kaip tai numato Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas.

1.8. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.

Ne

Akcininkams pageidaujant ir atsižvelgiant į objektyvias galimybes, Bendrovė sudarytų galimybę akcininkams balsuoti naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais, tačiau kol kas tokia praktika nėra taikoma, nes nėra įrankio, užtikrinančio tinkamą dalyvaujančių akcininkų autentifikavimą.

1.9. Pranešime apie šaukiamo visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus rekomenduojama atskleisti naujas kolegialaus organo narių kandidatūras, siūlomą jiems atlygį, siūlomą išrinkti audito įmonę, jei šie klausimai yra įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Kai siūloma išrinkti naują kolegialaus organo narį, rekomenduojama informuoti apie jo išsilavinimą, darbo patirtį ir kitas užimamas (ar siūlomas užimti) kitas vadovaujamas pareigas.

Taip

Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius bei siūlomą atlygį nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams akcininkams pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime, kurio darbotvarkėje numatyta svarstyti klausimą dėl stebėtojų tarybos narių rinkimo, taip pat skelbiama su pranešimu apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą.

Bendrovės įstatų 21 straipsnis numato, jog teikiant stebėtojų tarybos narių kandidatūras, jas teikiantis asmuo privalo pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui paaiškinimus raštu dėl kiekvieno siūlomo stebėtojų tarybos nario kvalifikacijos, patirties einant vadovaujančias pareigas, tinkamumo užimti stebėtojų tarybos nario pareigas.

Taip pat Bendrovės įstatų 22 straipsnis numato, kad kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą.

Nuomonę dėl kandidatų į stebėtojų tarybos narius tinkamumo teikia atrankos komisija, sudaroma teisės aktų nustatyta tvarka.

Informacija apie siūlomą išrinkti audito bendrovę taip pat skelbiama kartu su pranešimu apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą teisės aktų nustatyta tvarka.

1.10. Bendrovės kolegialaus organo nariai, administracijos vadovai¹⁷ ar kiti su bendrove susiję kompetentingi asmenys, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime. Siūlomi kandidatai į kolegialaus organo narius taip pat turėtų dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime, jeigu naujų narių rinkimai įtraukti į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.

Taip/Ne

Bendrovės valdybos nariai, galintys pateikti informaciją, susijusią su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę, dalyvauja visuotiniame akcininkų susirinkime.

Siūlomi kandidatai į stebėtojų tarybos narius iki šiol nedalyvavo visuotiniame akcininkų susirinkime, į kurių darbotvarkę įtrauktas naujų stebėtojų tarybos narių rinkimas, tačiau Bendrovė svarsto galimybę taikyti šią praktiką ateityje.

2. principas: Stebėtojų taryba

2.1 Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė

¹⁷ Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovaujančias pareigas.

Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams.

Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.

2.1.1. Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.	Taip	Stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės interesais ir atsižvelgdami į visuomenės gerovę. Rekomendacijoje nurodytos pareigos yra įtvirtintos sutartyje dėl stebėtojų tarybos nario veiklos bei sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklos.
2.1.2. Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba laikosi nurodytų rekomendacijų. Stebėtojų tarybos nariai prieš priimdami sprendimus apsvaisto jų įtaką Bendrovės veiklai ir Bendrovės akcininkams. Bendrovės įstatai ir Grupės mastu patirtintos politikos įpareigoja Bendrovės kolegialius organus ir kiekvieną jų narį veikti Bendrovės ir jos akcininkų naudai. Bendravimas su akcininkais ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.
2.1.3. Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbai ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba yra nepriklausoma nuo Bendrovės valdymo organų ir priimdama sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai, veikia savarankiškai, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais.
2.1.4. Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi ¹⁸ stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.	Taip	Stebėtojų tarybos nariai turi teisę išreikšti savo nuomonę visais posėdžio darbotvarkėje numatytais klausimais, kuri, vadovaujantis Bendrovės stebėtojų tarybos darbo reglamentu, turi būti tinkamai atspindėta posėdžio protokole. Atsiradus aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą. Rekomendacijoje nurodytos pareigos yra įtvirtintos sutartyje dėl stebėtojų tarybos nario veiklos bei sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklos.
2.1.5. Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinė ar kita rizika.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba įgyvendindama savo kompetenciją prižiūrėti Bendrovės valdymo organų veiklą, atlieka ir rekomendacijoje nurodytas pareigas, teikia savo nuomonę mokesčių planavimo klausimais.

¹⁸ Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

2.1.6. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamai ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.

Taip

Bendrovė užtikrina stebėtojų tarybos aprūpinimą jos veiklai reikalingais ištekliais (techniškai aptarnauja stebėtojų tarybos posėdžius, suteikia visą reikiamą informaciją). Sutartyje dėl stebėtojų tarybos nario veiklos nustatyta, jog Bendrovė užtikrina tinkamas stebėtojų tarybos ir stebėtojų tarybos narių darbo stebėtojų taryboje sąlygas, suteikdama darbui būtinas technines ir organizacines priemones. Bendrovės įstatuose numatyta, jog stebėtojų taryba turi teisę prašyti valdybą ir Bendrovės vadovą pateikti su Bendrovės veikla susijusius dokumentus ir informaciją, o valdyba ir Bendrovės vadovas privalo užtikrinti, kad tokie dokumentai ir informacija per protingą laiką būtų pateikti stebėtojų tarybai. Nuostata dėl informacijos pateikimo nustatyta ir sutartyje dėl stebėtojų tarybos nario veiklos.

2.2. Stebėtojų tarybos sudarymas

Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.

2.2.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.

Taip

Pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą stebėtojų taryba renkama ir narių kvalifikacija vertinama visuotiniame akcininkų susirinkime. Pagrindinė Bendrovės veikla yra elektros ir gamtinių dujų skirstomųjų tinklų operatoriaus funkcijų vykdymas, o dauguma stebėtojų tarybos narių turi patirties energetikos srityje.

2.2.2. Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.

Taip

Bendrovės stebėtojų taryba renkama 4 (ketveriems) metams. Bendrovės stebėtojų tarybos narių kadencijos trukmė yra didžiausia leidžiama pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą. Bendrovės įstatuose numatyta galimybė atšaukti tiek atskirus stebėtojų tarybos narius, tiek visą stebėtojų tarybą *in corpore*, nesibaigus jos kadencijai. Teisę atšaukti stebėtojų tarybos narius (pavienius arba visus) turi visuotinis akcininkų susirinkimas.

2.2.3. Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.

Taip

Bendrovės stebėtojų tarybos pirmininkas ir Bendrovės vadovas nėra tas pats asmuo. Stebėtojų tarybos nariai ir pirmininkas nėra buvę Bendrovės valdybos nariais ar Bendrovės vadovu.

2.2.4. Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.

Taip

Stebėtojų tarybos nariai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti. 2020 metais įvyko 13 (trylika) Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžių, visuose dalyvavo visi išrinkti stebėtojų tarybos nariai.

<p>2.2.5. Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos nari, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	Taip	<p>Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius (taip pat informacija apie kandidato atitiktį nepriklausomumo reikalavimams) visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime (žr. 1.9 rekomendacijos komentarą).</p>
<p>2.2.6. Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Taip	<p>Nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui už jo veiklą stebėtojų taryboje yra atlyginama su juo pasirašytoje sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklos nustatyta tvarka ir sąlygomis. Sutarties su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu sąlygas, įskaitant ir atlygio dydį, tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>
<p>2.2.7. Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	Taip	<p>Stebėtojų taryba savo veiklos vertinimą atlieka kiekvienais metais. Stebėtojų taryba vertina posėdžių organizavimą, efektyvumą, kompetencijų poreikį, tarpusavio bendradarbiavimą, vadovybės pateikiamos informacijos pakankamumą sprendimams priimti. Informacija apie Stebėtojų tarybos veiklos procedūras, taikomas praktikas, priimtus sprendimus nėra skelbiama viešai.</p>
<p>3. principas: Valdyba</p>		
<p>3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė</p>		
<p>Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.</p>		
<p>3.1.1. Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.</p>	Taip	<p>Bendrovės valdyba atlieka Bendrovės strategijos, kurią patvirtino Bendrovės stebėtojų taryba, įgyvendinimą.</p>
<p>3.1.2. Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.</p>	Taip	<p>Kadangi Bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba, valdyba atlieka Bendrovės kolegialaus valdymo organo funkcijas. Pareiga atsižvelgti į Bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių įtvirtinta su kiekvienu iš valdybos narių pasirašomoje sutartyje dėl veiklos valdyboje.</p>
<p>3.1.3. Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.</p>	Taip	<p>Bendrovės valdyba laikosi nurodytos rekomendacijos, tvirtina bei užtikrina vidaus politikų laikymąsi.</p>
<p>3.1.4. Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas¹⁹ dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.</p>	Taip	<p>Bendrovės valdyba laikosi nurodytos rekomendacijos.</p>

¹⁹ Nuoroda į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf>

3.1.5. Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.	Taip	Bendrovės valdyba, skirdama generalinį direktorių, atsižvelgia į jo kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą, taip pat į Bendrovės stebėtojų tarybos nuomonę dėl generalinio direktoriaus skyrimo.
3.2. Valdybos sudarymas		
3.2.1. Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	Taip	Bendrovės valdyboje yra užtikrinama jos narių kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovė. Pagrindinė Bendrovės veikla yra elektros ir gamtinių dujų skirstomųjų tinklų operatoriaus funkcijų vykdymas, o dauguma valdybos narių turi patirties energetikos srityje.
3.2.2. Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informacija apie kandidatus ir jų tinkamumą eiti Bendrovės kolegialaus organo nario pareigas teikiama teisės aktų nustatyta tvarka, kandidatų tinkamumą vertina atrankos komisija. Informacija apie kandidatus į Bendrovės valdybos narius, įskaitant jų gyvenimo aprašymą bei interesų deklaraciją, pateikiami Bendrovės stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Informacija apie valdybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama Bendrovės metiniame pranešime bei Bendrovės interneto tinklalapyje.
3.2.3. Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	Taip	Valdybos nariai juos išrinkus supažindinami su Bendrovės veikla, organizacine bei valdymo struktūra, strategija, veiklos bei finansiniais planais.
3.2.4. Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.	Taip	Bendrovės valdybos nariai renkami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytam maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai. Apribojimų valdybos narių perrinkimui Bendrovės įstatuose nėra numatyta, tačiau yra taikomi galiojančiuose teisės aktuose nustatyti apribojimai patiems kandidatams į kolegialaus organo narius. Bendrovės įstatuose numatyta galimybė atšaukti tiek atskirus valdybos narius, tiek visą valdybą <i>in corpore</i> , nesibaigus jos kadencijai. Teisę atšaukti valdybos narius (pavienius arba visus) turi stebėtojų taryba.
3.2.5. Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės valdybos pirmininko esamos arba buvusios pareigos nesudaro prielaidų galimam nešališkumo atsiradimui. Bendrovės valdybos pirmininkas yra valdybos narys ir generalinis direktorius, tačiau ir šiuo atveju užtikrinamas jo veiklos nešališkumas, kadangi Bendrovėje sudaromas priežiūros organas – stebėtojų taryba.

<p>3.2.6. Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Taip	<p>Bendrovės valdybos nariai aktyviai dalyvauja valdybos posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti. 2020 metais įvyko 31 (trisdešimt vienas) Bendrovės valdybos posėdis. Visuose 2020 m. vykusiuose Bendrovės valdybos posėdžiuose dalyvavo visi išrinkti valdybos nariai.</p>
<p>3.2.7. Jeigu Įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi²⁰, turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus Įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	Neaktualu	<p>Bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba.</p>
<p>3.2.8. Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	Ne	<p>Kadangi Bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba, kuriai priskiriama kompetencija rinkti ir atšaukti valdybos narius, valdybos nariams mokamo atlygio dydį taip pat nustato stebėtojų taryba.</p>
<p>3.2.9. Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.</p>	Taip	<p>Valdybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės interesais ir atsižvelgdami į visuomenės gerovę.</p>
<p>3.2.10. Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.</p>	Taip/Ne	<p>Kiekvienais metais Bendrovės valdybos nariai atlieka savo veiklos įvertinimą, užpildydami anketas, kurios apima valdybos darbo organizavimo įvertinimą.</p>
<p>4. principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>4.1. Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformuluotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.</p>	Taip	<p>Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos veiklą reglamentuojantys teisės aktai, įstatatai ir darbo reglamentai nustato bendradarbiavimo tarp Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos principus bei tvarką ir užtikrina, kad valdymo ir priežiūros organai tinkamai veiktų siekdami kuo didesnę naudą Bendrovei ir jos akcininkams.</p>

²⁰ Šio Kodekso prasme valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

4.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį.

Taip

Pagal Bendrovės įstatus, Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentus, Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o valdybos – ne rečiau kaip kartą per dvi kalendorines savaites. Esant poreikiui valdyba gali nustatyti kitą posėdžių periodiškumą.

4.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti diskusija, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarkė susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.

Taip

Vadovaujantis Bendrovės įstatais, Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentais, apie šaukiamus posėdžius kolegialių organų nariai ir į posėdžius kviečiami asmenys informuojami iš anksto, taip pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga. Kolegialaus organo nariai apie posėdžio darbotvarkę žino iš anksto. Posėdžio darbotvarkė gali būti papildoma bendru susitarimu, tai numatyta kolegialių organų darbo reglamentuose. Eigoje darbotvarkė įprastai nekeičiama. Visi kolegialių organų nariai sprendimams priimti reikalingą medžiagą darbotvarkės klausimais gauna iš anksto ir turi galimybę su ja susipažinti bei užduoti klausimus tiek iki posėdžio, tiek posėdžio metu, turi teisę siūlyti papildyti svarstomo klausimo medžiagą, prašyti ją patikslinti. Apie bet kokias gautas pastabas ar tikslinimą informuojami visi kolegialaus organo nariai.

4.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.

Taip

Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Stebėtojų tarybos pirmininkas ir valdybos pirmininkas glaudžiai bendradarbiauja sprenddami su Bendrovės valdymu susijusius klausimus. Pagal Bendrovės įstatų 33.3 straipsnį, stebėtojų taryba sudaro galimybę dalyvauti jos posėdžiuose ir teikti paaškinimus valdybos nariams, Bendrovės vadovui ir kitiems darbuotojams, sprendžiant su jų veikla susijusius klausimus.

5. principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai

5.1. Komitetų paskirtis ir sudarymas

Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai.

Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.

5.1.1. Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma – valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui

Taip

Pagal Lietuvos Respublikos audito įstatymo nuostatas, viešojo intereso įmonė, kuri yra antrinė įmonė ir kurios finansinės ataskaitos yra konsoliduojamosios, gali nesilaikyti Lietuvos Respublikos audito įstatymo reikalavimų sudaryti Audito komitetą, jeigu jos patronuojančioji įmonė tokį sudaro. Kadangi patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ sudarytas Audito komitetas, atskiras Audito komitetas Bendrovėje

rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus²¹.

nėra sudarytas. Patronuojančioje bendrovėje, taip pat yra sudaryti Skyrimo ir atlygio bei Rizikų valdymo ir veiklos etikos priežiūros komitetai, veikiantys visos įmonių grupės mastu.

5.1.2.	Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.	Taip	
5.1.3.	Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytas atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.	Neaktuali	Žr. 5.1.1 rekomendacijos komentarą.
5.1.4.	Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.	Taip	Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ suformuotus stebėtojų tarybos komitetus. Komitetas sudaro ne mažiau kaip 3 (trys) nariai, įtraukiant ir nepriklausomus narius. Visų komitetų pirmininkai yra nepriklausomi nariai.
5.1.5.	Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.	Taip	Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ suformuotus stebėtojų tarybos komitetus. Komitetai yra patariamieji patronuojančiosios bendrovės stebėtojų tarybos organai. Jų nuostatus tvirtina ir jų narius skiria stebėtojų taryba. Komitetai ne rečiau kaip 1 (vieną) kartą per 6 (šešis) mėnesius teikia savo veiklos ataskaitą, kurią pristato patronuojančiosios bendrovės stebėtojų tarybos posėdžio metu. Posėdžių skaičius, pagrindinės komitetų veiklos kryptys yra skelbiamos metiniame pranešime, taip pat apie įvykusių posėdžių skaičių ir juose priimtus pagrindinius sprendimus ne rečiau kaip kartą per 6 (šešis) mėnesius yra informuojama patronuojančiosios bendrovės stebėtojų taryba.
5.1.6.	Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ suformuotus stebėtojų tarybos komitetus. Visi komitetų pirmininkai yra nepriklausomi nariai, komitetų sudėtyje yra ir patronuojančiosios bendrovės stebėtojų tarybos nariai. Kiti patronuojančiosios bendrovės ar Bendrovės stebėtojų tarybos nariai turi teisę dalyvauti komitetų posėdžiuose. Komitetų posėdžiuose, esant poreikiui, dalyvauja tam tikri darbuotojai ar ekspertai komitetų kvietimu.

²¹ Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

5.2. Skyrimo komitetas.

5.2.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką;
- 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;
- 3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.

Taip

Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ suformuotą stebėtojų tarybos Skyrimo ir atlygio komitetą.
Skyrimo ir atlygio komiteto pagrindinės funkcijos aprašytos Korporatyvinio valdymo gairėse bei atitinka, tačiau neapsiriboja, šiame principo išvardintas funkcijas.

5.2.2. Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.

Taip

Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ suformuotą stebėtojų tarybos Skyrimo ir atlygio komitetą.
Skyrimo ir atlygio komitetas teikia nuomonę dėl įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų (esant poreikiui – gali teikti nuomonę ir dėl kitų) kandidatūrų. Sprendimus dėl tokių kandidatūrų tvirtinimo priima patronuojančios bendrovės stebėtojų taryba. Nuomonę dėl minėtų kandidatūrų tinkamumo teikia ir patronuojančios bendrovės valdyba, taip pat tam tikrais atvejais – Bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba (įskaitant ir generalinį direktorių).

5.3. Atlygio komitetas.

5.3.1. Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios:

- 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti;
- 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą;
- 3) reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą.

Taip

Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ suformuotą stebėtojų tarybos Skyrimo ir atlygio komitetą.
Skyrimo ir atlygio komiteto pagrindinės funkcijos aprašytos Korporatyvinio valdymo gairėse bei atitinka, tačiau neapsiriboja, šiame principo išvardintas funkcijas. Skyrimo ir atlygio komitetas teikia nuomonę dėl Aukščiausios grandies vadovų politikos gairių patronuojančios bendrovės stebėtojų tarybai. Stebėtojų taryba priima sprendimus dėl tokių atlygio gairių patvirtinimo, atsižvelgdama į Skyrimo ir atlygio komiteto nuomonę.

5.4. Audito komitetas.

5.4.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą²².

Taip

Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančios bendrovės AB „Ignitis grupė“ suformuotą audito komitetą. Audito komiteto pagrindinės funkcijos aprašytos Korporatyvinio valdymo gairėse bei atitinka nurodytas teisės aktuose.

²² Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

<p>5.4.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.</p>	Taip	<p>Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančios bendrovės AB „Ignitis grupė“ suformuotą audito komitetą. Visi komiteto nariai yra aprūpinami informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais.</p>
<p>5.4.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.</p>	Taip	<p>Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančios bendrovės AB „Ignitis grupė“ suformuotą audito komitetą. Audito komiteto posėdžiuose dalyvauja Vidaus audito padalinio vadovas, esant poreikiui kiti darbuotojai, svarstant konkrečius klausimus. Audito komitetas bendradarbiauja ir su kitais komitetais, esant poreikiui organizuojami jungtiniai posėdžiai. Audito komiteto posėdyje, esant poreikiui, dalyvauja nepriklausomą finansinių ataskaitų auditą atliekančios bendrovės atstovai.</p>
<p>5.4.4. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.</p>	Taip	<p>Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančios bendrovės AB „Ignitis grupė“ suformuotą audito komitetą. Audito komitetas gauna šiame punkte nurodytą informaciją, teikia nuomonę dėl vidaus audito metinių planų, kuriuos tvirtina patronuojančios bendrovės stebėtojų taryba. Vidaus audito padalinys informuoja Audito komitetą apie vidaus audito planų vykdymą bei teikia ataskaitas.</p>
<p>5.4.5. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p>	Taip	<p>Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ suformuotą audito komitetą.</p>
<p>5.4.6. Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>	Taip	<p>Bendrovė rekomendaciją įgyvendina per patronuojančioje bendrovėje AB „Ignitis grupė“ suformuotą audito komitetą. Audito komitetas savo veiklos ataskaitas stebėtojų tarybai teikia ne rečiau kaip kartą per 6 (šešis) mėnesius.</p>

6. Principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

<p>6.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	Taip	<p>Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pagal Bendrovės įstatų 22 straipsnį, kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą. Pagal Bendrovės įstatų 39 straipsnį, kiekvienas kandidatas į valdybos narius privalo stebėtojų</p>
---	------	--

tarybai pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, valdybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti valdybą ir stebėtojų tarybą. Be to, Bendrovės įstatų 41 straipsnis numato, kad valdybos nariai negali dirbti kito darbo ar eiti kitų pareigų, kurios būtų nesuderinamos su jų veikla valdyboje, įskaitant vadovaujančių pareigų kituose juridiniuose asmenyse ėjimą (išskyrus pareigas ir darbą bendrovėje ir įmonių grupėje), darbą valstybės tarnyboje, statutinėje tarnyboje. Eiti kitas pareigas ar dirbti kitą darbą, išskyrus pareigas Bendrovėje ir kituose juridiniuose asmenyse, kurių dalyviu yra bendrovė, bei vykdyti pedagoginę, kūrybinę ar autorinę veiklą valdybos nariai gali tik gavę išankstinį stebėtojų tarybos sutikimą.

Vadovaujantis įstatymais ir Bendrovės teisės aktais, reglamentuojančiais Bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių veiklą, Bendrovės organų nariai privalo vengti situacijos, kai jų asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Bendrovės interesams ir neturi teisės balsuoti, kai posėdyje sprendžiamas su jo veikla atitinkamame Bendrovės organe susijęs ar jo atsakomybės klausimas.

AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės Antikorupcinė politika reglamentuoja pagrindinius interesų konflikto situacijų, su kuriomis gali susidurti AB „Ignitis grupė“, įmonių grupėje dirbantys asmenys, nustatymo principus ir esmines šių situacijų valdymo nuostatas.

7. Principas: Bendrovės atlygio politika

Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygį, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.

7.1. Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.

Taip

2020 m. balandžio 30 d. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės aukščiausio lygmens vadovų atlygio gaires ir AB „Ignitis grupė“ atlygio politiką *in corpore* kaip AB „Energijos skirstymo operatorius“ atlygio politiką pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 37³ straipsnio 1 dalį sudarančius dokumentus, kurie yra skelbiami viešai bendrovės interneto svetainėje.

7.2. Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.

Taip

AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės atlygio politikoje nustatomos atlygio sudedamosios dalys, jų maksimalūs dydžiai, skyrimo bei išmokėjimo principai, kurie yra bendri visoms grupės įmonėms. Pagal atlygio politikos nuostatas kintamoji atlygio dalis išmokama tik tuo atveju, jeigu tikslo pasiekimo reikšmė ne mažesnė nei 70 proc. Jei veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami, t. y. tikslo pasiekimo reikšmė mažesnė nei 70 proc., kintamoji atlygio dalis neišmokama.

7.3. Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.	Taip	Atlygio politika skirta apibrėžti darbuotojų atlygio principus. Kolegialių organų atlygio principus numato Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtintos Valstybės valdomos energetikos įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2017 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. 1K-215 redakcija), kurios skelbiamos viešai.
7.4. Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išieitinių išmokų politiką. Išieitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išieitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	Kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, narių atlygis nepriklauso nuo bendrovės veiklos rezultatų.
7.5. Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.	Taip	Rekomendacijoje nurodyta informacija pateikiama AB „Ignitis grupė“ akcijų suteikimo taisyklėse, kurios taikomas visai įmonių grupei.
7.6. Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinę vertę turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Taip/Ne	Bendrovė laikosi Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtintų Valstybės valdomos energetikos įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairių nuostatų, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime Nr. 1341 „Dėl valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio“ (su vėlesniais pakeitimais) (toliau – Nutarimas) nustatytų principų ir neviršija juose nustatytų atlygio rėžių. Bendrovė teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie Nutarimo įgyvendinimą. Per pastaruosius kelis metus esminių atlygio politikos pokyčių nebuvo.
7.7. Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritari visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	2020 m. balandžio 30 d. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino AB „Ignitis grupė“ įmonių grupės aukščiausio lygmens vadovų atlygio gaires ir AB „Ignitis grupė“ atlygio politiką <i>in corpore</i> kaip AB „Energijos skirstymo operatorius“ atlygio politiką pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 37 ³ straipsnio 1 dalį sudarančius dokumentus.
8. Principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		

8.1. Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.	Taip	<p>Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p> <p>Santykiuose su visais interesų turėtojais Bendrovė siekia kuo didžiausio įmanomo skaidrumo, o savo veikloje – aukščiausių etikos reikalavimų bei principų laikymosi, nes skaidri, sąžininga ir atvira verslo veikla yra vienas svarbiausių nepriklaišingos verslo reputacijos elementų.</p> <p>Bendrovė atsižvelgia į besikeičiančius klientų poreikius, nuolat tobulina veiklos procesus, įgalina darbuotojus, rūpinasi darbuotojų sauga ir sveikata, siekia palaikyti glaudžius santykius su investuotojais ir užtikrinti visiems prieinamą informaciją – ją nuolat atnaujina ir pateikia interneto svetainės dalyje „Investuotojams“.</p>
8.2. Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.	Taip	<p>Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pavyzdžiui, su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdomos konsultacijos, derybos, pasitarimai dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai yra numatyta įstatymuose.</p>
8.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	<p>Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Interesų turėtojams sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.</p>
8.4. Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.	Taip	<p>Bendrovėje veikia Pasitikėjimo linija (1852, +370 69761852, pasitikėjimo linijos autoatsakiklis: (8-5) 255 2555), informuoti galima ir anonimiškai el. paštu: pasitikėjimolinija@eso.lt.</p>
9. principas: Informacijos atskleidimas		
Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
9.1. Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:		
9.1.1. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;	Taip	<p>Bendrovės veiklos ir finansiniai rezultatai viešai skelbiami kiekvieną mėnesį, taip pat Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose.</p>
9.1.2. bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;	Taip	<p>Bendrovės veiklos tikslai ir nefinansinė informacija skelbiami viešai Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės strategijoje, veiklos planuose.</p>
9.1.3. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;	Taip	<p>Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.</p>

9.1.4.	bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;	Taip	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.1.5.	esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;	Taip	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.1.6.	galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;	Taip	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.1.7.	bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;	Taip	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.1.8.	pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);	Taip	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.1.9.	bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;	Taip	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.
9.1.10.	socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus.	Taip	Informacija viešai skelbiama Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose, Bendrovės interneto svetainėje.

Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.

9.2.	Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	Taip	Informaciją, susijusią su Bendrovės patronuojančia įmone AB „Ignitis grupė“ skelbia pati patronuojanti įmonė.
9.3.	Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principu.	Taip	Bendrovės metiniame pranešime atskleidžiama informacija apie priežiūros ir valdymo organų narius ir vadovą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams nustatytą užmokestį už veiklą valdyboje ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.
9.4.	Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.	Taip	Bendrovė informaciją skelbia savo interneto svetainėje lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija nėra viešai paskelbiama.

10. Principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

10.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Bendrovėje atliekamas Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės auditas. Audito įmonė taip pat patikrina metinio pranešimo atitikimą audituotai finansinei atskaitomybei.
10.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba.	Ne	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka atrinkus audito įmonę, ją visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Bendrovės valdyba.
10.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.